



**ŞAREDARIYA REZAN  
BAĞLAR BELEDİYESİ  
STRATEJİK PLAN  
2015-2019**

# BAĞLAR BELEDİYESİ STRATEJİK PLAN ÇALIŞMALARİ SÜREÇ RAPORU

Kurumumuz Stratejik Plan çalışmalarına 5 Mayıs 2014 tarihinde yapılan toplantı neticesinde başlamış ve Bağlar Belediye Eş Başkanları Birsen Kaya Akat ve Eşref Güler nezaretinde, belediyemiz meclis üyelerinin de katılımıyla aşağıda isimleri yazılı kişilerden oluşan bir stratejik planlama birimi oluşturmuştur.

## Stratejik Planlama Koordinasyon Kurulu:

1. Birsen Kaya Akat **Belediye Eş Başkanı**
2. Eşref Güler **Belediye Eş Başkanı**
3. Murat Satıcı **Belediye Başkan Yardımcısı**

## Stratejik Plan Meclis Komisyon Üyeleri

1. Felat Özsoy
2. Nezire Baran
3. Yüksel Almas
4. Abdulaziz Dayan
5. Selam Taş
6. M. Şirin Gündüz
7. Nasır Yentar
8. Selahattin Özdemir
9. Abdulkadir Anar
10. İzzet Arslanlı
11. Aziz Yiğit
12. Kasuman Taşlı
13. Metin Arslanboğan
14. Adnan Akgül
15. Perihan Aktaş
16. Selma Sürer
17. Ayfer Özsoy
18. Nevriye Çur
19. Çebrail Kurt
20. Şenay Pektaş
21. Pervin Ayli
22. Halime Bayram
23. Narşide Toprak

## PLAN SÜRECİ

Kurumumuz üst yönetiminin öncülüğünde ve koordinasyonunda başlatılan stratejik plan hazırlık çalışmalarına, öncelikli olarak tüm iç ve dış paydaşların görüş, öneri ve beklentilerini tespit etmeye yönelik çalışmalarla başlanmıştır.

İç paydaş bilgi formları hazırlanarak tüm birim müdür ve amirlerine dağıtılmış, mevcut durumu değerlendirmeleri ve geleceğe dair görüş ve önerilerini bildirmeleri istenmiştir. Daha sonra tüm birim müdür ve amirlerinin katıldığı toplantılar yapılarak; misyon, vizyon, ilkeler ve önerilen faaliyetler tartışılmıştır.

Belediye Meclis üyeleriyle bir toplantı yapılarak stratejik plan çalışması hakkında hazırlanan sunum aracılığıyla bilgi verilmiş, mevcut durum değerlendirmesi yapılmış ve misyon, vizyon, ilkeler, durum analizi ve faaliyet önerileri alınmıştır.

Bağlar Belediyesi hizmet alanında bulunan şehir merkezindeki mahalle muhtarlarıyla ve kırsal mahallelerin muhtarlarıyla ayrı ayrı toplantılar yapılarak; hazırlanan sunumla stratejik plan çalışmaları hakkında bilgi verilmiş, görüş ve önerileri alınmış ve hazırlanmış olan Muhtar Anket Form'ları dağıtılmış ve doldurulup geri dönüşleri sağlanmış ve değerlendirilmiştir.

Bununla birlikte şehirdeki tüm kamu kurumlarına, sivil toplum örgütlerine, meslek odalarına, özel sektör temsilcilerine, sendikalara, mahalle meclislerine, engelli örgütlerine, gençlik gruplarına, kadın gruplarının tümüne ayrı ayrı toplantılar düzenlemek üzere davet gönderilmiş ve her kurum ve grubun kendi alanlarıyla ilgili odak grup toplantıları düzenlenerek hazırlanan sunumla stratejik plan çalışmaları hakkında bilgi verilmiş, görüş ve önerileri alınmış ve hazırlanan Paydaş Anket Formu ile de katkı sunmaları sağlanmıştır.

Bağlar sakinlerini stratejik plan sürecine dâhil etmek amacıyla hazırlanan anketler Belediye Meclis üyelerimizin koordinatörlüğünde tüm mahallelerimizde uygulanmış ve raporlar halinde geri dönüşleri sağlanmıştır. "Geleceğimizi birlikte planlıyoruz" şiarıyla yürütülen çalışma sonucunda halkın görüş, öneri ve beklentileri tespit edilmiştir. Anket sonuçları stratejik planlama sürecinde halkın beklentilerini yansıtmaları nedeniyle önemli bir dayanak noktası olmuştur.

Misyon, vizyon, ilkelerin belirlenmesi ve stratejik odak noktalarının tespiti amacıyla, stratejik planlama koordinasyon kurulu ve stratejik planlama ekibi; iç ve dış paydaşlardan gelen veriler doğrultusunda seri toplantılar gerçekleştirilmiştir. Kurum içi ve kurum dışı tüm paydaşların görüş, öneri ve beklentileri değerlendirilerek, misyon, vizyon, ilkeler, stratejik amaçlar, hedefler ve faaliyetler belirlenmiştir. Bu çalışmalar sonucunda oluşturulan stratejik plan taslağı, koordinasyon kurulu ve başkanlık makamının görüşü alınarak, Belediye Encümenine ardından Belediye Meclisi'ne sevk edilmiştir.

## İÇİNDEKİLER

1. SUNUŞ.....	2
1.1.STRATEJİK PLAN EKİBİNİN GİRİŞ YAZISI.....	3
1.2.İÇİNDEKİLER.....	4
2. DURUM ANALİZİ.....	5
2.1.DIŞ ÇEVRE ANALİZİ.....	5
2.1.1.ŞEHİRCİLİK HİZMETLERİ PLANLAMA VE YÖNETİMİNDE KÜRESEL TRENDLER.....	5
2.1.2.ŞEHİRCİLİK HİZMETLERİ PLANLAMA VE YÖNETİMİNDE ULUSAL GELİŞMELER.....	5
2.2.İÇ ÇEVRE ANALİZİ.....	56
2.2.1.KURUMSAL YAPI.....	56
2.2.2.GÖREVLERİ.....	56
2.2.3.MALİ YAPI.....	62
2.2.4.PERSONEL YAPISI VE MOTİVASYON DÜZEYİ.....	64
2.3.PAYDAŞ ANALİZİ.....	66
2.3.1.İLGİLİ KENTSEL PAYDAŞLARIN DURUMU.....	66
2.4.GÜÇLÜ-ZAYIF YÖNLER, FIRSATLAR TEHDİTLER (GZFT) ANALİZİ.....	72
3.MİSYON – VİZYON VE İLKELER.....	74
3.1.MİSYON.....	74
3.2.VİZYON.....	74
3.3.İLKELERİMİZ.....	75
4. STRATEJİK AMAÇLAR VE GEREKÇELERİ.....	78
TOPLUMSAL HİZMETLERE YÖNELİK STRATEJİK AMAÇLAR.....	81
ŞEHİRCİLİK HİZMETLERİNE YÖNELİK STRATEJİK FAALİYETLER.....	86
TOPLUMSAL HİZMETLERE YÖNELİK STRATEJİK FAALİYETLER.....	114

## 2. DURUM ANALİZİ

### 2.1. DIŞ ÇEVRE ANALİZİ

#### 2.1.1 ŞEHİRCİLİK HİZMETLERİ PLANLAMA VE YÖNETİMİNDE KÜRESEL TRENDLER

Kapitalizmin küresel ekonomik sistem olarak belirlediği ve tüm dünya ülkeler sistemini ve ilişkilerini doğrudan belirlediği günümüzde merkezi ve yerel yönetimler arası ilişkilerde her geçen gün denge yerel yönetimlerin görev, yetki ve sorumluluk alanlarının giderek genişlemesi şeklinde, yerel yönetimler lehine bir dönüşüm sürecindedir. Bu dönüşümün politik alanda izleri merkezi yönetimlerin yerele müdahale ve yerel alanı düzenleme yetkilerinin de, yerel alan üstündeki merkezi düzeydeki siyasal karar mekanizmalarının da köklü bir biçimde değişmesine yol açmaktadır. Bu değişim kamu yönetimleri arasında yetki paylaşımı düzenlemeleri çerçevesinde gerçekleşmekteyse de, pratik değişim özellikle yerel yönetimlerin giderek artan "hizmet üretimi ve sunumu" yaklaşımlarıyla açığa çıkmaktadır. Küresel kapitalizmin bir sonucu olarak şehirlerin önemi de, nüfusları da, üretim ya da tüketim düzeyinde ticari potansiyelleri de artmakta doğal olarak idari anlamda da şehirlerdeki temel yönetim birimleri olan belediye-lerin ön plana çıkmasına neden olmaktadır.

Hakim neo-liberalizmin ilkeleriyle önemli ölçüde piyasa koşullarına uygun biçimlendirilen şehircilik ve yerel hizmetlerin planlama ve yönetimi anlayışında gözlenen değişimler şu yöndedir:

- Büyük ve geniş ölçekli kamu örgütlenmeleri parçalanarak küçültülmekte ve giderek yalnızca tek bir amaca yönelik çalışma yürütecek şekilde uzmanlaşma esasına göre örgütlenmektedir.
- Eşgüdüm geleneksel hiyerarşik mekanizmalar aracılığıyla değil de piyasa mekanizmaları, sözleşme ve yarı sözleşme yöntemleri temelinde özelleştirme, vekalet ve taşeronlaştırma temelinde yürütülmektedir.
- Yerel yönetimler giderek merkezi idarenin bir uzantısı olmaktan ziyade, yerinde yönetim anlayışından hareketle giderek daha özerk ve adem-i merkezîyetçi yapısal özelliklere kavuşmaktadır.
- Merkezde toplanan yetkiler hem işlevsel, hem de coğrafi düzeyde adem-i merkezîyetçi bir yaklaşımla alt birimlere devredilmektedir.
- Şehir yönetim vizyonu da giderek küresel sermayeye ayak uydurmakta dolayısıyla pek çok şehir dış kaynaklar için bir cazibe merkezi olmak ya da refah düzeyini arttırmak adına kapitalist bir işletme modeliyle ve çevresindeki diğer şehirlerle rekabet içinde yeniden örgütlenmektedir.
- Şehirlerin yönetim yapıları mevcut koşullara uyum sağlayabilecek şekilde geliştirilirken, eski usul yönetim modelleri de geniş kitleleri kapsayan ve çeşitlenen katılım mekanizmalarıyla yereldeki yurttaşlar ve STK'lara karşı hesap verebilir ve şeffaf hale gelerek yerini yönetime bırakmaktadır.
- Kent yönetimleri meşruiyetlerini kliyentalist ve popülist bir düzlemde oluşturmaktansa, farklı taleplerin ve ortak bir refah düzeyinin bir arada karşılanması temelinde kamu idare organları, sivil toplum kuruluşları ve sermaye gruplarını ortaklaştıran bir düzlemde inşa etmeye çalışmaktadır.
- Sivil toplum ve yurttaşlar oy kaynağı olarak değil, kente dair sorunların çözümünde aktif rol alan katılımı desteklenen ve önemsenen temel özneler olarak görülmektedir.

#### 2.1.2 ŞEHİRCİLİK HİZMETLERİ PLANLAMA VE YÖNETİMİNDE ULUSAL GELİŞMELER

Dünya ölçeğindeki ekonomik, politik değişim "Ortadoğu" ve Türkiye'deki toplumsal yapı ve ilişkileri derinden etkilemektedir. Özellikle Avrupa Birliği'ne üyelik süreci idari düzeydeki değişim ve dönüşüme önemli bir ivme kazandırmış ve köklü değişiklikleri gündeme getirmiştir. Bu süreç devleti merkeze alan ulus devlet yaklaşımının tüm dünyada olduğu gibi "Ortadoğu"da çözülüşü ve dipten gelen yurttaş taleplerinin politik alanı şekillenmeye zorladığı örneklerle karakterize edilmektedir.

**Bağlar Belediyesi** Stratejik Plan  
2015 - 2019

Yıl: 1 Sayı: 1 (Kasım 2014)

**Bağlar Belediyesi Adına Sahibi: ?**

**Yazışma Adresi:** Sento Caddesi Toptancılar Sitesi  
Arkası Bağlar / DİYARBAKIR

**Tel :** 0 412 251 93 00 • **Fax :** 0 412 251 93 19

**web:** www.baglar.bel.tr • **E-mail:** bilgi@baglar.bel.tr  
Yerel, Süreli Yayındır

  
naturel  
Naturel Reklam Basın  
Tasarım:

(0212) 426 63 30

**Baskı:** Gün Matbaacılık

Beşyol Mah. Akasya Sk. No: 23/A Küçükçekmece -  
İstanbul

**Tel:** 0212 580 63 81



Bu süreç içerisinde geleneksel temsili demokrasi yöntemlerinin yeterli olmadığı, daha demokratik bir kamu yönetimi için yönetim ve hizmet sunumunda yerellik, şeffaflık, katılım, sorumluluk ve hesap verebilirlik ilkelerinin hayata geçirilmesi gerektiği, bu ilkelerin aynı zamanda etkin bir kamu yönetiminin zorunlu unsurları olduğu yaygın kabul görmeye başlamıştır.

Kamu yönetiminin demokratikleşmesi ve yurttaşların kendi yerellerindeki yetki ve karar alma sürecine katılım taleplerinin giderek daha yüksek sesle dile getirildiği son 10 yıllık süreçte yerel yönetimlerin yetki ve sorumlulukları, yeni düzenlenen yasalar çerçevesinde genişletilmektedir. Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Büyükşehir Belediyeleri Kanunu, Belediyeler Kanunu gibi yasalarla yerel yönetimler yaklaşımı açısından önemli bir değişim sürecini başlatmıştır. Bunun dışında hala Avrupa Birliği Özerklik Şartı gibi uluslararası bağlayıcı sözleşmeler mevcut değişimin durdurulamaz olduğunun işaretidir. Ancak modernleşme kabiliyeti ve kurucu misyonu önemli ölçüde bürokraside toplanmış Türkiye gibi bir ülkede bu hızlı değişim vesayet duvarına çarpmakta sıklıkla tutucu eğilimlerle çatışmak zorunda kalmaktadır. Bu durumun bir sonucu olarak yasalar ve ilgili yönetmelikler daha geç çıkarılmakta uygulamada sıkıntılar yaşanmasına ve yetki karmaşasına neden olmaktadır. Buna karşılık mevcut uyum sürecinin "Kamu Yönetimi Reformu" temelinde durdurulamaz bir zorunluluk olduğu ve bir zaman meselesi olarak giderek kendisini dayatarak devleti daha fazla demokratikleşmesi temelinde harekete geçmek zorunda bıraktığı vurgulanmalıdır.

Yerel yönetimlerin görev ve sorumluluk alanları genişletilirken; gelir kaynaklarında aynı oranda bir genişlemenin henüz sağlanmamış olması da ciddi bir eksikliklerdir. Bu durum özellikle son Büyükşehir Yasası'ndan sonra yerel yönetimlerin kendi ürünleri veya doğal kaynakları üstündeki haklara sahip çıkarak daha fazla pay istemeleriyle gün yüzüne çıkmaktadır. Kentsel kalkınmanın da, son 30 yılda yokasayıldıktan aniden değeri keşfedilen kırsal kalkınmanın da temel olarak yerel yönetimlerin öncülük edebileceği yerel kalkınma modelleri ile mümkün olabileceği görüldüğünde bu durumun da yerel yönetimlerin istekleri lehine değişeceği açıktır.

## 2.2. İÇ ÇEVRE ANALİZİ

### Konum

Bağlar, Diyarbakır kent merkezinde bir ilçe belediyesi olup, temel olarak sınırları kuzeyde Diyarbakır-Şanlıurfa Karayolu, doğuda tren ray hattı, güneyde Çarıklı mahallesi itibarıyla Sur ve sonra da Çınar ve batıda ise Urfa il sınırlarıyla belirlenmiştir. Kuzeyinde Kayapınar ve Ergani doğusunda Yenişehir, güneyinde Sur ve Çınar, batısında ise Siverek ilçesi yer almaktadır. Bağlar'ın toplam yüzölçümü 447km<sup>2</sup> olup rakımı 880m.'dir.

## JEOLJİK-JEOMORFOLOJİK ÖZELLİKLERİ

M.T.A. Genel Müdürlüğü tarafından Diyarbakır merkez yerleşim alanının ve yakın çevresinin jeolojisi, jeomorfolojisi, hidrojeolojisi, mühendislik jeolojisi, depremsellik gibi özellikleri araştırılmış ve değerlendirilmiştir. Bu çalışma, Bağlar yerleşiminin jeolojisi, jeomorfolojisi, hidrojeolojisi, depremselliği gibi özelliklerini de kapsamaktadır.

Diyarbakır ili ve yakın çevresinde, tamamen bazaltik lavlar ve çok seyrek gözlenen piroklastiklerden oluşan Karacadağ volkanitleri yüzeleşmektedir.

Karacadağ volkanitleri; Arap levhası ile Anadolu levhası arasında Orta Miyosen'den itibaren gelişen kıta-kıta çarpışmasını izleyen sıkışma evresinde, Arap levhası üzerinde gelişen impaktoje türde riftleşme ürünü şeklinde meydana gelmiş ve açılan K-G yönlü kırık sistemlerinden manto yükselimi ile oluşmuş karakteristik plato bazaltlarıdır.

Birimin geneli bazaltik lavlardan oluşmakta olup, derlenen örnekler üzerinde yapılan petrografik çalışmalar sonucunda birimin olivin, bazalt, olivin-ojitli bazalt türde olduğu tespit edilmiştir. Bazaltların dış görünüşü bloklu ayrışmalı olup, tarla kesimlerinde bloklar yuvarlaklaşmıştır. Dış rengi grimsi-siyah renktedir. Taze kırılma yüzeyi açık gri, çoğunlukla siyah renkli olup, bazı yüzeylerde ojit-olivin kristalleri gözlenmektedir. Birim çok yerde gaz boşluklu yapıdadır. Boşluklar büyük çoğunlukla kalsit dolguludur. Karacadağ volkanizmasının genel olarak, yeni çatlaklardan çıkan bir volkanizma olduğu fikri yaygın ve hâkimdir. Bu nedenle kalkan çeklinde bir morfoloji sunduğu ve patlamalı bir volkanizma olmadığı kanısı yaygındır.

Planlama alanı olan Diyarbakır Merkez ilçe Bağlar'da ise Karacadağ volkanitlerinin ikinci evresine ait K1, K2, K3, K4, K5, K6 fazlarından K1 ve K6 fazları yüzeleşmektedir.

K1 bazaltları, özellikle planlama alanında çok yaygın olarak gözlenmektedir. Birim olivin bazalt, olivin ojitli bazaltik

türdedir. Altere rengi grimsi siyah renktedir. Taze kırılma yüzeyi koyu yeşilimsi, çoğunlukla siyah renklidir. Genellikle gaz boşlukludur. Yer yer üzerinde tarıma uygun toprak örtüsü gelişmiş olduğu bu lavlar ilksel morfolojilerini korumuşlardır. Birimdeki eklem sistemlerinde gelişen çatlak açıklığı 1 mm-1 cm; çatlak aralıkları 20 cm-1 m. arasında olduğu gözlenmiştir. K1 bazaltlarından alınan örnekler üzerinde yapılan deneyler sonucunda kaya sınıfı çok aşırı sert ve çok sert kaya sınıfında olup, çok yüksek dayanımlıdır. Birimin hafriyatı çok zordur. Üzerinde genellikle 0-50 cm. arasında toprak örtüsü geliştiği gözlenmiştir.

K6 simgesiyle gösterilen birim Karacadağ grubuna ait en genç ürünlerden meydana gelmiştir. Karacadağ'ın güney yamacında yüzeleşen bu faz ürünlerinde çok az toprak örtüsü gelişmiş olduğu, ilksel lav morfolojilerini koruduğu gözlenmektedir.

Birimden alınan örnekler üzerinde yapılan deneylerde kaya sınıfı çok aşırı sert kaya, çok yüksek-yüksek-orta dayanımlıdır. Birimin hafriyatı çok zor olup, üzerinde 10 cm'den az toprak örtüsü gelişmiştir.

Planlama alanında piroklastikler (Kp) güneybatıda Tela tepede mostra verir. Piroklastikler kırmızı, siyahımsı kahverengi renkte porfirik dokulu, yer yer gaz boşluklu, süngerimsi, çeşitli boyutta volkan ürünleridir. Deney sonuçlarına göre sert kaya sınıfında, düşük dayanımlıdır. Birimin hafriyatı kolay olup, üzerinde 30-50 cm. toprak örtüsü gelişmiştir.

## DEPREM DURUMU

Depremler, yer kabuğunun aktif faylar boyunca kırılması sonucunda oluşan doğal afetlerdir. Bir bölgenin depremselliği hesaplanırken depreme neden olabilecek fayın varlığı, cinsi, niteliği, boyu, doğrultusu, deprem peryotları incelenerek bölgenin fay zonuna olan uzaklığı ve zemin özellikleri birlikte ele alınarak değerlendirilmelidir.

Diyarbakır il dâhilinde kayıtlara geçen tek deprem olan Lice depremi 06.09.1975 yılında meydana gelmiş ve Richter ölçeğine göre 6.6 magnitüde olmuştur. Deprem afeti sonucu 2385 yurttaşımız hayatını kaybetmiştir. Bunun dışında 1874 yılında Maden ilçesinde olan depremin de yoğun olarak hissedildiği bildirilmektedir.

Diyarbakır şehir merkezinde veya yakın çevresinde depreme neden olan aktif fay bulunmamaktadır. Alana en yakın fay sistemi olarak Güneydoğu Anadolu bindirme kuşağı yer almaktadır. Türkiye Deprem Bölgelendirme Haritası'nda (Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, 1996) Diyarbakır ve çevresi 2. deprem bölgesinde yer almaktadır. Aynı harita ışığında Diyarbakır civarında 03.-0.4g'lik bir depremin oluşma olasılığı 50 yılda %10'dur.

## KENTSEL ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPI ULAŞIM BİLGİLERİ

Bağlar, Diyarbakır'ın merkez ilçelerinden biridir. Bu bağlamda ana karayollarının kavşak noktasındadır. Diyarbakır-Mardin karayolu ile Diyarbakır Urfa yolları ilçenin içinden geçmektedir. Bunun dışında Diyarbakır tren istasyonu (İstasyon), ile Diyarbakır havalimanı gene Bağlar ilçesi sınırlarında yer almaktadır.

Diyarbakır'a havayolu, karayolu ve demiryolu ile ulaşım sağlanabilmektedir. Her gün Diyarbakır ile Ankara İstanbul, İzmir, Adana ve Kıbrıs-Lefkoşa arasında düzenli uçak seferleri yapılmaktadır. Mevcut havalimanının tümüyle sivil uluslararası bir havalimanı dönüşmesi projelendirilmiştir. Bu doğrultuda mevcut havalimanına paralel yeni bir uluslararası sivil havalimanının inşaatı sürdürülmekte olup 2014 sonu itibarıyla hizmete açılması planlanmaktadır. Diyarbakır'dan hemen hemen Türkiye'nin her şehrine ayrıca Irak'a, Suriye'ye (Suriye'de süren iç savaş nedeniyle geçici olarak durdurulmuştur) ve Gürcistan'a otobüs ile yolculuk etmek mümkündür. Güney Kurtalan Ekspres seferleriyle haftanın 6 günü Ankara-Diyarbakır-Kurtalan hattında karşılıklı demiryolu ulaşımı sağlanmaktadır. Ayrıca Urfa ve Diyarbakır arasında bir demiryolu hattı tümüyle planlanmış olup henüz ihale aşamasına geçilmemiştir.

Diyarbakır'ın bazı illere olan karayolu uzaklıkları şöyledir: Diyarbakır-Adana 536 km. Diyarbakır-Adıyaman 207 km. Diyarbakır-Ankara 940 km. Diyarbakır-Gaziantep 329 km. Diyarbakır-İstanbul 1381 km. Diyarbakır-İzmir 1436 km. Diyarbakır-Elazığ 162 km. Diyarbakır-Malatya 263 km. Diyarbakır-Mardin 86 km., Diyarbakır-Mersin 610 km. Diyarbakır-Siirt 216 km. Diyarbakır -Şanlıurfa 184 km. Diyarbakır-Konya 950 km.

## ELEKTRİK

Diyarbakır Merkez'de TEDAŞ bünyesinde 585 eleman çalışmaktadır. TEDAŞ'ın kent merkezinde genel olarak elektrik abone sayısı 2002.530'dur. Bunun 161.012 mesken, 31.154 ticari, 1086 sanayi, 5389'u şantiye, 1185'i ise tarla sulama abonésidir.

## İÇME VE KULLANMA SUYU

Bağlar yerleşmesinin içme suyu projesi, 1994 yılında İller Bankası Genel Müdürlüğü tarafından yapılmış, ancak projenin hızlı nüfus artışı karşısında yetersiz kalması sonucunda Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi DİSKİ tarafından tekrar çalışmalara başlanmış ve halen devam etmektedir.

İlçenin DSİ'nin çalışması devam eden sulama kanalı projesi sulama amaçlı kullanılmak üzere yapılmaktadır. Yerleşimin içme suyu DİSKİ Genel Müdürlüğü tarafından yapılmış olan su şebekesi ile sağlanmaktadır. İlçenin içme suyu şebekesi mevcut yol dokusuna göre döşenmiştir Bağlar'da toplam 567 km su şebekesi ve 291 km kanalizasyon şebekesi bulunmaktadır.

DİSKİ Genel Müdürlüğü resmi verilerine göre, Bağlar'da 59977 mesken abonési,4505 ticari abone, 274 resmi abone, 91 sanayi türü abone olmak üzere toplam 64932 kayıtlı su abonési bulunmaktadır. İlçe'deki su abone sayısı Diyarbakır'da kayıtlı su abonelerinin %38'ini oluşturmaktadır.

Bağlar'da tüketilen yıllık su miktarı 9.120.476 m<sup>3</sup>'tür.

## HABERLEŞME

İlçemizde haberleşme hizmetini Telekom vermektedir. Telekom'un toplam abonési Nisan 2006 itibarıyla 29.751 olarak belirtilmektedir. Telekom Diyarbakır Bölge Müdürlüğü'yle yapılan yazışmalar, verilerin Genel Müdürlük tarafından ticari kaygı nedeniyle verilemediği için 2014 yılı abone sayısına ulaşamamıştır.

## DİNİ HİZMETLER

Bağlar kent merkezinde 70, kırsal mahallelerde 51 toplam 121 cami ve 18 kuran kursu olmak üzere toplam 121 resmi dini hizmet tesisi ve 121 dini hizmet görevlisi (imam, öğretici) bulunmaktadır.

## TARİHÇE

1993 Yılında TBMM kararıyla Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı alt kademe olarak kurulan Bağlar Belediyesi, 1994 yılında yapılan Mahalli İdareler seçimlerinde Diyarbakır'ın İlk Kademe belediyesi olarak çalışmalarına başlamıştır. Bağlar Belediyesi'nin hizmet alanında o dönem toplam 7 mahalle (Alıpınar, Fatih, Kaynaratepe, Körhat, Muradiye, Yeniköy, 5 Nisan) bulunuyordu. Son yıllarda göç ile oluşan Bağcılar, Yunus Emre, Şeyh Samil, Selahattin Eyyübi, Mevlana Halit mahalleri oluştu. Daha sonra 10.07.2004 tarihinde kabul edilen 5216 sayılı yasa ile 21 köy (Ağaçgeçit, Batıçanakçı, Çiçekliyurt, Çiftlik, Develi, Gömmetaş, Kabahıdır, Kolludere, Körtepe, Özdemir, Sarıdallı, Topraktaş, Topyolu, Yeşildallı, Tellikaya, Uzunbahçe, Buçuktepe, Pınaroğlu, Yukarı Mollalı, Tavşantepe, Batıkarakoç) ve bu köylere bağlı 24 mezra mahalle statüsüne geçirilerek Bağlar Belediyesi'ne bağlandı. Böylece Bağlar Belediyesi 33 mahalleye hizmet götürmekle yükümlü bir belediye haline geldi. 2008 yılı mart ayında ise Bağlar ilçe statüsü aldı. 2013 yılında Büyükşehir Yasası'nda yapılan değişikliklerden sonra 12 merkez mahalle ile 35 kırsal mahalle idari olarak Bağlar Belediyesi hudutlarında yer almaktadır. 2013 yılı nüfus sayımına göre Bağlar'ın nüfusu 357.727'dir, Bağlar'a ilişkin diğer idari veriler ise şöyle:

Toplam Alan (2004'ten önce) : 7100 hektar

Toplam Alan (2004'ten sonra) : 34300 hektar

İmarlı Alanlar : 2925 hektar (Bağlanan köyler hariç)

Toplam alan (2013'ten sonra) : 44700 hektar

Kişi Başına Düşen Yeşil Alan : 0.7 metrekare

## NÜFUS VE DEMOGRAFİK YAPI

Bağlar özellikle zorla yerinden etme politikalarına bağlı iç göç dolayısıyla 1990 yılından bu yana tüm bölgeden yoğun göç almıştır. Göç, ilçenin nüfusunu neredeyse ikiye katlanmasına yol açarak ilçe açısından, altyapı, toplumsal, kültürel ve ekonomik alanlarda yeni sorun odaklarının gelişmesine neden olmuştur.

## TÜRKİYE, DİYARBAKIR VE BAĞLAR KARŞILAŞTIRMALI KENT VE KIRSAL NÜFUS YAPISI: 2013

	İl/ilçe merkezi			Belde/Köy			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Türkiye	70.034.413	35.135.795	34.898.618	6.633.451	3.337.565	3.295.886	76.667.864	38.473.360	38.194.504
Diyarbakır	1.607.437	809.791	797.646	436.909*	217.436*	219.473*	1.607.437	809.791	797.646
Bağlar	357.727	180.275	177.452	13.178*	6.625*	6.553*	357.727	180.275	177.452

\* işaretiyle gösterilen rakamlar TÜİK-ADKS 2012 sonuçlarına aittir. Bu çalışmanın hazırlanması sürecinde 2013 yılı TÜİK-ADKS sonuçlarında Diyarbakır ve Bağlar belde ve köy nüfusları girilmemiştir. Bu durum yeni çıkarılan Büyükşehir Yasası kapsamında Diyarbakır'ın tüm köylerinin de mahalle statüsünde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne bağlanmış olmasıyla ilişkili görünmektedir.

## 1990 - 2013 BAĞLAR NÜFUS ARTIŞI TABLOSU

1990	147.799
1995	257.804
2000	291.098
2005	301.845
2009	334.954
2010	336.488
2011	351.410
2012	356.243
2013	357.727

## BAĞLAR'DA MAHALLE, NÜFUS, KONUT, SOKAK, CADDE, BİNA, İŞYERİ, KAMU BİNASI VE KÜME EVLER DAĞILIM TABLOSU:

Mahalle Adı	NÜFUS 2009	NÜFUS 2013	KONUT SAYISI	SOKAK SAYISI	CADDE	BİNA SAYISI	İŞYERİ SAYISI	KAMU	KÜME EVLER
Ağaçgeçit	310	327	47	0	0	41	0	2	1
Alıpınar	4.800	4.502	1.023	46	2	371	104	8	0
Bağcılar	15.528	48.023	6.006	180	16	1.088	1.059	25	7
Batıçanakçı	700	760	103	0	0	97	0	4	4
Batıkarakoç	1.016	1302	157	0	0	135	1	6	6
Buçuktepe	195	218	35	0	0	32	0	1	3
Buyuransu		631							
Çiçekliyurt	301	372	50	0	0	43	0	2	1
Çiftlik	88	87	15	0	0	14	0	0	2
Develi	562	678	73	0	0	70	0	1	1
Ekince		600							
Fatih	24.839	21.527	5.035	93	6	1.309	974	27	0
Gömmetaş	986	1.246	172	0	0	147	8	3	2
Kabahıdır	498	572	61	0	0	63	0	2	1
Kamışpınar		276							
Karacadağ		4.192							
Karahanköy		1.029							
Kaynarstepe	34.471	32.034	7.883	142	4	2.110	1.740	12	0
Kırkincık		222							
Kırkkoyun		2.170							
Kolludere	1.013	981	160	0	0	147	0	5	6
Körhat	12.389	12.800	3.016	38	4	623	293	9	1
Körtepe	740	1.115	112	0	0	100	0	2	1
Mevlana Halit	56.206	51.268	12.706	153	12	1.113	1.600	21	0
Muradiye	12.216	10.209	2.684	54	3	778	198	1	0
Oğlaklı		1.527							
Ortaören		319							
Övündüler		814							
Özdemir	1.049	648	100	0	0	106	226	4	3
Pınaroğlu	194	119	24	0	0	25	0	2	1
Sakallı		695							
Sarıdallı	423	497	62	0	0	63	0	5	1
Selahattin Eyyubi	19.068	21.108	4.936	34	6	219	516	13	0
Şeyh Şamil	46.227	42.589	8.376	180	7	1.717	1.285	16	0
Tavşantepe	345	407	60	0	0	49	0	2	1
Tellikaya	748	839	115	0	0	108	0	1	1
Topraktaş	503	572	68	0	0	63	0	2	1

Topyolu	97	81	17	0	0	14	0	1	1
Uzunbahçe	661	889	94	0	0	91	0	5	2
Yalankoz		506							
Yeniköy	7.510	8846	1.453	44	3	592	73	16	0
Yeşildallı	253	414	54	0	0	48	0	4	2
Yiğityolu		535							
Yukarı Mollaali	558	650	72	0	0	58	0	3	3
Yukarıakdibek		137							
Yunus Emre	19.308	18.822	3.838	102	5	1.279	354	19	0
5 Nisan	64.538	59.902	12.684	258	11	2.522	2.543	20	0
<b>TOPLAM</b>	<b>357.757</b>		<b>71.291</b>	<b>1.324</b>	<b>79</b>	<b>15.235</b>	<b>10.974</b>	<b>244</b>	<b>52</b>

## BAĞLAR'IN YAŞ GRUBU VE CİNSİYETE GÖRE NÜFUS - BAĞLAR/2013

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	44.730	22.911	21.819
'5-9'	40.728	21.024	19.704
'10-14'	39.224	20.113	19.111
'15-19'	36.537	18.764	17.773
'20-24'	33.752	16.361	17.391
'25-29'	33.624	16.840	16.784
'30-34'	32.327	16.683	15.644
'35-39'	24.597	12.561	12.036
'40-44'	19.500	9.931	9.569
'45-49'	14.595	7.464	7.131
'50-54'	11.060	5.533	5.527
'55-59'	7.855	3.841	4.014
'60-64'	6.397	2.941	3.456
'65-69'	4.572	2.022	2.550
'70-74'	3.303	1.482	1.821
'75-79'	2.314	971	1.343
'80-84'	1.691	596	1.095
'85-89'	647	172	475
'90+'	274	65	209
<b>Toplam</b>	<b>357.727</b>	<b>180.275</b>	<b>177.452</b>

## MEDENİ DURUM, CİNSİYET VE YAŞ GRUBUNA GÖRE İL/İLÇE MERKEZLERİ NÜFUSU: BAĞLAR/201

Medeni durum	Toplam	Erkek	Kadın
Hiç evlenmedi	87.822	47.067	40.755
Evli	134.919	67.199	67.720
Boşandı	2.481	962	1.519
Eşi öldü	7.666	942	6.724
<b>Toplam</b>	<b>232.888</b>	<b>116.170</b>	<b>116.718</b>

Yaş grubu	Cinsiyet	Hiç evlenmedi	Evli	Boşandı	Eşi öldü	Toplam
15-19	Erkek	18.668	90	1		18.759
	Kadın	16.710	1.053	4		17.767
20-24	Erkek	14.378	1.959	15	3	16.355
	Kadın	10.197	7.112	52	19	17.380
25-29	Erkek	8.110	8.656	61	6	16.833
	Kadın	5.089	11.455	155	52	16.751
30-34	Erkek	3.249	13.275	136	16	16.676
	Kadın	3.046	12.281	214	88	15.629
35-39	Erkek	1.293	11.085	160	14	12.552
	Kadın	1.930	9.685	254	155	12.024
40-44	Erkek	687	9.060	165	14	9.926
	Kadın	1.253	7.763	229	315	9.560
45-49	Erkek	330	6.966	131	34	7.461
	Kadın	841	5.674	205	406	7.126
50-54	Erkek	154	5.210	122	43	5.529
	Kadın	507	4.325	145	548	5.525
55-59	Erkek	78	3.621	76	62	3.837
	Kadın	326	2.939	91	653	4.009
60-64	Erkek	62	2.743	41	92	2.938
	Kadın	256	2.322	73	805	3.456
65+	Erkek	58	4.534	54	658	5.304
	Kadın	600	3.111	97	3.683	7.491
<b>Toplam</b>		<b>87.822</b>	<b>134.919</b>	<b>2.481</b>	<b>7.666</b>	<b>232.888</b>

## GÖÇ

İllerin aldığı göç, verdiği göç, net göç ve net göç hızı

İl	ADNKS 2008 Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
<b>2007-2008</b>	1.492.828	31.677	47.777	-16.100	-10,73
<b>2012-2013</b>	1.607.437	35.466	47.949	-12.483	-7,74

## DİYARBAKIR'IN CİNSİYET VE YAŞ GRUBUNA GÖRE ALDIĞI VE VERDİĞİ GÖÇ (2012-2013 DÖNEMİ)

Yaş grubu	Cinsiyet	Verdiği göç (2012-2013 dönemi)		Aldığı göç (2012-2013 dönemi)		
		Türkiye	Diyarbakır	Cinsiyet	Türkiye	Diyarbakır
<b>Toplam</b>	Toplam	2.534.279	47.949	Toplam	2.534.279	35.466
	Erkek	1.250.579	24.467	Erkek	1.250.579	17.953
	Kadın	1.283.700	23.482	Kadın	1.283.700	17.513
<b>'0-4'</b>	Toplam	157.319	3.910	Toplam	157.319	3.177
	Erkek	81.123	1.974	Erkek	81.123	1.613
	Kadın	76.196	1.936	Kadın	76.196	1.564
<b>'5-9'</b>	Toplam	160.210	3.956	Toplam	160.210	2.841
	Erkek	82.463	2.088	Erkek	82.463	1.397
	Kadın	77.747	1.868	Kadın	77.747	1.444
<b>'10-14'</b>	Toplam	136.638	3.191	Toplam	136.638	2.124
	Erkek	70.760	1.640	Erkek	70.760	1.128
	Kadın	65.878	1.551	Kadın	65.878	996
<b>'15-19'</b>	Toplam	340.473	6.224	Toplam	340.473	2.971
	Erkek	157.794	3.011	Erkek	157.794	1.407
	Kadın	182.679	3.213	Kadın	182.679	1.564
<b>'20-24'</b>	Toplam	508.675	9.968	Toplam	508.675	7.401
	Erkek	227.482	5.046	Erkek	227.482	3.454
	Kadın	281.193	4.922	Kadın	281.193	3.947
<b>'25-29'</b>	Toplam	356.212	7.009	Toplam	356.212	6.383
	Erkek	178.816	3.490	Erkek	178.816	3.201
	Kadın	177.396	3.519	Kadın	177.396	3.182
<b>'30-34'</b>	Toplam	237.789	5.178	Toplam	237.789	4.076
	Erkek	123.788	2.607	Erkek	123.788	2.166
	Kadın	114.001	2.571	Kadın	114.001	1.910
<b>'35-39'</b>	Toplam	154.040	3.160	Toplam	154.040	2.294
	Erkek	82.195	1.760	Erkek	82.195	1.320
	Kadın	71.845	1.400	Kadın	71.845	974
<b>'40-44'</b>	Toplam	112.982	1.915	Toplam	112.982	1.459
	Erkek	60.716	1.095	Erkek	60.716	881
	Kadın	52.266	820	Kadın	52.266	578
<b>'45-49'</b>	Toplam	88.900	1.117	Toplam	88.900	817
	Erkek	46.245	608	Erkek	46.245	466
	Kadın	42.655	509	Kadın	42.655	351
<b>'50-54'</b>	Toplam	80.583	750	Toplam	80.583	588
	Erkek	41.789	414	Erkek	41.789	319
	Kadın	38.794	336	Kadın	38.794	269
<b>'55-59'</b>	Toplam	67.101	472	Toplam	67.101	399
	Erkek	34.798	256	Erkek	34.798	210
	Kadın	32.303	216	Kadın	32.303	189
<b>'60-64'</b>	Toplam	48.617	370	Toplam	48.617	323
	Erkek	25.259	184	Erkek	25.259	152
	Kadın	23.358	186	Kadın	23.358	171



'65+'	Toplam	84.740	729	Toplam	84.740	613
	Erkek	37.351	294	Erkek	37.351	239
	Kadın	47.389	435	Kadın	47.389	374

#### BAĞLAR'DA İKAMET EDEN YURTTAŞLARIN NÜFUSA KAYITLI OLDUKLARI İLLER:

Adıyaman	466	Gümüşhane	122	Siirt	1626
Afyonkarahisar	237	Hakkari	116	Sinop	81
Ağrı	379	Hatay	455	Sivas	416
Amasya	152	Isparta	130	Tekirdağ	68
Ankara	389	Mersin	537	Tokat	257
Antalya	172	İstanbul	300	Trabzon	205
Artvin	35	İzmir	612	Tunceli	897
Aydın	289	Kars	247	Şanlıurfa	8612
Balıkesir	353	Kastamonu	111	Uşak	75
Bilecik	67	Kayseri	360	Van	770
Bingöl	9087	Kırklareli	79	Yozgat	253
Bitlis	852	Kırşehir	167	Zonguldak	56
Bolu	43	Kocaeli	90	Aksaray	76
Burdur	47	Konya	506	Bayburt	48
Bursa	321	Kütahya	163	Karaman	47
Çanakkale	96	Malatya	438	Kırıkkale	167
Çankırı	101	Manisa	302	Batman	2832
Çorum	266	Kahramanmaraş	339	Şırnak	1012
Denizli	205	Mardin	28657	Bartın	25
Diyarbakır	284217	Muğla	99	Ardahan	61
Edirne	87	Muş	878	Iğdır	46
Elazığ	2907	Nevşehir	97	Yalova	15
Erzincan	144	Niğde	154	Karabük	79
Erzurum	510	Ordu	164	Kilis	63
Eskişehir	361	Rize	92	Osmaniye	241
Gaziantep	666	Sakarya	116	Düzce	36

#### BAĞLAR'DA SOSYAL DURUM

Bağlar, Bölge ve Diyarbakır genelinde görülen tüm fiziki altyapı, kültürel, ekonomik ve toplumsal sorunların toplanıp yoğunlaştığı bölgelerden biridir.

İlçe nüfusunun büyük çoğunluğu zorla yerinden etme politikaları sonucunda son 25 yıl içinde ilçeye yerleşmiştir. Gerek zorla göç etmek zorunda bırakılan yurttaşların, gerekse de yerel yöneticilerin hiçbir fiziki altyapı, ekonomik, toplumsal ve kültürel hazırlığının olmadığı bu beklenmedik hızlı ve yoğun göç sonucunda genelde Diyarbakır, özelde ise Bağlar birçok yeni sorunun odağı haline dönüşmüştür.

Bağlar'da hanelerin %26,9'unda 8 ve üzerinde kişi yaşıyor. İlçemizde ortalama hane büyüklüğü 6,2 kişi, Türkiye ortalaması ise 4,2 kişidir. TÜİK rakamlarına göre Diyarbakır'da şehir merkezlerinde yaşayanların ortalama hane halkı büyüklüğü 5.66, köylerde yaşayanların ortalama büyüklüğü 7.42 olup, Bağlar'da ise hane halkı büyüklüğü 6 kişidir.

Bağlar'da nüfusun %8,2'nin bir bölümü hiçbir gelirinin olmadığı, %10,6 aylık hane halkı gelirinin 250 TL'nin altında, %15,8 ise 250-400 YTL olduğu tespit edilmiştir. Bu durum okul çağındaki birçok çocuğun sokakta çalışması sonucunu doğurarak çocukları eğitimden kopma ve sokağın alışkanlıklarını edinme, istismar edilme riski ile karşı karşıya bırakmaktadır.

Gene TÜİK rakamlarıyla Diyarbakır'da işsizlik oranı %13,8, Diyarbakır'da istihdam oranı ise %34,9 ile en kötü durumdaki ikinci ildir.

Bağlar Diyarbakır'ın ve bölgenin en büyük ve en kalabalık yerleşkesi olmasına rağmen insani kalkınma göstergeleri açısından uluslararası ve ulusal standartların çok gerisindedir.

Kentsel yapıdan çok kır-kent ağırlıklı bir yapısal niteliği baskın gelmektedir.

İlçede sanayi ve ticaret yatırımları yok denilecek kadar azdır.

TÜİK 2013 verilerine göre Bağlar'ın nüfusu 357.727'dir. Kadın nüfusu 177.452, erkek nüfusu ise 180.275'tir.

Çocuk nüfusu (0-14 yaş) : 124.682 (%34,85)

-19 yaş altı nüfus : 161.219 (%45,06)

Toplam genç nüfusu (15-29 yaş) : 103.913 (%29,04)

Genç erkek nüfusu (15-29 yaş) : 51.948 (%14,52)

Genç kadın nüfusu (15-29 yaş) : 51.965 (%14,52)

Toplam orta yaş nüfusu (30-64 yaş) : 116.241 (%32,49)

Orta yaş erkek nüfusu (30-64 yaş) : 58.954 (%16,48)

Orta yaş kadın nüfusu (30-64 yaş) : 57.287 (%16,01)

65+ yaş üzeri nüfus : 12.801 (%3,57)

TÜİK 2013 verilerine göre Türkiye'nin medyan yaşının/yaş ortalaması 30.4 iken Diyarbakır 21.9 yaş ortalaması ile 10. sırada yer almaktadır. Akdeniz Üniversitesi Gerontoloji Enstitüsü 2013 verilerine göre Türkiye'de ortalama insan ömrünün kadınlarda 76, erkeklerde ise 72 olduğu belirtilmiştir. "Doğu illerinde" ortalama yaş süresinin daha düşük olduğu bildirilmişse de rakam verilmemiştir. Aynı araştırmada ölümlerin temel olarak 60-70'li yaşlarda meydana geldiği bildirilmektedir. 2014 Dünya Sağlık Örgütü WHO rakamlarına göre 2012 yılında doğanlar temelinde Türkiye'de ortalama yaşam süresi 75 yıl iken, kadınlarda 78 yıl, erkeklerde ise 72 yıla yükselmiştir. Aynı raporda 2012 yılı ve sonrası doğanların ortalama yaşam beklentisinin 1990'larda doğanlara oranla 10 yıl yükseldiği vurgulanmıştır.

Bina sayım cetvellerinden edinilen bilgilere göre, ilçede 79 cadde, 1.324 sokak, 15.235 bina, 10.974 işyeri, 52 küme evleri ve 244 kamu binası bulunmaktadır.



DİYARBAKIR İLİ GELİŞMİŞLİK PERFORMANSI							
DEĞİŞKEN	YIL	BİRİM	DİYAR-BAKIR	G.D. ANADOLU BÖLGESİ	TÜRKİYE	SIRA (81 il içinde)	
<b>DEMOGRAFİK GÖSTERGELER</b>							
1	Toplam Nüfus	2000	Kişi	1.362.708	6.608.619	67.803.927	10
		2008	Kişi	<b>1.492.828</b>	7.350.752	71.517.100	11
		2013	Kişi	<b>1.607.437</b>	7.967.766	76.667.864	10
2	Şehirleşme Oranı	2000	%	60,0	62,69	64,9	19
		2008	%	70,4	67,8	74,9	18
		2012	%	72,56	67,73	77,28	20
3	Yıllık Ortalama Nüfus Artış Hızı	2000	Binde	21,73	24,79	18,28	18
		2008	Binde	21,8	24,8	13,1	18
		2012	Binde	13,42	12,92	12,01	27
4	Nüfus Yoğunluğu	2000	Kişi/Km <sup>2</sup>	90	88	88	23
		2008	Kişi/Km <sup>2</sup>	98	96	91	22
		2012	Kişi/Km <sup>2</sup>	106	105,66	98	20
5	Doğurganlık Hızı	2000	Çocuk Sayısı	4,51	4,86	2,53	10
		2008	Çocuk Sayısı	3,82	3,47	2,16	12
		2013	Çocuk Sayısı	3,13	2,96	2,07	10
6	Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü	2000	Kişi	6,76	6,55	4,5	11
		2008	Kişi	6,18		3,9	12
		2012	Kişi	5,9	5,9	4,2	8
7	Toplam Yaş Bağımlılık Oranı	2008	%	70,0	73,9	49,5	11
		2013	%	65,6	63,01	47,6	8
8	Tarım İşkolunda Çalışanların Toplam İstihdama Oranı	2000	%	63,86	61,35	48,38	35
		2008	%	33,4	31,3	23,7	
		2012	%	30,1		24,6	???
9	Sanayi İşkolunda Çalışanların Toplam İstihdama Oranı	2000	%	3,82	7,06	13,35	63
		2008	%	16,8	24,2	26,8	
		2012	%	23,7		26,0	???

10	Hizmet İşkolunda Çalışanların Toplam İstihdama Oranı	2008	%	49,8	44,6	49,5	
		2012	%	46,2		49,4	
11	Ücretli, Maaşlı ve Yevmiyeli Çalışanların Toplam İstihdama Oranı	2008	%	53,2	55,6	61,0	
		2012	%	66,08		62,92	
12	İşveren ve Kendi Hesabına Çalışanların Toplam İstihdama Oranı	2008	%	33,8	30,7	26,3	
		2012	%	26,53		24,14	
13	Ücretsiz Aile İşçisi	2008	%	12,9	13,7	12,7	
		2012	%	7,39		12,94	
14	Okur Yazar Nüfus Oranı	2000	%	69,57	73,22	87,3	75
		2008	%	81,0		91,8	
		2013	%	92,57		95,3	
15	Okur Yazar Kadın Nüfusun Toplam Kadın Nüfusuna Oranı	2000	%	55,37	60,16	80,62	74
		2008	%	70,1		86,9	
16	Üniversite veya Daha Üzeri Düzey Okul Bitirenlerin Okul Bitirenlere Oranı	2000	%	5,60	4,99	8,42	50
		2008	%	8,7		9,3	
17	Okulöncesi Eğitimde Brüt Okullaşma Oranı	2008-2009	%	31,0			
		2013-2014	%	32,14		43,49	
18	İlköğretim Brüt Okullaşma Oranı	2007-2008	%	105,0		104,5	
		2013-2014	%	115,71		110,36	
19	İlköğretim Net Okullaşma Oranı	2007-2008	%	96,4		97,4	
		2013-2014	%	99,68		99,31	
20	Ortaöğretim Brüt Okullaşma Oranı	2007-2008	%	59,6		87,6	
		2013-2014	%	80,09		103,26	
21	Ortaöğretim Net Okullaşma Oranı	2007-2008	%	33,8		58,7	
		2013-2014	%	50,07		76,65	
22	Okulöncesi Eğitimde Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı	2008-2009	Kişi	57,0		27	
		2013-2014	Kişi	21		17	
23	İlköğretimde Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı	2008-2009	Kişi	30,0		24	
		2013-2014	Kişi	24		19	

24	Ortaöğretimde Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı	2008-2009	Kişi	46,0		28	
		2013-2014	Kişi	31		16	
25	Mesleki Eğitimde Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı	2008-2010	Kişi	18,0		14	
		2013-2014	Kişi	16		14	
26	Okulöncesi Eğitimde Derslik Başına Öğrenci Sayısı	2008-2009	Kişi	35,0		19	
		2013-2014	Kişi	19		17	
27	İlköğretimde Derslik Başına Öğrenci Sayısı	2008-2009	Kişi	48,0		33	
		2013-2014	Kişi	42		29	
28	Ortaöğretimde Derslik Başına Öğrenci Sayısı	2008-2009	Kişi	46,0		28	
		2013-2014	Kişi	61		29	
29	Mesleki Eğitimde Derslik Başına Öğrenci Sayısı	2008-2009	Kişi	34,0		29	
		2013-2014	Kişi	40		29	
<b>SAĞLIK GÖSTERGELERİ</b>							
30	Bebek Ölüm Oranı	2000	Binde	57,00	48,33	43	8
		2009	Binde	15,8	33	26	
		2013	Binde	14,2	15	10,8	12
31	Onbin Kişiye Düşen Hekim Sayısı	2000	Kişi	7	5	13	55
		2008	Kişi	14	10	19	
		2013	Kişi	14,56		16,92	
32	Onbin Kişiye Düşen Dış Hekimi Sayısı	2000	Kişi	0	1	2	72
		2008	Kişi	1	0,8	3	
		2013	Kişi	1,48	1	2,79	
33	Onbin Kişiye Düşen Hastane Yatağı Sayısı	2000	Hastane Yatağı	21	13	23	27
		2007	Hastane Yatağı	22	16	26	48
		2013	Hastane Yatağı	28	19	26,5	
34	Kişi Başına Sanayi İşletmesi Elektrik Tüketimi	2007	Mwh	0,1	0,5	1,0	
35.A	<b>İş Kayıtlarına Göre Girişim Sayıları:</b>						
35.A.1	Madencilik ve taşocakçılığı	2007	Adet	52	203	5.105	
		2012	Adet	92	136	6.678	

35.A.2	İmalat	2007	Adet	2.648	21.551	401.966	
		2012	Adet	3.242	7.964	419.150	
35.A.3	Elektrik, Gaz ve Su	2007	Adet	22	199	3.891	
		2012	Adet	17	28	3.158	
35.A.4	İnşaat	2007	Adet	1.972	7.112	152.123	
		2012	Adet	2.965	5.409	241.434	
35.A.5	Toptan ve perakende ticaret	2007	Adet	14.253	90.104	1.256.009	
		2012	Adet	15.147	35.875	1.242.788	
35.A.6	Otel, lokanta ve kahvehane	2007	Adet	3.050	12.465	250.389	
		2012	Adet	3.292	5.506	301.948	
35.A.7	Ulaştırma, depolama ve haberleşme	2007	Adet	7.735	63.384	567.828	
		2012	Adet	8.104	25.198	576.876	
35.A.8	Mali aracı kuruluşların faaliyetleri	2007	Adet	355	2.147	58.379	
		2012	Adet	225	438	30.233	
35.A.9	Gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri	2007	Adet	1.498	7.833	201.939	
		2012	Adet	236	652	48.587	
35.A.10	Eğitim	2007	Adet	162	755	17.568	
		2012	Adet	226	429	19.905	
35.A.11	Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	2007	Adet	391	2.132	46.837	
		2012	Adet	403	713	40.731	
35.A.12	Bilgi ve iletişim	2012	Adet	701	1.233	36.386	
35.A.13	Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme	2012	Adet	20	67	2.450	
35.A.14	Mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler	2012	Adet	1.676	3.037	184.572	
35.A.15	İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2012	Adet	528	1.035	43.904	
35.A.16	Kültür sanat eğlence spor	2012	Adet	564	901	36.280	
35.A.17	Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	2007	Adet	2.039	10.478	213.459	
		2012	Adet	2.507	5.116	239.822	
35.B	<b>İş Demografisi :</b>						
35.B.1	Kurulan şirket ve kooperatiflerin toplam sayısı	2008	Adet	554	2.413	49.003	

35.B.2	Kurulan şirket ve kooperatiflerin toplam sermayeleri	2008	Bin YTL	143.961	784.284	12.338.217	
35.B.3	Kapanan şirket ve kooperatiflerin toplam sayısı	2008	Adet	42	228	9.578	
35.B.4	Kapanan şirket ve kooperatiflerin toplam sermayeleri	2008	Bin YTL	42	10.774.919	61.111.258	
35.B.5	Kurulan ticaret ünvanlı işyeri sayıları	2008	Adet	207	1.380	46.401	
35.B.6	Kapanan ticaret ünvanlı işyeri sayıları	2008	Adet	167	4.572	37.343	
<b>MALİ GÖSTERGELER</b>							
36	Kırsal Nüfus Başına Tarımsal Üretim Değeri	2000	Milyon TL.	898	883	1.124	52
		2007	YTL.	3.543	3.514	5.009	
37	Tarımsal Üretim Değerinin Türkiye İçindeki Payı	2000	%	1,83	8,14	100	18
		2007	%	2,1	8,2	100,0	
38	Kişi Başına Bitkisel Üretim Değeri	2007	YTL	814	801	805	46
39	Kişi Başına Canlı Hayvanlar Değeri			2,065	2,453	2,612	
		2007	YTL	346	242	349	52
40	Kişi Başına Hayvansal Ürünler Değeri			0,772	0,689	0,828	
		2007	YTL	308	153	325	54
41	İkamet Amaçlı Daire Sayısı					0,643	
		2007	Adet	6.739	24.230	581.030	
42	Kişi Başına Gayri Safi Yurt İçi Hasıla	2000	Milyon TL.	1,056	954	1.837	55
		2001	YTL	1.591	1.437	3.688	
43	Kişi Başına Banka Mevduatı	2000	Milyon TL.	104	115	939	69
		2008	YTL.	803	885	6.336	

44	Toplam Banka Mevduatı İçindeki Payı	2000	%	0,22	1,20	100	39
		2008	%	0,27	1,44	100,0	
45	Toplam Banka Kredileri İçindeki Payı	2000	%	0,26	1,8	100	36
		2008	%	0,40	2,49	100,0	
46	Kırsal Nüfus Başına Tarımsal Kredi Miktarı	2000	Milyon TL.	18	35	138	70
		2008	YTL.	149	202	472	
47	Kişi Başına İhtisas Kredileri Miktarı	2008	YTL.	133	145	314	
48	Kişi Başına İhracat Miktarı	1995-2000	ABD Doları	18	347	2.249	54
		2007	ABD Doları	57	451	1.520	59
49	Kişi Başına İthalat Miktarı	1995-2000	ABD Doları	26	197	3.967	55
		2007	ABD Doları	24	379	2.409	66
<b>MALİ GÖSTERGELER</b>							
50	Kanalizasyon Şebekesi ile Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı	2006	%	97	91	87	
		2012		96		88	
51	Belediyelerde Kanalizasyon Şebekesinden Deşarj Edilen Atıksu Miktarı	2006	{1000 metre-küp/yıl}	62.827	268.945	3.366.893	
		2012		54.425		3.582.131	
52	Belediyeler Tarafından Arıtılan Atıksu Miktarı	2006	{1000 metre-küp/yıl}	49.275	130.299	2.140.498	
		2012					
53	Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Belediye Nüfusu İçindeki Payı	2006	%	70	39	51	
		2012	%	74		62	
54	Belediyelerdeki Toplam Atıksu Arıtma Tesisi Sayısı	2006	Adet	1	7	184	
		2012	Adet	5		438	
55	İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı	2006	%	92	97	98	
		2012	%				

56	Belediyelerde Kişi Başı Temin Edilen Günlük Su Miktarı	2006	[Litre/Kişi-gün]	268	236	245	
		2012	Litre/Kişi-gün]				
57	İçme ve Kullanma Suyu Arıtma Tesisi İle Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı	2006	%	48	36	49	
		2012	%	62		74	
58	Kişi Başı Ortalama Belediye Katı Atık Miktarı	2006	(kg/kişi-gün)	0,85	0,91	1,21	
		2012	(kg/kişi-gün)	0,95		1,14	
59	Katı Atık Hizmeti Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Nüfusa Oranı	2006	%	71	72	81	
		2012	%				
60	Katı Atık Hizmeti Verilen Belediye Nüfusunun Belediye Nüfusuna Oranı	2006	%	96	97	98	
		2012	%	97		99	
61	Belediye tarafından ya da Belediye Adına Toplanan Atık Miktarı	2006	Bin ton	320	1.710	25.280	
		2012	Bin ton	380		25.276	
62	Çöp Toplama Sahalarında Bertaraf Edilen Belediye Katı Atık Miktarı	2006	Bin ton	315	1.631	24.709	
		2012	Bin ton	380		25.276	
63	Onbin Kişiye Düşen Özel Otomobil Sayısı	2000	Adet	123	208	652	70
		2008	Adet	210	350	950	69
		2012	Adet	295	389	1.128	
64	Onbin Kişiye Düşen Motorlu Kara Taşıtı Sayısı	2000	Adet	242	505	1.056	73
		2008	Adet	533	963	1.925	
		2012	Adet	691	995	2.221	
65	Bin Kişi Başına Halk Kütüphanelerinden Yararlanan Sayısı	2007	Kişi	388	364	287	39
		2011	Kişi	224	249	245	
66	Onbin Kişi Başına Sinema Koltuk Sayısı	2007	Adet	18	9	23	38
		2012	Adet	11,5	10	33,52	
67	Bir Milyon Nüfusta Trafik Kaza Sayısı	2007	Adet	706	808	1.516	72
		2012	Adet	1.223	1.184	2.002	8
68	Kişi Başına Elektrik Tüketim Miktarı	2000	Mws	1	1	1	64
		2007	Mws	0,8	1,3	2,2	66
		2012	Mws	1,21	1,08	2,42	
69	Yeşil Kartlı Kişi Oranı	2000	%	23	23	15	30
		2008	%	34		12,8	

## EĞİTİMİN DURUMU

Türkiye’de evde konuşulan dili Türkçe olmayan çok sayıda çocuk bulunmaktadır. Bağlar’daki çocukların durumu göz önüne alındığında hanede konuşulan dilin Kürtçe (Kurmançî ya da Kirmanckî lehçeleri) olduğu belirtilmelidir. Oysa okullarda eğitim dili

Türkçedir. Bu durumda çocukların önemli bir bölümünün evde yeterince bilişsel uyarım alamayan çocuklar oldukları, bu nedenle okula en hazırlıksız biçimde başladıkları söylenebilir.

Dahası, ana dili Türkçe olmayan çocuklara okullarında herhangi bir ek destek de verilmemektedir. Bu çocuklar ilkokula (veya katılıyorlarsa okul öncesi eğitime) başladıklarında karşılaşacakları ek güçlüklerin, kendilerini eğitimin getirilerinden tam olarak yararlanmaktan alıkoyabileceği, okul yaşamlarında ve daha sonrasında onları dezavantajlı konumda bırakabileceği açıktır. İlköğretimde okul terklerini belirleyen etmenlerle ilgili nicel bir araştırmaya göre evde konuştukları dil Türkçe olmayan çocukların ilkokula devam olasılıkları, ailelerinin diğer sosyokültürel ve ekonomik özellikleri ayrıştırıldığında bile diğer çocuklara göre daha azdır.

Gene TIMMS (Eğitimde Başarı Değerlendirmesi Uluslararası Derneği tarafından yürütülen Uluslararası Matematik ve Bilim Eğitiminde Eğilimler araştırması) verilerine dayalı bir analizde, diğer özelliklerin sabit kalması halinde evlerinde Türkçe az kullanılan çocukların sınavlarda daha düşük puanlar aldıkları belirlenmiştir.

Günümüz dünyasında ana dilde eğitim yalnızca çocuk açısından yararlı görülmeyle kalmamakta, aynı zamanda temel bir hak sayılmaktadır. Örneğin bu konuda UNESCO’nun görüşü şöyledir: “Ana dilde öğretim, ilköğretim ve okuryazarlık açısından temel önemdedir ve bunun mümkün olduğu ölçüde eğitimin daha ileri aşamalarına da uzatılması gerekir”

BM Çocuk Hakları Komitesi Haziran 2012’de açıkladığı en son Sonuç Gözlemlerinde şu kaygısını dile getirmiştir: “Resmen tanınmış azınlıkların dilleri dışında Türkçeden başka dilde eğitim verilmemesi, ana dilleri Türkçe olmayan resmen tanınmamış azınlıklara mensup çocukları eğitim alanında dezavantajlı kılmaktadır.” Komite bu saptamasının ardından hükümete “Türkçeye ek olarak başka dillerin de yaygın biçimde konuşulduğu yörelerde özellikle ilkokullarda Türkçeden başka dillerde de eğitim verilmesinin yolları üzerinde durması” tavsiyesinde bulunmuştur.

Yayıncılıkta ve diğer alanlarda anadil kullanımına getirilen kimi sınırlamaları kaldırma yönündeki eğilime karşın, henüz eğitim alanında aynı doğrultuda herhangi bir politika girişiminde bulunulmamıştır. Bu dillerde eğitim, okul öncesi eğitimde bile yoktur. Anadilde eğitimi gerçekleştirmek, öğretmen yetiştirme ve eğitim materyalleri hazırlamaya yönelik düzenlemeler gerektirmekte, ayrıca yerel nüfus tarafından kullanılan dillerdeki çeşitliliği dikkate alınmalı ve tüm yurttaşların çoğunluk dili olan Türkçeyi konuşabilmelerini sağlanmalıdır.

Yakın zamanda hayata geçirilen ve talebe ve öğretmen bulunabilirliğine bağlı olmak üzere ilköğretimin ikinci evresinde (5-8 sınıflar) seçmeli ders olarak Kürtçe verilmesi yetersiz ve beklentileri karşılamaktan oldukça uzaktır.

BM Çocuk Haklarına dair Sözleşme’nin 30. Maddesinde belirtilen, çocukların kendi kültürlerinden ve dillerinden yararlanma haklarının yaşama geçirilmesine katkıda bulunabilir. Okul dışı çocukların profiline bakıldığında özellikle “Kırsal kesimde; Güneydoğu Anadolu, Orta-Doğu Anadolu ve Kuzeydoğu Anadolu NUTS-1 bölgelerini kapsayan Doğu Bölgesinde yaşayan ve aileleri düşük gelirli çocuklar” okul dışı kalma olasılıkları en yüksek olanlardır. Ayrıca, anne baba eğitim düzeyi düşük ve ana dili Kürtçe olan çocukların –özellikle anne Türkçe bilmiyorsa- okul dışı kalma olasılıkları daha da yüksektir. Çocuk İşçiliği Araştırması verilerine göre, okul dışı kalma olasılıkları yüksek bir başka çocuk kesimini de çalışan çocuklar oluşturmaktadır. Bu grupların hepsi için, kız çocukların okul dışı kalma olasılıkları erkek çocuklara göre daha yüksektir. Mevcut UNİCEF tanımlamaları özellikle Bağlar’da eğitimin durumunun derin bir açmazda olduğunu ortaya koyan genel saptamalar olarak dikkat çekmektedir.

OECD tarafından üç yılda bir 15 yaş grubundaki öğrencilerin matematik, fen bilimleri ve okuma becerilerini ölçen Uluslararası Öğrenci Değerlendirmesi Programı (PISA) değerlendirmesinde Türkiye 65 ülke arasında matematikte 44., fende 43., okuma alanında ise 42. sırada yer almıştır



PISA değerlendirmesi, sonuçları 6 yeterlik düzeyine ayırır; 1. düzey en alt, 6. düzey ise en yüksek düzeylerdir. Türkiye'deki 15 yaş grubundaki öğrencilerin %15,5'i matematikte en temel düzeydeki yetilere dahi sahip değildir. Bu oran OECD genelinde %8, Şangay'da ise yalnızca %0,8'dir.

#### OECD TÜRKİYE ŞANGAY-ÇİN

Düzyen	Türkiye	Şangay	Çin
1. düzey altı	8,0	15,5	0,8
1. düzey	15,0	26,5	2,9
2. düzey	22,5	25,5	7,5
3. düzey	23,7	16,5	13,1
4. düzey	18,2	10,1	20,2
5. düzey	9,3	4,7	24,6
6. düzey	3,3	1,2	30,8

Güneydoğu Anadolu'daki öğrencilerin %62'sinin 2. düzeyin altında performans göstermiş olması, bu bölgedeki öğrencilerin okulda edindikleri becerilerin zayıf olduğuna işaret etmektedir. Buna ek olarak, bu bölgede 5 ve 6. düzey üst ve ileri düzey-başarı gösteren öğrenci oranı sadece %0,2'dir. Bölgeler arasında bu kadar ciddi farklar olması eğitime erişim, kaynak dağılımı ve okullardaki eğitim-öğretimin kalitesi gibi konularda önemli sorunlar olduğunun göstergesidir. Bunun nedenleri hem kalite hem de eşitlik bakış açısıyla incelenmeli ve bulgular temelinde sürdürülebilir politikalar üretilmelidir.

Türkiye Sosyo Ekonomik durum ve akademik başarı arasındaki ilişkinin doğrudan ve güçlü olduğu bir ülkedir. Dolayısıyla ailenin Sosyo Ekonomik durumu öğrencinin akademik performansını doğrudan etkilemektedir. Alt Sosyo Ekonomik sınıfa mensup öğrenciler daha düşük başarı gösterme olasılıklarının yüksek olduğudur. Bir diğer deyişle, Türkiye'de eğitim sistemi her öğrenciye eşit kaliteli eğitim fırsatı sağlayıp, dezavantajlı öğrencileri de avantajlı akranları kadar başarılı kılamamaktadır. 2003 sonrası Türkiye'de alt düzeyde olan öğrencilerin oranı azalmaya başlamış olsa da, 2012 itibarıyla okuma ve fen alanlarında sırasıyla %21,6 ve %26,4 olan oran, Türkiye'de öğrencilerin gereken donanımı edinemediğini gösterir. Daha da kritik sorun, alt düzey yeterlik grubunda olan öğrencilerin oranının matematik alanında hala %42 olmasıdır.

Akademik seçici kabul edilen programlarda okuyan öğrencilerin %21'i üst düzeyde yeterlik göstermiştir. Diğer hiçbir kategoride %1'e ulaşamayan üst düzeyde yeterlik gösteren öğrenci oranının seçici akademik okullarda bu kadar yoğunlaşmış olması kaliteli eğitime erişimde bir dengesizlik olduğunun göstergesidir. Meslek liselerindeki öğrencilerin %90'ı, 1 ve 2. düzeyde yeterlik gösterebilmiştir.

ERG tarafından hazırlanan Türkiye Eğitim Sisteminde Eşitlik ve Akademik Başarı Araştırma Raporu ve Analiz 2013 raporuna göre Türkiye'de akademik başarı ile Sosyo Ekonomik durum arasında güçlü bir ilişki vardır. Okullulaşma verisi kırsal-kent ve bölgeler ayrımında incelendiğinde, 2012-13 eğitim-öğretim yılı itibarıyla özellikle ortaöğretim çağında olan ve kırsal bölgede yaşayan gençlerin okullulaşma oranı kentte yaşayanlara oranla 15 yüzde puan daha düşüktür.

Eğitime erişimde Güneydoğu, Kuzeydoğu ve Ortadoğu Anadolu bölgelerinde erkek öğrencilerin okullulaşma oranları kız öğrencilerden ortalama olarak 7-8 yüzde puan daha yüksektir.

2012'de Türkiye genelinde zorunlu olan ilköğretim çağında (6-13 yaş) olup okula kaydı olmayan çocukların oranı %6'dır. Türkiye'nin doğu bölgelerinde, bu oran daha yüksektir.

İlköğretim düzeyinde kız çocuklarının okul dışında kalması olasılığı erkekler ile aynı iken ortaöğretime geçişte, özellikle de doğu bölgelerinde, kadınların daha çok okul dışında kaldığı gözlemlenmektedir.

- Evlerinde Türkçe konuşulan çocuklar, konuşulmayan akranlarına oranla ortalama iki okul yılı ileride performans göstermektedir.
- Bölgede 8. sınıfa gelmiş öğrencilerin %45'i (Güneydoğu Anadolu) matematikte temel yeterliklere sahip değildir.

Ortaöğretimde ailenin eğitim düzeyinin okullulaşma üzerinde ciddi bir etkisi vardır. Bu yaş grubundaki bireylerin anneleri üniversite mezunu ise okullulaşma olasılıkları %30; anneleri lise mezunu ise okullulaşma oranları %24 artmaktadır. Babanın lise veya üniversite mezunu olması da %20'nin üzerinde bir artış yaratmaktadır.

Hanede çalışan yetişkinlerin kayıtlı işlerde çalışıyor olması çocuklarının ortaöğretime kayıtlı olma olasılığını %3,5 oranında artırır. Hanede çalışanların tarım sektöründe çalışıyor olması, özellikle ortaöğretimde, okullulaşma olasılığını olumsuz etkiler.

Buna ek olarak, öğrencinin kardeş sayısı arttıkça ortaöğretimde okullulaşma olasılığı %2 civarında düşmektedir. Bu etki ilköğretimde gözlemlenmez.

Diğer tüm faktörler sabit tutulduğunda, kadın olmak, ilköğretim ve ortaöğretimde okullulaşma olasılığını az da olsa artırıyor görünmektedir. Ancak, kadın olma durumu aynı hanedeki kardeş sayısı ile birlikte regresyona sokulduğunda, kalabalık ailelerden gelen kadınların ortaöğretime katılma olasılıklarının daha düşük olduğu bulunmaktadır.

Aile reisinin eğitim düzeyi arttıkça, ilköğretim düzeyinde eğitim harcaması da artmaktadır. Üniversite mezunu olan aile reisleri, lise mezunu olanlara oranla çocuklarının eğitimine 3 kat fazla para harcamakta; lise mezunu olan aile reisleri ise ortaokul mezunu olanlara oranla çocuklarının eğitimine 2 kat fazla yatırım yapmaktadır.

İlköğretim düzeyinde öğrencinin performansını belirleyen en önemli değişken Sosyo Ekonomik durum iken, bu durum ortaöğretimde program türleri özelinde bir ayrım yaratılmış olması nedeniyle sistem çapında bir eşitsizlik sorununa dönüşmüş görünmektedir.

Türkiye'de ilköğretime kayıt oranları sabit olarak artış göstermiş olsa da bölgeler arasında eğitime erişimde Sosyo Ekonomik durumun hala önemli rol oynadığı görülmektedir. BM'ye göre, bölgeler arasındaki eğitimsel eşitsizlikleri engelleyememe ve Sosyo Ekonomik durumun hem eğitime erişimi hem de temel düzeyde yeterlik kazanımını etkilemesi önemli sorundur.

Zorunlu olan ilköğretim düzeyindeki okullulaşma görece yüksekken, ortaöğretime geçişte gelir uçurumunun etkisi artmakta ve öğrenciler okulu bırakmaktadır. Türkiye'de yapılan bazı araştırmalar, çocukların eğitime erişim olasılıklarını etkileyen etmenlerin tanımlanması için hane halkı verilerinden yararlanmıştır. Sosyo Ekonomik durumun göstergeleri olan hane geliri ve ailenin eğitim düzeyi akademik performansı belirleyen iki etmendir. Buna karşılık kız çocukları için ailenin eğitim düzeyinin düşük olması, Güneydoğu'da yaşıyor olmak ve hane gelirinin tarımla sağlanıyor olması durumlarında eğitime erişim olasılığı azalmaktadır. Erkek çocukları içinse ailenin sosyal güvenlik kurumuna bağlı olmasının okula kayıt olma olasılığını artırdığı bulgulanmıştır.

Sosyo Ekonomik durumun öğrenmeye de etkisi vardır. Yoksul çocukların ev kaynaklarındaki eksiklik ve yetersiz beslenme çocuğun öğrenmesini kısıtlayarak daha iyi durumda yaşamakta olan yaşlılarına göre daha yavaş öğrenmesine yol açmaktadır.

Tüm bunlar düşük gelir düzeyinden gelen öğrenciler için öğrenmeyi daha zor hale getirmiştir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde, çocukların erken zihinsel gelişim potansiyellerine ulaşamamaları ve eğitimlerini tamamlayamamaları yoksulluk döngüsünün devam etmesine katkı yapmaktadır.

Düşük gelir düzeyinden gelen çocuklar okula kayıt olsalar dahi, okula devam edebilmek için daha fazla çaba sarf etmek durumunda kalmaktadırlar.

2011'de Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın gerçekleştirdiği araştırmaya göre diğer Avrupa ve Orta Asya ülkeleri fazladan hükümet harcamalarının sağlık sektörüne odaklanmasını isterken (%36), Türkiye örnekleminin yarısına yakını (%47) hükümetin harcama önceliğinin eğitim olması gerektiğini belirtmiştir.

OECD'nin eğitimde geçirilen toplam süre, öğrenci becerileri ve bitirilen eğitim düzeyi ölçütlerinden oluşan Daha İyi Yaşam Endeksi'ne (2013) göre, Türkiye eğitim performansı açısından Meksika'dan sonra en düşük skoru alan ülke olmuştur. Bununla birlikte Türkiye, geri kalan OECD ülkeleriyle karşılaştırıldığında, Meksika'dan sonra gelir eşitsizliğinin en yüksek olduğu ülkedir.

İlköğretimde %95, ortaöğretimde ise %51 oranında okullaşma olmasına karşılık ortaöğretimde TRC22’de erkeklerde okullaşma %55, kadınlarda %47 oranında gerçekleşmektedir.

2012 yılı itibarıyla Türkiye genelinde ilköğretim çağında (6-13 yaş) olup okula kaydı olmayan çocukların oranı %6’dır. İlköğretim düzeyinde %8 yüzde puan civarında seyreden bölgeler arası fark, ortaöğretim çağına (14-17 yaş) gelindiğinde Güneydoğu Anadolu’da %36’dır.

Okul dışında kalan çocuklar ile ilişkili verinin tamamlayıcısı olarak değerlendirilebilecek diğer iki oran devamsızlık ve okulu terk oranlarıdır. Milli Eğitim Bakanlığı, 2010-2011 eğitim-öğretim yılına kadar ilköğretimde devamsızlık ve okulu terk etme oranı verisini kamuoyu ile paylaşmaktaydı. Son üç yıldır ise bu konularda veri yayımlanmamıştır. Verinin paylaşıldığı son yıla göre, 2009-2010 eğitim öğretim yılında, ilköğretimde toplam devamsızlık oranı %10,4’tü. Kız öğrenciler erkek öğrencilere oranla daha az devamsızlık yapıyordu. Zorunlu olan bu eğitim aşamasında 20 günden fazla yapılan devamsızlığın %10 civarında olması önemli bir sorun olduğunun göstermektedir.

Anadili Türkçe olmayan çocukların okulda öğrenme zorluğu yaşaması ve aldıkları sonuçların genel anlamda anadili Türkçe olan çocuklara oranla daha düşük olması beklenebilir. Bu konuda yapılan çalışmalardan bazıları Demografi ve Sağlık Anketi’ni kullanarak anadili Türkçe olmayan kadınların daha yüksek doğurganlık oranları ile birlikte daha düşük düzeyde okuryazarlık ve eğitime sahip olduklarını bulgulamıştır.

Evlerinde Türkçe konuşulmayan öğrenciler evlerinde her zaman Türkçe konuşulan akranlarına oranla ciddi ölçüde daha düşük performans göstermektedir. Örneğin, Ege bölgesinde bu iki grubun matematik skorları arasındaki fark 100 puanın üzerine kadar çıkmıştır – bu fark ortalama iki okul yılına denk gelmektedir. Bir diğer deyişle, evlerinde Türkçe konuşulan çocuklar, konuşulmayan akranlarına oranla iki okul yılı ileride performans göstermektedir.

Güneydoğu Anadolu’da evinde Türkçe konuşmama oranı %35.5 oranında seyretmektedir. TIMMS başarı puanlarına bakıldığında evde Türkçe konuşulmayanlar 376 iken evde Türkçe konuşulanlarda 438’e kadar çıkmaktadır.

En yüksek ortalama puanların kaydedildiği Marmara bölgesinde erkek öğrencilerin ortalama matematik puanı (464) ile en düşük puanların kaydedildiği Güneydoğu Anadolu bölgesindeki erkek öğrencilerin puanı arasında 53 puan (ortalama 1 okul yılını aşkın) fark vardır. Aynı şekilde, kız öğrencilerde de bu puan farkı 49’dur. Doğu illerinde hem Sosyo Ekonomik durum hem de hanede kullanılan dil gibi sosyo-kültürel etmenlerin yol açmış olabileceği bu olumsuz durum, eşitsizliğin ciddi bir göstergesi olabilir. Bunun ardındaki nedenleri araştırmak, eşitlikçi bir eğitim politikası geliştirilmesi açısından elzemdir.

TIMMS matematik puanlarına bakıldığında TRC22’de erkek öğrenciler 411, kız öğrenciler ise 420 puanla en alt sıradadır. TIMMS yeterlilik düzeyleri açısından bakıldığında TRC 22’de ileri düzey %2.8, üst düzey %9.8, orta düzey %16.2, temel düzey %26.3, temel düzey altı %44.9’dur. Bu açıdan %45’in matematikte temel yeterliklere sahip olması ciddi bir veridir.

Bağlar’da okul çağındaki nüfus yoğunluğu buna karşın yeterli imkânın ve alternatifinin olmaması, beraberinde eğitim ile ilgili birçok sorun ortaya çıkarmaktadır. Bağlar’da 0-14 yaş arasında 119.543 (%36) çocuk ve 15-29 yaş arasında 104.452 (%31) genç yaşamaktadır. İlçe nüfusunun %67’si 0-29 yaş arasındadır.

## EĞİTİM SEVİYESİNE GÖRE OKULLAŞMA ORANI

Diyarbakır	Okullaşma oranı	İlköğretim			Ortaöğretim		
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
	Brüt	105,27	109,73	100,56	59,64	70,82	47,81
	Net	96,35	99,74	92,78	33,77	39,56	27,63

Diyarbakır’da okullaşma oranı ilköğretimde 96,35, ortaöğretimde ise 33,77’dir. Okullaşma oranı kadınlar için tüm verilerde olduğu gibi erkeklere göre daha düşüktür. Diyarbakır’da ilköğretimde okullaşma oranı 92,78 ortaöğretimde ise sadece 27,63’tür.

## OKUMA YAZMA DURUMU (+6) 2012

	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	25.585	3.785	21.800
Okuma yazma bilen	270.525	148.342	122.183
Bilinmeyen	7.599	3.037	4.562
Toplam	303.709	155.164	148.545

	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	25.508	3.770	21.738
İlköğretim terk	34.466	11.844	22.622
İlkokul mezunu	37.204	18.842	18.362
İlköğretim mezunu	61.649	37.186	24.463
Ortaokul veya dengi okul mezunu	7.398	5.204	2.194
Lise veya dengi okul mezunu	42.934	28.135	14.799
Yüksekokul veya fakülte mezunu	15.343	10.097	5.246
Yüksek lisans mezunu	586	404	182
Doktora mezunu	152	110	42
Bilinmeyen	7.434	2.975	4.459
Toplam	232.674	118.567	114.107

## BİTİRİLEN EĞİTİM DÜZEYİ, CİNSİYET VE YAŞ GRUBUNA GÖRE İL/İLÇE MERKEZLERİ NÜFUSU - BAĞLAR:

Yaş	Cinsiyet	Okuma yazma bilmeyen	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	İlkokul mezunu	İlköğretim mezunu	Ortaokul veya dengi okul mezunu	Lise veya dengi okul mezunu	Yüksekokul veya fakülte mezunu	Yüksek lisans mezunu	Doktora mezunu	Bilinmeyen	Toplam
0-14	Erkek	171	31.047		139						1.077	32.434
	Kadın	385	28.830		109						1.249	30.573
14-17	Erkek	222	4.012		10.607		73				271	15.185
	Kadın	798	4.551		8.647		41				433	14.470
18-21	Erkek	402	1.571	218	6.130		5.825	32			953	15.131
	Kadın	1.545	2.601	324	4.136		3.722	10			910	13.248
22-24	Erkek	298	908	949	1.223		4.256	163	1		1.648	9.446
	Kadın	1.449	1.619	1.837	1.094		2.523	94	1		808	9.425
25-29	Erkek	651	1.549	3.591	1.098	1.105	5.209	1.050	80	3	2.158	16.494
	Kadın	3.253	2.558	3.940	920	621	2.933	701	52	1	1.503	16.482
30-34	Erkek	701	1.190	4.324	138	1.141	3.703	1.449	96	18	1.414	14.174
	Kadın	3.415	1.875	3.766	200	504	1.538	591	35	3	1.249	13.176
35-39	Erkek	828	1.069	4.106	80	1.069	2.177	855	46	10	1.034	11.274
	Kadın	3.953	1.634	2.433	57	355	748	298	20	2	922	10.422
40-44	Erkek	837	974	3.148	34	791	1.312	407	47	13	656	8.219
	Kadın	3.642	1.145	1.433	14	192	341	144	4	5	734	7.654
45-49	Erkek	747	662	2.320	14	498	1.160	299	12	8	429	6.149
	Kadın	3.283	810	990	4	157	220	53	2	2	556	6.077
50-54	Erkek	674	539	1.554	2	304	601	298	15	4	346	4.337
	Kadın	2.716	507	523	1	63	65	55	2	1	514	4.447
55-59	Erkek	639	514	1.163		232	360	180	13	2	292	3.395
	Kadın	2.597	352	331		30	43	28	1	1	512	3.895
60-64	Erkek	633	419	747		142	216	61	2	3	194	2.417
	Kadın	2.060	227	170		14	14	17		1	477	2.980
65 +	Erkek	2.066	871	908		113	139	38	2	2	380	4.519
	Kadın	4.639	264	159		8	23	3		1	967	6.064
Toplam		42.604	92.298	38.934	34.647	7.339	37.242	6.826	431	80	21.686	282.087

Yaş grubu	Cinsiyet	Okuma yazma bilmeyen	Okuma yazma bilen	Bilinmeyen	Toplam
'6-13'	Erkek		29	32.270	52
	Kadın		41	30.511	76
'14-17'	Erkek		18	15.649	54
	Kadın		120	14.591	115
'18-21'	Erkek		56	13.511	65

'22-24'	Kadın	450	13.066	194	13.710
	Erkek	115	9.707	128	9.950
'25-29'	Kadın	753	9.449	296	10.498
	Erkek	260	15.884	689	16.833
'30-34'	Kadın	1.640	14.477	634	16.751
	Erkek	353	15.709	614	16.676
'35-39'	Kadın	1.836	13.234	559	15.629
	Erkek	199	11.993	360	12.552
'40-44'	Kadın	1.591	10.011	422	12.024
	Erkek	185	9.530	211	9.926
'45-49'	Kadın	1.791	7.450	319	9.560
	Erkek	190	7.127	144	7.461
'50-54'	Kadın	1.910	4.920	296	7.126
	Erkek	176	5.264	89	5.529
'55-59'	Kadın	1.879	3.440	206	5.525
	Erkek	254	3.484	99	3.837
'60-64'	Kadın	1.895	1.882	232	4.009
	Erkek	294	2.557	87	2.938
'65 +'	Kadın	1.988	1.239	229	3.456
	Erkek	1.479	3.571	254	5.304
Toplam		24.821	271.774	7.348	303.943

### +6 YAŞ NÜFUS

Okuma yazma durumu	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	24.821	3.608	21.213
Okuma yazma bilen	271.774	146.256	125.518
Bilinmeyen	7.348	2.846	4.502
Toplam	303.943	152.710	151.233

### +15 YAŞ NÜFUS

Okuma yazma durumu	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	24.736	3.577	21.159
Okuma yazma bilen	200.968	109.814	91.154
Bilinmeyen	7.184	2.779	4.405
Toplam	232.888	116.170	116.718

Bağlar'da okuyamaz olmayan toplam kişi sayısı:	42604
Bağlar'da okuyamaz olmayan kadın sayısı:	33735
Bağlar'da okuyamaz olmayan erkek sayısı:	8869
Bağlar'da okuyamaz olan toplam kişi sayısı:	217797

Bağlar'da okuryazar olan kadın sayısı:	94344
Bağlar'da okuryazar olan erkek sayısı:	123453
Okuryazarlık durumu bilinmeyen kişi sayısı:	21677
Okuryazarlık durumu bilinmeyen kadın sayısı:	10834
Okuryazarlık durumu bilinmeyen erkek sayısı:	10843
Bağlar'da ilkokul mezunu toplam kişi sayısı:	38934
Bağlar'da ilkokul mezunu kadın sayısı:	15906
Bağlar'da ilkokul mezunu erkek sayısı:	23028
Bağlar'da ilköğretim mezunu toplam kişi sayısı:	34647
Bağlar'da ilköğretim mezunu kadın sayısı:	15182
Bağlar'da ilköğretim mezunu erkek sayısı:	19465
Bağlar'da ortaokul veya dengi okul mezunu toplam kişi sayısı:	7339
Bağlar'da ortaokul veya dengi okul mezunu kadın sayısı:	1944
Bağlar'da ortaokul veya dengi okul mezunu erkek sayısı:	5395
Bağlar'da lise veya dengi okul mezunu toplam kişi sayısı:	37242
Bağlar'da lise veya dengi okul mezunu kadın sayısı:	12211
Bağlar'da lise veya dengi okul mezunu erkek sayısı:	25031
Bağlar'da yüksekokul veya fakülte mezunu toplam kişi sayısı:	6826
Bağlar'da yüksekokul veya fakülte mezunu kadın sayısı:	1994
Bağlar'da yüksekokul veya fakülte mezunu erkek sayısı:	4832
Bağlar'da yüksek lisans mezunu toplam kişi sayısı:	431
Bağlar'da yüksek lisans mezunu kadın sayısı:	117
Bağlar'da yüksek lisans mezunu erkek sayısı:	314
Bağlar'da doktora mezunu toplam kişi sayısı:	80
Bağlar'da doktora mezunu kadın sayısı:	17
Bağlar'da doktora mezunu erkek sayısı:	63

Bağlar'da okul çağındaki nüfus yoğunluğu buna karşın yeterli imkânın ve alternatifinin olmaması, beraberinde eğitim ile ilgili birçok sorun ortaya çıkarmaktadır. Bağlar'da 0-14 yaş arasında 119.543 (%36) çocuk ve 15-29 yaş arasında 104.452 (%31) genç yaşamaktadır. İlçe nüfusunun %67'si 0-29 yaş arasındadır.

Bağlar'da toplam 4 anaokulu, 2 ilkokul, 8 ilköğretim okulu, 14 ortaokul ve 11 lise bulunmakta olup özel okullarla birlikte toplam okul ve eğitim kurumu sayısı 130'a, derslik sayısı ise 1354'e ulaşmaktadır. Toplam 2716 öğretmenin görev yaptığı bu okullara kayıtlı 87.767 öğrenci bulunmaktadır. Derslik başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 70, ortaöğretimde 66, mesleki ve teknik eğitimde 55 gibi yüksek seviyelerdedir.

İlköğretim okullarında 925 brans, 987 sınıf öğretmeni olmak üzere toplam 1915 öğretmen görevlidir. İlçemiz sınırlarında bulunan ilköğretim okullarında toplam 26 Fen laboratuvarı, 3 sosyal laboratuvarı, 64 bilgisayar laboratuvarı (971 bilgisayar), 22 kütüphane ve toplam 32585 kitap bulunmaktadır.

Bağlar'da ilköğretim sınıf mevcudu ortalaması 73,45'tir. Fen laboratuvarı başına düşen ilköğretim öğrenci sayısı 2347, Sosyal laboratuvarı başına düşen ilköğretim öğrenci sayısı 20345; Bilgisayar laboratuvarı başına düşen öğrenci sayısı 954 ve bilgisayar başına düşen öğrenci sayısı 6'dır. Bağlar'daki ilköğretimlerde bulunan kütüphane başına düşen öğrenci sayısı 2774 ve öğrenci başına düşen kitap sayısı 1,87'dir.

Bağlar ilçe sınırlarında 2'si meslek lisesi olmak üzere toplam 10 özel ve kamu lisesi bulunmaktadır. İlçemizde 6.267 kız, 9.935 erkek öğrenci olmak üzere toplam 16.202 lise öğrencisi vardır. Toplam derslik sayısı 247'dir. Liselerde toplam 525 öğretmen görevlidir.

İlçemiz sınırlarında bulunan liselerde toplam 6 fen laboratuvarı, 11 bilgisayar laboratuvarı (197 bilgisayar), 6 kütüphane ve 21340 kitap bulunmaktadır.

Bağlar'da lise sınıf mevcudu ortalaması 65,59'dur. Fen laboratuvarı başına düşen lise öğrenci sayısı 2700; bilgisayar laboratuvarı başına düşen lise öğrenci sayısı 1472 ve bilgisayar başına düşen öğrenci sayısı 82,24'tür. Bağlar'daki liselerde bulunan kütüphane başına düşen öğrenci sayısı 2700 ve öğrenci başına düşen kitap sayısı 0,75'tir.

Bağlar'da 4 Anaokulu bulunmaktadır. İlköğretim okullarındaki anasınıfı derslikleri ile birlikte toplam 73 anasınıfı dersliği, 92 anaokulu öğretmeni bulunmaktadır. İlçe merkezindeki 4 anaokulunda toplam 1130 öğrenci eğitim görmektedir.

Bağlar'da bir okuldan mezun (ilköğretim, ortaokul, lise, yüksekokul) kadın sayısı 47.370'tür. Yani sadece %14 tür. Bağlar'da üniversite mezunu kadın sayısı (yüksek lisans ve doktora dahil) ise sadece 2128 yani sadece 0,006'dır. Okul çağındaki nüfus; uluslararası ve ulusal eğitim standartları dikkate alındığında Bağlar'daki okul sayısının, derslik sayısının yetersizliği açıkça ortaya koymaktadır.

Okul mevcutları, ortalama sınıf mevcutları, öğrenci başına düşen öğretmen sayısı ve laboratuvar, bilgisayar, kütüphane ve kitap sayısı Bağlar'daki eğitim kalitesini doğrudan olumsuz etkilemektedir. Okulların fiziki koşullarının, eğitim araç ve gereçlerinin yetersizliği nedeniyle okullarda toplumsal, kültürel, sportif aktiviteler yapılamamakta, modern ve alternatif eğitim yaklaşımları ve yöntemleri kullanılamamaktadır.

Bağlar'da eğitim ile ilgili mevcut olumsuz durumu güçlendiren önemli bir etken ise ilçenin sosyal ve ekonomik yapısıdır. Diyarbakır'ın ÖSS başarı sıralaması 73'tür.

Okul çağındaki çocuk ve gençlerin okul sonrasında evde ders çalışmak için yeterli fiziki ve sosyal koşulları bulunmamaktadır. Ailelerde çocuklara eğitim desteği sunabilecek, yol gösterebilecek kişi sayısı ise oldukça sınırlıdır.

## BİTİRİLEN EĞİTİM DÜZEYİ VE CİNSİYETE GÖRE NÜFUS (+6 YAŞ )

Mahalle Adı	Bitirilen eğitim düzeyi	Toplam	Erkek	Kadın
Alıpınar	Okuma yazma bilmeyen	621	124	497
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	1204	576	628
	İlkokul mezunu	632	344	288
	İlköğretim mezunu	524	264	260
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	130	96	34
	Lise veya dengi okul mezunu	648	426	222
	Yüksekokul ve üzeri	135	107	28
	Bilinmeyen	299	171	128



Bağcılar	Okuma yazma bilmeyen	1568	270	1298
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	4025	1932	2093
	İlkokul mezunu	1855	990	865
	İlköğretim mezunu	1928	1079	849
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	410	279	131
	Lise veya dengi okul mezunu	2417	1512	905
	Yüksekokul ve üzeri	687	451	236
	Bilinmeyen	942	470	472
Fatih	Okuma yazma bilmeyen	3328	711	2617
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	7475	3702	3773
	İlkokul mezunu	3189	1912	1277
	İlköğretim mezunu	2449	1444	1005
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	516	398	118
	Lise veya dengi okul mezunu	2096	1525	571
	Yüksekokul ve üzeri	136	115	21
	Bilinmeyen	1646	821	825
Kaynarıpe	Okuma yazma bilmeyen	4654	995	3659
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	9745	4833	4912
	İlkokul mezunu	4542	2688	1854
	İlköğretim mezunu	3585	1969	1616
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	869	641	228
	Lise veya dengi okul mezunu	3370	2383	987
	Yüksekokul ve üzeri	312	244	68
	Bilinmeyen	2340	1193	1147
Körhat	Okuma yazma bilmeyen	851	167	684
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	2761	1312	1449
	İlkokul mezunu	1066	536	530
	İlköğretim mezunu	926	519	407
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	244	148	96
	Lise veya dengi okul mezunu	1968	1165	803
	Yüksekokul ve üzeri	1448	924	524
	Bilinmeyen	671	331	340
Mevlana Halit	Okuma yazma bilmeyen	6499	1219	5280
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	14031	6786	7245
	İlkokul mezunu	6726	3797	2929
	İlköğretim mezunu	6492	3594	2898
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	1472	1068	404
	Lise veya dengi okul mezunu	8585	5622	2963
	Yüksekokul ve üzeri	1745	1261	484
	Bilinmeyen	3463	1780	1683

Muradiye	Okuma yazma bilmeyen	1805	421	1384
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	3514	1748	1766
	İlkokul mezunu	1613	967	646
	İlköğretim mezunu	1226	684	542
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	292	208	84
	Lise veya dengi okul mezunu	1143	788	355
	Yüksekokul ve üzeri	104	80	24
	Bilinmeyen	850	429	421
Selahattin Eyyubi	Okuma yazma bilmeyen	1546	224	1322
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	4031	1900	2131
	İlkokul mezunu	2142	1031	1111
	İlköğretim mezunu	2263	1130	1133
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	537	332	205
	Lise veya dengi okul mezunu	4456	2715	1741
	Yüksekokul ve üzeri	1401	933	468
	Bilinmeyen	1172	578	594
Şeyh Şamil	Okuma yazma bilmeyen	6699	1496	5203
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	13492	6621	6871
	İlkokul mezunu	5518	3387	2131
	İlköğretim mezunu	5117	2898	2219
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	988	744	244
	Lise veya dengi okul mezunu	4308	3027	1281
	Yüksekokul ve üzeri	525	412	113
	Bilinmeyen	3054	1495	1559
Yeniköy	Okuma yazma bilmeyen	1263	307	956
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	2543	1314	1229
	İlkokul mezunu	656	421	235
	İlköğretim mezunu	804	459	345
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	119	85	34
	Lise veya dengi okul mezunu	681	452	229
	Yüksekokul ve üzeri	129	101	28
	Bilinmeyen	509	263	246
Yunus Emre	Okuma yazma bilmeyen	2651	543	2108
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	6498	3140	3358
	İlkokul mezunu	2264	1395	869
	İlköğretim mezunu	1947	1112	835
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	392	319	73
	Lise veya dengi okul mezunu	1566	1124	442
	Yüksekokul ve üzeri	134	109	25
	Bilinmeyen	1368	686	682

5 Nisan	Okuma yazma bilmeyen	8935	1856	7079
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	18824	9307	9517
	İlkokul mezunu	7780	4794	2986
	İlköğretim mezunu	6634	3752	2882
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	1342	1053	289
	Lise veya dengi okul mezunu	5782	4087	1695
	Yüksekokul ve üzeri	567	458	109
	Bilinmeyen	4406	2197	2209
Ağaçgeçit	Okuma yazma bilmeyen	61	17	44
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	108	56	52
	İlkokul mezunu	39	32	7
	İlköğretim mezunu	45	27	18
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	2	2	0
	Lise veya dengi okul mezunu	22	17	5
	Yüksekokul ve üzeri	1	1	0
	Bilinmeyen	16	7	9
Batiçanakçı	Okuma yazma bilmeyen	133	31	102
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	262	126	136
	İlkokul mezunu	69	60	9
	İlköğretim mezunu	35	32	3
	Lise veya dengi okul mezunu	16	16	0
	Bilinmeyen	73	31	42
Çiçekliyurt	Okuma yazma bilmeyen	54	19	35
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	131	67	64
	İlkokul mezunu	20	16	4
	İlköğretim mezunu	28	19	9
	Lise veya dengi okul mezunu	8	7	1
	Yüksekokul ve üzeri	1	1	0
	Bilinmeyen	28	9	19
Çiftlik	Okuma yazma bilmeyen	9	1	8
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	19	9	10
	İlkokul mezunu	18	11	7
	İlköğretim mezunu	6	4	2
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	2	0	2
	Lise veya dengi okul mezunu	5	5	0
	Bilinmeyen	3	0	3

Develi	Okuma yazma bilmeyen	128	31	97
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	236	132	104
	İlkokul mezunu	32	25	7
	İlköğretim mezunu	29	26	3
	Lise veya dengi okul mezunu	2	2	0
	Yüksekokul ve üzeri	1	1	0
	Bilinmeyen	52	21	31
	Gömmetaş	Okuma yazma bilmeyen	150	34
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen		414	193	221
İlkokul mezunu		123	95	28
İlköğretim mezunu		92	58	34
Ortaokul veya dengi okul mezunu		6	5	1
Lise veya dengi okul mezunu		31	30	1
Yüksekokul ve üzeri		1	1	0
Bilinmeyen		84	35	49
Kabahıdır	Okuma yazma bilmeyen	129	40	89
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	210	116	94
	İlkokul mezunu	27	24	3
	İlköğretim mezunu	39	26	13
	Lise veya dengi okul mezunu	7	7	0
	Bilinmeyen	37	16	21
Kolludere	Okuma yazma bilmeyen	207	46	161
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	363	182	181
	İlkokul mezunu	92	75	17
	İlköğretim mezunu	82	70	12
	Lise veya dengi okul mezunu	24	23	1
	Yüksekokul ve üzeri	2	2	0
	Bilinmeyen	105	48	57
Körtepe	Okuma yazma bilmeyen	217	69	148
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	288	183	105
	İlkokul mezunu	39	34	5
	İlköğretim mezunu	22	17	5
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	1	1	0
	Lise veya dengi okul mezunu	5	5	0
	Yüksekokul ve üzeri	1	1	0
	Bilinmeyen	99	48	51

Özdemir	Okuma yazma bilmeyen	111	25	86
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	195	104	91
	İlkokul mezunu	49	34	15
	İlköğretim mezunu	48	35	13
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	3	3	0
	Lise veya dengi okul mezunu	19	16	3
	Yüksekokul ve üzeri	1	1	0
	Bilinmeyen	43	23	20
Sarıdallı	Okuma yazma bilmeyen	91	28	63
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	168	98	70
	İlkokul mezunu	30	21	9
	İlköğretim mezunu	27	17	10
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	1	1	0
	Lise veya dengi okul mezunu	3	3	0
	Yüksekokul ve üzeri	1	1	0
	Bilinmeyen	25	10	15
Topraktaş	Okuma yazma bilmeyen	116	20	96
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	217	126	91
	İlkokul mezunu	36	34	2
	İlköğretim mezunu	15	14	1
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	1	1	0
	Lise veya dengi okul mezunu	6	5	1
	Bilinmeyen	14	7	7
	Okuma yazma bilmeyen	15	2	13
Topyolu	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	42	20	22
	İlkokul mezunu	11	9	2
	İlköğretim mezunu	1	1	0
	Lise veya dengi okul mezunu	1	1	0
	Bilinmeyen	8	2	6
	Okuma yazma bilmeyen	28	8	20
Yeşildallı	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	110	53	57
	İlkokul mezunu	27	22	5
	İlköğretim mezunu	19	15	4
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	3	3	0
	Lise veya dengi okul mezunu	4	3	1
	Bilinmeyen	50	28	22

Tellikaya	Okuma yazma bilmeyen	111	19	92
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	317	130	187
	İlkokul mezunu	88	72	16
	İlköğretim mezunu	48	37	11
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	2	2	0
	Lise veya dengi okul mezunu	15	15	0
	Bilinmeyen	63	33	30
	Uzunbahçe	Okuma yazma bilmeyen	178	39
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen		206	131	75
İlkokul mezunu		42	37	5
İlköğretim mezunu		19	18	1
Lise veya dengi okul mezunu		5	5	0
Bilinmeyen		50	23	27
Okuma yazma bilmeyen		56	14	42
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen		74	39	35
Buçuktepe	İlkokul mezunu	16	12	4
	İlköğretim mezunu	19	13	6
	Lise veya dengi okul mezunu	7	7	0
	Yüksekokul ve üzeri	1	1	0
	Bilinmeyen	13	6	7
	Okuma yazma bilmeyen	25	8	17
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	92	37	55
	İlkokul mezunu	14	11	3
Pınaroğlu	İlköğretim mezunu	23	16	7
	Lise veya dengi okul mezunu	2	2	0
	Bilinmeyen	11	6	5
	Okuma yazma bilmeyen	120	35	85
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	180	96	84
	İlkokul mezunu	40	33	7
Yukarı Mollaali	İlköğretim mezunu	43	29	14
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	2	2	0
	Lise veya dengi okul mezunu	4	3	1
	Yüksekokul ve üzeri	1	1	0
	Bilinmeyen	42	23	19

Tavşantepe	Okuma yazma bilmeyen	52	7	45
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	141	60	81
	İlkokul mezunu	49	35	14
	İlköğretim mezunu	26	21	5
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	3	2	1
	Lise veya dengi okul mezunu	16	16	0
	Yüksekokul ve üzeri	1	1	0
Batıkarakoç	Bilinmeyen	37	16	21
	Okuma yazma bilmeyen	193	43	150
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	382	196	186
	İlkokul mezunu	90	74	16
	İlköğretim mezunu	86	66	20
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	2	2	0
	Lise veya dengi okul mezunu	20	17	3
Yüksekokul ve üzeri		2	2	0
	Bilinmeyen	113	46	67

## SAĞLIK HİZMETLERİNİN DURUMU

Türkiye, tüm AB ve diğer aday ülkeler arasında bebek ölüm oranının en yüksek olduğu ülkedir. Bu oran %0 35.3 ile AB ortalaması olan %0 4.9'un çok uzaktadır.

Bu durum, aşırı doğum oranından genel yaşam standartlarının düşüklüğüne, sağlık imkânlarından kültürel özelliklere uzanan geniş ve karmaşık bir faktörler dizisi ile açıklanabilir.

Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) sonuçlarına göre, bebek ve çocuk ölüm hızları oldukça yüksektir. Ülke ortalaması alındığında bebek ve 5 yaş altı ölüm oranları kentleşmiş kuzeybatı bölgesinde ortalamanın önemli ölçüde altında iken, ülkenin doğu ve güneybatı bölgelerinde ortalamanın %40 üzerindedir. Kent/kır eşitsizliği yetersiz beslenme düzeylerinde de gözlenebilmektedir. 5 yaşından küçük çocuklar arasında bodurluk kentsel yerleşimlerde %9 oranında iken kırsal alanlarda %18, batı illerinde %6, doğu illerinde ise %22'dir. Tam aşılama oranında da istenilen noktaya ulaşamamıştır ve 1 yaşından küçük çocukların %52'si belli başlı hastalıklara karşı aşılama oranında da istenilen noktaya ulaşamamıştır. TNSA annelerin eğitim düzeyleriyle çocukların yaşatılması arasında oldukça kuvvetli bir ilişki olduğunu açıkça göstermektedir. İlköğretimi tamamlamamış ya da hiç okula gitmemiş annelerin bebek ölüm oranları %051 iken, ortaöğretim ya da yüksek eğitim almış annelerde bu oran %018'e düşmektedir.

Sağlık hizmeti veren kuruluşların ülkenin doğu ve güneydoğu bölgelerine göre kuzeybatıda toplanması ve güney ve güneydoğu bölgelerindeki sağlık kuruluşlarında da ciddi ölçülerde personel sıkıntısı çekilmesi sağlıkla ilgili göstergelerin bölgelere göre farklılık göstermesinde önemli bir paya sahiptir.

Yakalanma riski yalnızca anne sütü verilmesiyle azalan bir hastalık olarak alt solunum yolu hastalıkları 5 yaş altı çocuk ölümünün ikinci büyük nedenidir.

UNICEF, anne- bebek ölümlerine yönelik en iyi çözümün doğum yapacak yaşa gelmeden önce ergen kızlara ulaşılması olduğunu vurgulamaktadır. Bu da, kız çocukların eğitiminin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Yapılan en son Hane Halkı Bütçe Araştırmasına göre nüfusun %37'sinin sağlık sigortası bulunmamaktadır ve bu oran kırsal alanlarda %50'ye çıkmaktadır. Nüfusun en varlıklı %20'lik bölümü içinde sağlık sigortası kapsamı içinde olanların oranı %79 iken en yoksul %20'lik kesimde bu imkândan yararlanabilenlerin oranı %42'de kalmaktadır.

Hastane, tedavi, muayene ve ilaç gibi gereklilikler söz konusu olduğunda düşük gelirli ailelerin ceplerinden para harcamak istememeleri veya harcayacak durumda olmamaları, sağlıkla ilgili göstergeleri de olumsuz etkilemektedir.

Türkiye`de Sağlık Bakanlığı'na bağlı toplam doğum hastanesi sayısı 64. Bunlardan 6 tanesi eğitim hastanesi. Ço-

cuk hastanesi sayısı ise 10. Sağlık Bakanlığı`nda görev yapan çocuk sağlığı uzmanı sayısı ise bin 640. Bir yılda Türkiye`de 1 milyon 400 bin doğum gerçekleşirken hastanelerdeki kuvöz sayısı ise sadece bin 532. Türkiye`de 5 bin kuvöze ihtiyaç var. Yeni doğan yoğun bakım yatak sayısı ise 1233.

Gebeliğe bağlı ölümlerin %33'ü 25-29, %22'si ise 30-34 yaş grubunda meydana gelmektedir. Sağlık Bakanlığı ile Hacettepe Üniversitesi tarafından yapılan Ulusal Anne Ölümleri araştırmasına göre, gebeliğe bağlı nedenlerden dolayı ölen kadınların yaş dağılımında, 15-19 yaş grubundan 25-29'a doğru bir artış ve ileri yaşlara doğru bir azalma yaşandığı görülmektedir.

Gebeliğe bağlı ölümlerin %17'si kanama; %14'ü ise yüksek tansiyon sonucu gelişen ölüm nedeninden ortaya çıkıyor. Kadınların %12'si ise gebelik veya doğum sırasında ya da doğum sonrası dönemlerde gelişen; başka bir yerden kopup gelen pıhtıların oluştuğu ani damar tıkanmaları, zor doğumlarda müdahalenin geç yapılması ya da cerrahi işlemlerle ilgili nedenlerden dolayı ölmektedir.

Annelerin %37'sinde ölüm doğumdan önceki dönemde meydana gelmektedir. Bu dönemdeki ölümlerin yarısı 22. haftadan önce gerçekleşmektedir. Gebeliğe bağlı ölümlerin %9'u doğum sırasında, %54,1'i doğum sonrası dönemde meydana gelmektedir. Türkiye genelinde gebeliğe bağlı ölüm oranı 100 bin canlı doğumda 38.3 olarak tespit edildi. Bölgemizde doğuma bağlı kadın ölümleri 100 binde 93 olarak gerçekleşirken, bu rakam batı illerinde 100 binde 12'de kaldı. Doğulu kadının doğumda karşılaştığı ölüm riski, Batılı kadına göre yaklaşık 8 kat daha fazladır.

Her 75 anneden birinin ölüm riski altındadır. Dünyada kadınların %25'inin aşırı kanama, %15'inin enfeksiyon, %13'ünün düşük ve %12'sinin de anemi nedeniyle hayatını kaybetmekte olup dünya ölçeğinde yılda 600 bin kadın; gebelik, doğum ya da lohusalık döneminde doğurganlığa bağlı nedenlerle ölmektedir.

2000 yılında "gebe başına ortalama izlenme oranı" %1,7 iken 2010'da %4,2'ye yükselmiştir. 2000 yılında "bebek başına ortalama izlenme oranı" %3,2 iken 2010 yılında %7,1'e kadar yükseldi. Öte yandan bu uygulamaya geçildikten sonra anne ve bebek ölüm hızlarında da ciddi oranda düşüş görülmektedir. 2006 yılında anne ölüm hızı %000 28,5 oranındayken 2011'de %000 14,8'e gerilemiştir.

Bebek ölüm hızında aile hekimliğinden sonra gözlenen düşüş de çok önemlidir. 2006 yılında %0 22,3 iken, 2008'de %0 17,9'a, 2009'da %0 13,1'e, 2010'da %0 10, 2011 yılında ise %0 9,1'e kadar gerilemiştir. 2013 yılında toplam anne ölüm sayısı 8'dir.

Avrupa'da yeni doğan ölüm hızı %0 4'lerde olup Türkiye'de ise bu oran aile hekimliği uygulamasının da katkılarıyla %0 8'e kadar gerilemiştir. Yeni doğan ölüm hızı ortalaması Asya ülkelerinde ve dünyada %0 23 seviyesindedir. 2006'da %0 14,3 olan yeni doğan ölüm hızı 2008'de %0 13'e, 2009'da %0 10'a, 2010 yılında %0 8,5'a indi. WHO'nun 2010 yılı çocuk ölüm hızı verilerine bakıldığında Türkiye hala %0 13 seviyesindeyken Avrupa genelinde bu oran %0 7 seviyesindedir.

1994 yılında Türkiye'de %78 olan aşılama oranı 2011'de %97'ye ulaşmıştır.

Bağlar'ın sosyo ekonomik ve demografik nüfus yapısı ile karşılaştırıldığında sağlık veri tablosunun ilçemiz açısından olumsuz olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır.

Diyarbakır'da 2012 verilerine göre 24 hastane (17 kamu ve 7 özel) ile 4498 yatak (3015 kamu ve 247 özel) yatak bulunmaktadır. 10.000 kişiye düşen yatak sayısı Türkiye'de 26,5 olup, Diyarbakır'da 28,3 oranındadır. Diyarbakır'daki hastanelerde bulunan nitelikli yatak sayısı 1924, yoğun bakım yatağı sayısı 840'tır. Toplam 32 112 istasyonu ve 62 112 ambulansı bulunmakta olup istasyon başına 49.755 nüfus, ambulans başına ise 25.680 nüfus düşmektedir. Türkiye ortalamasına bakıldığında 112 istasyonu başına 40.594 nüfus, 112 ambulansı başına ise 22.602 kişi düşmektedir.

Diyarbakır'da 2012 verilerine göre 1224'ü uzman, 761'i pratisyen, 357'si asistan olmak üzere toplam 2342 hekim, 238 diş hekimi, 362 eczacı, 3131 hemşire ve 850 ebe ve 2054 diğer sağlık personeli bulunmaktadır.

Türkiye'de kişi başına hekime başvuru oranı 8,2 iken Diyarbakır'da kişi başına hekime başvuru oranı 7,1'dir. Türkiye'de kişi başına hekime başvuru oranı 0,47 olup Diyarbakır'da dış hekime başvuru 0,46 Türkiye'de ortalama hastanede kalış günü 4,0 iken Diyarbakır'da bu oran 3,5'a düşmektedir. Türkiye'de kaba ölüm hızı 16,2 iken Diyarbakır'da bu oran 11,3'e düşmektedir.



İl genelinde 424 aile hekimliği birimi bulunmaktadır. Aile hekimi başına düşen nüfus 3.755'tir. Diyarbakır kent merkezinde toplam 255 aile hekimliği birimi bulunmakta olup 7'si aile hekimliği uzmanı 248'i pratisyen hekimdir. Diyarbakır genelinde toplam 209 gezici sağlık hizmeti veren birim bulunmakta olup bunların 53'ü kent merkezindedir. Kent merkezinde toplam 353.742 kişi gezici sağlık hizmetlerinden yararlanmıştır. Aile hekiminden hiç hizmet almamış kişi sayısı 674.625 olup il nüfusunun %42,8'inin henüz hiçbir aile hekiminden hizmet almadığı anlaşılmaktadır. Birinci basamak sağlık kuruluşlarına müracaat durumu 2012 yılında %40 iken 2013 yılında %38'e düşmüştür. Aile hekiminden hiç hizmet almamış nüfus ile birlikte düşünüldüğünde Diyarbakır'da halkın zorunlu ve gerekli haller dışında tıp kurumlarına başvurmadığını düşündürmektedir. Bağlar'da 2 sağlık evi bulunmakta olup bunlardan yalnızca birinde aktif personel bulunmaktadır. Köylerde herhangi bir sağlık birimi bulunmamaktadır. İldeki halk sağlığına yönelik aşılama oranları Türkiye ortalaması ile uyum göstermekte hatta yer yer üstünde seyretmektedir.

Halk sağlığı açısından bakıldığında brusella oranı 87'den 104'e çıkmıştır. Düzenli bir aşılama kampanyası yürütülmesine karşılık olasılıkla oluşan bir salgına bağlı olarak 2012'de 29 olan kızamık olası vaka sayısı 2013'te 1337'ye ulaşmış bu salgında ne yazık ki bir çocuk hayatını kaybetmiştir. 2014 yılının ilk 3 ayında da aynı salgının bir miktar düşüş trendine girmekle birlikte 121 olası vaka sayısı hala gündemdeki yerini koruduğu görülmektedir.

Su ve besinlerle bulaşan hastalıkların oranında son 3 yılda geniş bir düşüş kaydedilmiştir. Özellikle Haziran-Eylül aralığındaki bulaşıcı hastalık oranı 2011 itibarıyla yaklaşık aynı seviyede seyretmektedir.

Bağlar'da İl Sağlık Müdürlüğü verilerine göre; 1 kamu hastanesi, 2 özel hastane, 4 özel dal merkezi, 2 özel tıp merkezi, 1 kamu polikliniği, 20 özel poliklinik, 13 sağlık Ocağı, 1 AÇS/AP(Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlama) Merkezi, 1 Verem Savaş Dispanseri bulunmaktadır. Bağlar'da toplam 670 sağlık personeli bulunmaktadır. Doğum öncesi ve sonrası Tıbbi destek alma oranı %70,4 ve evde gerçekleşen doğum oranı %3,5'tir. Bağlar'da doktor başına düşen hasta sayısı ise 4500'tür. TÜİK-ADNKS, Diyarbakır Valiliği Tek Adımda Hizmet Birimi verilerine göre 2008 yılında Bağlar'da Yeşil Kart sahibi olan yurttaş sayısı 120665'tir. Bu da nüfusun %36,84'üne tekabül etmektedir.

Türkiye'de yaklaşık olarak sağlık ocağı başına 13000 kişi düşmektedir. Diyarbakır İl Sağlık Müdürlüğü, 2013 verilerine göre Mevlana Halit Mahallesi'nde sağlık ocağı başına düşen kişi sayısı 55.659, Şeyh Şamil Mahallesinde 46333, Kaynaratepe Mahallesi'nde 34225, 5 Nisan Mahallesi'nde 31751 ve Yunus Emre Mahallesi'nde 19825'tir. Bağlar'da Fatih ve Yeniköy mahallelerinde hiç sağlık ocağı bulunmamaktadır.

## CİNSİYET VE YAŞ GRUBUNA GÖRE ÖLÜM SAYISI:

TR;2006	Toplam	0	1-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Bilinm.
Toplam	210146	11105	2220	1993	3 543	4 662	8 029	17719	29227	49080	76735	5 833
Erkek	116932	6423	1175	1155	2332	3 067	5 200	12131	19352	28953	33822	3 313
Kadın	93 223	4682	1045	838	1 211	1 595	2 829	5 588	9875	20127	42913	2 520

TR;2007	Toplam	0	1-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Bilinm.
Toplam	212731	11284	2015	1 978	3 228	4 544	7671	17629	28693	48258	80996	6 435
Erkek	118059	6 443	1154	1144	2 149	2 995	4984	12037	19210	28504	35793	3 646
Kadın	94 672	4 841	861	834	1 079	1 549	2687	5 592	9 483	19754	45203	2 789

Diyarbakır 2006	Toplam	0	1-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Bilinm.
Toplam	2 024	664	78	47	43	42	72	128	218	343	350	39
Erkek	1 108	402	38	28	22	16	40	69	135	177	160	21
Kadın	916	262	40	19	21	26	32	59	83	166	190	18

Diyarbakır 2007	Toplam	0	1-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Bilinmeyen
Toplam	2 317	606	45	50	43	30	74	160	213	474	580	36
Erkek	1 261	343	28	30	29	13	47	105	126	257	267	16
Kadın	1 056	263	17	26	14	17	27	55	87	217	313	20

## CİNSİYET GÖRE GÜNLÜK BEBEK ÖLÜMLERİ

TR; 2006	Toplam	1günlük	2günlük	3günlük	4günlük	5günlük	6günlük	7-29günlük
Toplam	6920	2705	921	630	372	320	187	1785
Erkek	4 073	1575	537	403	221	196	96	1045
Kadın	2 847	1130	384	227	151	124	91	740

TR;2007	Toplam	1günlük	2günlük	3günlük	4günlük	5günlük	6günlük	7-29günlük
Toplam	6920	2622	914	718	384	343	193	1822
Erkek	4 038	1506	538	413	233	206	111	1031
Kadın	2 958	1116	376	305	151	137	82	791

Diyarbakır; 2006	Toplam	1günlük	2günlük	3günlük	4günlük	5günlük	6günlük	7-29günlük
Toplam	533	217	72	48	32	25	16	123
Erkek	337	136	44	30	22	19	7	79
Kadın	196	81	28	18	10	6	9	44

Diyarbakır; 2007	Toplam	1günlük	2günlük	3günlük	4günlük	5günlük	6günlük	7-29 günlük
Toplam	422	142	53	50	35	23	19	100
Erkek	235	73	34	25	21	15	11	56
Kadın	187	69	19	25	14	8	8	44

## KADININ DURUMU

Türkiye'de, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde; Diyarbakır ve Bağlar'da kadınla ilgili tüm yaşam hakkı, toplumsal gelişmişlik verileri ele alındığında ve kadınları toplumsal yaşama katılımları incelendiğinde ne yazık ki hala kadınların içinde bulunduğu koşulların evrensel normların çok altında olduğu açıkça görülecektir.

Genel olarak kadın haklarının kullanımı konusunda ciddi problemler olduğu gerçeği bölgenin Sosyo Ekonomik yapısı ile birleştiğinde kadın sorununun daha ağır yaşandığı barizdir. Bölgede yoğun göç, aşırı yoksulluk, kültürel ve toplumsal kısıtlamalar kadına yönelik her türlü şiddetin ve ayrımcılığın artmasına yol açmaktadır.

2008 yılı verilerine göre TR genelinde evli kadınların %39,3'ü eşinden şiddet görmüştür. Bunların %9,9'u son bir yıl içinde şiddete maruz kalmıştır. Bu rakamlar 12 alt bölgeden oluşan bölgesel sıralamada 3. sırada yer alan Güneydoğu Anadolu'da daha da yükselmektedir. Evli kadınlardan %47,7'si eşinden şiddet görmüştür. Bunlardan %19,2'si son bir sene içinde şiddete maruz kalmıştır. 2008 yılı sonrasında kadına yönelik şiddete ilişkin kapsamlı bir alan araştırması yapılmamışsa da mevcut durumda herhangi bir iyileşme olmadığı aynı zamanda bu konuya yönelik kapsamlı bir araştırmanın yürütülmemesi, konuyu biraz da saklama çabası olarak görmek mümkündür. Her üç kadından birinin eşinden fiziksel şiddet gördüğüne ilişkin bulgu TR genelinde son 20 yıldır kadına yönelik çalışmaların temel evrensel klişelerinden birisi olması gerçekten son derece hayati ve ne yazık ki değişmeyen bir fenomen haline dönüşmüştür.

Aile Araştırma Kurumu'nun 1993-1994 yıllarında yaptırdığı "Aile İçi Şiddetin Sebep ve Sonuçları" araştırmasında evli erkeklerin %34'ü eşlerine fiziksel şiddet uyguladıklarını belirtmiştir. Aynı çalışmada eşinden fiziksel şiddet gördüğünü belirten kadınların oranı %30'dur.

2007'de yapılan "Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet" araştırması kadınların %34'ünün en az bir kez eşleri tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığını söylemiştir. 2009 "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet" araştırması ise evli kadınların %39'unun fiziksel şiddete, %15'inin cinsel şiddete, %44'ünün duygusal şiddet/istismara maruz kaldığını ortaya koymaktadır. TBMM Kadın ve Aile Bireylerine Yönelik Şiddet İnceleme Ra-

porunda da Türkiye’de her 3 kadından biri eşinden fiziksel şiddet görmekte, bu kadınların yarısı ise şiddet gördüklerini daha önce kimseye söylemediklerini belirtmektedir. Yükseköğrenim görmüş 6 erkekte biri eşine fiziksel şiddet uygulamaktadır. Kadınların eğitim düzeyi arttıkça fiziksel şiddete uğrama riskini azaltmaktadır. Benzer şekilde erkeklerin eğitim düzeyi arttıkça artması, şiddete başvurularını azaltmaktadır. Kadınların erkeklerden daha fazla kazanmaları, fiziksel şiddete maruz kalma riskini en az 2 misli artırmaktadır. Bu ise, erkeklerin tabiyet/egemenlik ilişkisinin bozulmasını kabullenemediklerine işaret etmektedir. Çocukken tanık olunan veya maruz kalınan şiddet erkeklerde şiddet uygulama, kadınlarda ise şiddete maruz kalma olasılığını artırmaktadır. Tanışıp anlaşarak, ailelerin onayıyla evlenen kadınların %28’i şiddete maruz kalırken; görücü usulü ile evlenen kadınlarda bu oran %37’ye çıkmaktadır. Kendileri tanışıp anlaşan ancak ailelerin rızası olmayan evliliklerde ise bu oran %49’a çıkmaktadır. Öğrenim düzeyi arttıkça fiziksel şiddet gördüğünü söyleyen kadınların sayısı azalmaktadır. Okuma yazma bilmeyen kadınlar arasında en az bir kez fiziksel şiddet gördüğünü söyleyen kadın oranı %43 iken, yükseköğrenim görmüş kadınlarda bu oran %12’ye düşmektedir. Ancak, yükseköğrenim görmüş kadınların bu itirafı yapmakta daha ketum davrandıklarını da unutmamak gerekmektedir.

Araştırmalar; alışverişe çıkmaktan aileleriyle görüşmeye kadar kadınların attıkları her adımın eşlerinin iznine bağlı olduğunu göstermektedir. Kadınların yalnızca %10’u şehir dışına/köye eşlerinden izin almadan gidebilmekte, %30’u izin almadan ailesini ziyaret edebilmekte %40’i izin almadan komşu ziyareti yapabilmektedir.

Kadınların %50’si medeni kanunda düzenlenen mal rejiminden habersizdir. Kadınların %43’ü 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun’dan da haberdar değildir.

Araştırmalar, Türkiye’de yaygın olarak işlenen “Kürt kadınları daha çok eziliyor” düşüncesini doğrulamamaktadır. Aile içi şiddetin de, kadına yönelik şiddetin de erkek egemenliğinin kökleştiği Ortadoğu ölçeğinde sarsılmaz bir gövdeye kavuştuğu düşünülürse Kürt kadınlarının gelir dağılımından çok az pay aldıkları ve eğitim düşüklüğü sebebiyle şiddete görece daha çok maruz kalabildiği söylenebilir. Doğu bölgeleriyle Orta/Batı bölgeleri arasında çok çarpıcı eğitim ve gelir eşitsizlikleri olduğu gözlemlenmiştir. Türkiye’nin Orta ve Batısında okuryazar olmayan kadınların oranı %15,5 iken, bu oran Doğu’da neredeyse üç misline çıkarak %41,9’a ulaşmaktadır. Doğu’daki ortaokul-lise ve üniversite okumuş kadınların toplam oranı da Türkiye’nin kalanının üçte biri kadardır (Doğu %10,6, Orta/Batı %28,8).

Ev işlerinin eşit paylaşılması gerektiğini düşünen kadınların oranı %80’dir. Kadınların ev dışında istedikleri işte çalışabilmesi gerektiğini düşünenlerin oranı %87’dir. Kadınların paralarını kendi tercihleri doğrultusunda harcayabilmesi gerektiğini düşünenlerin oranı %84’tür. Kadınların %97’si kız çocuklarının en az 8 yıl okula gönderilmesi gerektiğini düşünmektedir.

Araştırmaya göre kadınların %90’u kendilerine yönelik fiziksel şiddetin “haklı” olduğuna inanmamaktadır. Bu veriler toplumda kadına yönelik şiddet konusunda farkındalık yaratma çalışmalarının başarılı olduğunu göstermektedir. Zira ilk araştırmalarda kadınlar erkeğin zaman zaman şiddete başvurabileceğini belirtmişlerdir. Kadınların %70-85’i kamu kuruluşlarının bu kurumda daha etkin bir rol oynaması gerektiğini; erkekleri eğiterek, bu konuda çalışan kuruluşları destekleyerek, ağır cezalar vererek, sığınma evleri açarak, polisleri eğiterek erkeklerin eşlerine yönelik şiddeti engelleyeceğine inanmaktadır.

Ancak kadınların %85’i sığınma evlerinin yetersiz ve kamu kurumlarının genel tavrının yetersiz olduğunu düşünmektedir. Bu sonuç, anında devreye girebilecek ve kadının her türlü ihtiyacına karşılık gelecek sığınma evlerinin ivedilikle açılmasının önemini vurgulamaktadır.

Kadınların %87’si vergilerinin sığınma evi yapımında kullanılmasının çok iyi olacağını belirtmekte, %97’si mahkemelerin şiddet uygulayan erkeğe ceza vermesi gerektiğini düşünmektedir. Bu sonuçlar, kadınların artık bu sorunun aile içinde değil, kamusal alana taşınarak devlet ve hukuk düzeyinde çözülmesi gerektiğini, devletin onlara yardım etmesi gerektiğini düşündüğünü ortaya koymaktadır.

Kadınların çoğunluğu şiddete inanmama, değişeceğine dair ümit besleme veya etrafında hep benzer şiddetleri yaşayan insanları gördüğü için şiddeti normalleştirme eğilimi içindedir. Bu nedenle de ancak geri döndürülemez noktada yardım istemektedirler. Bugün öldürülen kadınların çoğunun cebinden savcılık başvuruları ve gecikmiş tedbir kararları çıkmaktadır. Bu konuda Türkiye’deki hâkim ve savcılara dair yapılmış saha çalışması geleneksel uygulamaların sadece geleneksel kurumların içinde sürmediği, modern, seküler kurumların da bunların yeniden üretilmesine katkıda bulunduğu ortaya koymaktadır. Bunun en güzel örneğini ise mahkemeler oluşturmaktadır.

En iyi niyetli hâkimlerin bile kararlarında cinsiyetçi davrandıkları, cezalarda tahrik indiriminin kolaylıkla uygulandığı görülmektedir. Kadınların da bunun farkında oldukları, bu çalışmanın sonucundan anlaşılmaktadır. Gerçekten polisi, hâkimi, savcıyı eğitmek, gösterdikleri direnç dolayısıyla çok zordur. Bu bağlamda hakimlerin %65,6’sının, cumhuriyet savcılarının %92’sinin, polis teşkilatının %94,5’unun erkek olması erkek egemenlikli devletin cinsiyetçi bakışının aslında ne kadar doğal olduğunu ortaya koymaktadır.

World Economic Forum The Global Gender Gap Report (Dünya Ekonomi Forumu 2013 Küresel Cinsiyet Uçurumu Raporu’na göre Türkiye 136 ülke arasında 120. sırada yer almaktadır. Bir önceki yıl 124. sırada olan Türkiye’de cinsiyet eşitsizliği ile ilgili olumlu gelişmeler gerçekleştirildiği söylenmektedir. Buna karşılık Türkiye 2006’da 115 ülke arasında 105’inci sıradaydı. Türkiye iş yaşamında fırsat eşitliği alanında 127. sırada, işgücüne katılım alanında 123. sırada, cinsiyet temelli ücret eşitsizliği açısından 79. sırada, eşit eğitim olanakları açısından 104. sırada, sağlık koşulları ve hayatta kalma açısından 59. sırada, siyasal katılım açısından 103. sırada yer almaktadır.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Ajansı UNDP Cinsiyet Eşitsizliği 2011 Raporu’na göre Türkiye 127 ülke arasında 83. sırada yer almaktadır. İşgücüne katılım, eğitim, siyasal katılım gibi alanların yanı sıra cinsiyete dayalı güçlendirme ve sağlık koşulları açısından bütünlük bir değerlendirme sunan bu endekse göre kadın ve erkek arasında toplumsal ekonomik farklılıkların kadının toplumsal yaşama katılımını da büyük ölçüde etkilediğini ortaya koymaktadır. Ağustos 2009’da yaklaşık 6.2 milyon olan çalışan kadın sayısı son beş yılda 1.6 milyon kişi artarak Ağustos 2013 itibarıyla 7.7 milyona ulaşmıştır. Buna karşılık erkek ve kadın çalışanlar arasında ücret eşitsizliği oranı 0.64 olup TR 79. sırada yer almaktadır.

Kadınların işgücüne katılma oranı 2009’da %27,5 iken 2013’te 31,3’e yükselmiştir. Buna karşılık hala 1990 yılındaki %34,1 oranının altındadır. Kentlere yoğun göçe rağmen son 10 yıl içinde kadın işgücüne katılımı kentsel alanda görece artması hariç genel anlamda bir değişiklik olmamıştır. Kentlerde 2004 yılında %17,7 olan kadın işgücüne katılımı 2012 yılında %26,1’e yükselmiştir. Kırsal alanda kadının işgücüne katılımı %36,7 iken %36,9’a yükselmiştir. Kadınların işsizlik oranı erkeklerden daha fazladır. 2004 yılında kadınlarda işsizlik oranı %11 iken 2012 yılında %10,8 olmuştur. 2004-2012 yılları arasında genç işsizlik oranı her iki cinsiyette de azalmış gibi görünmekle birlikte 15-24 yaş grubundaki kadınların işsizlik oranı %19,9 ile aynı yaş grubundaki erkeklerden hala çok daha fazladır. Cinsiyete dayalı ücret farkı toplamda kadın ücretinin lehine (-1,1) iken, eğitim durumuna göre incelendiğinde tüm eğitim durumu basamakları için erkek ücreti lehinedir. Gösterge-nin toplamda kadın lehine olmasının temel nedeni ücretli çalışan kadınların en yoğun buldukları eğitim durumu %35,3 ile yükseköğretim ve üstü olmasıdır. Bu durum iyi eğitilmiş kadınların ancak istihdam edildiği ve geri kalanların ise çoğunlukla işsizlikle boğuştuğunu açıkça ortaya koymaktadır. 2004 yılında tarımsal işlerle uğraşan kadınların oranı %50,8 iken, 2012 yılında bu oran %39,3’e düşmüştür. Çalışan kadınların yaklaşık 1/3’ü (%33,7) ücretsiz aile işçisidir. Ücretli veya yevmiyeli olarak çalışan kadınların oranı %54,3 iken kendi hesabına çalışan kadınların oranı %10,8’dir. Yalnızca %1,3’ü işveren konumundadır.

		Toplam			Kadın			Erkek		
		İşgücüne katılma oranı	İşsizlik oranı	İstihdam oranı	İşgücüne katılma oranı	İşsizlik oranı	İstihdam oranı	İşgücüne katılma oranı	İşsizlik oranı	İstihdam oranı
2008	Genel	46,90%	11,00%	41,70%	24,50%	11,60%	21,60%	70,10%	10,70%	62,60%
2008	Güneydoğu	35,70%	15,80%	30,10%	9,60%	6,60%	9,00%	63,80%	17,30%	52,80%
2009	Genel	47,90%	14,00%	41,20%	26,00%	14,30%	22,30%	70,50%	13,90%	60,70%
2009	Güneydoğu	36,30%	17,40%	30,00%	9,70%	10,50%	8,70%	64,20%	18,40%	52,30%
2010	Genel	48,80%	11,90%	43,00%	27,60%	13,00%	24,00%	70,80%	11,40%	62,70%
2010	Güneydoğu	37,90%	12,40%	33,20%	12,40%	7,60%	11,50%	64,70%	13,40%	56,00%
2011	Genel	49,90%	9,80%	45,00%	28,80%	11,30%	25,60%	71,70%	9,20%	65,10%
2011	Güneydoğu	36,30%	11,70%	32,10%	10,00%	9,10%	9,10%	64,40%	12,10%	56,60%
2012	Genel	50,00%	9,20%	45,40%	29,50%	10,80%	26,30%	71,00%	8,50%	65,00%
2012	Güneydoğu	35,20%	12,40%	30,80%	9,80%	9,10%	8,90%	62,20%	13,00%	54,10%

Türkiye genelinde tarımsal alanda istihdamın düşme trendi belirgindir. 2004’te %29,1 iken 2012’de %24,6’ya gerilemiştir. Kadınların tarımsal aktivitelerde istihdamı ise keskin bir düşüşe işaret etmektedir. 2004’te %50,8 olan tarımsal istihdam 2012 yılında %39,2’ye kadar düşmüştür. Ancak kırsaldaki çalışan kadınların %85,2’si nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri ile nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmakta olup bunların %77,92’si herhangi bir ücret almaksızın ücretsiz aile işçisi olarak çalışıyorlar. 2010 yılı ILO verilerine göre dünya ölçeğinde kadın işgücüne katılım oranı %51,6, dünya ölçeğinde kadın

istihdamı oranı %48'dir. AB-15 ölçeğinde kadın işgücüne katılım oranı %63,5, kadın istihdamı oranı ise %57,8'dir. 2012 yılı verilerine göre Türkiye'de istihdama katılan kadınların %48,70'i tarım sektöründe, %7,82'si sanayi sektöründe, %40,45'i ise hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Köyde işgücü içinde bulunan kadın kente geldiğinde yeterli eğitim ve mesleki bilgi-beceriye sahip olmaması nedeniyle kent işgücü piyasasına girememekte ve işgücü dışında kalarak genellikle ev kadını olmaktadır. İşgücüne katılmayan 100 kadından 61,24'ü işgücüne katılmama nedeni olarak "ev kadını" olmalarını göstermektedir.

Gelir azlığı nedeniyle çalışmak zorunda olan kadın, sosyal güvencesiz düşük statülü gelirlilerde çalışmak durumunda kalıyor. Kamu ve özel sektörde çalışan kadınların, işe ilişkin sorunları sırasıyla %51,9'la ücret miktarı, %37'yle ücret dengesizliği ve %36,4'le çalışma koşullarıdır. Nüfusun %80,6'sı kadınların çalışmasını onaylarken bu oran Güneydoğu Anadolu'da %63,4'e düşmektedir.

2013 son çeyreği itibariyle işgücüne katılan kadın sayısı 88.000 kişi ile sınırlı bir düzeyde artarken, istihdam edilenlerin sayısı 19 bin kişi azalmış bunun sonucunda işsiz kadın sayısı ise 107.000 kişi artmıştır. Bunu önceleyen son 4 yıllık süreçte işgücüne katılan kadın sayısının 500.000 civarında olduğu düşünüldüğünde, kadınların kriz dönemiyle birlikte başlayan işgücüne katılım eğiliminin durduğu söylenebilir. Kentlerde ise görece artış eğilimi sürmektedir. İşsiz kadın sayısındaki artış işgücüne katılan kadınların sayısından daha fazladır. Geniş tanımlı işsizlik verileri ile ele alındığında, son 1 yılda çalışma hayatına yeni katılmak isteyen kadınların yanı sıra, işgücü piyasalarına daha önce dahil olmuş kadınlar içerisinde de önemli sayıda kadın ya iş bulamamış ya da umutsuzluk ve diğer nedenlerle iş aramadığı için işgücü piyasalarının dışında kalmıştır. Yeni işsizlerin %53'ü kadınlardır.

Umutsuz işsizler ilave edildiğinde ise işsizlik verileri için tablo kadınlar aleyhine daha da bozulmaktadır. Umudu olmadığı için ya da diğer nedenlerle son 3 aydır iş arama kanallarını kullanmayan ve iş başı yapmaya hazır olduğu halde bu nedenle işsiz sayılmayanların sayısı bir yıl içinde erkekler için 74.000 kişi azalırken, kadınlar için 65.000 kişi artmıştır. Buna göre geniş tanımlı işsizlerin sayısı kadınlar için 172.000 artarken, erkekler için sadece 20.000 kişi artmıştır. Bu verilerle birlikte yeni işsizlerin içinde kadınların oranı %90'a ulaşmaktadır. Kadınların işgücüne katılım talebi, kentlerde açık ve gizli artmakta, ancak işsizlik kadınların işgücüne katılımının önünde bir engel olarak ortaya çıkmaktadır. Kadınların çalışma hayatında tercih edilmemesinde kültürel nedenler kadar yasal güvencenin olmaması da önemli bir etmendir.

Yüksekokul mezunu kadınlarda işsizlik ise aynı dönemde %17 ile yüksekokul mezunu erkeklerin %8,3'lük oranının iki katından fazladır. Bu kategoride yer alan kadınların işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 12.000 kişi artış göstererek 346.000'den 358.000'e yükselmiştir. Yüksekokul mezunu kadınların işgücüne katılım oranındaki %1 puanlık düşüş, işsizlik verilerinin daha yüksek görünmesini engellemiştir. 2006 son çeyreğinde yüksekokul mezunu kadın işsiz sayısının 165.000 düzeyindeydi. Umutsuzluk ve diğer nedenlerle iş aramayan yüksekokul mezunu kadın sayısı da 103.000'e ulaşmaktadır. Lise ve Meslek Lisesi eğitime sahip olan kadınlar için ise resmi işsizlik %21,4 ile resmi kadın işsizliğinin %8,7 puan üzerinde gerçekleşti.

Başta umudu kesik olanlar olmak üzere son 3 aydır iş arama kanallarını kullanmayan ancak işe başlamaya hazır olduğu halde işsiz sayılmayanların %61'i kadınlardır. Geniş tanımlı işsizlik kadınlar için %23 oranındadır. Referans haftasında 1 saat ile 16 saat arasında, aynı ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı, bahşiş vb. karşılığında bir iktisadi faaliyette bulunan kişiler de istihdamda sayılmaktadır. Bu durumda çalışanların sayısı 1.332.000 kişidir. Bu kişilerin yaklaşık 2/3'ü kadınlardır. Kadınlar için tam zamanlı çalışılan işlerin sayısı geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre 112.000 kişi gerilemiştir. Kayıt dışı çalışan kadınların toplam çalışan kadınlara oranı %52 seviyesindeyken, kayıt dışı çalışan erkeklerin toplam çalışan erkeklere oranı ise %30 seviyesindedir.

Kadınların iş yaşamına katılımlarının ve iş konularının eğitim durumlarına bağlı olarak başarılı olabildiği bu bağlamda eğitimin kadının toplumsal yaşamının diğer alanlarına katılımının temel unsuru haline dönüştüğü görülmektedir. 2012 verileriyle yüksek lisans yapanların %43,49'u, doktora yapanların %42,64'ü kadınlardır. Eğitimin her kademesinde kız çocuklarının okullaşma oranlarının arttığını vurgulayan rapor, tıp, hukuk, mimarlık gibi alanlarda eğitimli kadınların önemli başarılarına imza attığını hatırlatıyor. 2008 yılında %8,71 ile 480 olan üst düzey kadın memur sayısı 2014'te 601'e ve %9,27'ye yükselmiştir. Bugün TR'de tüm öğretim elemanları arasında kadın oranı %41,97 ve toplam profesörler içinde kadın oranı %28,51'dir. 2009 yılında 130 üniversitenin 13'ünde kadın rektör varken bugün 176 üniversitenin 14'ünü kadın rektör yönetmektedir. 2000 yılında 166 büyükelçiden 8'i kadın iken, 2012'de 189 büyükelçiden 22'si kadın seviyesine yükselmiştir. Gazete ve dergilerin yayın bölümlerinde çalışanların %34,6'sı kadınlardır. Mimarların %37'si, kamu hastanelerindeki doktor ve operatörlerin %38,76'sı, avukatların ise %38,51'i kadındır. 2000 yılında %39,5 olan kadın cumhuriyet savcısı 2012'de %34,4'e düşmüştür. Mevcut veriler kadınların eğitim düzeyi arttıkça, işgücüne katılım olanakları artmaktadır. Ancak, halen eğitimin her kademesinde kadınlar için bir eşitsizlik söz konu-

sudur. Bu eşitsizliğin gelecekte giderilmesi ümit edilse bile, kadın emeğine vasıf kazandırabilmek için örgün eğitim yanında bilgi ve beceri geliştirmeye yönelik yaygın eğitime ihtiyaç vardır.

Hacettepe Üniversitesi'nin 2009 yılında yaptığı Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması'na göre sosyal güvenlik kapsamında olmayan kadınların oranının Güneydoğu Anadolu'da %87 gibi çok yüksek bir oranda seyretmesi sosyal güvenlik alanını, bölgesel ve cinsiyet temelli eşitsizliklerin örtüştüğü bir alan olarak ortaya çıkarmaktadır. Prime dayalı bir sosyal güvenlik sistemi içinde kadınların sağlık hizmetlerine erişimlerine ilişkin veriler de mevcut durumu pekiştirmektedir: 15-49 yaş grubundaki kadınların %16'sı Yeşil Kart dahil hiçbir sağlık güvencesine sahip değildir. Özellikle kırsal alanda yaşayan, hiç eğitimi olmayan veya ilköğretim birinci kademeyi tamamlamamış ve hane halkı gelir düzeyi en düşük düzeylerde olan kadınlar arasında her beş kadından biri, 15-19 yaş grubundaki genç kadınlar arasında ise üç kadından biri sağlık hizmetlerine ne bağımlı ne de hak sahibi olarak erişememektedir.

TEPAV tarafından 2013'te yapılan "81 İl İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Karnesi" ışığında bakıldığında Diyarbakır okuma yazma, ortaöğretimde okullaşma, lise mezunu kadın, üniversite mezunu kadın oranları açısından ne en altta, ne de de en üstte yer almaktadır. Buna karşılık karar mekanizmalarına katılım açısından Diyarbakır zirveye yerleşmektedir. 2011 Haziran Genel Seçim sonuçlarına göre parlamentodaki kadın temsil oranı açısından %50 ile Diyarbakır en yüksek temsil oranına sahiptir. Aynı zamanda 10 milletvekilinin 5'inin kadın olması bağlamında sayı açısından da en yüksek temsiliyete sahiptir. İl Genel Meclisleri'nde en yüksek ikinci kadın temsil oranı %10,45 ile Diyarbakır'dır. Belediye genel meclislerindeki kadın temsil oranı açısından en yüksek kadın temsili %26,67 ile Diyarbakır ve Tunceli'dedir.

Sağlık başlığı içindeki toplam doğumlar içinde ergen doğurganlık oranı açısından, 15-19 yaş aralığında ergen doğum oranı açısından, doğurganlık hızı açısından, istihdam başlığı altında 15-65 yaş arası kayıtlı çalışan kadın oranı açısından, belediye çalışanları içinde kadın oranı açısından ele alınmaktadır.

15 büyükşehir genelinde bakıldığında okuma yazma bilmeyen kadın oranının en yüksek olduğu birinci ilin Diyarbakır (%22), gene büyükşehirlerde üniversite mezunu kadın ve erkek oranları arasında makasın %7,35 oranla en çok açıldığı birinci il ne yazık ki Diyarbakır'dır.

TEPAV araştırması özellikle kadınların siyasal alana ve karar süreçlerine katılımının Diyarbakır özelinde önemli bir başarı düzeyine sahip olduğunu ama geri kalan alanların tümünde gelişmişlik açısından oldukça geride olduğuna işaret etmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Daire Başkanlığı tarafından 81 il emniyet müdürlükleri aracılığıyla hazırladığı raporda, son 6 yılda Türkiye genelinde toplam 1091 kadının namus cinayetine kurban gittiğini tespit etmiştir. Rapor verilerine göre 212 olayla Marmara Bölgesi ilk sırada yer alırken, bunu sırasıyla 209 olayla Ege Bölgesi, 192 olayla İç Anadolu Bölgesi, 155 olayla Güneydoğu Bölgesi 141 olayla Akdeniz Bölgesi, 95 olayla Doğu Anadolu Bölgesi ve 87 olayla Karadeniz Bölgesi izlemektedir. 2008'de 80, 2009'da 109, 2010'da 180, 2011'de 121, 2012'de 210, 2013'de 237 kadın cinayet sonucu öldürülmüştür.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerine göre 2013'te 237 kadın cinayetinden 13'ü Diyarbakır'da gerçekleşmiş olup 3. sırada yer almaktadır. Öldürülen 237 kadından 25'i koruma talep etmişken yalnızca 18'i koruma alabildiği bildirilmektedir. 2014'ün ilk 4 ayında gerçekleşen 95 kadın cinayetinden ise 4'ü Diyarbakır'da olmuştur.

Yıl	Öldürülen kadın sayısı
2008	80 Hayat
2009	109 Hayat
2010	180 Hayat
2011	121 Hayat
2012	210 Hayat



Ne yazık ki gerek İHD, gerekse de Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun son derece çarpıcı kadın cinayeti verileri aslında buzdaiğının medyada görünen yüzünü oluşturmaktadır. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC)'un Global Study on Homicide 2011 raporuna göre cinayetlere bakıldığında dünya ölçeğinde kurbanların %80'i, Avrupa ölçeğinde ise kurbanların %78'i erkeklerdir. Dünyada en fazla öldürülme riski altındaki demografik grup olan 15-29 yaş arasındaki erkekler için 100.000 kişi başına cinayet kurbanı olma oranı 20'nin üzerindedir. Buna karşılık tümü EGM verilerine dayanan Eurostat ve UNECE verilerinin karşılaştırması gerçek rakamın çok daha yüksek ve kadın cinayetleri gerçekliğinin çok daha korkunç bir boyutta olduğunu ortaya koymaktadır. Üstelik mevcut verilerin yalnızca cinayetleri içerdiği (intihar, "kaza" gibi diğer ölümleri kapsamadığı) vurgulanmalıdır.

#### EGM verileri temelinde Eurostat verilerine göre TR'de toplam cinayet sayısı:

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
5.062	4.829	4.879	4.663	3.090	2.773	2.690	2.343	2.354	2.486

#### UNECE veritabanına göre TR'de yıllara göre kadın cinayetleri:

1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2012	2013
564	810	1313	1399	1315	1368	1281	1202	817	802	1051	1010	1083	1015	1038	1015	1038

UNECE veritabanından elde edilen veriler 2012 yılında cinayet kurbanlarının %41,75'inin kadınlar olduğunu göstermektedir ki bu durum dünya ölçeğiyle karşılaştırıldığında TR genelinde kadın cinayetlerinin ne kadar yüksek oranda seyrettiğini gösteren ciddi bir veri oluşturmaktadır.

#### Şubat 2012'de yayınlanan TBMM Kadına ve Aile Bireylerine Yönelik Şiddet İnceleme Raporu'na göre Diyarbakır'daki kadına yönelik fiziksel, cinsel şiddet için yıllara göre EGM verileri şöyle belirtilmiştir:

2008	2009	2010	2011
581	836	1.051	1.279

Güneydoğu Anadolu'da evlilik için başlık parası ödenmesi uygulamasında düşüş trendi devam etmektedir. Kuzeydoğu ve Ortadoğu Anadolu'nun da altında %40,9 oranına kadar gerilemiştir. Akraba evliliği açısından ise bölgede oran %44,8 düzeyindedir. Akraba evliliklerinin %66,3'ünün baba tarafından akrabalarla gerçekleştirilmesi ataerkil toplum ve babasoylu sosyalleşmenin başat olduğunu göstermektedir. Bölgede akraba evliliklerinin temel sebebi olarak %51,3'ünün aile kökenlerinin bilinmesi, korunması, %20,9'u akraba çocuklarının daha iyi anlaşması gibi kan soylu değerlere atıfta bulunmaktadır. 2007'de TR genelinde %1,34 olan boşanma oranı %1,62'ye yükselmiş olup bölgeler arasında en düşük oranın olduğu Güneydoğu Anadolu'da %0,52'den %0,60'a yükselmiştir. UNECE istatistiklerine bakıldığında genelde ve Diyarbakır özelinde karşılaştırmalı 2013 yılı boşanma istatistikleri şöyledir:

		Yaş grubu											
		Toplam	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60+	Bilinmeyen
Türkiye toplamı	Erkek	125.305	200	4.816	18.699	27.779	23.840	18.221	12.567	8.118	4.852	5.470	743
	Kadın	125.305	2.560	16.323	25.013	26.454	19.847	13.668	8.660	5.243	2.759	2.211	2.567
Diyarbakır	Erkek	773	1	40	115	203	155	96	72	38	22	30	1
	Kadın	773	18	113	145	193	106	86	39	30	15	9	19

Kadınlar için ortanca yaş Diyarbakır'da 23-26 yaş aralığı gibi oldukça genç bir yaşta seyretmektedir. Bu durum Diyarbakır'da kadın nüfusunun ne kadar genç olduğunu ortaya koymaktadır.

Kardelen Kadın Evi'nin önceki dönem zarfında Diyarbakır'da yaptığı bir araştırmada, kadınların %62,4'ünün kendilerine sorulmadan, ailelerinin istediği kişi ile evlendirildikleri saptanmıştır. Özellikle gelir ve eğitim düzeyi düşük

ailelerde ise kız çocuğunun küçük yaşta evlendirilmesi sıkça görülmektedir. Gene Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Kadın Sorunlarını Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin verilerine göre Diyarbakır'daki kadınların %41,2'si 18 yaşından önce, %3'ü ise 13 yaşından önce evlenmiştir.

Diyarbakır'da yapılan bir dizi küçük ölçekli araştırma, kadınlara yönelik aile içi şiddetin ciddi bir sorun olduğunu göstermektedir. 1999 ile 2003 yılları arasında Diyarbakır'da bulunan kadın örgütü KA-MER'in acil yardım hattını arayan 1.702 kadından %57'si fiziksel şiddete, %46,9'u cinsel şiddete, %14,6'sının ensest ve %8,6'sının tecavüz kurbanı olduğunu bildirmiştir.

EPI-DEM'in Diyarbakır'ın yoksul mahallelerde yaptığı araştırmada ise çarpıcı bir başka gerçek ortaya çıkmıştır. "Aile içinde şiddete maruz kaldınız mı?" sorusuna kadınların %38,8'i "evet" yanıtını verirken; fiziksel şiddet dışındaki diğer şiddet türleri ayrı ayrı sorulduğunda, bu oran %83'e çıkmıştır. Bu araştırma kadınların fiziksel şiddet dışındaki şiddet türlerinin farkında olmadığını göstermiştir. Bağlar Belediyesi Kardelen Kadın Evi'ne 2005 yılında danışmanlık hizmeti için başvuran 125 kadının %46,4'ü şiddete maruz kaldığını; %24'ü de tahakkümcü toplumsal değer yargılarının baskısı altında olduğunu ifade etmiştir. Üstelik de şiddete maruz kalan kadınların %88,2'si şiddetten kurtulmak için herhangi bir girişimde bulunmamıştır.

Bağlar'da yaşayan toplam kadın sayısı 177.452'dir. 15-29 yaş aralığında yaşayan kadın sayısı 51.965'dir (%14,52). Çalışabilir kadın nüfus aralığı olan 15-65 yaş aralığında olan kadın sayısı 109.252'dir (%30,54). Bağlar'da bir okuldan mezun (ilköğretim, ortaokul, lise, yüksekokul) kadın sayısı 47.370'tür. Yani sadece %14 tür. Bağlar'da üniversite mezunu kadın sayısı ise sadece 2128 yani sadece %06'dır.

## YOKSULLUK VE İŞSİZLİK SORUNU

2002-2013 döneminde Türkiye ekonomisi genel anlamda dışa bağımlılığı giderek artan, orta halli bir büyüme gerçekleşmiştir. Kapitalist sistemin 2007 yılından beri içinde dalgalanmayı sürdürdüğü kriz koşullarında olumsuz gelişmelerin Türkiye ekonomisini yüksek düzeyde etkilediği ve kırılma yaşandığı görülmektedir. 2002-2008 döneminde sıcak paranın, toplam yabancı sermaye girişleri içindeki oranı %23,2'dir. 2008-2013 döneminde ise spekülasyon, sıcak fonların payı iki misli artarak %46,2'ye ulaşmıştır. 2013 sonu itibarıyla toplam sıcak para stoku ise %31'e çıkmıştır. Yabancı sermaye hareketleri içinde sıcak paranın yükselen payı, Türkiye'nin dışsal kırılma eğilimini artıran bir etken olmuştur. Türkiye ekonomisi 1998-2002'yi kapsayan durgunluk sonrasında 2003-2007'de ortalama %7,3 oranında bir büyüme temposuna ulaşmış iki küçülme (2008-2009); iki hızlı telâfi (2010-2011); iki durgunlaşma (2012-2013) aşamalarından oluşan 2008-2013 dönemi ortalama büyüme hızı %3,7'dir. Toplamda ise 2003-2013 döneminin ortalama büyüme hızı %4,5'tir. Bu bağlamda ortalama %6,4 ile büyüyen diğer çevre ekonomileri ile karşılaştırıldığında, Türkiye düşük yatırım, düşük tasarruf oranları ve göreceli durgunluk ile dış bağımlılık birlikte büyümeye çalışmaktadır. Türkiye'nin dış şokları, kamu harcamaları gibi içe dönük politikalarla telâfi edebilme yeteneğinde derin bir sarsılma yaşadığı ve sonuçta ABD Federal Reserve'in başını çektiği yükselen piyasalara dönük sermaye hareketlerindeki daralma sonucunda finans çevreleri tarafından belirlenen beş kırılma ekonomiden birisi Türkiye'dir.

Öte yandan Türkiye genelinde işsizlik aynı dönemde, ısrarla %10 civarındaki düzeyini korudu; iş gücüne genel katılım oranları gerilemiş, hatta kadınların iş gücüne katılımı %26 gibi düşük bir düzeye inmiştir.

Temel yoksulluk göstergeleri ise şöyledir:

Açlık Sınırının Altında Olanların %si (Sadece gıda harcamaları dahil olarak)	0,74
Yoksulluk Sınırının Altında Olanların %si (Gıda ve gıda-dışı harcamalar dahil olarak)	17,81
Kırsal Alanlarda Yaşayanların Yoksulluk Oranı	31,98
Kentsel Alanlarda Yaşayanların Yoksulluk Oranı	9,31
Ücretli/Aylıklı Çalışanların Yoksulluk Oranı	28,63



Kendi Hesabına Çalışanların Yoksulluk Oranı	22,06
İşverenlerin Yoksulluk Oranı	3,75
Tarım Sektöründe Çalışanların Yoksulluk Oranı	33,86
Sanayi Sektöründe Çalışanların Yoksulluk Oranı	10,12
Hizmet Sektöründe Çalışanların Yoksulluk Oranı	7,23

## İŞGÜCÜ DURUMU: HAZİRAN 2009

	TÜRKİYE		KENT		KIR	
	2008(*)	2009	2008(*)	2009	2008(*)	2009
Kurumsal olmayan nüfus (000)	69 686	70 505	48 330	48 728	21 356	21 776
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (000)	50 769	51 644	35 695	36 171	15 074	15 473
İşgücü (000)	24 407	25 216	16 271	16 627	8 137	8 589
İstihdam (000)	22 111	21 947	14 388	13 961	7 722	7 986
İşsiz (000)	2 297	3 269	1 882	2 666	414	603
İşgücüne katılma oranı (%)	48,1	48,8	45,6	46,0	54,0	55,5
İstihdam oranı (%)	43,6	42,5	40,3	38,6	51,2	51,6
İşsizlik oranı (%)	9,4	13,0	11,6	16,0	5,1	7,0
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	11,9	16,4	11,9	16,5	11,7	16,1
Genç nüfusta işsizlik oranı(1)(%)	18,0	23,7	20,8	28,1	11,6	14,6
İşgücüne dahil olmayanlar (000)	26 361	26 428	19 424	19 544	6 938	6 884

(1) 15-24 yaş grubundaki nüfus

Not: Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.  
İller İtibariyle gayri safi yurtiçi hasıla;2001

	Cari Fiyatlarla	İllerin Payı (%)	Gelişme Hızı (%)	1987 fiyatlarıyla (TL)	İllerin Payı (%)	Gelişme Hızı (%)	Cari Fiyatlarla
Toplam	178412438498,865	100	43,2	109885336,370331	100	-7,5	147284,8222996
Diyarbakır	2200083012,67518	1,2	52,9	1223428,00708527	1,1	2,3	1816,2345534462

## İLLER İTİBARI İLE İKTİSADİ FAALİYET KOLLARINA GÖRE GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HÂSILA

Sektör	Değer (Milyon TL)	Sektör payları (%)	Gelişme Hızı (%)
Tarım	456.119.056	20,7	48,3
Çiftçilik ve hayvancılık	452.830.353	20,6	48,6
Ormancılık	2850992	0,1	10
Balıkçılık	437711	0	160,1
Sanayi	397.343.386	18,1	62,9
Madencilik ve taş ocakçılığı	143.098.101	6,5	64,3
İmalat sanayi	72.874.584	3,3	42,7
Elektrik, gaz ve su	181.370.701	8,2	71,4
İnşaat sanayi	139.895.904	6,4	64,6
Ticaret	318.743.302	14,5	51,8
Toptan ve perakende ticaret	289.264.869	13,1	50,8

Otel lokanta hizmetleri	29.478.433	1,3	62,4
Ulaştırma ve haberleşme	296.040.806	13,5	66,4
Mali müesseseler	25.827.103	1,2	27,6
Konut sahipliği	66.173.790	3	63,7
Serbest meslek hizmetleri	34.560.505	1,6	51,4
(Eksi) İzafi banka hizmetleri	20.396.816	0,9	146,8
Sektörler toplamı	1.714.307.035	77,9	55,9
Devlet hizmeti	473.824.042	21,5	43,4
Kar amacı olmayan özel hizmet kurumu	1215633	0,1	94,9
Toplam	2.189.346.710	99,5	53
İthalat vergileri	10.736.303	0,5	28,8
GSYİH alıcı fiyatlarıyla	2.200.083.013	100	52,9

Türkiye dünyanın en büyük 17. ekonomisi olmasına rağmen mevcut asgari ücret 891,04 TL'dir. Bu iki rakam arasındaki dev çelişki sosyo ekonomik eşitsizliğin uçurumlaşmasının göstergesidir. Birleşmiş Milletler İnsani Gelişmişlik İndeksine göre Türkiye, insani gelişmişlik açısından 187 ülke içerisinde 90. sıradadır. 2005-2013 yılları arasında, brüt asgari ücrette reel gelişme yalnızca %7,8 iken aynı dönemde ekonomik büyümenin %24 olarak gerçekleşmesi toplumsal refahın adil ve eşit dağıtılmadığını ortaya koymaktadır. 2005'ten beri GSYİH'deki büyümenin asgari ücrete yansıtılmamasının işçilere bedeli aylık net 101 TL'lik gelir kaybı olmuş sonuçta asgari ücretlinin ürettiği değerden aldığı pay azalmış, sömürü artmıştır. 1978'ten beri GSYİH sabit fiyatlarla 3,8 kat, kişi başına düşen milli gelir 2,4 kat büyümüştür. Buna rağmen asgari ücretteki büyüme %12 oranında olmuştur.

1990 yılında Türkiye'de istihdam edilenlerin %46'sı tarım sektöründe çalışırken, günümüzde yaklaşık %24,7'si tarım sektöründe çalışmaktadır. İstihdamda tarım sektörünün payı son 20 yılda yaklaşık %50 azalmasına rağmen, hala çalışan 4 kişiden biri tarım sektöründe istihdam edilmektedir. Ekonomik kriz dönemlerinde istihdam olanaklarında yaşanan daralma tarım sektöründe istihdam edilenlerde artışa neden olmaktadır. Çünkü tarım sektöründe çalışanların bir bölümü başka sektörlerde iş bulabildikleri anda tarım sektöründen ayrılmaktadırlar. Ancak, ekonominin ve istihdamın küçüldüğü dönemlerde tekrar tarım sektörüne dönmektedirler.

Kırsal alanda yaşayanların tarım dışı istihdam olanakları oldukça kısıtlı olup, çalışanların sadece %37,4'ü tarım dışı sektörlerde çalışma imkânı bulmaktadırlar. Kırsal kadının tarım dışında iş olanağı yok gibidir. Kırsal alanda tarımda istihdam edilen kadınların çoğunun ücretsiz aile işçisi, erkeklerin de kendi hesabına çalışıyor olması, bu sektörde çalışanların %85 gibi büyük bir çoğunluğunun sosyal güvenlikten yoksun olması sonucunu doğurmaktadır. Kırsal alanda tarım dışı iş olanaklarının sınırlı olması ve sektörün kendi kısıtları nedeni ile kırsal alanda yoksulluk yaygın durumdadır. Nitekim 2008 yılında Türkiye genelinde yoksul hanelerin oranı %13,52 iken, kırsalda yoksul hanelerin oranı %29,83'e çıkmaktadır.

Kişi başı günlük harcaması, cari satın alma gücü paritesine (SGP) göre 2,15 doların altında kalan fert oranı 2011 yılında %0,14 iken, bu oran 2012 yılında %0,06 olarak tahmin edildi. Yoksulluk sınırı, cari SGP'ye göre 4,3 dolar olarak alındığında ise 2011 yılında %2,79 olan yoksulluk oranı, 2012 yılında %2,27 oldu. Kırsal yerlerde yaşayanların yoksulluk riski kentsel yerlerden fazladır. Cari satın alma gücü paritesine göre 4,3 dolar sınırı itibariyle kırsal yerleşim yerlerinde yaşayanlarda 2011 yılında %6,83 olan yoksulluk oranı, 2012 yılında %5,88 olarak tahmin edildi. Aynı yoksulluk sınırına göre kentsel yerlerde yaşayanların 2011 yılı için %0,94 olan yoksulluk oranı, 2012 yılında ise %0,60'a düşmüştür.

Türkiye'de hanehalkı başına düşen ortalama yıllık kullanılabilir gelir 26 577 TL iken, ortalama yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelir 11 859 TL'dir. Güneydoğu Anadolu ise 5 870 TL ile en düşük ortalama sahiptir. Maaş-ücret gelirleri %46,5'lik oranla toplam gelir içerisinde en fazla paya sahip oldu. Bunu %20,4 ile müteşebbis gelirleri ve %20 ile sosyal transferler izledi. Sosyal transferlerin %92'sini emekli ve dul-yetim aylıkları oluşturdu. Emekli ve dul-yetim aylıkları toplam gelir içinde %18,4'lük paya sahip iken, diğer sosyal transferlerin payı %1,6 olarak belirlendi. Müteşebbis gelirlerinin ise %66,7'si tarım-dışı gelirlerden oluşmaktadır.

TÜİK rakamlarına göre nüfusun %16,3'ü yoksulluk sınırının altındadır. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaşta-kilerde işsiz sayısı 2014 Şubat'ı itibarıyla 2 milyon 825 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise %10,2 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde %9,6, kadınlarda ise %11,5 oldu. Aynı dönemde tarım dışı işsizlik oranı %12,1 olarak tahmin edildi. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı %17 iken, 15-64 yaş grubunda ise %10,3 olarak gerçekleşmiştir. İşsizlik oranının en yüksek olduğu bölge %14,5 ile Güneydoğu Anadolu (TRC) bölgesi iken, en düşük olduğu bölge %6,7 ile Batı Karadeniz (TR8) ve Kuzeydoğu Anadolu (TRA) bölgeleri oldu. Erkeklerde işsizlik oranının en yüksek olduğu bölge %15,2 ile Güneydoğu Anadolu (TRC) bölgesi iken, kadınlarda %14,8 ile İstanbul (TR1) bölgesi oldu. Urfa ve Diyarbakır'ı kapsayan TRC22'de ise işsizlik oranı %17,5'a kadar yükselmektedir.

Türkiye ekonomisinin istihdam yaratma kapasitesi azalmaktadır. İstihdam edilenlerin sayısı son 1 yılda 496 bin kişi artış gösterdi. Son dört yıllık dönemde istihdam artışı ortalama 1 milyon 75 bin seviyesindeydi. Buna göre ekonominin istihdam yaratma kapasitesi söz konusu 4 yıllık dönem esas alındığında yarıdan fazla azaldı.

2014 başında resmi rakamlara göre işsizlik oranı %10'dur. Buna karşılık umudu olmadığı için ya da diğer nedenlerle son 3 aydır iş arama kanallarını kullanmayan ve işe başlamaya hazır olduğu halde bu nedenle işsiz sayılmayanlar (umutsuzlar) da dahil edildiğinde işsizlik oranı %10 değil, %16,3'e işsiz sayısı da 2 milyon 809 bin değil, 4 milyon 908 bin kişiye ulaşmaktadır.

Son 1 yılda kısmi süreli çalışanların sayısındaki artış 125 bin olarak gerçekleşti. Geçici işlerde çalışanların sayısı da 30 bin kişi arttı. Çaresizler, umutsuzlar ve resmi işsizlerin toplam sayısı 5 milyon 908 bindir. Geniş istihdam içindeki payı ise %19,6'dır. Kadınlar için geniş tanımlı işsizlik oranı %23'tür. Gençler için işsizlik oranı %28'dir. Eksik ve yetersiz istihdam edilenlerle bu oran %31'e yükselmektedir. Yoğun işsizliğe rağmen Türkiye haftalık çalışma sürelerinin emsallerine göre çok daha yüksek olduğu bir ülkedir. Avrupa Birliği ülkeleri ile kıyaslandığında haftalık çalışma sürelerindeki fark 12 saati bulmaktadır. Buna göre Türkiye'de 5 kişinin yapacağı işi 4 kişi yapmaktadır. Türkiye'de çalışan her dört kişiden biri haftalık 60 saatin üzerinde çalışmaktadır. AB ülkeleri için haftalık fiili çalışma süresi ortalama 41,8 saattir. Buna göre Türkiye'de her dört çalışandan biri AB ülkelerindeki ortalama bir işçiden en az 18 saat daha fazla çalışmaktadır.

Türkiye'de dört kişilik bir ailenin açlık sınırı DİSK-AR'a göre 1.121 TL. yoksulluk sınırı ise 3.544 TL., Türk-İş'e göre açlık sınırı 1.158 TL. yoksulluk sınırı ise 3.771 TL., Memur-Sen'e göre ise açlık sınırı 1.121 TL. yoksulluk sınırı ise 3.333 TL.'dir. TÜİK'e göre 2011'de Güneydoğu Anadolu'da en yoksul %20'nin oranı %6,2 iken 2012'de %6,6'ya yükselmiştir. En yoksul %20 için verilen ortalama yıllık gelir ise 2011 1.676 TL iken, 1940 TL'ye yükselmiştir. Bu durum bölgedeki toplam nüfusun %6,6'sının aylık hane gelirinin 161,66 olduğunu göstermektedir. En yoksul %20'lik grubun yıllık gelirinin en az olduğu bölge olan Güneydoğu Anadolu 5 gelir grubunun toplam ortalaması da gene en düşük bölgedir. Bölgede yıllık toplam ortalama hane geliri 5.418 TL'dir. Hane başına aylık gelir ortalaması bu durumda 451,50 TL'dir. Nüfusun görece en refah içinde yaşayan %20'lik grubu 2011'de %46,3'ten 2012'de %44,6'ya düşmüştür. Güneydoğu Anadolu'nun en yoksullaşmış bölge olduğunun açık işareti de toplam ortalama gelir kadar en refah içinde yaşayan %20'lik grubun hane geliri 12.545 TL'den 13.142'ye çıkmıştır. Yani kişi başına ortalama gelir aylık 1095 TL olarak bölgesel karşılaştırmada en düşük gelirdir. İşsizlik oranı 2011 itibarıyla %13,8'dir. Bu ortalamayla 81 il arasında 2. sıradadır.

Diyarbakır'ın %60'ı 2 doların altında gelire geçimini sağlamaya çalışmaktadır.

2010 yılında Diyarbakır'da yeşil kart sahibi 561.255 kişi bulunmaktaydı. 01.01.2012'de Genel Sağlık Sigortası'na geçilerek tüm Yeşil Kart uygulamasının bu kapsama alınması sırasında ise tüm Diyarbakır'da aktif Yeşil Kart sahibi 555.360 kişi varken, 365.903 pasif Yeşil Kart sahibi bulunmaktaydı. Yani tüm il nüfusunun %37,37'si Yeşil Karta ihtiyaç duymaktaydı. Aynı tarihte Bağlar'da ise aktif Yeşil Kart sahibi 94.036, pasif Yeşil Kart sahibi ise 71.565 kişi vardı. Diyarbakır'da Genel Sağlık Sigortası kapsamında Şubat 2014 itibarıyla gelir testi yaptıran kişi sayısı 589.760 olup ödeme gücü olmayanlar 515.176 kişidir. Bu durum Diyarbakır genelinde nüfusun %36,68'inin asgari ücretin üçte biri olan 340 TL'nin altında gelire sahip olduğunu göstermektedir.

İş-Kur'a göre 2013 itibarıyla Diyarbakır'daki kayıtlı işsiz sayısı 41.336'sı erkek, 23.497'si kadın olmak üzere toplam 64.833'tür. 2013 yılında toplam işsizlik sigortası başvurusu 6.284 kişi olup işsizlik ödeneği kesilen 1.320 kişi, işsizlik ödeneği biten 1.354, işsizlik ödeneği devam eden 2.089 kişi bulunmaktaydı. Şubat 2014 itibarıyla Diyarbakır'da sosyal güvenlik kapsamında olan 611.104 kişi vardır.

1927'de İstanbul ve Bursa'nın ardından Türkiye'nin 3. büyük sanayi şehri olan Diyarbakır sosyo-ekonomik gelişmişlik açısından 1970'li yıllarda 40. sıraya, 1990'lı yıllarda 53. sıraya, 2013 yılında ise 63. sıraya kadar gerilemiştir.

Kişi başı günlük harcaması, cari satınalma gücü paritesine göre 2,15 doların altında kalan fert oranı 2011'de %0,14 iken, geçen yıl %0,06 olarak belirlendi. Yoksulluk sınırı, cari satınalma gücü paritesine göre 4,3 dolar olarak alındığında ise 2011'de %2,79 olan yoksulluk oranı, 2012'de %2,27 oldu. Cari satınalma gücü paritesine göre 4,3 dolar sınırı itibarıyla kırsal yerleşim yerlerinde yaşayanlarda 2011'de %6,83 olan yoksulluk oranı, 2012'de %5,88 olarak belirlendi. Aynı yoksulluk sınırına göre kentsel yerlerde yaşayanların 2011'de %0,94 olan yoksulluk oranı, geçen yıl %0,60 olarak gerçekleşti.

TÜİK araştırmasına göre, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirin %50'si dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırına göre, nüfusun %16,3'ü yoksulluk riski altındadır.

GALLUP'un 2013 yılında 34 OECD ülkesinde yaptığı araştırmaya bakıldığında son 12 ay içinde yiyecek sağlamak için mücadele eden çocuklu aile sayısı oranı %50 ile en çok Türkiye'dir. Çocuksuz ailelerde de Türkiye %40 ile 1. sıradaki yerini korumaktadır. Bu durum Türkiye genelinde bir sosyal eşitsizlik ve yoksulluk sorunu olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Dünya Bankası ile TÜİK'in "Ortak Yoksulluk Raporu'nda" da Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yoksulluk oranının diğer bölgelere oranla çok daha yüksek olduğuna vurgu yapılmaktadır. Erdem'in TÜİK verileri üzerinden oluşturduğu tabloda, toplam gelirden nüfusuna oranla en düşük payı Güneydoğu ve Ortadoğu Anadolu'nun aldığı belirtilmektedir. TNSA araştırmasında hane halklarının dayanıklı tüketim mallarına sahip olma durumuna dair hane halkı refah endeksi incelendiğinde ise bölgesel eşitsizliklerin ciddi boyutlarda olduğu görülmektedir. Bölgesel karşılaştırmada Kuzeydoğu Anadolu, Orta Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu hane halkı refahı en düşük bölgeler olduğu belirtilmektedir.

TESEV'in "Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Sosyal ve Ekonomik Öncelikler" raporunda da bölge halkının yaklaşık %60'ının yoksulluk sınırının altında yaşadığı belirtiliyor ve formel istihdam olanaklarının dar olması nedeniyle doğrudan gelir transferi politikalarına öncelik verilmesine yönelik vurgu TÜSİAD raporunda Güneydoğu Anadolu bölgesinde yaşayan nüfusun yoksulluğuna yönelik acil mücadele önerisiyle örtüşmektedir.

Hacettepe Üniversitesi'nin 2009 yılında yaptığı Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması'na göre sosyal güvenlik kapsamında olmayan kadınların oranının Güneydoğu Anadolu'da %87 gibi çok yüksek bir oranda seyretmesi sosyal güvenlik alanını, bölgesel ve cinsiyet temelli eşitsizliklerin örtüştüğü bir alan olarak ortaya çıkarmaktadır. Prime dayalı bir sosyal güvenlik sistemi içinde kadınların sağlık hizmetlerine erişimlerine ilişkin veriler de mevcut durumu pekiştirmektedir: 15-49 yaş grubundaki kadınların %16'sı Yeşil Kart dahil hiçbir sağlık güvencesine sahip değildir. Özellikle kırsal alanda yaşayan, hiç eğitimi olmayan veya ilköğretim birinci kademe tamamlamamış ve hanehalkı gelir düzeyi en düşük düzeylerde olan kadınlar arasında her beş kadından biri, 15-19 yaş grubundaki genç kadınlar arasında ise üç kadından biri sağlık hizmetlerine ne bağımlı ne de hak sahibi olarak erişememektedir.

Diyarbakır'ın %60'ı 2 doların altında gelire geçimini sağlamaya çalışmaktadır. yoksulluk sınırında yaşamaktadır. Diyarbakır 2012 yılı rakamlarına bakılırsa Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı 4530 aileye 2.950.000 TL yardım yapmıştır. Sarmaşık Yoksullukla Mücadele ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği her y 3800 aileye 60-100 TL. kuru gıda yardımında bulunmaktadır.

Bağlar'da çalışabilir nüfus olan 15-65 yaş aralığındaki kişi sayısı 220.244'tür. Bu sayı Bağlar nüfusunun 61'ini oluşturmaktadır. Bağlar'da her 100 hanenin 16'sında Diyarbakır dışına mevsimlik iş için giden en az bir kişi bulunmaktadır. Eğitim-Sen'in raporuna göre Diyarbakır, Batman, Adana, Adıyaman, Şanlıurfa ve Gaziantep'te mevsimlik tarım işçisi toplam 23,683 çocuk bulunmaktadır.

2011'deTürkiye genelinde istihdam oranı %45,0 iken Diyarbakır %28,0 ile en düşük üç ilden biriydi. 2012'deTürkiye genelinde istihdam oranı %45,4'e çıkarken Diyarbakır'da oran %25'e düşerken en düşük üç ilden biri olmaya devam etmiştir.

İşgücüne katılma oranı Türkiye genelinde 2011'de Türkiye genelinde %49,9 iken 2012 yılında %50'ye yükselmiştir. 2011'de işgücüne katılım oranının en düşük olduğu üç ilden biri olan Diyarbakır %30,6 iken 2012'de bu oran %26,9'a düşmüş ve Diyarbakır işgücüne katılım oranının en düşük olduğu üç ilden biri olma konumunu sürdürmüştür.

Bağlarda yaşayan yetişkin nüfusun %13,1'i işçi olup %9,2'si marjinal işlerde çalışmaktadır. %7,6'sı ise hiçbir işi olmayan işsiz kategorisindedir. Bağlar'da yaşayan "aile reislerinin" %24,6'sı işçi olup %23,3'ü marjinal işlerde çalışmaktadır. %12,2'si ise işsizdir. Marjinal işlerde çalışanlar dâhil edildiğinde işsiz aile reislerinin

oranı %35,5'e çıkmaktadır. Yetişkin kadınların %86,7'si ise kendini ev kadını olarak tanımlamaktadır. Düzenli bir işi olan kadınların oranı yalnızca %4'tür. Nüfusun %8,2'sinin hiçbir geliri bulunmamakta, %10,6'sının aylık hane halkı geliri 300 YTL'nin altında, %15,8'inin ise 300-600 YTL arasındadır.

ILOSTA verilerine göre Türkiye AB ülkeleri ile karşılaştırıldığında ölümlü iş kazalarında açık ara öndedir. AB üyesi 27 ülke için ortalama ölümlü iş cinayeti oranı istihdam edilen 100 bin kişi başına 2,1 iken, Türkiye'de bu oran 14,3'tür. Yani yaklaşık 7 kat fazladır.

Türkiye'de her saat 80 iş kazası olmakta, yılda toplam 706 bin işçi ise iş kazası gerçeği ile yüzleşiyor (TÜİK 2013). Her on iş kazasından yalnızca bir tanesi SGK kayıtlarına yansımaktadır. SGK'ye göre 2012 yılındaki iş kazası sayısı sadece 74.871 iken, TÜİK verilerine göre bu rakam 706.000'dir. SGK'nın eksik verilerine göre iş kazalarının yaklaşık %1'i ölümlü gerçekleşmektedir. Söz konusu oran TÜİK verilerine yansıtıldığında 2012 yılında iş cinayetlerinde ölenlerin sayısının 7000 civarında olduğu öngörülebilir. 2002-2005 yıllarında ortalama kayıtlı iş cinayeti sayısı 898 iken, 2006-2012 yıllarında yaklaşık 1/3 artarak 1.223'e ulaşmıştır. TBMM raporlarına göre 2002-2013 aralığında 11.282 kişi iş cinayetlerine kurban gittiği belirtilmektedir. Ancak TÜİK verilerine göre sosyal güvencesiz çalışanların ya da kayıtdışı iş kazalarının sayısının SGK verilerinin yaklaşık 9,5 katı olduğu düşünüldüğünde gerçek rakam korkunçlaşmaktadır.

İşe bağlı sağlık problemi yaşayanların sayısı 895.000'e ulaşmaktadır. Çalışanların %80'i fiziksel sağlığını, %9'u ruhsal sağlığını olumsuz etkileyecek etmenlerle, %19'u kaza riskiyle birlikte çalışmakta olup %14'ü kimyasal madde, toz duman veya zararlı gazlara muhatap kalmakta %15'i ise zor duruş şekline veya harekete maruz kalmaktadır. Çalışanların %7'si zaman baskısı ve aşırı çalışma yükünün basıncı altında ruhsal sorunlar yaşamaktadır.

## GENÇLİĞİN DURUMU

Türkiye nüfusunun %41,1'ini çocuklar ve gençler oluşturmaktadır. 12 691 746 kişi "15-24" yaş grubundaki genç nüfustan oluştu. Genç nüfusun toplam nüfus içindeki oranı %16,6 oldu. Genç nüfusun %51,2'sini erkek nüfus, %48,8'ini kadın nüfus oluşturmaktadır.

Toplam nüfusun işgücüne katılım oranı %50, işsizlik oranı %9,2 ve tarım dışı işsizlik oranı %11,5 iken, gençlerde işgücüne katılım oranı %38,2, işsizlik oranı %17,5 ve tarım-dışı işsizlik oranı ise %20,8'dir. İşsizlik oranı genç erkeklerde %16,3, genç kadınlarda ise %19,9'dur. Tarım-dışı işsizlik oranı ise genç erkeklerde %18,4, genç kadınlarda %26,1'dir.

Yükseköğretimde net okullaşma oranı 2012/2013 öğretim yılında %38,5'e yükseldi. Ortaöğretimde net okullaşma oranı 2012/2013 öğretim yılında %70,1 iken, 2013/2014 öğretim yılında 6,6 puan artarak %76,7'e ulaştı. 2012/2013 öğretim yılında yükseköğretim kurumlarından herhangi birine kayıt yaptıran öğrencilerin %51,1'i genç erkek nüfus iken %48,9'u genç kadın nüfus oldu. Üniversiteye yeni kayıt yaptıran öğrencilerin %2'si sanatla ilgili bölümleri seçti. Örgün önlisans programında genç erkekler %62,5 ile, açık öğretim ön lisans programında ise %62,1 oranıyla genç kadınlar daha fazladır.

Türkiye genelinde işsizlik oranı 2013 yılında %9,7 oldu. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı ise 2012 yılında %17,5 iken 2013 yılında %18,7 olarak gerçekleşti. Genç işsizlik oranının erkeklerde %17, kadınlarda ise %21,9 olduğu görüldü. Tarım dışı işsizlik oranı Türkiye genelinde 2013 yılında %12 oldu. Tarım dışı genç işsizlik oranı, 2012 yılında %20,9 iken, 1,1 puanlık bir artışla 2013 yılında %22'ye yükseldi. Tarım dışı genç işsizlik oranı erkeklerde %19, kadınlarda ise %28,4 oldu. Yükseköğretim mezunu gençlerin işsizlik oranı 2013 yılında %29,3 olup bu oran lise ve dengi meslek okul mezunu gençlerde %20,2 oldu. Yükseköğretim mezunu genç erkeklerin işsizlik oranı %23,4 iken, genç kadınlarda ise bu oranın %34,4 olduğu görüldü. Sektöre göre istihdam edilenlerin oranı incelendiğinde, Türkiye genelinde 2013 yılında hizmet sektöründe istihdam edilenlerin oranı %50, sanayi sektöründe istihdam edilenlerin oranı %26,4, tarım sektöründe istihdam edilenlerin oranı ise %23,6 oldu. Sektöre göre istihdam edilen gençlerin oranı incelendiğinde ise, gençlerin %47,8'inin hizmet sektöründe, %31,5'inin sanayi sektöründe, %20,7'sinin ise tarım sektöründe istihdam edildiği görüldü.

Gençlerin 2013 yılında internet kullanım oranı %68,7'dir. Bu oran genç erkeklerde %80,1 iken, genç kadınlarda %57,5 oldu. Aynı yaş grubundaki gençlerin bilgisayar kullanım oranı %70,6'dır.

Genç erkeklerin %83,4'ü gelecekte umutlu olduğunu söylerken, genç kadınların %84,4'ü gelecekte umutlu olduğunu belirtti. Umutlu olma oranı 25 ve daha üstü yaşta yetişkinlerde, gençlere oranla daha düşüktür. Gençlerin %65,1'i mutlu olduğunu beyan etti; mutlu olduğunu belirten genç erkeklerin oranı %60,9 iken, genç kadınların oranı

%69,2 oldu. Gençlere onları hayatta en çok neyin mutlu ettiği sorulduğunda, %50,3'ü sağlıklı olmanın mutlu ettiğini belirtirken %19,7'si ise kendilerini hayatta en çok sevginin mutlu ettiğini ifade etti. Gençlere hayatta onları en çok kimin mutlu ettiği sorulduğunda, %72,8'i ailelerinin mutlu ettiğini belirtmektedir. Yetişkinlerin %53,3'ü diğer insanların aile yaşam biçimlerine önem verirken, gençlerde bu oran %50,9'dur. Aile yaşam biçimine verilen önem %50,4 ile gençlerde ikinci sırada yer alırken, yetişkinlerde insanların arkadaş çevrelerine verilen önem %49,7 ile ikinci sıradadır.

Ebeveynler, 13-25 yaş grubundaki çocuklarıyla en çok arkadaş seçiminde (%33,7) problem yaşamaktadır. Çocuklarının harcama ve tüketim alışkanlığında problem yaşayan anne ve babaların oranı %30,6, kılık kıyafet tarzında problem yaşayanların oranı %29,4, yemek ve ev düzeni alışkanlığında sorun yaşayanların oranı ise %23,3'tür. Gençler, anne ve babaları ile en çok harcama ve tüketim alışkanlıkları konusunda problem yaşamaktadır. Yemek ve ev düzeni alışkanlıklarında problem yaşayan gençlerin oranı %24,5, arkadaş seçiminde problem yaşayanların oranı %22,7, kılık kıyafet tarzında problem yaşayanların oranı ise %22,4'tür.

Kendilerini en fazla anne veya babalarının mutlu ettiğini ifade eden gençlerin oranı ise %10,6'dır. Genç erkeklerin %16,3'ü, genç kadınların ise %13,3'ü fazla kilolu olarak belirlenirken obezite oranı %3,6 iken genç kadınlarda bu oran %4 oldu. 2012 yılı verilerine göre hayatı boyunca hiç alkollü içecek kullanmamış olan genç erkeklerin oranı %81,6, genç kadınların oranı %92,8'dir. Gençlerin %77,1'i hayatı boyunca hiç tütün mamulü kullanmadığı belirtilirken bu oran erkeklerde %65,1, genç kadınlarda %88,9'dur.

Genç nüfusun %14,2'si evlidir. 2012 yılında genç erkeklerin %5,5'i, genç kadınların ise %23,2'si evlidir. Genç nüfusun evlenme oranı yıllara göre düşme göstermekle birlikte, evlenmede cinsiyetler arası fark hala çok yüksektir. Ortalama ilk evlenme yaşı erkekler için 26,7 iken, kadınlar için 23,5'tir. 2008 yılında, yaşamının herhangi bir döneminde eşinden ya da birlikte yaşadığı kişiden fiziksel ya da cinsel şiddet görmüş kadın oranı %41,9'dur. Bu oran, genç kadınlarda %35,3'tür. Son 12 ay içerisinde eşinden ya da birlikte yaşadığı kişiden fiziksel ya da cinsel şiddet görmüş kadın oranı 13,7 iken bu oran genç kadınlarda %21,3'tür.

## ENGELLİLERİN DURUMU

Diyarbakır'da engellilerin kentsel yaşama katılım, toplumsal yaşama katılım, çalışma yaşamına katılım ve konumlarına ilişkin spesifik veriler bulunmamakla birlikte, genel olarak engellilerin kırılgan grup konumunda buldukları üstelik göz ardı edildikleri ve/veya toplumsal yaşamdan önemli ölçüde dışlandıkları fark edilmektedir. Bu durum engellilere yönelik araştırmaların kısıtlı doğası ile verilerin yetersizliği ve tutarsızlığıyla da gözler önüne serilmektedir.

Yıl	Araştırma	TR Nüfus	TR Engelli Birey Sayısı	Diyarbakır Nüfus	Diyarbakır Engelli Birey Sayısı
2000	TÜİK nüfus sayımı	67.803.927	8.431.937	1.362.708	37.015
2011	TÜİK nüfus araştırması		4.882.841	1.570.943	120.689
2013	ASPB-ÖZVERİ	76.667.864	1.559.222	1.607.437	36.634

2000 yılı nüfus sayımı verilerine göre Türkiye'de toplam 8.431.937, Diyarbakır'da ise 37.015 engellinin yaşadığı belirtilmiştir. Mart 2013'te Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Ulusal Engelliler Veritabanı (ÖZVERİ) çerçevesinde kamu kurumlarına herhangi bir sebepten dolayı başvurmuş engelli bireylerin verilerinin derlenmesiyle oluşan sonuçlara göre 672.172'si kadın, 887.041'i erkek olmak üzere Türkiye'de toplam 1.559.222; Diyarbakır'da ise 36.634 engellinin yaşadığı belirtilmektedir.

Buna karşılık Türkiye İstatistik Kurumu Nüfus Konut Araştırması 2011 verileri temel alındığında Türkiye'de en az bir engeli olan toplam 4.882.841 kişi bulunmakta olup Diyarbakır 120.689 engelli birey sayısı ile 7. sırada yer almaktadır. Engelli bireylerin toplam nüfusa oranı açısından ise Diyarbakır %7,68 oranla 41. sırada yer almaktadır.

Bağlar Belediyesi Kent Bilgi Sistemi çerçevesinde konut bazlı yapılan 2013 yılı araştırması tüm Bağlar nüfusunu kapsamamaktaysa da veri kapsamında ele alınan toplam 271.697 yurttaşın, 3.667'sinin engelli birey olduklarını ortaya koymaktadır.



Durumu	Sayı
Bedensel engelli (bacak)	730
İşitme ve/veya konuşma engelli	399
Ruhsal ve/veya duygusal engelli	135
Bedensel engelli (kol)	211
Bedensel engelli (diğer)	567
Zihinsel engelli	1209
Görme engelli	416
Herhangi bir engeli olmayan	268030

Gene de Bağlar nüfusunun tüm Diyarbakır nüfusunun yaklaşık %22.25'i olduğu göz önüne alındığında Bağlar'daki tüm engelli sayısının 2000/2013 araştırmaları çerçevesinde 8000-8400 arasında olması beklenebilir.

TÜİK'in 2010 yılında yaptığı "Özürlülerin Sorun ve Beklentileri Araştırması" temelinde bakıldığında 2003 yılında %33,6 olan ülke genelinde okuryazar olmayan engelli oranı %41.6'ya ulaşmıştır. 2003 yılında engelli nüfusun %9,1'i lise ve daha üstü okul mezunuyken, 2010 araştırmasına göre bu oran ancak %7,7'ye ulaşabilmektedir.

Engellilerin %66,3'ü oturduğu bina içinde katlara ulaşma ve bina içinde hareketlilik imkanlarının uygun olmadığını belirtmektedir. Gene %66,9'u sokaklardaki kaldırım, yaya yolu ve geçitlerinin erişimlerine uygun olmadığını (%9,8'in fikri yoktur), %58,4'ü kamu binalarının (%19,8'inin fikri yoktur), %55,4'ü postane ve bankaların erişimlerine uygun olmadığını (%24,9'unun fikri yoktur), %59,5'u dükkan, market ve lokantaların erişimlerine uygun olmadığını (%19,5'unun fikri yoktur), %33,4'ü sinema, tiyatro vb. kültürel alanların (%58,4'ünün fikri yoktur), %38,4'ü spor tesislerinin (%51,9'unun fikri yoktur), %43,3'ü park ve yeşil alanların (%34,4'ünün fikri yoktur), %28,1'i tatil yerleri ve otellerin erişimlerine (%64,6'sının fikri yoktur) uygun olmadığını belirtmektedir. Bu durum engelli yurttaşların şehir yaşamından neredeyse tümüyle izole edildikleri ve toplumsal yaşama katılımlarının neredeyse olmadığı ve imkansız kılındığını ortaya koymaktadır. Zorunlu bir takım temasların yaşandığı sokak, hastane ve kamu binaları dışında engellilerin toplumsal yaşamın diğer alanlarından haberdar olmamaları bunu işaretlemektedir. Olumlu yanıtların ise özellikle konuşma özürllülerden geldiği de ayrıca vurgulanmalıdır.

2003 yılı sonuçlarına göre engelli bireylerin %17'sinin çalışma hayatına katıldığı belirtilmişse de bu oran 2010 yılında %14,3 olarak revize edilmiştir. Bu oran engelliler arasındaki işsiz oranının ne denli yüksek olduğunu göstermektedir. %9,7 olan ülke ortalaması işsizlik oranının, %17,8 ile neredeyse 2 katına ulaştığı Diyarbakır'da engellilerin iş bulma olanaklarının çok daha kısıtlı olduğu kolaylıkla öngörülebilir. 2013 yılı Türkiye İş Kurumu verilerine göre, Türkiye genelinde istihdam edilen engelli işçi sayısı 12.434'ü kamuda, 79.872'si özel sektörde olmak üzere toplam 92.306'dır. Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan engelli memur sayısı ise 27.443'tür. 2012 yılında 83.955 engelli Türkiye İş Kurumu'na iş başvurusunda bulunmuş olup kamu ve özel sektörde işçi statüsünde işe yerleştirilen engelli sayısı 35.531'dir. 2014 Mayıs verilerine göre Diyarbakır İş Kurumu İl Müdürlüğüne kayıtlı engelli işsiz sayısı 1527 olarak bildirilmiştir. Bir işçinin engelli kotası kapsamında İş Kurumu aracılığıyla istihdam edilmesi halinde 54 aya kadar o işçinin işveren prim payının sübvansede edilmesinin görece bir katkı sağladığı ancak bunun engellilerin toplumsal yaşama katılımı açısından sorunların önceliğini değiştirmede yetersiz olduğu vurgulanmalıdır. Engellilerin %51,4'ünün çalışamayacak derecede ağır engelli olduğunu belirtmesi, %16,6'sının engelli olması nedeniyle kendisine iş verilmeyeceğini düşünmesi engellilerin toplumsal yaşamdan ne ölçüde soyutlandığını ve engellilere yönelik ayrımcılığın engellilerin kendilerini sorunlu görmeye başlamalarına yol açmıştır. Üstelik 2000 yılı verileriyle çalışan engellilerin %86,1'inin iş arkadaşlarıncaya kabul edildiklerini ifade etmesi olumsuz önyargıların ve ayrımcılığın ne kadar yaygın olduğunu ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda toplumsal yaygın estetik yargılarıyla biçimlenen ayrımcılıkla mücadelenin güçlendirilmesi gereklidir. Engellilerin %17,7'si fiziksel çevre ve ulaşım imkanları konusunda 25,6'sı eğitim olanaklarının artırılması %28,7'si istihdam olanaklarının geliştirilmesini talep ederken %85,7'sinin sosyal yardım ve desteklerin geliştirilmesini istemesi mevcut sadaka kültürünün engelli yurttaşları esir/rehin aldığı ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda çözüm engelliler için toplumsal yaşam alan ve olanaklarının geliştirilmesi şeklinde olmalıdır. Engellilerin halihazırda %38,4'ü nakdi sosyal yar-

dımlardan yararlanmaktadır. Mevcut yoksulluğun pençesindeki geniş bir nüfus için bu yardımların sağladığı hayatta kalma şansı şükürle karşılanmaktadır. Oysa Engelliler için rehabilitasyon programları düzenlenerek engellilerin, ailelerinin ve örgütlenmelerinin katılımı ile geliştirilmesi; nitelik ve nicelik yönden engellilerin gereksinimlerini karşılayacak yeterlikte olması gereklidir.

Engellilik yalnızca engelli bireyi değil aynı zamanda bireyin aile ve yakın çevresini de doğrudan etkileyen bir olgudur. Bu durum hem engellinin, hem de onunla ilgilenen/bakımını üstlenen ailesinin ve toplumsal çevresinin profesyonel destek almasını gerekli kılmaktadır. Oysaki ülkemizde ailelerinin, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinden faydalanma oranı yalnızca %1.67 ile sınırlı kaldığı tespit edilmiştir. Bu durum geçen 14 yılda görece gelişmişse de özellikle evde bakım hizmetleri için yapılan ödemeler engellinin rehabilitasyonu amaçlı olmaktan çok sadaka kültürünü geliştirmenin bir aracı haline dönüştürülmüştür. 2013 sonu itibarıyla 424.347 kişiye evde bakım için 3.232.967.935 TL ödeme yapılmıştır. Gene 2013 rakamlarıyla 584.317 kişi engelli aylığı almaktadır. Engellilerin daha verimli bir yaşam sürmeleri ve üretkenliklerinin desteklenmesi için; kendilerine ve toplumsal çevrelerine yönelik rehabilitasyon, eğitim ve toplumsal destek hizmetleri verilerek bağımsız, özgür bireyler olarak toplumsal yaşama katılımının sağlanması gerekirken bunun yerine engelliler adeta sadaka verilerek eve tıkmaktadır. 2013 yılında 424.347 kişiye evde bakım için ödeme yapılmasına karşılık özel bakım merkezlerinde rehabilitasyonu için ödeme yapılan engelli sayısının 10.296 olması bu durumu tanıtlamaktadır. Bu açıdan bakıldığında engellilerin onurlu bir yaşam sürebilmeleri için kendi kendilerine yeten bireyler olmalarını sağlamanın temel adım gerçek bir toplumsal ahlakın inşasıyla mümkün olabilir.



## 2.2 İÇ ÇEVRE ANALİZİ

### 2.2.1 KURUMSAL YAPI

BELEDİYE MECLİSİ	: 37 ÜYE
BELEDİYE BAŞKANI	: 1
BELEDİYE ENCÜMENİ	: 7 (1 BAŞKAN, 3 MECLİS ÜYESİ, 3 MEMUR)
BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISI	: 3
MÜDÜRLÜKLER	: 19
ŞEFLİKLER	: 1
AMİRLİK	: 1
MEMURLUKLAR	: 1

### 1.1.2 GÖREVLERİ

#### 5393 SAYILI BELEDİYE KANUNUNA GÖRE; BELEDİYENİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI

##### MADDE 14.- Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

- İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.
- Okul öncesi eğitim kurumları açabilir; Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. Gerekliğinde, öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.

Belediye, kanunlarla başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahallî müşterek nitelikteki diğer görev ve hizmetleri de yapar veya yaptırır.

Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir.

Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda özür, yaşlı, düşkün ve dar gelirli durumuna uygun yöntemler uygulanır.

Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsar.

Belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetleri götürülebilir.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümleri saklıdır.

##### MADDE 15.- Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:

- a) Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak.
- b) Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.
- c) Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek.
- d) Özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak.
- e) Müktesep haklar saklı kalmak üzere; içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek; kaynak sularını işletmek veya işlettmek.

- f) Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek.
- g) Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak.
- h) Mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde taşınmaz almak, kamulaştırmak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, trampa etmek, tahsis etmek, bunlar üzerinde sınırlı ayrı hak tesis etmek.
- i) Borç almak, bağış kabul etmek.
- j) Toptancı ve perakendeci hâlleri, otobüs terminali, fuar alanı, mezbaha, ilgili mevzuata göre yat limanı ve iskele kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettmek veya bu yerlerin gerçek ve tüzel kişilerce açılmasına izin vermek.
- k) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu uyuşmazlıkların anlaşmayla tasfiyesine karar vermek.
- l) Gayrisihhî müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.
- m) Beldede ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcıları faaliyetten men etmek, izinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek iki gün içinde geri alınmayan gıda maddelerini gıda bankalarına, cezası ödenmeyerek otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı malları yoksullara vermek.
- n) Reklam panoları ve tanıtıcı tabelalar konusunda standartlar getirmek.
- o) Gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; hafriyat toprağı ve moloz döküm alanlarını; sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) depolama sahalarını; inşaat malzemeleri, odun, kömür ve hurda depolama alanları ve satış yerlerini belirlemek; bu alan ve yerler ile taşımalarda çevre kirliliği oluşmaması için gereken tedbirleri almak.
- p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.
- l) bendinde belirtilen gayrisihhî müesseselerden birinci sınıf olanların ruhsatlandırılması ve denetlenmesi, büyükşehir ve il merkez belediyeleri dışındaki yerlerde il özel idaresi tarafından yapılır.
- t) Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştay'ın görüşü ve İçişleri Bakanlığının kararıyla süresi kırk dokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67. maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir.

İl sınırları içinde Büyükşehir belediyeleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde il belediyeleri ile nüfusu 10.000'i geçen belediyeler, meclis kararıyla; turizm, sağlık, sanayi ve ticaret yatırımlarının ve eğitim kurumlarının su, termal su, kanalizasyon, doğal gaz, yol ve aydınlatma gibi alt yapı çalışmalarını faiz almaksızın on yıla kadar geri ödemeli veya ücretsiz olarak yapabilir veya yaptırabilir, bunun karşılığında yapılan tesislere ortak olabilir; sağlık, eğitim, toplumsal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla arsa tahsis edebilir.

Belediye, belde sakinlerinin belediye hizmetleriyle ilgili görüş ve düşüncelerini tespit etmek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir.

Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümleri belediye taşınmazları hakkında da uygulanır.

Belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları ile belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri haczedilemez.

Sıra	Yasal Yetki ve Yükümlülük	Yasal dayanak	
		5216 Sayılı Büyükşehir Kanunu	5393 Sayılı Belediye Kanunu
1	Su	X	
2	Kanalizasyon	X	
3	Ulaşım	X	
4	Kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri	X	X
5	Çevre ve çevre sağlığı	X	X
6	Temizlik ve katı atık	X	X
7	Zabıta	X	X
8	İtfaiye	X	
9	Acil yardım	X	X
10	Kurtarma ve ambulans	X	
11	Şehir içi trafik	X	
12	Defin ve mezarlıklar	X	
13	Ağaçlandırma	X	X
14	Park ve yeşil alanlar	X	X
15	Konut	X	X
16	Kültür ve sanat	X	X
17	Turizm ve tanıtım	X	X
18	Gençlik ve spor	X	X
19	Sosyal hizmet ve yardım	X	X
20	Nikâh	X	X
21	Meslek ve beceri kazandırma	X	X
22	Ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi	X	X
23	Kadınlar ve çocuklar için koruma evleri	X	X
24	Okul öncesi eğitim kurumları açabilir; devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir; her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. Gerekliğinde, öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir. Belediye, kanunlarla başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahallî müşterek nitelikteki diğer görev ve hizmetleri de yapar veya yaptırır. Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir. Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda özür, yaşlı, düşük ve dar gelirli durumuna uygun yöntemler uygulanır. Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsar. Belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetleri götürülebilir.	X	X
25	Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak.	X	X
26	Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek	X	X
27	Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek.	X	X

28	Özel kanunlar gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsil edilen doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak.	X	X
29	Müktesep haklar saklı kalmak üzere; içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletletmek; kaynak sularını işletmek veya işletletmek.	X	
30	Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletletmek.	X	
31	Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak.	X	X
32	Mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde taşınmaz almak, kamulaştırmak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, trampa etmek, tahsis etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek	X	X
33	Borç almak, bağış kabul etmek.	X	X
34	Toptancı ve perakendeci hâlleri, otobüs terminali, fuar alanı, mezbaha, ilgili mevzuata uygun yat limanı ve iskele kurmak, kurdurmak, işletmek, işletletmek veya bu yerlerin gerçek ve tüzel kişilerce açılmasına izin vermek.	X	
35	Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu uyuşmazlıkların anlaşmayla tasfiyesine karar vermek.	X	X
36	Gayrisihhî müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.	X	X
37	Beldede ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcıları faaliyetten men etmek, izinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek iki gün içinde geri alınmayan gıda maddelerini gıda bankalarına, cezası ödenmeyerek otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı malları yoksullara vermek.	X	X
38	Reklam panoları ve tanıtıcı tabelalar konusunda standartlar getirmek.	X	
39	Gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; hafriyat toprağı ve moloz döküm alanlarını; sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) depolama sahalarını; inşaat malzemeleri, odun, kömür ve hurda depolama alanları ve satış yerlerini belirlemek; bu alan ve yerler ile taşımalarda çevre kirliliği oluşmaması için gereken tedbirleri almak.	X	X
40	Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.	X	X
41	(I) bendinde belirtilen gayrisihhî müesseselerden birinci sınıf olanların ruhsatlandırılması ve denetlenmesi, büyükşehir ve il merkez belediyeleri dışındaki yerlerde il özel idaresi tarafından yapılır. Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştayın görüşü ve İçişleri Bakanlığının kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67 nci maddedeki esaslara yst hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir.	X	X
42	İl Sınırları içinde büyükşehir belediyeleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde il belediyeleri ile nüfusu 10.000'i geçen belediyeler, meclis kararıyla; turizm, sağlık, sanayi ve ticaret yatırımlarının ve eğitim kurumlarının su, termal su, kanalizasyon, doğal gaz, yol ve aydınlatma gibi alt yapı çalışmalarını faiz almaksızın on yıla kadar geri ödemesiz veya ücretsiz olarak yapabilir veya yaptırabilir, bunun karşılığında yapılan tesislere ortak olabilir; sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla arsa tahsis edebilir.	X	X
43	Belediye, belde sakinlerinin belediye hizmetleriyle ilgili görüş ve düşüncelerini tespit etmek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir.	X	X
44	Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümleri belediye taşınmazları hakkında da uygulanır.	X	X

### BELEDİYE MECLİSİ'NİN YASAL YETKİ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

45	Stratejik plan ile yatırım ve çalışma programlarını, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve yste etmek.		
46	Bütçe ve kesin hesabı Kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.		
47	Belediyenin imar plânlarını görüşmek ve onaylamak, büyükşehir ve il belediyelerinde il çevre düzeni plânını Kabul etmek.		
48	Borçlanmaya karar vermek.		
49	Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynı hak tesisine karar vermek		
50	Kanunlarda vergi, resim, harç ve katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifelerini belirlemek.		
51	Şartlı bağışları Kabul etmek.		
52	Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı beşbin YTL'den fazla dava konusu olan belediye uyuşmazlıklarını sulh ile tasfiyeye ve feragate karar vermek.		
53	Bütçe içi işletme ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununa tâbi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek.		
54	Belediye adına imtiyaz verilmesine ve belediye yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına; belediyeye ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek.		
55	Meclis başkanlık divanını ve encümen üyeleri ile ihtisas komisyonları üyelerini seçmek.		
56	Norm kadro çerçevesinde belediyenin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.		
57	Belediye tarafından çıkarılacak yönetmeliklerikabul etmek.		
58	Meydan, cadde, sokak, park, tesis ve benzerlerine ad vermek; mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değiştirilmesine karar vermek; beldeyi tanıtıcı amblem, flama ve benzerlerini tesis etmek.		
59	Diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek.		
60	Yurt içindeki ve İçişleri Bakanlığının izniyle yurt dışındaki belediyeler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı iş birliği yapılmasına; kardeş kent ilişkileri kurulmasına; ekonomik ve sosyal ilişkileri geliştirmek amacıyla kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirilmesine; bu çerçevede arsa, bina ve benzeri tesisleri yapma, yaptırma, kiralama veya tahsis etmeye karar vermek.		
61	Fahri hemşehrilik payesi ve beratı vermek.		
62	Belediye başkanıyla encümen arasındaki anlaşmazlıkları karara bağlamak		
63	Müccavir alanlara belediye hizmetlerinin götürülmesine karar vermek.		
64	İmar plânlarına uygun şekilde hazırlanmış belediye imar programlarını görüşerek yste etmek.		
<b>BELEDİYE ENCÜMENİ'NİN YETKİ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ</b>			
65	Stratejik plan ve yıllık çalışma planı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek.		
66	Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.		
67	Öngörülmeyen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.		
68	Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.		
69	Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.		
70	Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu olan belediye uyuşmazlıklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek.		

71	Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.		
72	Umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.		
73	Diğer kanunlarda belediye encümenine verilen görevleri yerine getirmek.		
<b>BELEDİYE BAŞKANI'NİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI</b>			
74	Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.		
75	Belediyeyi stratejik plâna uygun olarak yönetmek, belediye idaresinin Kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini hazırlamak ve uygulamak, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak.		
76	Belediyeyi devlet dairelerinde ve törenlerde, davacı veya davalı olarak da yargı yerlerinde temsil etmek veya vekil tayin etmek.		
77	Meclise ve encümene başkanlık etmek.		
78	Belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek.		
79	Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.		
80	Yetkili organların kararını almak şartıyla sözleşme yapmak		
81	Meclis ve encümen kararlarını uygulamak.		
82	Bütçeyi uygulamak, bütçede meclis ve encümenin yetkisi dışındaki aktarmalara onay vermek.		
83	Belediye personelini atamak.		
84	Belediye ve bağlı kuruluşları ile işletmelerini denetlemek.		
85	Şartsız bağışları kabul etmek.		
86	Belde halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak.		
87	Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak, özrümlülere yönelik hizmetleri yürütmek ve özrümlüler merkezini oluşturmak.		
88	Temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneği kullanmak.		
89	Kanunlarla belediyeye verilen ve belediye meclisi veya belediye encümeni kararını gerektirmeyen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.		

## 2.2.3 MALİ YAPI

### 2010-2013 YILLARI ARASINDA GELİR-GİDER ARASINDAKİ FARK

YILI	TOPLAM GELİR	TOPLAM GİDER	GELİR-GİDER ARASINDAKİ FARK
2010	47.710.574,65	39.684.893,65	8.025.681,00
2011	58.540.294,31	58.754.991,58	-214.697,27
2012	63.298.664,03	60.811.102,84	2.487.561,19
2013	68.018.043,02	70.054.657,05	-2.036.614,03
<b>TOPLAM</b>	<b>237.567.576,01</b>	<b>229.305.645,12</b>	<b>8.261.930,89</b>

### 2013 YILI GELİR-GİDER YAPISI

GİDER AÇIKLAMASI	TUTARI	TOPLAM GİDER İÇİNDEKİ ORANI (%)
Personel Giderleri	18.792.667,08 TL	26,83
Sosyal Güvenlik Kurumu	3.366.153,70 TL	4,81
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	25.855.452,26 TL	36,91
Faiz Giderleri	266.275,28 TL	0,38
Cari Transferler	2.295.629,01 TL	3,28
Sermaye Giderleri	19.478.479,72 TL	27,80
<b>TOPLAM</b>	<b>70.054.657,05 TL</b>	<b>100,00</b>

### BORÇ YAPISI

BORÇ ÇEŞİDİ	TUTARI
Personel Borcu	4.000.000,00 TL
SSK Prim Borcu	17.522.217,00 TL
İlana Bağlı Borçlar	10.000.000,00 TL
<b>TOPLAM</b>	<b>31.522.217,00 TL</b>

## 2013 YILI GELİR-GİDER YAPISI

GELİR AÇIKLAMASI	TAHAKKUK	NET TAHSİLAT	TAHSİLAT ORANI%
<b>01</b> VERGİ GELİRLERİ	21.656.447,31 TL	9.351.448,46 TL	43,18
Mülkiye Üzerinden Alınan Vergi	18.761.169,84 TL	6.492.511,19 TL	<b>34,61</b>
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergisi	1.278.873,06 TL	1.242.532,86 TL	<b>97,16</b>
Harçlar	1.616.404,41 TL	1.616.404,41 TL	<b>100</b>
<b>03</b> TEŞEBBÜS MÜLKİYET GELİRİ	559.179,90 TL	549.396,84 TL	98,25
Mal ve Hizmet Satış Geliri	265.692,91 TL	265.692,91 TL	<b>100</b>
Kira Geliri	293.486,99 TL	283.703,93 TL	<b>96,67</b>
<b>04</b> ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	264.956,00 TL	264.956,00 TL	100
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan	264.956,00 TL	264.956,00 TL	<b>100</b>
<b>05</b> DİĞER GELİRLER	50.687.108,66 TL	50.687.108,66 TL	100
Faiz Geliri	218.223,64 TL	218.223,64 TL	<b>100</b>
Kişi ve Kurum, Merkez i idareden Alınan Pay	48.654.956,83 TL	48.654.956,83 TL	<b>100</b>
Para Cezaları	1.107.252,73 TL	1.107.252,73 TL	<b>100</b>
Diğer Çeşitli Gelirleri	706.675,46 TL	706.675,46 TL	<b>100</b>
<b>TOPLAM :</b>	<b>73.167.691,87 TL</b>	<b>60.852.909,96 TL</b>	<b>83,17</b>

**Mali Durum:** Tablolardan da anlaşılacağı üzere, belediyemiz gelirleri giderlerini karşılayamamaktadır. Bu durum sürekli borçlanmaya neden olmakta ve kurumumuzun hizmet ve yatırım kabiliyetini zayıflatmaktadır. Belediye gelirlerinin önemli oranda merkezi idareye bağlı olması merkezi idare tarafından belediyelerle ilgili olarak yapılan düzenlemelerin kurum üzerindeki etkisinin büyük olmasına neden olmaktadır. Hedefimiz öz kaynakları ve vergi dışı gelirleri arttırarak mali durumda iyileştirmeyi sağlamaktır.

**Gider Yapısı:** Personel giderlerin genel giderler içindeki oranının %42 gibi oldukça büyük bir oranda olması (kanuna göre oran %30 olmalıdır) belediyeye ihtiyaç duyulan uzman, yetkin, kalifiye eleman alımını engellemektedir, bu da belediyemizi olumsuz etkilemektedir.

**Hizmet Alımı:** Belediyemiz bazı hizmetleri kendi personeliyle yürütmeyerek dışarıdan hizmet alımı yoluna gitmektedir. Ancak Belediyenin mali durumundan dolayı bu imkânı çok zorunlu durumlarda ve oldukça kısıtlı oranda kullanabilmektedir. Personel yapısındaki mevcut sıkıntılar nedeniyle (önümüzdeki süreçte emekli olacak personel yerine yeni personel alımlarında uzman, yetkin, kalifiye personel alınması mevcut koşullarda çok zor olduğundan) önümüzdeki süreçte de hizmet alımı yoluna başvurulması belediyemiz için zorunlu bir durum olarak öngörülmektedir.



## 2.2.4 PERSONEL YAPISI

Bağlar Belediyesi 24.08.2014 tarihi itibarıyla; 8 geçici işçi, 201 kadrolu işçi olmak üzere toplam 209 işçi, 86 memur, 6 sözleşmeli; 693 hizmet alımı personeli olmak üzere 994 personeli ile hizmet vermektedir.

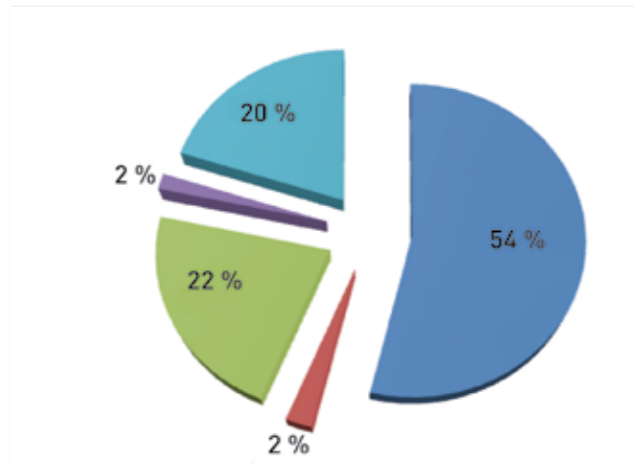
Birim Adı	İşçi Sayısı	Geçici İşçi Sayısı
Fen İşleri Müdürlüğü	48	7
Mali Hizmetler Müdürlüğü	37	
Temizlik İşleri Müdürlüğü	67	1
Zabıta Müdürlüğü	34	
Makine İkmal Şefliği	15	
<b>TOPLAM</b>	<b>201</b>	<b>8</b>

Birim Adı	Memur Sayısı
Genel İdare	58
Sağlık Hizmetleri	3
Teknik Hizmetler	24
Yardımcı Hizmetleri	1
<b>TOPLAM</b>	<b>86</b>

Kadrolu İşçi	Geçici İşçi	Memur	Sözleşmeli	Hizmet Alımı	Toplam
201	8	86	6	693	994

## PERSONEL DAĞILIMI

■ Kadrolu İşçi ■ Geçici İşçi ■ Memur ■ Sözleşmeli ■ Hizmet Alımı



İşçi sayısının fazla olması; mevcut vasıfsız elemanların yerine kalifiye eleman alınmasını engellemektedir (Personel giderlerinin %30'dan fazla olması yeni eleman alımını yasal olarak engellemektedir, mevcut personelin işten çıkarılması belediyeyi hizmet üretmez hale getirecektir, sorunun asıl kaynağı belediye gelirlerinin düşük olmasıdır.)

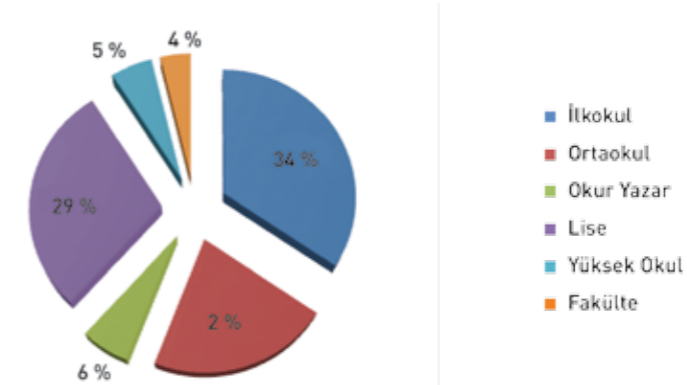
## EĞİTİM DURUMU:

Belediyemiz personelinin eğitim durumu şöyledir;

## KADROLU – GEÇİCİ İŞÇİLERİN ÖĞRENİM DURUMLARI:

İlkokul	Ortaokul	Okur Yazar	Lise	Yüksek Okul	Fakülte
72	45	12	61	11	8

## KADROLU GEÇİCİ PERSONELLERİN ÖĞRENİM DURUMLARI

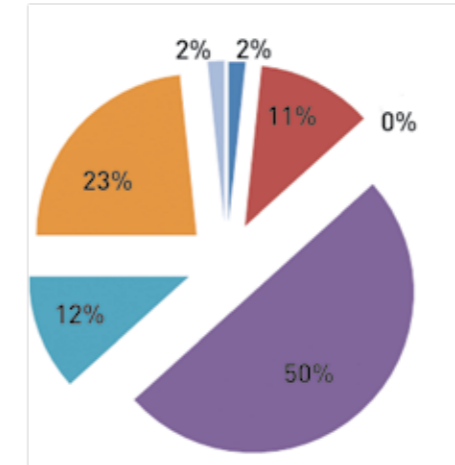


## MEMURLARIN ÖĞRENİM DURUMLARI

İlkokul	Ortaokul	Okur Yazar	Lise	Yüksek Okul	Fakülte	Yüksek Lisans
1	7	0	30	7	14	1

## MEMURLARIN ÖĞRENİM DURUMLARI

■ İlkokul ■ Ortaokul ■ Okur Yazar ■ Lise ■ Yüksek Okul ■ Fakülte ■ Yüksek Lisans



## YAŞ ORTALAMASI:

Belediyemizde çalışan personellerden işçilerin yaş ortalaması; 40.85, memur personelin yaş ortalaması; 43,23' tür. Personel yaş ortalamasının yüksek olması esnek, dinamik, teknolojik gelişmeleri yakından takip eden bir personel yapısı hedefini olumsuz etkilemektedir.

## 2.3 PAYDAŞ ANALİZİ

Paydaş: Kuruluşun ürün ve hizmetleri ile ilgisi olan, kuruluştan doğrudan ya da dolaylı, olumlu ya da olumsuz yönde etkilenen ya da kuruluşu etkileyen kişi/grup/kurumlardır. Paydaşlar iç paydaş ve dış paydaş olarak ikiye ayrılmaktadır.

İç paydaşlar kurumun kendi iç dinamikleri olan kendi bünyesindeki birim ve şubeleri, birim personelinden oluşmaktadır.

Dış paydaşlar, kurum olarak çalışmalara olumlu ya da olumsuz etkisi olan, yürütülen hizmetlerden direkt olarak etkilenen ya da çalışmalara katkı sağlayabilecek diğer kurum/kuruluşlar, grup ve taraflardır.

Yararlanıcı, kurumların kanunla belirlenen sorumluluk alanlarında vermekle yükümlü oldukları hizmetlerden yararlanan kişilerdir.

Paydaş Grubu	Paydaş Adı	Etkisi / Etkilenmesi
İç Paydaşlar	Mali Hizmetler Müdürlüğü	Belediyemiz gelir ve giderlerine ilişkin performansı
	Fen İşleri Müdürlüğü	İmar, inşaat ve yatırım faaliyetleri
	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Şehir planlanması ile ilgili sorumluluğu
	Yazı İşleri Müdürlüğü	Kurum içi ve dışı yazışmalarla ilgili faaliyetler
	Zabıta Müdürlüğü	Belde halkının sağlık ve huzurunu sağlamaya yönelik faaliyetler
	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Çalışanların özlük haklarıyla ilgili işlemler
	Makine İkmal Şefliği	Araç bakım onarım ikmal faaliyetleri
	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	Park ve bahçelerin imarı ve denetimi
	Temizlik İşleri Müdürlüğü	Kentsel ve evsel atıkların toplanması ve geri dönüşümü
	Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Kadınlar, çocuklar başta olmak üzere risk altındaki kesimlere yönelik toplumsal hizmetler
	Bilgi İşlem Müdürlüğü	Belediyemiz teknolojik altyapısı ve yurttaş odaklı e-hizmetlere yönelik faaliyetler
	Yapı Kontrol Müdürlüğü	Belediyemiz sınırlarındaki imar ve yapılaşmanın denetlenmesi ve planlı gelişimine yönelik faaliyetler
	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Belediyemizin yurttaşlarla olan iletişimini her tür iletişim kanalı aracılığıyla gerçekleştirmeye de güçlendirmeye dönük faaliyetler
	Hukuk İşleri Müdürlüğü	Belediyemiz çalışmalarının hukuki düzeyde sorumluluğu
	Teftiş Kurulu Müdürlüğü	Belediyemiz çalışmalarının tümünün iç denetimi ve teftişi
	Emlak İstimlak Müdürlüğü	Belediyemiz sınırlarındaki arazi ve yapıların hak sahipliğine yönelik işlemler ile kamulaştırmaya dönük faaliyetler
	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Kültürel sanatsal faaliyetler, basın iletişim, kadına yönelik faaliyetler
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kardelen Kadın Merkezi</li> <li>• Eğitim Destek Evleri</li> <li>• Çocuk Oyun Evi</li> <li>• Mahalle Evleri</li> <li>• Gençlik Kütüphanesi</li> <li>• Günışığı Yardımlaşma ve Dayanışma Mağazası</li> <li>• Spor Kulüpleri</li> <li>• Kapalı Spor Salonu</li> </ul>	
	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Satın alma ve ihalelere yönelik faaliyetler

Dış Paydaşlar	İLBANK İller Bankası Diyarbakır Bölge Müdürlüğü	Teknik destek ve krediler
	Bağlar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Şehrin eğitim sorunları, Belediyemizin eğitime yönelik çalışmaları
	Diyarbakır İl Kültür Turizm Müdürlüğü	Şehrin kültür ve turizm sorunları ve bu alanlara dönük merkezi idare çalışmaları
	Orman ve Su İşleri Diyarbakır Şube Müdürlüğü	Şehrin çevre sorunları
	Defterdarlık	Vergi ve gelirler
	DSİ 10. Bölge Müdürlüğü	Belediyemiz sınırları dâhilindeki sulama kanalları
	Diyarbakır Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü	Bağlar Spor Kulübü ile ilgili faaliyetler
	KGM (Karayolları) 9. Bölge Müdürlüğü	KGM çerçevesinde yürütülen ana yol çalışmaları ve yeni çevre yolu
	Diyarbakır Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü	Çalışanların sigorta ve sosyal hakları
	Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü	Belediyemizin bağlı olduğu merkezi yönetimin yerel temsilcisi/üst amir
	Diyarbakır İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Yeni imar alanlarının açılması ve gayri sıhhi müesseseler konusunda ortak çalışma
	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Belediyemiz teknik hizmetleri ile bayındırlık hizmetleri konusunda ortak çalışma
	Tapu ve Kadastro İl Müdürlüğü	Tapu kadastro bilgilerine erişim
	İŞ-KUR (İş ve İşçi Bulma Kurumu) Diyarbakır İl Müdürlüğü	İşçi alımı ve kayıtları
	GABB	Teknik destek, eğitim, araştırma
	Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi	Kentin Büyük Altyapı Ve Üst Yapı Yatırımlarındaki Etkisi Ve Belediye Meclisinin Kararlarındaki Ve Planlarındaki Kontrol Yetkisi-Hizmet Ortaklığı
	Kayapınar Belediyesi	Bilgi, deneyim paylaşımı; işbirliği ve koordinasyon
Sur Belediyesi	Bilgi, deneyim paylaşımı; işbirliği ve koordinasyon	
Yenişehir Belediyesi	Bilgi, deneyim paylaşımı; işbirliği ve koordinasyon	
Dicle Üniversitesi	Bilgi, deneyim paylaşımı; işbirliği ve koordinasyon	
Türk Telekom Müdürlüğü	Kentin Haberleşme Şebekesinin Yapımı	
Valilik	En yüksek mülki amir olması	
Yerel Gündem 21	Üye sorumlulukları-Hizmet ortaklığı	
Eczacılar Odası	Kentteki sağlık hizmetlerine destek	

Tabipler Odası	Kentteki sağlık hizmetleri
Diş Hekimleri Odası	Kentteki sağlık hizmetleri
Diyarbakır Barosu	Hukuksal destek
Mimarlar Odası	İmar, kentleşme, planlama ve uygulama politikaları
Makine Mühendisleri Odası	İmar, kentleşme, planlama ve uygulama politikaları
Jeoloji Mühendisleri Odası	İmar, kentleşme, planlama ve uygulama politikaları
Şehir Plancı Odası	İmar, kentleşme, planlama ve uygulama politikaları
Harita Mühendisleri Odası	İmar, kentleşme, planlama ve uygulama politikaları
İnşaat Mühendisleri Odası	İmar, kentleşme, planlama ve uygulama politikaları
Elektrik Mühendisleri Odası	İmar, kentleşme, planlama ve uygulama politikaları
Diyarbakır Sanayi ve Ticaret Odası	Kentteki ticari faaliyetler, yatırım politikaları ve hizmet maliyetleri
Kahveciler Odası	Esnaflara yönelik faaliyetler, işbirliği ve koordinasyon
Fırıncılar Odası	Esnaflara yönelik faaliyetler, işbirliği ve koordinasyon
Berberler Odası	Esnaflara yönelik faaliyetler, işbirliği ve koordinasyon
DESOB	Esnaflara yönelik faaliyetler, işbirliği ve koordinasyon
GÜNSİAD	Kentteki sanayi ticaret yatırımları, politikaları ve işbirliği faaliyetleri
GÜNGİAD	Kentteki sanayi ticaret yatırımları, politikaları ve işbirliği faaliyetleri
DİGİAD	Kentteki sanayi ticaret yatırımları, politikaları ve işbirliği faaliyetleri
DİSİAD	Kentteki sanayi ticaret yatırımları, politikaları ve işbirliği faaliyetleri
KAMER	Kadına yönelik tüm politikalar ve uygulamalar
Bağlar Kadın Kooperatifi	Kadına yönelik tüm politikalar ve uygulamalar
AÇEV	Kadına yönelik tüm politikalar ve uygulamalar
SELİS	Kadına yönelik tüm politikalar ve uygulamalar
Sarmaşık Yoksullukla Mücadele ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği	Yoksullukla mücadele, dayanışma, işbirliği ve koordinasyon
Diyarbakır Sanat Merkezi	Kültür sanat politikaları ve uygulama faaliyetleri
Dicle Fırat Kültür Merkezi	Kültür sanat politikaları ve uygulama faaliyetleri
Pir Sultan Abdal Derneği	Kültür sanat politikaları ve uygulama faaliyetleri
6 Nokta Körler Derneği	Engellilere yönelik politika, faaliyetler, işbirliği ve koordinasyon
Bedensel Engelliler Derneği	Engellilere yönelik politika, faaliyetler, işbirliği ve koordinasyon
Mahalle Muhtarları	Hizmet, katılım ve temsil ilişkileri
Muhtarlar Derneği	Hizmet, katılım ve temsil ilişkileri
İnsan Hakları Derneği	İnsan hakları ihlalleri ve tüm hak temelli yaşam standartlarının geliştirilmesi
Barış Anneleri Derneği	Çatışma ortamının yarattığı sorunlar ve çözümleri
TUHAD-DER	Çatışma ortamının yarattığı sorunlar ve çözümleri
Göç-Der Diyarbakır	Göç, göçün yarattığı sorunlar ve çözümleri ilgili tüm politika ve uygulamalar, işbirliği ve koordinasyon
Çevre Gönülleri Derneği	Sürdürülebilir ekolojik yaşam ve çevre ilgili politika ve uygulamalar
BELÇAD	Belediye çalışanlarına yönelik faaliyetler

	Eğitim-Sen	Eğitim destek faaliyetleri	
	TEGEV	Eğitim destek faaliyetleri	
	DÖDER (Dicle Üniversitesi Öğrenci Derneği)	Eğitim destek faaliyetleri	
	TÜM-BEL-SEN (KESK)	Sendikal faaliyetler	
	BELEDİYE-İŞ (DISK)	Sendikal faaliyetler	
	Güneydoğu Gazeteciler Cemiyeti	Basın yayın faaliyetleri	
	Özgür Gazeteciler Cemiyeti	Basın yayın faaliyetleri	
	Yerel Basın	Basın faaliyetleri	
	Yararlanıcılar	Tüm yurttaşlar	Belediyenin Sorumlulukları Ve Halkın Beklentileri
		Çocuklar	Belediyenin Sorumlulukları Ve Çocukların Beklentileri
Kadınlar		Belediyenin Sorumlulukları Ve Kadınların Beklentileri	
Engelliler		Belediyenin Sorumlulukları Ve Engellilerin Beklentileri	
Yaşlılar		Belediyenin Sorumlulukları Ve Yaşlıların Beklentileri	
Gençler		Belediyenin Sorumlulukları Ve Gençlerin Beklentileri	

**1. İç Paydaşların görüşlerinin alınması:** Tüm birim müdür ve amirlerinin katılımıyla stratejik planın kavramsal boyutu ve hukuksal dayanağı konusunda, belediyenin ve ilçenin sosyo- ekonomik mevcut durumuna yönelik sunumlar yapılarak hazırlanacak olan stratejik planla ilgili görüş ve önerileri alınmıştır. Ayrıca birimlere gönderilen bilgi talep formlarında stratejik plan çalışması hakkında bilgi verilerek, birimin hizmet ve sorumluluk alanıyla ilgili istatistikî bilgiler özet halinde talep edilmiş, birim hedefleri sorulmuş, birim performansının artırılması için görüş ve önerileri, mevcut yapının güçlü, zayıf yönleri, fırsatlar ve tehditler konusundaki görüşleri alınmış, böylece neredeyiz, nereye gitmek istiyoruz, gitmek istediğimiz yere nasıl ulaşabiliriz sorularına cevap alınmıştır.

Bilgi talep formlarındaki veriler neticesinde daha sonra stratejik plan ekibinin koordinasyonunda yönetim kadrosu ve birim müdürleriyle yapılan toplantılarda stratejik plan dahilinde kurumumuzun önümüzdeki 4 yıl için amaç ve hedefleri belirlenmiştir.

**2. Dış Paydaşların görüşlerinin alınması:** Dış Paydaşların görüşlerinin alınması sürecinde kentteki tüm sivil toplum örgütleriyle, kamu kuruluşlarıyla, meslek odalarıyla, kent merkezi ve kırsal mahallelerin muhtarlarıyla, mahalle meclisleriyle, kadın çalışmaları yapan kuruluşlarla, engelli örgütleriyle, gençlik örgütleriyle her kurumun ve örgütün kendi alanıyla ilgili odak grup toplantıları yapılarak kurumlara stratejik planın kavramsal boyutu ve hukuksal dayanağı konusunda, belediyenin ve ilçenin sosyo- ekonomik mevcut durumuna yönelik sunumlar yapılarak hazırlanacak olan stratejik planla ilgili görüş ve önerileri alınmıştır. Ayrıca bu kuruluşlara gönderilen paydaş katkı formlarında aşağıdaki sorular sorularak paydaş görüşleri alınmıştır.

Temel faaliyet alanları nelerdir? (Paydaş spesifik olarak Bağlar Belediyesinin hangi faaliyeti, çıktısı vs. ile ilgileniyor?)

Bağlar'ın en önemli sorunları olarak neleri görüyor? (Paydaş mevcut sorunlar hakkında ne gibi tespitlerde bulunuyor?)

Bağlar Belediyesi'nin başarılı/güçlü bulduğunuz yönleri nelerdir?

Bağlar Belediyesi'nin başarısız / zayıf / geliştirilmesi gereken yönleri nelerdir?

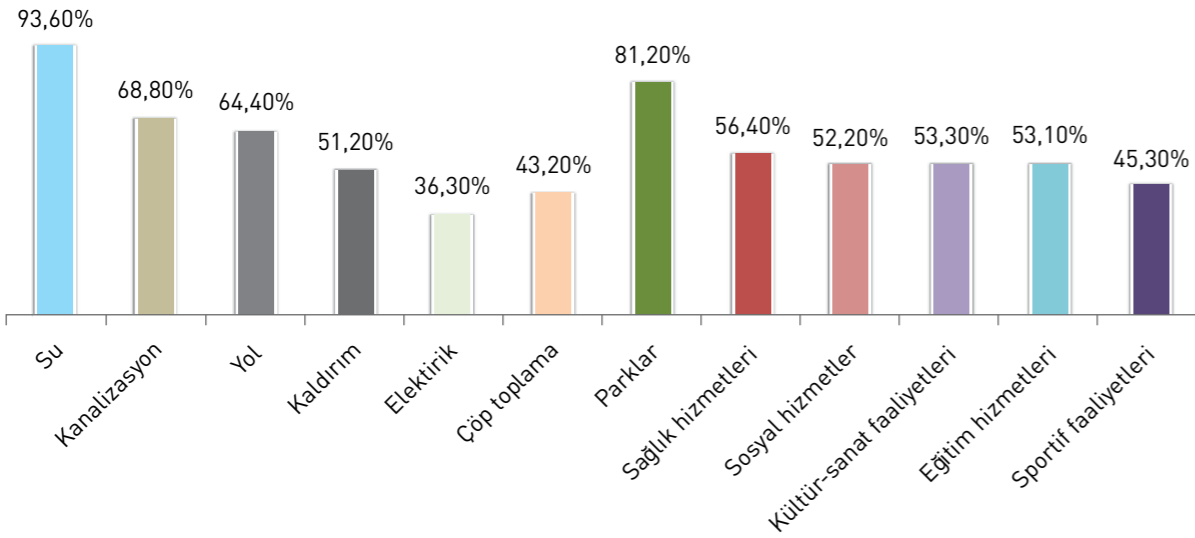
Bağlar Belediyesi'nin çalışmalarında öncelik vermesini düşündüğünüz alanlar nelerdir?

Bağlar Belediyesi'nden önümüzdeki 4 yıl için beklentileri nelerdir? (Bağlar Belediyesi'nden neyi, nasıl yapmasını bekliyor?)

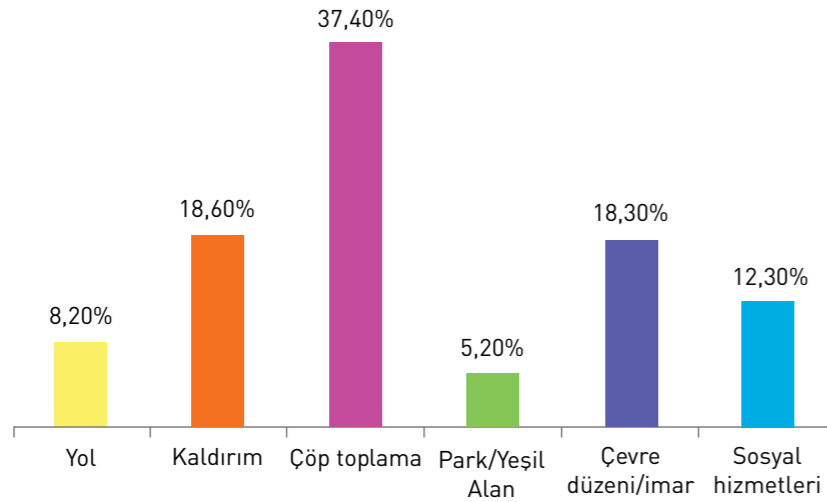
**3. Yararlanıcıların görüşlerinin alınması:** Stratejik planda paydaş analizi kısmında yararlanıcılar olan Bağlar halkının, belediyemizin mevcut çalışmaları hakkında kentsel, toplumsal ve kurumsal hizmet alanlarında beklenti ve önerilerini almak amacıyla mahallelerde halk toplantıları yaptık ve hazırlamış olduğumuz anketlerle yararlanıcıların görüşlerini aldık. Anketlerde katılımcılara mevcut belediye çalışmaları hakkında fikirleri ve geleceğe yönelik kentsel, kültürel, toplumsal hizmetlere ve kadına, çocuga, engellilere, gençliğe, yoksullukla mücadeleye yönelik belediyemizden beklentilerini almaya yönelik sorular sorulmuştur. Anket sonuçları kurumun geleceğe dönük hizmet planlanmasında faydalanılacak bir kaynak oluşturmuştur. Katılımcı, demokratik belediyeçilik ilkesinden hareketle düzenlediğimiz bu çalışmadan gelen veriler doğrultusunda halkın öncelikli olarak yoğun göç nedeniyle ortaya çıkan toplumsal sorunlara odaklanan belediyeçilik anlayışı talep ettiği sonucunu çıkarmış bulunmaktayız. Toplumsal belediyeçilik temelinde bir vizyon oluşturan kurumumuz halkın görüş ve önerilerini almaya hizmet anlayışının temeline halkı oturtması nedeniyle devam edecektir.

İç, dış paydaşlar ve yararlanıcılardan gelen bilgiler doğrultusunda kurumumuz stratejik odak alanlarını, amaç, hedef ve faaliyetlerini belirlemiştir.

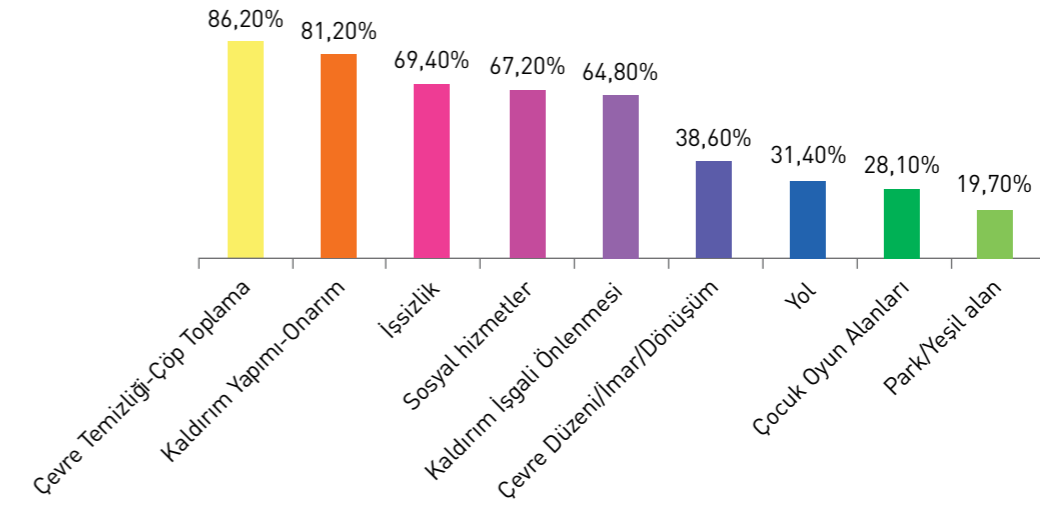
### ŞEHİR VE TOPLUMSAL HİZMETLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ



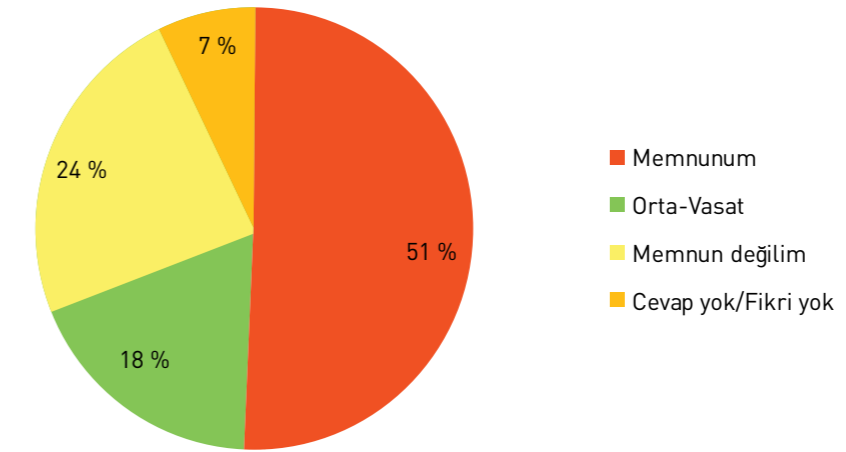
### BAĞLAR BELEDİYESİNİN BAŞARISIZ OLDUĞU HİZMETLER



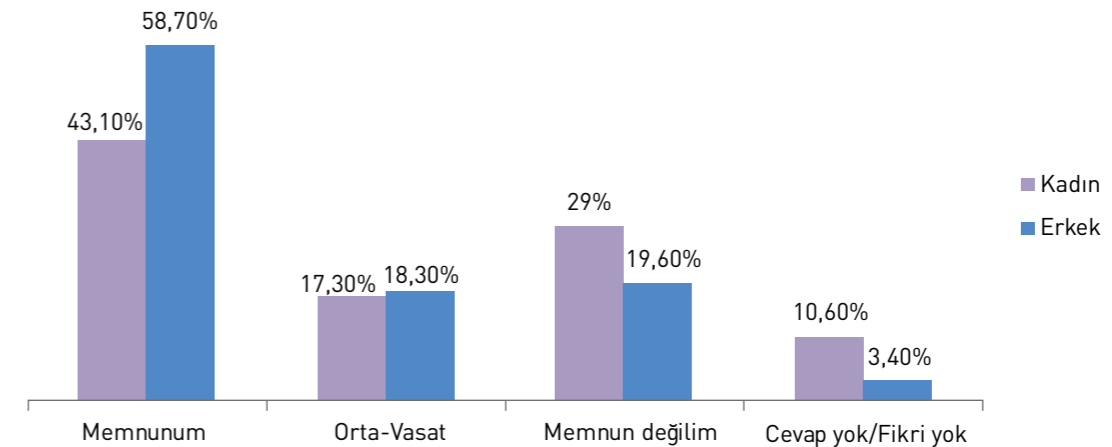
### YEREL YÖNETİMDEN BEKLENTİLER



### YURTTAŞLARIN BELEDİYE HİZMETLERİNDEN MEMNUNİYETİ

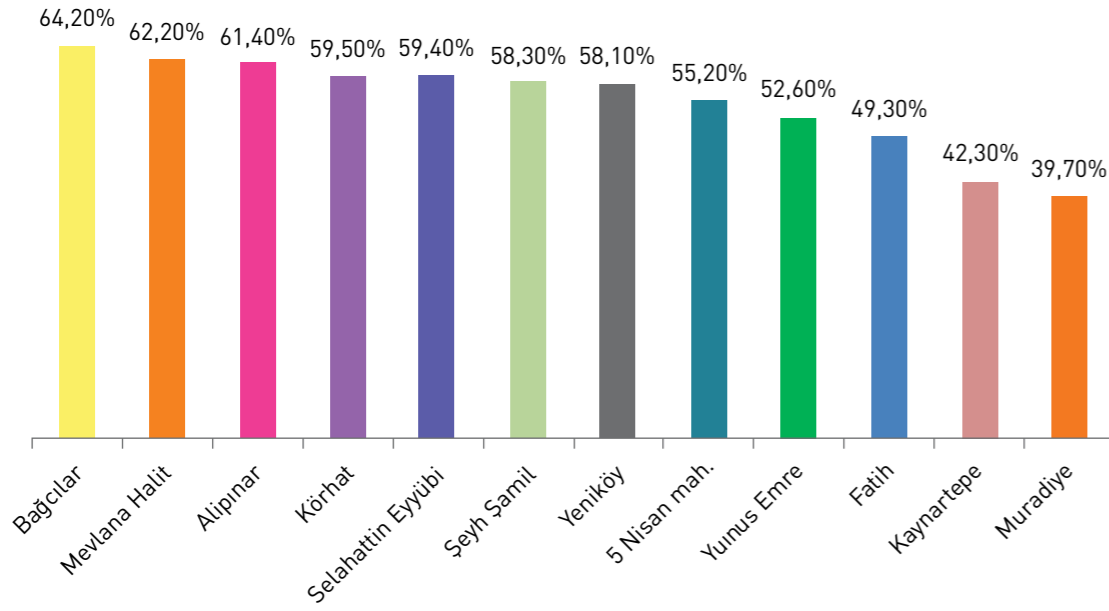


### CİNSİYETE GÖRE YEREL YÖNETİM HİZMETLERİNDEN MEMNUNİYET





## MAHALLELERE GÖRE HİZMET MEMNUNİYETİ:



## 2.4 GZFT (GÜÇLÜ-ZAYIF YÖNLER FIRSATLAR-TEHDİTLER) ANALİZİ

### GÜÇLÜ YÖNLER

- ✓ Yurttaşlarımızın güçlü bir örgütlenme düzeyi ve katılımcılık isteğine sahip olması.
- ✓ Yurttaşlar ile Belediyemiz arasındaki iletişiminin etkin ve güçlü olması
- ✓ Kent bilgi sistemi kapsamında, ilçenin tüm verilerinin kayıt altına alınmış olması. Bu verilerin ihtiyaç tespiti ve planlama aşamasında çalışmalara ışık tutması.
- ✓ Otomasyon sisteminin hizmet kalitesi ve hızını arttırması, kağıt tasarrufu sağlaması.
- ✓ Üst yöneticilerin merkezi otomasyon sayesinde çalışmaları daha kolay denetleyebilmesi.
- ✓ Belediyenin teknik altyapı ve donanım açısından güçlü olması, bu donanımın birimlerin işleyişini kolaylaştırması.
- ✓ e-imar, çağrı merkezi ve akıllı vezne sayesinde yurttaşların birçok işlemini belediyeye gelmesine gerek kalmadan yapabildiği.
- ✓ Belediyemiz araç parkının yenilenmiş olması.
- ✓ Belediyenin araç ve ekipman açısından iyi bir düzeye ulaşmış olması.
- ✓ Kent mastır planın tamamlanmış olması.
- ✓ Numarataj çalışmasının tamamlanmış olması.
- ✓ Uzun vadede yeterli su kaynaklarının olması.
- ✓ Yeni yapılan şantiye binası sonrasında yeterli ve yaygın fiziki faaliyet mekânının mevcut olması.
- ✓ Sosyal güvenlik kurumları ile sorgulama protokolünün dâhilinde otomasyon sisteminin kullanılması.
- ✓ Belediyemiz gayrimenkul envanterinin hazırlanmış olması.
- ✓ Kurumsal düzeyde yerel yönetimler ve toplumsal politikalar alanında bilgi birikimi ve deneyim sahibi olması.
- ✓ Uluslararası lobi yapma, proje yönetme ve uygulama kapasitesinin güçlü olması.
- ✓ İlgili yasal düzenlemeler ve değişikliklerin yakından takibi ve hızla uyum sağlanması.
- ✓ Belediyemizin başta Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi olmak üzere il ve bölgesel düzeyde diğer yerel yönetimlerle etkin işbirliği ve koordinasyon içinde olması.
- ✓ Sivil toplum örgütleri, meslek odaları ve tüm kentsel paydaşlarla güçlü ve yaygın iletişim, işbirliği, ortaklaşma, dayanışma içerisinde olunması.
- ✓ Ortak çalışma, örgütlenme ve katılımcılık kültürünün güçlü olması.

### ZAYIF YÖNLER

- ✓ Bağlar'ın zorunlu göçle şekillenen bir ilçe olması. Hızlı göç sürecinde oluşan çarpık kentleşmenin, eski mahallelerde yapılmak istenen kentsel yatırımlara olanak vermemesi.
- ✓ Göç mağdurlarının yaşadığı ekonomik, toplumsal ve psikolojik sorunları ortadan kaldıracak ekonomik yatırım ve rehabilitasyon desteği gibi çalışmaların yapılmaması
- ✓ İlçede nüfusunun büyük bir bölümünün zorunlu göç mağduru olması.
- ✓ İlçe nüfusun büyük bölümünün yoksul, işsiz ve eğitimsiz olması.
- ✓ İlçenin fiziki yapılaşmanın yüksek oranda göç sürecinde gerçekleşmesi nedeni ile plansız ve kaçak olması.
- ✓ Gözeli su havzası ile havaalanının kentin gelişim aksı üzerinde bulunması ve yapılaşmayı engellemesi.
- ✓ Orman varlığının yetersiz olması.
- ✓ Eğitimli, uzman ve deneyimli personelin yetersiz olması.
- ✓ Norm kadroya göre 666 olması gereken memur sayısının sadece 83 olması.
- ✓ Belediye gelirlerinin %31,6'sının personel giderlerine harcanması.
- ✓ Belediye gelirlerinin %79,95'inin genel bütçe geliri olması.
- ✓ Yatırım harcamalarının %36,9 oranıyla toplam harcama içindeki payının düşük olması. Toplam borç miktarının 31.522.217,00 TL olması.
- ✓ Vergi tahsilat oranının %43,8 gibi düşük oranda olması ve hala istenen düzeye ulaşamamış olması.
- ✓ Bütçenin gerçekleştirme oranının düşük olması.
- ✓ Norm kadroya göre 378 olması gereken memur sayısının, mevcut durumda sadece 60 olması.
- ✓ Teknik nitelikteki personelin geçici işçi statüsünde olması nedeni ile imza yetkilerinin olamaması.

### FIRSATLAR

- ✓ Yeni Gelirler Kanunu'nun, belediyelere yeni gelir kaynakları yaratması.
- ✓ 5272 sayılı Belediye Kanunu'nda Belediye gelirlerinden diğer kuruluşlara aktarılan payların kaldırılması.
- ✓ Büyükşehir Belediyesi tarafından kent mastır planının tamamlanmış olması.
- ✓ Belediye sınırları dâhilinde önemli oranda hazine arazisi bulunması.
- ✓ İlçenin genç ve dinamik nüfus yapısına sahip olması.
- ✓ Sosyal Güvenlik Kurumu borçlarının yapılandırılarak büyük oranda ödenmesi, borç yükünün azalmış olması.
- ✓ Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi ve uluslararası kurumların yerel yönetimlere fon imkanları sunması.
- ✓ Kentteki sivil toplum örgütlerinin toplumsal projelere destek sunma konusunda istekli ve aktif olması.

### TEHDİTLER

- ✓ Bağlar'ın eski mahallelerindeki zaten yapı statüğü ve betonarme kalitesi açısından oldukça kötü durumda bulunan yapıların ömürlerini doldurmuş olması, kentsel dönüşümün ertelenemez bir ihtiyaç haline gelmesi.
- ✓ Urfa yolu, Devlet Demiryolları ve Havaalanının Bağlar'ı üç taraftan kuşatarak, tek bir aks üzerinde (Bağcılar yönünde) gelişmeye mecbur bırakması.
- ✓ Askeri Havaalanı'nın kent gelişim aksında bulunması ve kentin gelişmesini engellemesi dışında yarattığı tehlike, yoğun gürültü ve psikolojik yıpranma.
- ✓ İşsizlik ve yoksulluk oranının üst seviyede olmaya devam etmesi. Bu sorunlara bağlı olarak toplumsal ve psikolojik sorunların gelişmesi.
- ✓ Özel sektör yatırımlarının üretime değil, tüketime dayalı olması. Sayıları her geçen gün artan AVM'lerin, küçük esnafı işyerini kapatmakla karşı karşıya bırakması.
- ✓ Sanayiye dayalı üretimin yok denecek kadar az olması.
- ✓ Çevre köylerin mahalle statüsüne alınarak belediye hizmet alanı kapsamına alınması.
- ✓ Eğitim, sağlık, bilişim gibi insani kalkınma göstergelerinin düşük olması.
- ✓ İşsiz sayısının yüksek olması, yeni istihdam olanaklarının yaratılmaması.
- ✓ Giderek artan madde bağımlılığı ve yarattığı sorunlar
- ✓ Bölgeler arası kalkınma farkının fazla olması, bu farkı azaltacak yatırım politikalarının hayata geçirilmemesi.
- ✓ Merkezi hükümetin aldığı kararların, kurum faaliyet alanlarını negatif yönde etkilemesi.
- ✓ Kalıcı barış ortamının sağlanamamış olması ve her an şiddetli çatışma ortamına yeniden dönülmesi tehdidinin yüksek olması.

- ✓ Göçten kaynaklı kentsel, toplumsal ve ekonomik sorunların devam etmesi.
- ✓ Karayollarına ait çevre yolunun, kent içinden geçmesi.
- ✓ Daha önce köy statüsünde olan köylerin mahalle statüsüne geçirilmesiyle belediye hizmet alanına girmiş olması.
- ✓ Eski Bağlar'daki büyük oranda statik yapı ömürlerini doldurmuş, hisseli ve kaçak yapılardan oluşması.
- ✓ İlçe nüfusunun insani kalkınma göstergelerinin çok düşük olması (eğitim, sağlık, bilişim vb.)
- ✓ İlçede yıllık nüfus artış hızının, ülke ortalamasının çok üstünde olması.
- ✓ İşsizlik oranının çok yüksek olmasına karşılık İstihdam imkânlarının azlığı, yeni istihdam olanaklarının yaratılmaması
- ✓ Tapu kadastro bilgilerinin sağlıklı olmaması.
- ✓ Bölgeler arası kalkınmışlık farkını azaltacak merkezi politikaların uygulanmaması.
- ✓ Devlet ihale sistemindeki uyumsuzluklar ve bürokratik sistemin ağır işlemesi.
- ✓ İstihdam imkanlarının az, işsizlik oranının yüksek olması.
- ✓ Sanayi altyapısı ve kültürünün bulunmaması.
- ✓ Belediye dışındaki altyapı kurumlarının, yatırım programlarının eksik olması ve çalışmalarda eşgüdümün sağlanmaması.
- ✓ Merkezi hükümetin aldığı kararların, kurum faaliyet alanlarını negatif etkileme düzeyinin yüksek olması.
- ✓ Yargının kentsel hizmetlerle ilgili benzer konularda farklı içtihat kararları alması.
- ✓ Kalıcı barış ortamının sağlanamamış olması ve her an şiddetli çatışma ortamına yeniden dönülmesi tehdidinin yüksek olması.
- ✓ Girişimciliğin ve sermayenin zayıf ve yetersiz olması. Özel sektörün yatırımlarının sınırlı olması.

## STRATEJİK ÇALIŞMA ALANLARI

Belediyemiz Stratejik Planlama kapsamında, 2015-2019 yılları arasındaki stratejik amaç ve hedeflerini belirlerken; misyon ve vizyonunu temel referans olarak taahhüt ettiği ilkeler doğrultusunda; Paydaş/Hizmet Matrisi, Durum Analizi, GZFT Matrisi ve Önerileri esas olarak stratejik çalışma alanlarını şöyle belirlemiştir:

1. Kentsel hizmetler (sürdürülebilir nitelikli kentsel yaşam koşullarının ve düzeyinin geliştirilmesi),
2. Toplumsal hizmetler (Uluslararası standartlarda fiziki ve toplumsal yaşam hakkı, insani kalkınma, toplumsal gelişme)
3. Kurumsal hizmetler (Kurumsal kapasite gelişimi)

## MİSYON, VİZYON VE İLKELER

### MİSYON

Demokratik, katılımcı, şeffaf, hesap verebilir hizmet yaklaşımıyla tüm yurttaş ve paydaşlarına adil, etkin, verimli, erişilebilir, nitelikli ve sürdürülebilir politika ve programlar geliştirerek Bağlar İlçesi'nin bölgesel ve ülkesel düzeyde örnek bir ilçe olmasını sağlamaktır.

### VİZYON

Şehircilik ve toplumsal hizmetleri temel insan hakkı yaklaşımı olarak benimseyerek demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü yerel yönetim modeli olmaktır.

## YAKLAŞIMIMIZ

Belediyecilikte temel yaklaşım ve anlayışımız; yerel yönetimleri toplumsal yapının ve siyasetin temel yapı taşı olarak ele almaktadır. Bu çerçevede, kentleri doğrudan katılımcı öz yönetimin yol ve yönteminin öğrenildiği ve uygulandığı alanlar, halkın kendini ifade ettiği, özgürlük ve örgütlülük mekânları olarak görmektedir.

Anlayışımız ekolojik, cinsiyet eşitlikçi, özgür ve adil toplumlar ve kentler yaratılması amacıyla; yerel yönetimlerin yurttaşların belirleyiciliğine açık hale getirilmesini öngören Özgür ve Halkçı Belediyecilik Modelini savunmaktadır.

- Kentteki tüm farklı yaş grubu, etnik kimlik ve toplumsal kesimlerin "benim kentim ve yaşamım" demesine olanak tanıyacak bir katılımcılık ve aidiyet duygusunu en üst seviyede gerçekleştirmek;
- Kadının yerel demokrasinin yapı taşlarından biri olduğunun bilincinde olarak, pozitif ayrımcılık çerçevesinde kadının yereldaki örgütlülüğünü güçlendirmek ve tüm kentsel planlama, karar ve uygulama süreçlerine tam katılımını sağlamak;

- Yaşanılan çevrenin doğal, kültürel, tarihi ve toplumsal dokusunu sürdürülebilir bir şekilde koruyan ve geliştiren, çok kültürlü ve çok dilli ekolojik bir perspektifle kentsel yaşam kalitesini artırmak;
- Toplumumuzun temel dinamiği, öncü gücü ve geleceği olan gençliğin ekonomik, toplumsal, kültürel, mekânsal vb. kentsel politikaların belirlenmesi ve denetlenmesi süreçlerine kendi özgün kimlikleriyle katılımlarını güçlendirmek;
- Tüm kentleşme ve imar planlama süreçlerinde toplumsal adaleti, cinsiyet eşitliğini ve ekonomik üretimi artırmayı amaçlayan şeffaflık ve katılımcılık ilkelerini hayata geçirmek üzerine kuruludur.

## İLKELERİMİZ

### 1. DEMOKRATİK YEREL YÖNETİM

Cinsiyet, yaş, ırk, dil, din, politik görüş ayırt etmeksizin tüm yurttaşların yerel yönetime katılımının sağlanması.

Tüm yurttaşların gerek bireysel; gerekse de sivil toplum kuruluşları, sendikalar, meslek örgütleri, akademik kuruluşlar, basın yayın organları, yurttaş girişimleri, kamu ve özel sektör kuruluşları düzeyinde örgütlü olarak kentsel paydaş yani yerel ortak olarak görülmesi; bu doğrultuda yerel ortaklarla doğrudan, yatay ve demokratik ilişkiler kurulması, geliştirilmesi ve güçlendirilmesi.

Şehircilik ve toplumsal hizmet politikaları ve uygulamalarının karar alma, geliştirme ve hayata geçirilmesi dahil olmak üzere her aşamasında bürokratik, hiyerarşik ve merkezîyetçi yönetim anlayışının reddedilmesi.

Tüm yurttaşların ve toplumsal kesimlerin şehre ilişkin yerel karar alma ve yetki mekanizmalarına doğrudan katılımlarının, kendilerini ifade etme ve temsil imkânlarının desteklenmesi, teşvik edilmesi ve güçlendirilmesi.

Yerel yurttaş örgütlülüğünün geliştirilerek, sorunların bizzat yerinde sokağında, mahallesinde bizzat tüm yurttaşların katılımı ve mutabakatıyla çözüme kavuşturulması.

Yurttaşların ve tüm paydaşların beklentilerinin, ihtiyaçlarının, önceliklerinin, önerilerinin ve eleştirilerinin dikkate alınması için anket, araştırma, kamuoyu yoklaması, odak grup görüşmesi, mülakat, yüz yüze görüşme, toplantı, referandum vb. yöntemlerinin etkin bir biçimde kullanılması.

### 2. CİNSİYET ÖZGÜRLÜKÇÜ YEREL YÖNETİM

Toplumsal cinsiyet rollerinin demokratik ve özgürlükçü temelde dönüşümünü ve kadınların idari, ekonomik, toplumsal, kültürel tüm yaşam alanları ve karar süreçlerinde yer almasını sağlamanın Belediyemizin temel bir misyonu olarak kabul edilmesi ve buna uygun yaklaşım ve uygulamalar üretilmesi.

Kadına yönelik pozitif ayrımcılık yaklaşımının içselleştirilmesinin temel bir politika ve yaklaşım olarak esas alınması.

Toplumsal cinsiyet özgürlükçü yaklaşımın sadece pratik ve güncel ihtiyaçlar çerçevesinde değil, kadın özgünlüğü ve farklılığını açığa çıkaracak ve geliştirecek şekilde kabul edilerek esas alınması.

### 3. EKOLOJİK YEREL YÖNETİM

Şehircilik politika ve hizmetlerinin geliştirilme ve uygulama aşamalarında diğer canlı türlerinin yaşamla uyum içerisinde ve ekolojik sistemin bütününe saygılı belediyecilik yaklaşımının esas alınması.

Her bir yurttaş ve bir bütün olarak toplumda doğayla barışık yaşam bilincinin ve toplumsal ekolojik duyarlılığının oluşturulması bu doğrultuda gelecek nesillerin haklarının korunması anlayışının esas alınması.

Sağlıklı, sürdürülebilir, doğayla barışık, nitelikli bir kentsel çevresel ortamın sağlanarak özgür demokratik ve ekolojik bir şehirde yaşam bilincinin desteklenmesi ve geliştirilmesi.

Ekosistemin ve ekolojik dengenin insan eliyle geri dönüşü olmayacak hız ve biçimde bozulması sonucunda ortaya çıkan sorunlara çözüm yolları oluşturulması ve doğayla uyumlu politika/program ve projelerle doğal yaşamın desteklenmesi.

Ekim, dikim, sulama, olgunlaştırma ve hasadı da dahil olmak üzere hiçbir aşamasında doğaya ve insan sağlığına zarar vermeyen sürdürülebilir doğal tarım yöntemlerinin pilot projeler olarak uygulanması.

Geleneksel doğayla barışık üretim süreçlerinin korunması bu doğrultuda yerleşim, yaşama, üretim ve tüketim biçimleriyle yaşamları doğayla uyum içinde olan insan topluluklarının teşviki ve desteklenerek sürdürebilmelerine katkıda bulunulması.

Alanda yaşayan canlı türlerinin yaşam hakkının savunulması ve varlıklarının korunması, yeni örnekler türlerin de yaşamaları ve yaşamlarının sürdürülebilir hale gelmesinin desteklenmesi.

İnsan gereksinimlerinin ekosistem döngüsüne uyum içinde yeniden tanımlanması, yurttaşların doğal gereksinimlerine denk düşen üretim ve tüketim modellerinin ve doğayla uyumlu teknolojilerin teşvik edilmesi, desteklenmesi ve uygulanması.

Bireyin doğayla barışık şekilde çevresel ortamı içerisinde yaşayabilmesi için bilgi ve becerilerinin geliştirebilmesi amacıyla uygulama ve faaliyet alanları yaratılması.

#### 4. ADİL VE EŞİT YEREL YÖNETİM

Yerel yönetim olarak şehircilik ve toplumsal politika ve hizmetlerin üretim ve sunum sürecinde tüm yurttaşlar nezdinde eşit ve adil davranılması, kentsel paydaşlar arasındaki dengelerin korunması ve çoğulculuğun geliştirilmesi.

Tüm yurttaşlar, toplumsal kesimler ve kentsel paydaşlar için fırsat eşitliği yaklaşımının esas alınması.

Üretilen ya da sunulacak tüm hizmetlerde ve kentsel karar süreçlerinde, yurttaşların ortak çıkarları doğrultusunda toplumcu bir anlayışla hareket edilmesi.

Tüm yurttaşların gerçekten eşit olabilmesinin sağlanması ve toplumsal eşitliğin garanti altına alınması amacıyla pozitif ayrımcılık ilkesinin esas alınması.

Toplumsal yaşamdaki varlıkları baskılanan, dışlanan ya da engellenen kadın, genç, çocuk, engelli, yaşlı vd. her türlü şiddet ve ayrımcılığı önleyici politika ve programlar geliştirilmesi.

#### 5. KATILIMCI YEREL YÖNETİM

Tüm yurttaşların ve ilgili tüm kentsel paydaşların yerel yönetimin karar alma, uygulama ve sonuçlandırma süreçlerine katılım kanallarının açık olması ve aktif katılımının sağlanması.

Yurttaşların ve toplumsal grupların kendi çıkarlarını korumak ve yasal haklarını kullanmak için gerekli uygun mekanizmalar ve araçlara sahip olmasının desteklenmesi.

Kentsel karar ve uygulama süreçlerinde özgür ve aktif yurttaşlık bilinci, farkındalığı ile sorumluluğunun desteklenmesi, teşvik edilmesi ve geliştirilmesi.

Kentsel karar ve uygulama süreçlerine katılımında cinsiyet eşitliği ve toplumsal yaşama katılımları engellenen, baskılanan ya da dışlanan risk altındaki grupların korunması ve desteklenmesinin esas alınması.

#### 6. ŞEFFAFLIK VE ERİŞİLEBİLİR YEREL YÖNETİM

Yerel yönetimin tüm karar alma, bütçeleme ve uygulama süreçlerinin, yurttaşların ve tüm kentsel paydaşların bilgi ve denetimine açık şekilde saydam faaliyet yürütülmesi.

Yerel yönetim faaliyetlerinin yaklaşım, yöntem ve tarz olarak sade bir dille aktarılması; anlaşılır ve açık olması.

Yurttaşların bilgiye açık erişim hakkının güvence altına alınarak, yerel yönetimle ilişkili ihtiyaç duydukları bilgiye açık ve kolay erişimlerinin sağlanması.

Yerel yönetim hizmetlerinin üretimi ve sunumunda modern bilgi işlem teknolojisi araçlarının kullanılarak yerel yönetim hizmetlerine her yerden erişebilme olanaklarının geliştirilmesi. Etkin, hızlı, güvenilir ve karşılıklı etkileşimi destekleyen tüm iletişim kanallarının kullanılarak geliştirilmesi.

#### 7. HESAP VEREBİLİR YEREL YÖNETİM

Siyasal, idari, mali ve hukuki hesap verme mekanizmalarının işletilmesi, yurttaşlara, kentsel paydaşlara ve kamu denetim organlarına düzenli rapor verilmesi.

Kamu kaynaklarının elde edilmesinde, yönetimi ve kullanılmasında, yapılan iş ve işlemlerin nedenleriyle birlikte yurttaşların, kentsel paydaşların ve kamu denetim organlarının bilgisine sunulması.

Tüm mali gelir ve giderlerin bütçede yer alması, stratejik planlama, bütçeleme, hesaplar, mali veri ve istatistiklerin açık ve anlaşılır olması.

Belediye Meclis kararlarının, kesin hesap ve faaliyet raporları hakkında yurttaşların ve kentsel paydaşların düzenli bilgilendirilmesi ve faaliyet raporlarının yurttaşların, kentsel paydaşların ve kamu denetim organlarına sunulması.

Tüm karar alma ve uygulama süreçlerinin, yurttaşların, kentsel paydaşların ve kamu denetim organlarına sunulması ve bilgisine ve denetimine açık olması, bu doğrultuda izleme ve denetleme mekanizmalarının güçlendirilmesi.

#### 8. SÜRDÜRÜLEBİLİR YEREL YÖNETİM

Kentsel yaklaşımlar, politika ve programların geliştirilmesi sırasında palyatif ve popülist yaklaşımlardan kaçınılması, yapısal, kalıcı, gerekli uygulamaların yürütülmesi.

Tüm hizmet ve projelerde sürdürülebilir, eşitlikçi, demokratik ve doğayla barışık bir yaşam ve kalkınma yaklaşımının esas alınması.

Yerel yönetim politika, program ve hizmet üretiminde kentsel ve bölgesel düzeyde eylem planları, stratejik planları ve hedeflerin dikkate alınarak, birbirini tamamlayıcı olmasının esas alınması.

#### 9. VERİMLİ, ETKİN, SONUÇ ODAKLI YEREL YÖNETİM

Etkin, verimli ve sonuç alıcı hizmet üretimi ve sunumunun kurumsal anlayış olarak benimsenmesi.

Yerel yönetim hizmetlerinde yerindelik ve ihtiyaca uygunluk kriterlerinin gözetilmesi.

Yerel yönetim hizmet üretimi ve sunumu için gerekli ihtiyaç, kaynak, süreç ve iş analizlerinin doğru, gerçekçi ve zamanında planlanması.

Yerel yönetim hizmet üretimi ve sunumunda emek gücünün, idari, ve mali kaynakların yerinde ve doğru kullanılması.

#### 10. KALİTELİ, NİTELİKLİ VE YURTTAŞ MEMNUNİYETİNİ ESAS ALAN YEREL YÖNETİM

Tüm politika, hizmet ve uygulamaların geliştirilme ve sunum süreçlerinde toplam kalite ve sürdürülebilirlik ilkelerinin esas alınması.

Tüm yurttaşların, toplumsal grupların ve kentsel paydaşların talep ve ihtiyaçlarına azami ölçüde yanıt sağlanması.

Yerel yönetim hizmet üretimi ve sunumunda toplumcu bir anlayış ile yurttaş memnuniyetinin esas alınması ve sağlanması.

Yurttaşların yerel yönetimle ilgili memnuniyetlerinin düzenli şekilde izlenip değerlendirilmesi.

Güler yüzlü ve yapıcı bir hizmet ve halkla ilişkiler anlayışının benimsenmesi.

Yerel yönetimin tüm çalışma ve uygulamalarında doğrudan iletişim, işbirliği, diyalog ve mutabakattan yana olunması.

Şehir kültürünün geliştirilmesi, bu doğrultuda şehirde yurttaşlık ve hemşehrilik bilincinin güçlendirilmesinin sağlanması.







## STRATEJİK AMAÇLAR VE GEREKÇELERİ

### KENTSEL HİZMETLERE YÖNELİK STRATEJİK AMAÇLAR

#### **STRATEJİK AMAÇ 1: MERKEZ BAĞLAR'IN, MODERN BİR ŞEHİRCİLİK ANLAYIŞIYLA YENİDEN YAPILANDIRILMASI**

##### **GEREKÇE:**

Belediyemiz sınırlarında bulunan Fatih, Kaynaratepe, Körhat, Muradiye ve Yeniköy mahalleri en eski yerleşim yerleridir. Yoğun göç nedeniyle genel olarak tüm Diyarbakır şehrinde, özel olarak ise Bağlar'da hızlı bir yapılaşma süreci yaşanmış ve plansız ve çarpık yapılaşma, günümüzde hem kentsel hem toplumsal bir sorun yumağı haline gelmiştir. Dolayısıyla bu eski mahalleler bugün artık birer çöküntü alanı olarak kentin merkezinde kalmıştır. Bu mahalleler kent merkezinin gelişimini engellemektedir. Bu mahallelerde yapı yoğunluğunun fazla olması, yeterli toplumsal donatı bulunmaması, yapıların büyük bir kısmının statik ömrünü tamamlamış olması nedeniyle tehlike arz etmesi; kentsel dönüşüm projesinin hayata geçirilmesini zorunlu kılmaktadır. Belediyemiz bu mahalleleri yeniden planlayarak; alt yapısı sağlam, yolları, meydanları, iş merkezleri, yeşil alanları, toplumsal ve kültürel donatı alanlarıyla yaşanabilir yeni mahalleler oluşturmayı stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

#### **STRATEJİK AMAÇ 2: CADDE VE SOKAKLARI, DIŞ CEPHE GÖRÜNÜMÜ, KALDIRIMLARI VE REKREASYON ALANLARIYLA TÜM BAĞLAR'A ÇAĞDAŞ BİR ŞEHİR GÖRÜNÜMÜ KAZANDIRILMASI**

##### **GEREKÇE:**

Yoğun göç alan Bağlar'da kaçak ve kontrolsüz yapılaşma sonucu, plansız, çarpık bir kentleşme süreci yaşanmıştır. İmar planı yapıp, alt yapı sorunu çözüldükten sonra imara açılan Bağcılar Mahallesi haricindeki merkez Bağlar'da yeşil alan, çocuk oyun parkı vb. donatılar bulunmamaktadır. Caddeler kentin nüfus ve trafik yoğunluğunu kaldıracak kapasitede değildir, birçok cadde ve sokakta kaldırımlar ihtiyaca cevap verebilecek durumda değildir. İşyerleri belli bir planlama dâhilinde konumlandırılmadığı için, hem kentin görüntüsünü bozmakta; hem de kaldırım işgalleri sorunu ortaya çıkarmaktadır. Standartlarla uygun olmaması nedeniyle özellikle engelliler ve yaşlılar başta olmak üzere yurtaşlar bu ortak alanları kullanırken büyük zorluklar yaşamaktadır. Bu nedenle merkez Bağlar'ın tümünü kapsayan bir kentsel tasarım projesi hazırlanması ve hayata geçirilmesi acil bir ihtiyaçtır. Belediyemiz cadde ve sokakları, dış cephe görünümü, kaldırım ve rekreasyon alanlarıyla tüm Bağlar'a çağdaş bir kent görünümü kazandırılmasını stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

#### **Stratejik Amaç 3: Bağlar'da yaşayan yurtaşların eşit, nitelikli ve güvenli sağlıklı enerji hakkının sağlanması**

##### **GEREKÇE:**

Bağlar Diyarbakır şehrinin en yoğun nüfuslu ilçesi olmasına karşılık plansız, çarpık bir kentleşme süreci yaşanmıştır. Bunun doğal bir sonucu olarak hala en temel alt yapı sorunlarından biri elektrik ve aydınlatma sorunları çözülmüş değildir. Bu durum yurtaşlarımızın ve hanelerin aydınlatma ve ısınma sorunu yaşamalarına yol açmaktadır. Diğer yandan sokak aydınlatmalarının noksanlığı şehir hizmetlerinin 24 saat erişilebilir olmasını da engellemektedir. Belediyemiz yurtaşlarımızın temel taleplerinden biri olan eşit, nitelikli ve güvenli sağlıklı enerji hakkının aynı şekilde savunucusu ve takipçisi olarak ilgili kurumlarla işbirliği içinde bu hakkın gereğinin yerine getirilmesini sağlamayı stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

#### **STRATEJİK AMAÇ 4: ŞEHİRİN PLANLI GELİŞİMİNİN SAĞLANMASI VE KENTSEL ESTETİK SEVİYESİNİN YÜKSELTİLMESİ**

##### **GEREKÇE:**

Bağlar, şehrin gelişim aksında bulunmakta ve hızla gelişmeye devam etmektedir. Kent nüfusunun büyük bir hızla artması, mevcut kentsel gelişim potansiyeli ile birlikte düşünüldüğünde çarpık kentleşme ve plansız yapılaşma risklerini sürekli canlı kılmaktadır. Sağlıklı, güvenli, doğayla barışık ve özgür bir şehir için gerekli yaşam koşullarının oluşturulabilmesi belediyecilik misyonumuzun önceliğidir. Kent mastır planı doğrultusunda yapılacak imar uygulamaları ve altyapı çalışmaları tüm Diyarbakır'ın olduğu üzere Bağlar'ın da planlı gelişimine katkıda bulunacaktır. Bu doğrultuda Belediyemiz tüm yurtaşlarımız, toplumsal gruplar, meslek odaları ve diğer ilgili tüm STK'larla işbirliği içinde ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'nin koordinasyonunda aktif ve etkin bir imar uygulaması içerisinde olması gerekmektedir. Bu nedenle Belediyemiz planlı kentsel gelişiminin sağlanmasını stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

#### **STRATEJİK AMAÇ 5: ŞEHİRİN KONUT ALANLARI VE SANAYİ ALANLARININ AYRILMASI, ŞEHİR MERKEZİNDEKİ ULAŞIMI TIKAYAN ODAKLARIN AZALTILMASI VE ŞEHİRİN SAĞLIKLILIK GELİŞİMİ İÇİN ÇEŞİTLİ MESLEK GRUPLARININ SİTELEŞTİRİLEREK ŞEHİR DİŞİNE TAŞINMASI**

##### **GEREKÇE:**

Demirciler, hurdacılar, oto galericiler, toptancılar, kuş ve güvercin satıcıları, direkhane gibi halen şehir içinde bir arada ya da birbirinden farklı alanlarda faaliyet gösteren çeşitli meslek grupları, görüntü ve gürültü kirliliği yaratmakta, kaldırımların iş edilmesine neden olmakta; aynı zamanda da şehir içi trafiği olumsuz yönde etkilemektedir. Günlük yaşamı olumsuz yönde etkileyen bu sorunları ortadan kaldırmak amacıyla bu meslek gruplarının şehir dışına taşınması sağlanmalıdır. Belediyemiz bu meslek gruplarının şehir dışına alınmasını stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

#### **Stratejik Amaç 6: Şehir içi ulaşımın akıcı ve güvenli hale getirilmesi, trafik sorununun büyümesinin önlenmesi**

##### **GEREKÇE:**

Nüfusun hızla artması ve çarpık kentleşme, kent içi ulaşımında da temel sorunlara yol açmaktadır. Gerek Urfa ve Mardin yönündeki karayolları ve çevre yolunun aynı zamanda mevcut demiryolu hattının şehir merkezinden geçmesi ve Bağlar'ı şehir merkezinden fiziksel olarak ayırması da kent ulaşımını olumsuz etkilemektedir. Akıcı ve güvenli ulaşımın sağlanması ve sorunların giderilmesi için Kent Ulaşım Mastır Planı kapsamında DBB ortaklığıyla gerekli çalışmalar ve düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Belediyemiz şehir içi ulaşımın akıcı ve güvenli hale getirilmesi, trafik sorununun büyümesinin önlenmesini stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

#### **Stratejik Amaç 7: Bağlar'ı geçmişine uygun olarak yeniden yeşille buluşturmak ve "Yeşil Bağlar" beklentisini gerçekleştirmek**

##### **GEREKÇE:**

Belediyemiz sınırları dâhilinde 130 hektarlık yeşil alan planlanmışsa da kaçak ve çarpık yapılaşma nedeniyle yeşil alanlarda da konutlar yapılmıştır. Dolayısıyla merkez Bağlar'da yeşil alan miktarı ve park sayısı oldukça sınırlıdır. Adını yüz yıl önce yörede bulunan üzüm bağlarından alan Bağlar, bugün yeşil alana hasrettir. Türkiye genelinde kişi başına düşen yeşil alan miktarı 10 m<sup>2</sup> iken bu miktar Bağlar'da ise yeni yapılan parklarla birlikte bu oran 1,4 m<sup>2</sup>'ye ancak çıkarılabilmektedir. Bugün Bağlar'da toplam 31 adet park bulunmaktadır. Şehirdeki yeşil alan miktarı ve park sayısı artırılarak standartların yakalanması ve nitelikli bir çevrede doğayla barışık yaşama hakkının her yurtaşına sunulması demokratik ve ekolojik belediyecilik yaklaşımımızın esasıdır. Nüfusun çok yoğun olduğu ilçede,

kişi başına düşen yeşil alan miktarı çok yetersiz düzeydedir. Planlı bölgelerde yeşil alanlar için ayrılan yerlerin hızlı bir şekilde yeşillendirilmesi, plansız bölgelerde de yeşil alanların artırılması gerekmektedir. Belediyemiz "Yeşil Bağlar" yaratmayı stratejik amaç olarak belirlemiştir.

### **Stratejik Amaç 8: Toplumsal belediyecilik anlayışından hareketle, yurttaşlarımızın toplumsal-kültürel etkinliklere katılım ve eğitim olanaklarının artırılması**

#### **GEREKÇE:**

350 bin kişilik nüfusu ile 31 şehirden daha büyük bir nüfusa sahip olan Bağlar'da, yurttaşların toplumsal, kültürel ve spor ihtiyaçlarını karşılayacak tesis ve alanlar oldukça kısıtlıdır. Yurttaşların temel yurttaşlık hakkı olan spor yapma, toplumsal, kültürel ve sportif etkinliklere katılım ve ilgili eğitim olanaklarının artırılması hem kentleşme sürecini hızlandıracak, hem yurttaşların kentle doğrudan ilişkilimlerini sağlayacak hem de nitelikli yaşam kalitesinin artmasına katkı sunacaktır. Belediyemiz yurttaşlarının toplumsal, kültürel ve sportif etkinliklere katılım ve eğitim olanaklarının artırılmasını stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

### **STRATEJİK AMAÇ 9: MAHALLE STATÜSÜNE GEÇİRİLEREK BELEDİYEYE BAĞLANAN KÖYLERE KENTSEL HİZMETLERİN GÖTÜRÜLMESİ**

#### **GEREKÇE:**

2004 yılında çıkarılan yasa gereği mücavir alanda bulunan 21 köy ile 24 mezra, mahalle statüsüne geçirilerek Belediyemize bağlanmıştır. 2013 itibarıyla ise Bağlar toplam 47 mahalleden oluşmakta olup bunların 35'i mahalle statüsüne geçirilen çevre köylerden oluşmaktadır. Merkez Bağlar'daki mahallelerde nüfus yoğunluğu tüm Belediyemiz nüfusunun %92,6'sını oluşturmaktadır. Köylerde nüfus yoğunluğu düşük olmasına karşılık kırsal mahallerdeki temel şehircilik ve toplumsal hizmetler henüz tamamlanmamıştır. Kırsal mahalleleri şehre ve diğer kırsal mahallelere bağlayan yollara büyük bir ihtiyaç bulunmaktadır. Mahalle statüsündeki bu köylere temel şehircilik ve toplumsal hizmetlerin sağlanması ve bu yöndeki mevcut yaklaşımın güçlendirilerek sürdürülmesi zorunludur. Belediyemiz, mahalle statüsüne geçirilerek belediyeye bağlanan köylere, şehircilik ve toplumsal hizmetlerin götürülmesini stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

### **STRATEJİK AMAÇ 10: SÜRDÜRÜLEBİLİR SAĞLIKLI, TEMİZ BİR ŞEHİRDE YAŞAMIN SAĞLANMASI VE GELİŞTİRİLMESİ; EKOLOJİK BELEDİYECİLİK ANLAYIŞININ HAYATA GEÇİRİLMESİ**

#### **GEREKÇE:**

Şehirler, toplumsal yaşam örgütlenmesi ile bir arada ortak yaşama kültürünün ve düzeyinin açığa çıktığı temel yerleşim birimleridir. Ortak kullanım alanlarının mimarisi, kullanım hakları ve yöntemi, bu alanlara yurttaşların yaklaşımı, nitelikli bir kentsel çevrede yaşama istemi ve bunun gereklerinin yerine getirilmesi, ekolojik yaşam bilinci ve duyarlılığı oluşturmayla doğrudan ilişkilidir. Doğal gereksinimlere denk düşen üretim ve tüketim modellerinin ve teknolojilerinin desteklenmesi ve uygulanması; doğayla ve diğer tüm canlı türleriyle barışık bir yaşamı destekleyen ve mümkün kılan önemli bir yaklaşımdır.

Şehircilik politika ve hizmetlerinin planlanması, geliştirilmesi ve uygulamasında diğer canlı türleriyle uyum içerisinde ve eko-sisteme saygılı bir yerel yönetim deneyimi oluşturmak doğal dengenin insan eliyle ve özellikle de kapitalist sistemin doğal kaynakları hızlı bir şekilde yok etmesine bağlı olarak geri dönüşü olmayacak hız ve biçimde bozulması sonucunda ortaya çıkan sorunlara çözüm yolları sunmak için belki de ilk adım olacaktır.

Bu doğrultuda, ve doğa ile uyumlu politika/program ve projeleri ile doğal yaşamın, ve doğayla barışık yaşamın desteklenmesi adına Belediyemiz; sürdürülebilir nitelikli bir kentsel çevrede yaşama bilincinin geliştirilmesi ve ekolojik belediyecilik anlayışının hayata geçirilmesini stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

## **TOPLUMSAL HİZMETLERE YÖNELİK STRATEJİK AMAÇLAR**

### **STRATEJİK AMAÇ 1: KADINLARIN EKONOMİK, TOPLUMSAL VE KÜLTÜREL AÇIDAN GÜÇLENDİRİLMESİ**

#### **GEREKÇE:**

Eğitim, istihdam, şiddet, katılım, sosyal güvenlik sistemine dâhil olma gibi temel yaşam hak göstergelerine bakıldığında; Bağlar'da yaşayan kadınların çok olumsuz koşullar altında yaşamaya çalıştığı somut bir şekilde görülecektir. Bağlar'da yaşayan toplam kadın sayısı 177.452'dir. 15-29 yaş aralığında yaşayan kadın sayısı 51.965'dir (%14,52). Çalışabilir kadın nüfus aralığı olan 15-65 yaş aralığında olan kadın sayısı 109.252'dir (%30,54). Bağlar'da bir okuldan mezun (ilköğretim, ortaokul, lise, yüksekokul) kadın sayısı 47.370'tür.Yani sadece %14 tür. Bağlar'da üniversite mezunu kadın sayısı ise sadece 2128 yani sadece %06'dır.

Diyarbakır'da ücretli, maaşlı, yevmiyeli çalışan kadın sayısı 17.717, işveren olan kadın sayısı 1.193, kendi hesabına çalışan kadın sayısı ise 6.838'dir. Geri kalan kadınların büyük çoğunluğu ücretsiz aile işçisi olarak "ev kadını" kategorisinde çalışmaktadır.

Bu nedenle belediyemiz kadınların toplumsal, kültürel ve ekonomik hayata daha etkin katılabilmesi için gerekli koşulları oluşturmayı stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

### **STRATEJİK AMAÇ 2: TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ PERSPEKTİFİNİN GELİŞTİRİLMESİNİN SAĞLANMASI**

#### **GEREKÇE:**

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği perspektifinin hem toplumsal ilişkilene biçimlerinde, hem şehircilik hizmetleri ve toplumsal politikalarda hem de kurumsal örgütlenmemizde sağlanması Belediyemizin yüksek öncelikli temel yaklaşımıdır. Tüm dünya ölçeğinde olduğu üzere ne yazık ki Bağlar'da da kadına yönelik ayrımcı politikalar ve yaklaşımlar devam etmektedir. Bu doğrultuda Belediyemiz toplumsal ve cinsiyet eşitliği perspektifinin geliştirilmesini stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

### **STRATEJİK AMAÇ 3: ÇOCUKLARIN HAYATA KARŞI GÜÇLENDİRİLMESİ, EĞİTİM DESTEĞİ VERİLMESİ, TOPLUMSAL VE KÜLTÜREL İHTİYAÇLARININ KARŞILANMASI.**

#### **GEREKÇE:**

Türkiye'de çocuk nüfus oranı ortalama %22'dir. Bağlar'da okul çağındaki nüfus yoğunluğu buna karşın yeterli imkânın ve alternatifinin olmaması, beraberinde eğitim ile ilgili birçok sorun ortaya çıkarmaktadır. Bağlar'da 0-14 yaş arasında 119.543 (%36) çocuk ve 15-29 yaş arasında 104.452 (%31) genç yaşamaktadır. İlçe nüfusunun %67'si 0-29 yaş arasındadır.

Bağlar'da toplam 4 anaokulu, 2 ilkokul, 8 ilköğretim okulu, 14 ortaokul ve 11 lise bulunmakta olup özel okullarla birlikte toplam okul ve eğitim kurumu sayısı 130'a, derslik sayısı ise 1354'e ulaşmaktadır. Toplam 2716 öğretmenin görev yaptığı bu okullara kayıtlı 87.767 öğrenci bulunmaktadır. Derslik başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 70, ortaöğretimde 66, mesleki ve teknik eğitimde 55 gibi yüksek seviyelerdedir.

Bağlar'daki ilköğretimlerde bulunan kütüphane başına düşen öğrenci sayısı 2774 ve öğrenci başına düşen kitap sayısı 1,87'dir. Okul mevcutları, ortalama sınıf mevcutları, öğrenci başına düşen öğretmen sayısı ve laboratuvar, bilgisayar, kütüphane ve kitap sayısı Bağlar'daki eğitim kalitesini doğrudan olumsuz etkilemektedir. Okulların fiziki koşullarının, eğitim araç ve gereçlerinin yetersizliği nedeniyle okullarda sosyal, kültürel, sportif aktiviteler yapılamamakta, modern ve alternatif eğitim yaklaşımları ve yöntemleri kullanılamamaktadır.

Belediyemiz çocukların hayata karşı güçlendirilmesi, eğitim desteği verilmesi, toplumsal, kültürel ve sportif ihtiyaçlarının karşılanmasını stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

#### **STRATEJİK AMAÇ 4: GENÇLERİN GELECEĞE HAZIRLANMASI, MESLEK EDİNMELEİNE YÖNELİK EĞİTİMLERLE DESTEKLENMESİ, TOPLUMSAL KÜLTÜREL İHTİYAÇLARININ KARŞILANMASI**

##### **GEREKÇE:**

Türkiye nüfusunun sayısal olarak 12.691.746'lık nüfusunu, oran olarak %41,1'ini çocuklar ve gençler oluşturmaktadır. Genç nüfusun toplam nüfus içindeki oranı %16,6'dır. Genç nüfusun %51,2'sini erkek nüfus, %48,8'ini kadın nüfus oluşturmaktadır. Bağlar'da bu yaş aralığında 70.289 genç yaşamaktadır. Bu nüfusun % 49,97'si erkek % 50,03'ü erkektir. 1990-2000 yılları arası yoğun göç alan Bağlar'da, göçün yarattığı sorunlardan en çok etkilenen toplumsal kesimlerden biri de gençlerdir. Bağlar'da lise sınıf mevcudu ortalaması 65,59'dur. Fen laboratuvarı başına düşen lise öğrenci sayısı 2700; Bilgisayar laboratuvarı başına düşen lise öğrenci sayısı 1472 ve bilgisayar başına düşen öğrenci sayısı 82,24'tür.

Bağlar'daki liselerde bulunan kütüphane başına düşen öğrenci sayısı 2700 ve öğrenci başına düşen kitap sayısı 0,75'tir. Diyarbakır ÖSS Başarı sıralamasında 73. Sıradadır. Belediyemiz tüm gençleri geleceğin temel aktörleri olarak tanımlamaktadır. Bu çerçevede de belediyemiz gençlerin geleceğe hazırlanması, meslek edinmelerine yönelik eğitimlerle desteklenmesi, sosyal kültürel ihtiyaçlarının karşılanmasını stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

#### **STRATEJİK AMAÇ 5: GENÇLERİN TOPLUMSAL YAŞAMA, KARAR MEKANİZMALARINA VE ŞEHİR YÖNETİMİNE ETKİN VE TAM KATILIMININ SAĞLANMASI VE GENÇLERİN ÖZGÜR YURTTAŞLIK BİLİNCİNİN ARTIRILMASI VE DEMOKRASİ KÜLTÜRÜNÜN GELİŞMESİNE DESTEK OLUNMASI**

##### **GEREKÇE:**

Kendini ifade etme imkânları bulamayan; yeterli ve adil eğitime erişemeyen; tarihsel, kimliksel, sınıfsal, kültürel ve toplumsal gelişim koşulları sunulmayan; karar ve uygulama süreçlerinde katılım ve temsil olanakları bulamayan gençlerin toplumla ve kentle aidiyet duygusu geliştirememekte geleceğe ilişkin beklentileri azalmakta, umutları, hayalleri, özgüvenleri, yaratıcılıkları ve yetenekleri sınırlanmaktadır.

Belediyemiz, demokratik, özgür ve adil belediyeçilik ilkesinden hareketle, genç nüfus yapısını bir fırsat olarak değerlendirilmektedir. Belediyemiz bu yaklaşım gereği gençlerin toplumsal yaşama, karar mekanizmalarına ve kentsel politikalara etkin ve tam katılımını sağlamayı; gençlerin özgür yurttaşlık bilincinin artırılmasını ve demokrasi kültürünün gelişmesine destek olmayı stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

#### **STRATEJİK AMAÇ 6: MADDE BAĞIMLILIĞINA YÖNELİK ŞEHİR ÖLÇEĞİNDE YÜRÜTÜLECEK KAMPANYALARDA ETKİN ŞEKİLDE ROL ALARAK GENÇLERİN BEDENEN VE ZİHNEN SAĞLIKLI BİRER BİREY OLMALARI YÖNÜNDE SORUMLULUK ÜSTLENİLMESİ**

##### **GEREKÇE:**

Günümüzde eğitim, toplumsal, sportif ya da kültürel faaliyetlere erişemeyen ya da işsizlikle boğuşan gençler giderek daha fazla geleceğe dair umutlarını yitirmektedir. Toplumsal bağların ve dayanışmanın hızla zayıflaması, bireylerin bencilleşmesi ve artan yabancılaşma, kendisini özgürce ifade edememek gibi pek çok farklı etken gençliğin toplumsallaşma isteklerini kendileri ve tüm toplum için sağlıklı ve yoz ortamlarda gerçekleştirmeye itmektedir. Hızla yaygınlaşan madde bağımlılığı yalnızca bir asayiş sorunu değil aslında ve daha çok toplumsal, ekonomik, kültürel bir sorundur. Madde bağımlılığıyla tanışma yaşının resmi raporlara göre 11'e kadar düştüğü ve kullanılan maddelerin giderek kimyasal-sentetik maddeler olmaya başladığı düşünüldüğünde madde bağımlılığı sorunu her şeyden öte toplumun geleceğiyle ilişkilidir. Belediyemiz bu yaklaşım doğrultusunda madde bağımlılığına yönelik şehir ölçeğinde yürütülecek kampanyalarda etkin şekilde rol alarak gençlerin bedenen ve zihnen sağlıklı birer birey olmaları yönünde sorumluluk üstlenilmesini stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

#### **STRATEJİK AMAÇ 7: ENGELLİ YURTTAŞLARIN YAŞAM STANDARTLARININ YÜKSELTİLMESİ, TOPLUMSAL YAŞAMA ETKİN KATILIMLARININ KOŞULLARININ OLUŞTURULMASI**

##### **GEREKÇE:**

Akraba evliliğinin hala yaygın olması, doğum öncesi ve sonrası sağlık hizmeti desteğinin yetersiz olması, genel sağlık hizmetlerine erişim konusunda yaşanan sıkıntılar ve benzeri faktörler; kentimizde engelli yurttaş sayısının fazla olmasına neden olmaktadır. Ayrıca kentimizde engellilere yönelik hizmet üreten kurum ve kuruluşların kapasitesi de ihtiyacı karşılamaktan çok uzaktır. Engelli yurttaşların da tüm şehircilik ve toplumsal hizmetlerden eşit ölçüde faydalanması temel bir insan hakkıdır. Fırsat eşitliği, adil belediyeçilik ve risk altındaki toplumsal grupların korunması ilkelerinin gereği olarak belediyemiz engelli yurttaşların yaşam standartlarının yükseltilmesi, yaşama etkin katılım koşullarının oluşturulmasını stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

#### **STRATEJİK AMAÇ 8: SOSYAL GÜVENCESİ OLMAYAN YURTTAŞLARIN, SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİM İMKÂNLARININ ARTTIRILMASI**

##### **GEREKÇE:**

Bağlar'da işsizlik oranı %65'lerdedir. Gelir getirici bir işe sahip olanların büyük bir kısmı ise tarım, inşaat, pazarcılık gibi sosyal güvencesi olmayan işlerde çalışmaktadır. Bu nedenle kentimizde sosyal güvenlik şemsiyesi altında olmayan ve sağlık hizmetlerine erişim sorunu yaşayan büyük bir nüfus yaşamaktadır. Özellikle kadın ve çocuklar, sağlık hizmetlerine erişimde ciddi sorunlar yaşamaktadır. Bağlar'da İl Sağlık Müdürlüğü verilerine göre; 1 kamu hastanesi, 1 özel hastane, 4 özel dal merkezi, 2 özel tıp merkezi, 1 kamu polikliniği, 20 özel poliklinik, 13 sağlık ocağı, 1 AÇS/AP(Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlama) Merkezi, 1 Verem Savaş Dispanseri bulunmaktadır. Bağlar'da toplam 670 sağlık personeli bulunmaktadır. Doğum öncesi ve sonrası tıbbi destek alma oranı %70,4 ve evde gerçekleşen doğum oranı %3,5'tur. Bağlar'da doktor başına düşen hasta sayısı ise 4500'tür.

Sağlıklı bir yaşam sürme ve sağlık hizmetlerine erişmeyi temel insan hakkı olarak benimseyen belediyemiz sosyal güvencesi olmayan yurttaşların, sağlık hizmetlerine erişim imkânlarının arttırılmasını stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

#### **STRATEJİK AMAÇ 9: YURTTAŞLARIN YAŞAM STANDARDININ YÜKSELTİLMESİ, TOPLUMSAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DUYGUSUNUN GÜÇLENDİRİLMESİ**

##### **GEREKÇE:**

Bağlar'ın en temel sorunlarından biri yoksulluk ve işsizliktir. Kentteki ekonomik yaşam standartları oldukça düşüktür. Kent nüfusunun büyük bir çoğunluğu eğitim düzeyi ve mesleki beceri açısından da bölgesel ve ulusal ortalamaların altında olup, işsizlik ve yoksulluk sorununun kısa vadede çözülmesi mümkün görülmemektedir.

Bağlar'da çalışabilir nüfus olan 15-65 yaş aralığındaki kişi sayısı 220.244'tür. Bu sayı Bağlar nüfusunun 61'ini oluşturmaktadır. İşgücüne katılma oranı Türkiye genelinde 2011'de Türkiye genelinde %49,9 iken 2012 yılında %50'ye yükselmiştir. 2011'de işgücüne katılım oranının en düşük olduğu üç ilden biri olan Diyarbakır %30,6 iken 2012'de bu oran %26,9'a düşmüş ve Diyarbakır işgücüne katılım oranının en düşük olduğu üç ilden biri olma konumunu sürdürmüştür.

Bağlarda yaşayan yetişkin nüfusun %13,1'i işçi olup %9,2'si marjinal işlerde çalışmaktadır. %7,6'sı ise hiçbir işi olmayan işsiz kategorisindedir. Bağlar'da yaşayan "aile reislerinin" %24,6'sı işçi olup %23,3'ü marjinal işlerde çalışmaktadır. %12,2'si ise işsizdir. Marjinal işlerde çalışanlar dâhil edildiğinde işsiz aile reislerinin oranı %35,5'e çıkmaktadır. Yetişkin kadınların %86,7'si ise kendini ev kadını olarak tanımlamaktadır. Düzenli bir işi olan kadınların oranı yalnızca %4'tür. Nüfusun %8,2'sinin hiçbir geliri bulunmamakta, %10,6'sının aylık hane halkı geliri 300 YTL'nin altında, %15,8'inin ise 300-600 YTL arasıdır.



Belediyemiz bir taraftan şehirdeki ekonomik hayatın canlanması için üzerine düşen rolün gereklerini yerine getirirken; bir taraftan da yurttaşlarımızın asgari ihtiyaçlarının karşılanması için destek faaliyetlerinde bulunacaktır. Belediyemiz yurttaşların yaşam standardının yükseltilmesi, sosyal yardımlaşma ve dayanışma duygusunun güçlendirilmesini stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

### **STRATEJİK AMAÇ 10: ŞEHİR KÜLTÜRÜNÜN, ÇOK KÜLTÜRLÜ, ÇOK DİLLİ KENTLİLİK BİLİNCİ OLUŞMASINA KATKI SUNMAK VE YURTTAŞLARIMIZIN KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİYLE BULUŞMASININ SAĞLANMASI**

#### **GEREKÇE:**

Yaşamı güzelleştiren, umudu arttıran, gelecek beklentisini olumlu hayallerle besleyen, ortak değerlerde buluşmayı sağlayan, değer yaratan, üretilen değerleri sahiplenme ve geliştirme yaklaşımı oluşturan, kültürel ve sanatsal çalışmalardır. Zorla yerinden etme politikaları sonrasında yaşanan göç sebebiyle ciddi toplumsal ve kültürel sorunlar yaşayan şehrimizde, kültürel faaliyetlerin geliştirilmesi önemlidir. Yurttaşlarımızın, şehirdeki tüm toplulukların çok dilliliğini, çok kültürlülüğünü ve ortak üretimlerini ortaya koyabilecekleri kültürel ve sanat etkinlikleri düzenlenmesi, bölgesel, ulusal ve uluslararası kültürel ve sanatsal üretimlerle buluşmasının sağlanması demokratik toplumsal belediyeçiliğin esaslarından biridir. Belediyemiz şehir kültürünün oluşmasına katkı sunmak ve yurttaşlarımızın kültür sanat etkinlikleri ile buluşmasını sağlamayı stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

### **STRATEJİK AMAÇ 11: YURTTAŞLARIN SAĞLIKLI VE GÜVENLİ BİR ŞEHİRDE YAŞAMALARININ KOŞULLARININ OLUŞTURULMASI**

#### **GEREKÇE:**

Hızlı, kontrolsüz ve hazırlığı olmayan göç beraberinde çarpık bir kentleşme, kaçak yapılaşma ve ruhsatsız iş yeri açmayı da beraberinde getirmiştir. Bu da, şehrin gelişimini ve ekonomik-toplumsal yaşamını olumsuz etkilemiş; idari anlamda da sağlıklı ve güvenli gıda üretimi ve satışında sorunlar ortaya çıkarmıştır. Belediyemiz, yoğun eğitimler, uyarılar ve örnek uygulamaların teşvik edilmesi gibi çeşitli yöntemlerle, Bağlar'da güvenli, sağlıklı ve güvenli bir kentte yaşamalarının koşullarının oluşturulmasını stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

### **STRATEJİK AMAÇ 12: GÖÇ MAĞDURU YURTTAŞLARIN ADİL VE EŞİT ŞEHİR HİZMETLERİNE ERİŞİMİNİN SAĞLANMASI VE YAŞAM KALİTELERİNİN ARTIŞINA KATKIDA BULUNULMASI**

#### **GEREKÇE:**

Bağlar zorla yerinden etme politikaları sonrasında yaşanan göçün yarattığı tüm sorunların doğrudan yaşandığı bölgedeki en büyük ve en yoğun kentsel merkez konumundadır. Göç sonucu Bağlar'a yerleşen yurttaşlar ekonomik, toplumsal şehircilik, altyapı ve kültürel sorunlarından dolayı en çok sınırlama yaşayan ve sorunla karşılaşan toplumsal gruptur. Belediyemiz, göç mağduru yurttaşların adil ve eşit biçimde şehir hizmetlerine erişiminin sağlanması ve yaşam kalitelerini artışına katkıda bulunulmasını stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

## **KURUMSAL YAPIYA YÖNELİK STRATEJİK AMAÇLAR**

### **STRATEJİK AMAÇ 1: ETKİN, KALİTELİ VE SONUÇ ALICI HİZMET ÜRETİMİ İÇİN TÜM YURTTAŞLARIMIZ VE TOPLUMSAL KESİMLERLE; İLGİLİ TÜM ŞEHİR PAYDAŞLARI VE STK'LARLA DİYALOG, DAYANIŞMA, ORTAKLIK, İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYONUN GELİŞTİRİLMESİ**

#### **GEREKÇE:**

Yerel yönetimler topluma hizmet amacıyla kurulan ve toplumun kaynaklarını kullanan kuruluşlardır. Bu kuruluşların karar alma ve uygulama süreçlerinde, toplumun ihtiyaçlarını, taleplerini, önceliklerini, önerilerini ve şikâyetlerini dikkate almaları ve tüm toplumsal kesimlerle birlikte çalışmaları gereklidir. Bunun yolu da etkin, verimli bir iletişim ve katılım mekanizması yaratmak, ortak iş yapma kültürünü geliştirmektir. Belediyemiz etkin, kaliteli ve sonuç alıcı hizmet üretimi için yurttaşlarla; toplumsal kesimlerle; ilgili tüm kentsel paydaşlarla ve STK'larla diyalog, dayanışma, ortaklık, işbirliği ve koordinasyonun geliştirilmesini stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

### **STRATEJİK AMAÇ 2: BELEDİYEMİZİN, AMAÇ VE HEDEFLERİNE TAŞIYABİLECEK DONANIMA SAHİP ÇALIŞAN YAPISININ OLUŞTURULMASI, ÇALIŞAN SAYISINI ARTTIRMADAN HİZMET ÜRETİM KAPASİTESİNİN VE HİZMET KALİTESİNİN YÜKSELTİLMESİ**

#### **GEREKÇE:**

Bir kurumun başarısında, amacına uygun bir örgütlenme şemasına sahip olması; iş analizlerinin, tanımlarının, performans kriterlerinin net olması, gerek kendi içinde gerekse hedef kitlelerle ve paydaşlarıyla sağlıklı bir iletişimi tesis etmesi, en önemli etkenlerdir. Bilgi toplumu çağını yaşadığımız günümüzde insan kaynaklarının bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi, yönetime katılımlarının sağlanması, kurumun misyonu, vizyonu ve ilkeleri doğrultusunda yönlendirilmeleri önemlidir. Bu nedenle Belediyemiz kendi amaç ve hedeflerine taşıyabilecek donanımına sahip çalışan yapısının oluşturulması, çalışan sayısını arttırmadan hizmet üretim kapasitesinin ve hizmet kalitesinin yükseltilmesini stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

### **STRATEJİK AMAÇ 3: BELEDİYEMİZİN MALİ YAPISININ GÜÇLENDİRİLEREK SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR NİTELİK KAZANDIRILMASI**

#### **GEREKÇE:**

Yerel yönetim hizmetlerinin daha etkin ve kaliteli olarak sunulabilmesi için güçlü ve sürdürülebilir bir mali yapının varlığı şarttır. Mevcut durumda, Belediyemiz gelirlerinin %77'sinin genel bütçe vergi gelirinden oluşmaktadır. Bu oran, Belediyemizin öz gelir kaynaklarını geliştirmesinin yüksek öncelikli bir ihtiyaç olduğunun açık göstergesidir. İlave gelir kaynakları oluşturulması, tahakkuk ve tahsilât oranını artırıcı çalışmalar yapılması, ayrıca tasarruf politikalarına da önem verilmesi gerekmektedir. Belediyemiz bu konudaki eksikliklerini tamamlayarak örgüt modelini güçlendirmeyi, stratejik bir amaç olarak belirlemiştir. Bu nedenlerle Belediyemiz mali yapısını güçlendirerek sürdürülebilir bir nitelik kazandırılmasını stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.

### **STRATEJİK AMAÇ 4: BELEDİYEMİZİN DAHA ETKİN VE DAHA VERİMLİ ŞEHİRCİLİK VE TOPLUMSAL HİZMETLERİ ÜRETİMİ İÇİN FİZİKİ KOŞULLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ; ARAÇ GEREÇ VE TEKNİK DONANIMA SAHİP OLMASI**

#### **GEREKÇE:**

Yerel yönetim hizmetlerinin daha etkin sunulabilmesi için güçlü bir araç parkına sahip olması gereklidir. Mevcut durumda, Belediyemiz araç parkında 14 adet hidrolik sıkıştırımlı çöp kamyonu, 3 adet su tankeri, 3 vakumlu hamarat, 4 traktör hamarat, 7 adet damperli kamyon, 25 adet binek araç, 2 adet greyder, 1 adet silindir, 2 adet ekskavator, 1 adet traktör kepeç, 1 adet bekoloder iş makinesi, 2 adet servis aracı ve 8 adet traktör bulunmaktadır.

Merkez mahallelerin yanı sıra kırsal mahallelere de yerel yönetim hizmetlerinin sunulması gerekliliği dolayısıyla şehircilik hizmet alanı oldukça genişletmiştir. Belediyemizin altyapı ve şehircilik hizmetlerin, daha etkin ve daha verimli olarak sunulabilmesi için, belediyenin araç parkının kapasitesinin güçlendirilmesi gereklidir. Belediyemiz daha etkin ve daha verimli kentsel hizmet üretecek araç gereç ve teknik donanıma sahip olmasını stratejik bir amaç olarak belirlemiştir.



## ŞEHİRCİLİK HİZMETLERİNE YÖNELİK STRATEJİK FAALİYETLER

**STRATEJİK AMAÇ 1:** Eski Bağlar'ın modern bir şehircilik anlayışıyla yeniden yapılandırılması

### HEDEF 1: KENTSEL DÖNÜŞÜM PROJESİNİN YAPILMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Kentsel dönüşüm yapılacak alanlara yönelik planlama ve uygulama projeksiyonlarının çıkarılması	Kadastral işlemler ve hali hazır alım raporlar	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Kentsel dönüşüm yapılması planlanan alanlara yönelik toplumsal doku analizi ve uygulama beklenti anketlerinin yapılması	Hazırlanan çalışma raporları (sayı/nitelik), anket sayısı	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Kentsel dönüşüm yapılması planlanan alanlara yönelik hizmet verecek yapı analiz laboratuvarının kurulması	Analiz laboratuvarının kurulması, analizi yapılan bina sayısı	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Yapı analiz verileri, toplumsal doku analizi ve anketler ışığında kesin planların hazırlanması	Hazırlanan çalışma raporları (sayı/nitelik)	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Kentsel dönüşüm yapılacak mahallelerde fizibilite çalışmasının yapılması	Fizibilite çalışmasının raporu	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Kentsel dönüşüm yapılacak mahallelerde halihazır alımların yapılarak ve kadastral işlemlerin hazırlanması.	Kadastral işlemler ve hali hazır alım raporlar	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Kentsel dönüşüm yapılacak mahallelerde fizibilite çalışmasının yapılması	Fizibilite çalışmasının raporu	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
8. Kentsel dönüşüm yapılacak mahallelerde mevcut durumun tahmini maliyetin yapılması	Tahmini maliyet durum raporu	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
9. Kentsel dönüşüm yapılacak mahallelerde yönetmeliğinin hazırlanması	Yönetmelik	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Yazı İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
10. Kentsel dönüşüm yapılacak mahallelere yönelik mimari ve şehir planı projelerinin hazırlanması	Kentsel dönüşüm projesi	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
11. Kentsel dönüşüm yapılacak mahallelerde uygulanacak projenin yaklaşık maliyetinin hazırlanması	Proje yaklaşık maliyet raporu	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
12. Uzlaşma komisyonunun oluşması	Komisyon çalışmaları	2015-2019	Başkanlık, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Yazı İşleri Müdürlüğü İMO, STKlar,	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
13. Kentsel dönüşüm yapılacak projenin tüm hatlarıyla kamuoyu ile paylaşılması.	Proje raporunun paylaşılması	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü- Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
14. İhale hazırlıklarının yapılması.	İhalenin ilan edilmesi	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü- Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**STRATEJİK AMAÇ 2:** Cadde ve sokakları, dış cephe görünümü, kaldırımları ve regresyon alanlarıyla tüm Bağlar'a çağdaş bir kent görünümü kazandırmak

### HEDEF 1: KENTSEL TASARIM PROJESİ KAPSAMINDA KARACADAĞ (SENTO) CADESİ'NİN YENİDEN DÜZENLENMESİ

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Mardin-Urfa yolu kesişimi (Kantar'dan) başlayarak tüm Karacadağ/Sento Caddesinin Karayolları Bölge Müdürlüğü Tarafından Ulaşım Master planına Uygun asfaltlanması, Kaldırım, Bisiklet yolu yapılması, çizgilendirilmesi ve araç trafiği için yeniden düzenlenmesi	Yol uzunluk ve genişliği, asfalt miktarı, çizgilenen şerit sayısı ve uzunluğu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü İmar ve Şehircilik Müdürlüğü- ve KGM ve DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. 170 Adet Binanın Dış Cephe Düzenlemesi, Adres ve Yön Tabelaları monte edilmesi	Düzenlenen binaların ve tabelaların sayısı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü ve KGM ve DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Elektrik iletim hatlarının yeraltına alınmasıyla ilgili DEDAŞ'la lobi faaliyetleri yürütülmesi	Faaliyet raporları ve toplantıların sayıları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DEDAŞ-DBB-KGM	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Refüj düzenlemeleri ve ağaçlandırma	Düzenlenmiş refüj sayısı ve ağaçlandırma oranı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-KGM-DBB-park ve Bahçeler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Modern ve estetik aydınlatma	Aydınlatılmış yol, cadde ve sokak sayısı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-KGM-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Karayolları Bölge Müdürlüğü tarafından 65.000 m <sup>2</sup> kaldırım düzenlemesi	Düzenlenen kaldırım miktarı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-KGM-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 2: KENTSEL TASARIM PROJESİ KAPSAMINDA EMEK CADDESİ'NİN İÇİNDE KALAN EVLERİN DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI'NCA KAMULAŞTIRILARAK YENİDEN DÜZENLENMESİ

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Emek Caddesi'nin içinde kalan 11 ev ve iş yerinin Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığına kamulaştırılması yapılarak yeniden düzenlenmesi	Yol uzunluk ve genişliği, asfalt miktarı, çizgilenen şerit sayısı ve uzunluğu	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü- Fen İşleri Müdürlüğü ve DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Elektrik iletim hatları yeraltına alınması ile ilgili DEDAŞ'la lobi faaliyetleri yürütülmesi	Faaliyet raporları ve toplantıların sayıları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü- DEDAŞ-DBB-KGM-ÇSB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Refüj düzenlemeleri, ağaçlandırılması	Düzenlenmiş refüj sayısı ve ağaçlandırma oranı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü- Büyükşehir Belediyesi DEDAŞ-DBB-ÇSB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Modern ve estetik aydınlatma	Aydınlatılmış yol, cadde ve sokak sayısı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü- Büyükşehir Belediyesi DEDAŞ-DBB-KGM-ÇSB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından kaldırım düzenlemesi	Düzenlenen kaldırım miktarı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü- Büyükşehir Belediyesi- DBB-KGM-ÇSB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 3: TÜM MAHALLELERİMİZDE KALDIRIM YAPIM-ONARIM ÇALIŞMALARININ YÜRÜTÜLMESİ

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Bağcılar Mahallesi yeni açılan imar yollarında kaldırım - parke taşı ve asfalt yapımı çalışması projesinin hazırlanması	Proje hazırlık raporu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	İhale hazırlık raporu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilan edilmesi	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Yapım ve onarımı tamamlanmış kaldırım miktarı	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 2	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Körhat Mahallesi tamamlanmamış alanlarda kaldırım ve parke taşı döşenmesi çalışması projesinin hazırlanması	Proje hazırlık raporu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	İhale hazırlık raporu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilan edilmesi	2014-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Yapım ve onarımı tamamlanmış kaldırım miktarı	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 3	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Fatih Mahallesi tamamlanmamış alanlarda kaldırım ve parke taşı döşenmesi çalışması projesinin hazırlanması	Proje hazırlık raporu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	İhale hazırlık raporu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilan edilmesi	2014-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Yapım ve onarımı tamamlanmış kaldırım miktarı	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 4	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Alıpınar Mahallesi tamamlanmamış alanlarda kaldırım ve parke taşı döşenmesi çalışması projesinin hazırlanması	Proje hazırlık raporu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	İhale hazırlık raporu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilan edilmesi	2014-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Yapım ve onarımı tamamlanmış kaldırım miktarı	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 5	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Muradiye Mahallesi tamamlanmamış alanlarda kaldırım ve parke taşı döşenmesi çalışması projesinin hazırlanması	Proje hazırlık raporu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	İhale hazırlık raporu	2014-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilan edilmesi	2014-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Yapım ve onarımı tamamlanmış kaldırım miktarı	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 6	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Kaynaratepe Mahallesi tamamlanmamış alanlarda kaldırım ve parke taşı döşenmesi çalışması projesinin hazırlanması	Proje hazırlık raporu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	İhale hazırlık raporu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilan edilmesi	2014-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Yapım ve onarımı tamamlanmış kaldırım miktarı	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 7	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Yeniköy Mahallesi tamamlanmamış alanlarda kaldırım ve parke taşı döşenmesi çalışması projesinin hazırlanması	Proje hazırlık raporu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	İhale hazırlık raporu	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilan edilmesi	2014-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Yapım ve onarımı tamamlanmış kaldırım miktarı	2014-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 8	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
Öğretmenler, Barış, Cengizler, Emek, Hatboyu vd. caddelerin kaldırım yapımı ve onarımı	Yenilenen kaldırım miktarı	2015-2019	DBB Fen Daire Başkanlığı-Fen İşleri Müdürlüğü Lobi Faaliyeti yürütülecek	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 9	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Tüm mahallelerde periyodik kaldırım bakım-onarımının yapılması	Bakım ve onarımı yapılan kaldırım miktarı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

#### HEDEF 4: YOL YAPIM, ASFALTAMA VE ONARIM ÇALIŞMALARININ DÜZENLENMESİ

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Bağcılar'da yeni yapılaşma alanlarında yeni yollar açılarak yol alt temelini-kaldırım ve parke taşı döşenmesinin hazırlanması	Açılan ve alt temeli yapılan yol miktarı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Bağcılar'da yeni yapılaşma alanlarında asfaltlama çalışması yapılması	Asfaltlanan cadde, sokak sayısı ve asfalt miktarı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü DBB Fen Daire Bşk.	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 2	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Muhtelif bölgelerde düzenli yol bakım-onarımının yapılması	Bakım ve onarımı yapılan yol miktarı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 3	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Kırsal mahalleler olan köy ve mezralarda düzenli yol bakım-onarımının yapılması	Bakım ve onarımı yapılan yol miktarı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 4	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Kırsal mahalleler olan köy ve mezralarda köy içi yollarına parke taşı ve alt temel malzemesi serilmesi	Yapılacak olan yol miktarı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 5	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Kırsal mahalleler olan köy ve mezralarda köprü ve menfez yapılması	Yapılacak menfez ve köprü miktarı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

#### HEDEF 5: KİLİTLİ PARKE TAŞI YAPIM VE ONARIM ÇALIŞMALARI

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Muhtelif bölgelerde kilimli parke yapım ve onarım çalışmaları	Kilimli parke döşenen sokak sayısı ve parke miktarı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

#### STRATEJİK AMAÇ 3: Bağlar'da yaşayan yurttaşların eşit, sağlıklı enerji hakkının sağlanması

#### HEDEF 1: BAĞLAR'DAKİ ÖZELLİKLE KIŞ AYLARINDA YAŞANAN ELEKTRİK KESİNTİLERİ SORUNUNUN ÇÖZÜLMESİNİN SAĞLANMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Elektrik kesintilerinin yoğunlaştığı mahalle, cadde ve sokakların tespiti	Faaliyet raporları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Olası kesinti nedenlerinin ve çözüm yollarının raporlanması	Faaliyet raporları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. İlgili makamlarla lobi faaliyetlerinin yapılması	Faaliyet raporları, görüşme miktarları ve gönderilen resmi yazışmalar	2015-2019	Başkan Yardımcıları	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 2: BAĞLAR'DA SOKAK AYDINLATMASI BULUNMAYAN KAMUSAL ALANLARIN SOKAK AYDINLATMASINA KAVUŞTURULARAK, TÜM YURTTAŞLARIN SAĞLIKLI VE GÜVEN İÇİNDE DO- LAŞABİLECEĞİ SOKAKLARIN SAĞLANMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Sokak aydınlatması olmayan mahalle, cadde ve sokakların tespiti	Faaliyet raporları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. İhtiyaç duyulan sokak aydınlatması sayısı, ihtiyaç ve çözüm yollarının raporlanması	Faaliyet raporları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. İlgili makamlarla lobi faaliyetlerinin yapılması	Faaliyet raporları, görüşme miktarları ve gönderilen resmi yazışmalar	2015-2019	Başkan Yardımcıları	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 3: KENTTEKİ TÜM HAVAI HATLARIN DEDAŞ TARAFINDAN YERALTINA ALINMASININ SAĞLANMASI.

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. İlgili makamlarla lobi faaliyetlerinin yapılması	Faaliyet raporları, görüşme miktarları ve gönderilen resmi yazışmalar	2015-2019	Başkan Yardımcıları	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## STRATEJİK AMAÇ 4: Planlı kentsel gelişmenin sağlanması ve kentsel estetik seviyenin yükseltilmesi

### HEDEF 1: ESKİ BAĞLAR'DA İMAR PLANLARININ YAPILMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. DBB ile lobi faaliyetleri yapılarak prestijli konut bölgeleri oluşturulması	Faaliyet raporları ve görüşme miktarları	2015-2019	Başkanlık Makamı	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. İmar plan ve harita da- talarının eksik kısımlarının sayısallaştırılması	Faaliyet raporları, toplantı tutanakları	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Eski Bağlar bölgesinin 1/1000'lik imar planlarının hazırlanması	Faaliyet raporları	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

### HEDEF 2: 18. MADDE İMAR UYGULAMALARININ YAPIMI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. İşlemleri tamamlan- mamış 1 alan ile gerekli görüldüğü takdirde ilan edi- lecek alanlarda 18. madde uygulanması	Uygulama raporu	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

### HEDEF 3: BAĞLAR ESTETİK KURULUNUN OLUŞTURULMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile eşgüdüm için- de Bağlar Estetik Kurulunun oluşturulması	Kurul raporu	2014-2015	Başkanlık Makamı TMMOB bileşenleri- DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Estetik Kurul Yönetmeliği'nin oluşturul- ması	Yönetmelik	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Yazı İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

### HEDEF 4: BAĞCILAR MAHALLESİNDEKİ YENİ YAPILAŞMA ALANLARINDAKİ ALT YAPI ÇALIŞMALARININ SÜRDÜRÜLMESİ

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Batı kolektör ana hattının yapımı için DISKİ ve DBB ile Lobi faaliyetlerinin yürütül- mesi	Faaliyet raporları, görüşme sonuçları ve resmi yazışmalar	2015-2019	Başkanlık Makamı	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Bağcılar'daki yeni yapıla- şma alanlarında içme suyu sebekesinin döşenmesi	Faaliyet raporu, sonuçları ve resmi yazışmalar	2015-2019	Başkanlık Makamı	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi



## HEDEF 5: PLANA UYGUN YAPILAŞMANIN SAĞLANMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Mevcut yeni kaçak yapılaşmanın saptanması	Denetim raporları ve sonuçları	2015-2019	Yapı Kontrol Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Düzenli denetimlerle olası kaçak yapılaşmanın önüne geçilmesi	Denetim raporları ve sonuçları	2015-2019	Yapı Kontrol Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**STRATEJİK AMAÇ 5:** Şehrin konut alanları ve sanayi alanlarının ayrılması, şehir merkezindeki ulaşımı tıkayan odakların azaltılması ve şehrin sağlıklı gelişimi için çeşitli meslek gruplarının siteleştirilerek şehir dışına taşınması

## HEDEF 1: OTO GALERİCİLERİN SİTELEŞTİRİLEREK ŞEHİR DIŞINA TAŞINMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Oto galericilerin siteleştirilerek şehir dışına taşınması için lobi faaliyetlerinin yürütülmesi	Faaliyet raporları ve sonuçları	2015-2019	Başkanlık makamı, başkan yardımcıları, DBB, KB, SB, YB, ilgili esnaf ve sanatkar odası ve dernekler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
2. Halihazırda şehir içinde farklı alanlarda faaliyet gösteren oto galerilerin toplu bir şekilde faaliyet gösterebileceği alanın tespiti	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
3. Söz konusu tespit edilen alana yönelik projelendirmenin yapılması	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
4. Uzlaşma komisyonları oluşturularak meslek grubu üyeleriyle görüşmeler yürütülmesi	Faaliyet raporları, görüşme sonuçları ve resmi yazışmalar	2015-2019	Başkanlık makamı, başkan yardımcıları, DBB, KB, SB, YB, ilgili esnaf ve sanatkar odası ve dernekler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
5. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile ortaklaşa söz konusu meslek grupları için uygun alan, siteleşmelerin oluşturulması/inşa edilmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
6. Otogalericiler sitesinin faaliyete girmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB-	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB

## HEDEF 2: DEMİRCİLERİN SİTELEŞTİRİLEREK ŞEHİR DIŞINA TAŞINMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Demircilerin siteleştirilerek şehir dışına taşınması için lobi faaliyetlerinin yürütülmesi	Faaliyet raporları ve sonuçları	2015-2019	Başkanlık makamı, başkan yardımcıları, DBB, KB, SB, YB, ilgili esnaf ve sanatkar odası ve dernekler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
2. Halihazırda şehir içinde farklı alanlarda faaliyet gösteren demircilerin toplu bir şekilde faaliyet gösterebileceği alanın tespiti	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
3. Söz konusu tespit edilen alana yönelik projelendirmenin yapılması	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
4. Uzlaşma komisyonları oluşturularak meslek grubu üyeleriyle görüşmeler yürütülmesi	Faaliyet raporları, görüşme sonuçları ve resmi yazışmalar	2015-2019	Başkanlık makamı, başkan yardımcıları, DBB, KB, SB, YB, ilgili esnaf ve sanatkar odası ve dernekler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
5. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile ortaklaşa demirciler için uygun alan, siteleşmelerin oluşturulması/inşa edilmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
6. Demirciler sitesinin faaliyete girmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB-	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB

### HEDEF 3: HURDACILARIN VE ARDIYELERİN SİTELEŞTİRİLEREK ŞEHİR DIŞINA TAŞINMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Hurdacıların ve ardiyelerin siteleştirilerek şehir dışına taşınması için lobi faaliyetlerinin yürütülmesi	Faaliyet raporları ve sonuçları	2015-2019	Başkanlık makamı, başkan yardımcıları, DBB, KB, SB, YB, ilgili esnaf ve sanatkar odası ve dernekler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
2. Halihazırda şehir içinde farklı alanlarda faaliyet gösteren ardiye ve hurdacıların toplu bir şekilde faaliyet gösterebileceği alanın tespiti	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
3. Söz konusu tespit edilen alana yönelik projelendirilmenin yapılması	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
4. Uzlaşma komisyonları oluşturularak meslek grubu üyeleriyle görüşmeler yürütülmesi	Faaliyet raporları, görüşme sonuçları ve resmi yazışmalar	2015-2019	Başkanlık makamı, başkan yardımcıları, DBB, KB, SB, YB, ilgili esnaf ve sanatkar odası ve dernekler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
5. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile hurdacılar ve geri dönüşüm malzemesinin depolanması için uygun alan, siteleşmelerin oluşturulması/inşa edilmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
6. Hurdacılar sitesinin faaliyete girmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB-	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB

### HEDEF 4: AHŞAP, AĞAÇ İŞÇİLİĞİ ESNAFININ VE DİREKHANENİN SİTELEŞTİRİLEREK ŞEHİR DIŞINA TAŞINMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Ahşap, ağaç işçiliği esnafının ve direk hanenin siteleştirilerek şehir dışına taşınması için lobi faaliyetlerinin yürütülmesi	Faaliyet raporları ve sonuçları	2015-2019	Başkanlık makamı, başkan yardımcıları, DBB, KB, SB, YB, ilgili esnaf ve sanatkar odası ve dernekler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
2. Halihazırda şehir içindeki merkezi alanlarda faaliyet gösteren ahşap, ağaç işçiliği esnafının ve direkhanenin toplu bir şekilde faaliyet gösterebileceği alanın tespiti	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
3. Söz konusu tespit edilen alana yönelik projelendirilmenin yapılması	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
4. Uzlaşma komisyonları oluşturularak meslek grubu üyeleriyle görüşmeler yürütülmesi	Faaliyet raporları, görüşme sonuçları ve resmi yazışmalar	2015-2019	Başkanlık makamı, başkan yardımcıları, DBB, KB, SB, YB, ilgili esnaf ve sanatkar odası ve dernekler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
5. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile ortaklaşa ahşap işçiliği için uygun alan ve yeni direkhane sitesinin oluşturulması/inşa edilmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
6. Yeni direkhane sitesinin faaliyete girmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB-	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB

### HEDEF 5: TOPTANCI ESNAFININ SİTELEŞTİRİLEREK ŞEHİR DIŞINA TAŞINMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Toptancı esnafının siteleştilererek şehir dışına taşınması için lobi faaliyetlerinin yürütülmesi	Faaliyet raporları ve sonuçları	2015-2019	Başkanlık makamı, başkan yardımcıları, DBB, KB, SB, YB, ilgili esnaf ve sanatkar odası ve dernekler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
2. Halihazırda şehir içinde farklı alanlarda faaliyet gösteren toptancıların toplu bir şekilde faaliyet gösterebileceği alanın tespiti	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
3. Söz konusu tespit edilen alana yönelik projelendirilmenin yapılması	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
4. Uzlaşma komisyonları oluşturularak meslek grubu üyeleriyle görüşmeler yürütülmesi	Faaliyet raporları, görüşme sonuçları ve resmi yazışmalar	2015-2019	Başkanlık makamı, başkan yardımcıları, DBB, KB, SB, YB, ilgili esnaf ve sanatkar odası ve dernekler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
5. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile yeni toptancılar sitesinin oluşturulması/ inşaa edilmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
6. Yeni toptancılar sitesinin faaliyete girmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB-	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB

### HEDEF 6: BİR MODERN BORANHANE KURULARAK HEM KUŞ VE GÜVERCİN YETİŞTİRİCİLİĞİYLE TARİHSEL BAĞLARI KOPARMADAN GELECEĞE TAŞIMAK AYNI ZAMANDA GÜVERCİN VE KUŞ SATICILARININ ŞEHİR DIŞINA TAŞINMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Güvercin ve kuş satıcılarının bir boranhane kapsamında şehir dışına taşınması için lobi faaliyetlerinin yürütülmesi	Faaliyet raporları ve sonuçları	2015-2019	Başkanlık makamı, başkan yardımcıları, DBB, KB, SB, YB, ilgili esnaf ve sanatkar odası ve dernekler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
2. Halihazırda şehir içinde farklı alanlarda faaliyet gösteren güvercin ve kuş satıcılarının toplu bir şekilde faaliyet gösterebileceği alanın tespiti	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
3. Söz konusu tespit edilen alana yönelik projelendirilmenin yapılması	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
4. Uzlaşma komisyonları oluşturularak meslek grubu üyeleriyle görüşmeler yürütülmesi	Faaliyet raporları, görüşme sonuçları ve resmi yazışmalar	2015-2019	Başkanlık makamı, başkan yardımcıları, DBB, KB, SB, YB, ilgili esnaf ve sanatkar odası ve dernekler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
5. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile yeni boranhane oluşturulması/inşaa edilmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB
6. Yeni boranhane faaliyetine girmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB-	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi-DBB

**STRATEJİK AMAÇ 6:** Şehir içi ulaşımın akıcı ve güvenli hale getirilmesi, trafik sorununun büyümesinin önlenmesi

**HEDEF 1:** ULAŞIM MASTIR PLANI TEMELİNDE ORTAK ÇALIŞMALAR İLE ŞEHİR İÇİ TRAFİĞİN RAHATLATILMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Ulaşım mastır planı doğrultusunda DBB ile ortak lobi faaliyetlerin yapılması	Faaliyet raporları	2015-2019	DBB, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Yol işgallerinin önlenmesi	Çalışma raporları ve sonuçları	2015-2019	Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Tek yön uygulamasının yaygınlaştırılması (UKOME ve DBB ile lobi faaliyetlerin yapılması)	Faaliyet raporları ve sonuçları	2015-2019	DBB, UKOME, Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 2:** BİSİKLET YOLLARI VE UYGUN ŞERİTLENDİRMELER YAPILARAK ŞEHİR İÇİ TRAFİKTE OTOMOBİL DIŞINDAKİ ALTERNATİF ULAŞIM BİÇİMLERİNİN ÖZENDİRİLEREK VE GELİŞTİRİLEREK ŞEHİR İÇİ TRAFİĞİN RAHATLATILMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Ulaşım mastır planı doğrultusunda DBB ile ortak lobi faaliyetlerin yapılması	Faaliyet raporları	2015-2019	DBB, UKOME, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Bisiklet kullanımına uygun seçilmiş yollarda pilot şeritlendirme uygulamaları	Çalışma raporları ve sonuçları	2015-2019	DBB, UKOME, Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Farklı halkla ilişkiler çalışmalarıyla bisiklet kullanımının özendirilmesi ve yaygınlaştırılması	Faaliyet raporları ve sonuçları	2015-2019	DBB, UKOME, Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**STRATEJİK AMAÇ 7:** Bağlar'ı geçmişine uygun olarak yeniden yeşille buluşturmak ve "Yeşil Bağlar" beklentisini gerçekleştirmek

**HEDEF 1:** BAĞLAR'DA KİŞİ BAŞINA DÜŞEN YEŞİL ALAN MİKTARINI MODERN STANDARTLARA UYGUN MİKTARLARA YÜKSELTMEK

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. DSİ Kanal üstü "Yeşil Kuşak" 2. Etap kapsamında Kültür Merkezi ve Sosyal Yaşam Meydanı projesinin yapılması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilan edilmesi	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 2	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. DSİ Kanal üstü "Yeşil Kuşak" 4. Etap kapsamında Su Sporları Kompleksi projesinin yapılması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilan edilmesi	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 2	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. DSİ Kanal üstü "Yeşil Kuşak" 6. Etap park projesinin yapılması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilan edilmesi	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 3	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Bütün parkların onarımı	Çalışma raporu, onarılmış park sayısı	2015-2019	Parklar ve Bahçeler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi



## HEDEF 2: UYGUN GÖRÜLEN YEŞİL ALANLARDA VE YEŞİLLENDİRİLMEMİŞ ALANLARDA GÜL BAHÇELERİ OLUŞTURULMASI

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Gül bahçesi oluşturulacak alanların tespiti	Proje keşifleri	2015-2019	Parklar ve Bahçeler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015-2019	Parklar ve Bahçeler Müdürlüğü - Fen İşleri Müdürlüğü- Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilan edilmesi	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Parklar ve Bahçeler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 3: BELEDİYEMİZİN BİR FİDANLIK KURMAK SURETİYLE İHTİYAÇ DUYDUĞU ÇİÇEKLERİ VE DİKİLECEK AĞAÇLAR İLE SÜS BİTKİLERİNİ DAHA ÇOK SAYIDA VE DAHA UCUZA TEMİNİNİN SAĞLANMASI AYNI ZAMANDA YURTTAŞLARIMIZIN DOĞAYLA BARIŞIK NİTELİKLİ ZAMAN GEÇİRMELERİ VE ÜRETİCİLLİĞE TEŞVİK EDİLMESİ AMACIYLA HOBİ BAHÇELERİ OLUŞTURULMASI

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Fidanlık ve hobi bahçesi oluşturulacak alanların tespiti	Proje keşifleri	2015-2019	Parklar ve Bahçeler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü- Parklar ve Bahçeler Müdürlüğü -Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilan edilmesi	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Parklar ve Bahçeler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 4: HEM ŞEHRİN KİMLİĞİNİ ORTAYA KOYMAK VE TARİHİYLE İLİŞKİSİNİ KURMAK, HEM DE ŞEHİRDEKİ YURTTAŞLARIN DOĞAYLA BAĞLARINI GÜÇLENDİRMEK AMACIYLA BİR BAĞ EVİ KURULMASI

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Bağ evi kurulacak alanın tespiti	Proje keşifleri	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü, Parklar ve Bahçeler Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü, Parklar ve Bahçeler Müdürlüğü- Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilan edilmesi	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## STRATEJİK AMAÇ 8: Toplumsal belediyecilik anlayışından hareketle, yurttaşlarımızın toplumsal-kültürel etkinliklere katılım ve eğitim olanaklarının artırılması

### HEDEF 1: HER YIL 2 ADET TOPLUMSAL, KÜLTÜREL, SANATSAL VE EĞİTİM FAALİYETLERİN YÜRÜTÜLEBİLECEĞİ MEKÂNLARIN OLUŞTURULMASI

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. 1. Mahalle evinin yapılması (toplantı salonu, mutfak, mahalle meclisi, kardelen, gençlik için 2'şer oda ve muhtarlık)	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2015	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2015	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2015	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 2	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. 2. Mahalle evinin yapılması (toplantı salonu, mutfak, mahalle meclisi, kardelen, gençlik için 2'şer oda ve muhtarlık)	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2015	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2015	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2015	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 3	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. 3. Mahalle evinin yapılması (toplantı salonu, mutfak, mahalle meclisi, kardelen, gençlik için 2'şer oda ve muhtarlık)	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2016	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2016	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2016	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2016	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 4	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. 4. Mahalle evinin yapılması (toplantı salonu, mutfak, mahalle meclisi, kardelen, gençlik için 2'şer oda ve muhtarlık)	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2016	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2016	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2016	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2016	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 5	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. 5. Mahalle evinin yapılması (toplantı salonu, mutfak, mahalle meclisi, kardelen, gençlik için 2'şer oda ve muhtarlık)	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2017	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2017	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2017	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2017	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 6	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. 6. Mahalle evinin yapılması (toplantı salonu, mutfak, mahalle meclisi, kardelen, gençlik için 2'şer oda ve muhtarlık)	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2017	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2017	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2017	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2017	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 7	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. 7. Mahalle evinin yapılması (toplantı salonu, mutfak, mahalle meclisi, kardelen, gençlik için 2'şer oda ve muhtarlık)	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2018	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2018	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2018	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2018	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 8	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. 8. Mahalle evinin yapılması (toplantı salonu, mutfak, mahalle meclisi, kardelen, gençlik için 2'şer oda ve muhtarlık)	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2018	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2018	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2018	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2018	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 9	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Çok amaçlı misafirhanenin yapılması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2016-2017	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2016-2017	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2016-2017	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2016-2017	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 10	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Pilot bir sokağın trafiğe kapatılması ve yaya trafiğine uygun olarak düzenlenmesi	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 11	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
-------------	-----------------------	-------	-----------------	---------------

1. Diyarbakır 5 no.lu Cezaevi'nin İnsan Hakları Müzesi olması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü- Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 12	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Risk altındaki çocuklara yönelik çocuk danışma merkezinin yapılması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü- Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları, Merkezin yapılması ve merkezden hizmet alan çocuk sayısı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 13	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Fatih Mahallesi çocuk oyun evi yapılması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2018-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 14	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Alıpınar mahallesindeki Süryani Kilisesinin restorasyonu	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Kalkınma Ajansı -DBB-İl Kültür Müdürlüğü ve ilgili STK'lar	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 2: SPORİF ETKİNLİKLERİN YAPILABİLECEĞİ MEKÂNLARIN OLUŞTURULMASI

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Su Sporları Kompleksi içinde 1. yüzme havuzunun yapılması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2018-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 2	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Su Sporları Kompleksi içinde 2. yüzme havuzunun yapılması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2018-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 3	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Su Sporları Kompleksi içinde 3. yüzme havuzunun yapılması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2018-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 4	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Spor kompleksi yapılması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2018-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2018-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 6	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Spor Kompleksi çerçevesinde futbol sahası yapılması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü - Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve K. Birimi

**STRATEJİK AMAÇ 9:** Mahalle statüsüne geçirilerek Belediyemize bağlanan köylere kentsel hizmetlerin götürülmesi

#### HEDEF 1: KÖYLERİN ULAŞIM YOLLARININ YAPILMASI

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Köylere ulaşım yollarının sathi kaplama yapılması	Sathi kaplama yapılan köy yolu miktarı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

#### HEDEF 2: KÖY İÇİ YOLLARININ YAPIMI

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Köy içi yolların stabilize yapılması	Stabilize yapılan köy içi yolların miktarı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 3: KÖY İÇİ YOLLARIN YAPIMINDA DAHA ETKİN ÇÖZÜMLER VE DAHA AZ MALİYETLİ YAPILABİLMESİ İÇİN KONKASÖR ŞANTİYESİNİN OLUŞTURULMASI**

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Konkasör şantiyesinin yapılacağı yerin seçimi ve projelendirilmesi	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü- Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve K. Birimi

#### HEDEF 4: KÖYLERİN İÇME SUYU ŞEBEKELERİNİN YAPIM VE ONARIMI

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Köylerin içme suyu şebekelerinin yapım ve onarımı DİSKİ ve DBB lobi çalışması	Çalışma raporları ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DİSKİ	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

#### HEDEF 5: KÖYLERİN KANALİZASYONLARININ YAPIMI

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Köylerin kanalizasyon şebekesinin yapılması DİSKİ ve DBB lobi çalışması	Faaliyet raporları ve sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DİSKİ	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 6: KÖYLERİN OKUL, KÖY MEYDANLARI, MEZARLIK, VB. ORTAK KULLANIM ALANLARININ YAPIMI VE ONARIMI**

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Köylerin ortak kullanım (okul, köy meydanları, Mezarlık, vb.) alanlarının yapımı ve onarımı.	Çalışma raporları ve yapılan ve onarılan alan sayısı	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü-DBB Fen İşleri Daire Başkanlığı	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi



**STRATEJİK AMAÇ 10:** Sürdürülebilir sağlıklı, temiz bir şehirde yaşamın sağlanması ve geliştirilmesi; ekolojik yerel yönetim anlayışının hayata geçirilmesi

**HEDEF 1:** KATI ATIK TOPLAMA, TAŞIMA, AKTARMA VE NİHAİ BERTARAFINA KADAR OLAN TÜM SÜRECİN YENİDEN DÜZENLENMESİ VE ÖRGÜTLENEREK İYİLEŞTİRİLMESİ

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Çöp toplama sisteminin, güzergâhlar ve toplama saatinin netleştirilmesi, rutin çöp toplama ve taşıma sisteminin oluşturulması.	Çalışma raporu	2014-2015	Bilgi İşlem Müdürlüğü-Temizlik Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Çöp toplama alanlarını birim alanlara bölerek, sistematik bir program yapmak ve bu program dâhilinde farkındalık artırıcı çalışmalar yapmak	Çalışma raporu ve sonuçları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Zabıta Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Pilot sitelerde kapıcılara ve yöneticilere yönelik eğitim seminerleri düzenlenmesi.	Eğitim raporları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Zabıta Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Esnaflara, kapıcılara ve yöneticilere yönelik eğitim seminerleri düzenlenmesi.	Eğitim raporları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Zabıta Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Gezici ekiplerin denetimleri yapılacak, bilgilendirme broşürleri dağıtılacak ve cezai işlemler yapılacak	Çalışma raporları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Zabıta Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Temizlik ve çevre temizliği bilincinin geliştirilmesine yönelik okullarda bilgilendirme çalışmaları yürütülmesi	Çalışma raporları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 2	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Belirli mahalleler ve alanlarda çöp toplama hizmetinin, kademeli hizmet alımı yoluyla yapılması.	Çalışma raporu	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Çevre Koruma Birimi-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 3	Performans Göstergeleri	Dönem	Uygulama Birimi	Takipçi Birim
1. 39 ana caddenin yıkanması	Çalışma raporu	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 2:** PİLOT BÖLGELERDE BAŞLATILAN GERİ KAZANIM UYGULAMASININ YAYGINLAŞTIRILMASI VE İYİLEŞTİRİLMESİ.

FAALİYETLER	Performans göstergesi	Dönem	Uygulama Birimi	Takipçi Birim
1. Geri kazanım uygulama çalışmaları için ilgili yönetmelikte belirtilen nitelikte çöp konteyniri, çöp kutusu vd. araç, gerecin alınması	Çalışma raporu	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Hamravat evlerinde geri kazanım uygulaması başlatılması	Çalışma raporu ve sonuçları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Zümrüt Kent, Sayın Sitesi, Güney Doğu sitelerinde geri kazanım uygulaması başlatılması için çalışma yapılması	Çalışma raporları ve sonuçları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Bağcılar'daki pilot sitelerde geri dönüşüm/kazanım amaçlı uygulama başlatılması	Çalışma raporları ve sonuçları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Bayramoğlu sitesinde geri kazanım uygulaması başlatılması	Çalışma raporları ve sonuçları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Batıkent Sitesi'nde geri kazanım uygulaması başlatılması	Çalışma raporları ve sonuçları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Ninova ve NCity gibi büyük alışveriş merkezleri, benzin istasyonları, restoranlar gibi geri kazanılabilecek atığı çok olan işyerlerinde geri kazanım uygulaması başlatılması	Çalışma raporları ve sonuçları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
8. Bağlar genelinde tüm okullarda başlatılan geri kazanım uygulamasında iyileştirme yapılması	Çalışma raporları ve sonuçları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
9. Atık pil, elektronik atık vd. benzer atıkların toplanmasına yönelik pilot uygulamalar yürütülmesi	Çalışma raporları ve sonuçları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
10. Plastik, kağıt ve cam çöplerin ayrıştırılarak toplanmasına yönelik pilot uygulamalar yürütülmesi	Çalışma raporları ve sonuçları	2015-2019	Temizlik Müdürlüğü-Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

### HEDEF 3: GÜRÜLTÜ VE GÖRÜNTÜ KİRLİLİĞİNİN AZALTILMASI

FAALİYETLER	Performans Göstergeleri	Dönem	Uygulama Birimi	Takipçi Birim
1. Çevresel gürültünün değerlendirilmesi ve yönetimi yönetmeliği Ek VII B listesinde yer alan işletmelere "Gürültü Kontrol Belgesi" verilmesi	Faaliyet raporları	2015-2019	Mali Hizmetler Müdürlüğü- Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Konut alanlarında yer alan, çevreye rahatsızlık veren, süküneti bozan (demirci, mermerci, marangoz, hurdacı v.b.) işyerlerinin şehir dışına çıkarılmasına için tespiti	Faaliyet raporları	2015-2019	DBB Fen Daire Bşk.- İmar Müdürlüğü Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Gürültüye neden olan bar, disko, müzikhol ve müzikli restoran gibi işletmelerin rutin denetimlerinin yapılması.	Denetim raporları ve sonuçları	2015-2019	Çevre Koruma Birimi- Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Görüntü kirliliğine neden olan uygulamaların kademeli olarak kaldırılması	Faaliyet raporları	2015-2019	Çevre Koruma Birimi- Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

### HEDEF 4: HAVA KALİTESİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ VE HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ

FAALİYETLER	Performans Göstergeleri	Dönem	Uygulama Birimi	Takipçi Birim
1. Kömür satış noktalarında denetim yapılarak, kömür kalorisi, külü, kükürt, şişme endeksi, nem miktarı gibi parametrelerin standartlarının hayata geçirilmesi (DBB Ortak Çalışma)	Faaliyet raporları	2015-2019	DBB-Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Katı yakıt satış noktalarının izin belgelerinin kontrolden geçirilmesi (Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile ortak çalışma)	Faaliyet raporları	2015-2019	DBB-Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Hava kirliliğine neden olan konut, fabrika ve benzeri işletmelerin filtre kullanmalarını sağlayacak denetimler yapmak. (İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile ortak çalışma)	Denetim raporları ve sonuçları	2015-2019	DBB-İÇSM-Çevre Koruma Birimi	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

### HEDEF 5: 2 SABİT SEMT PAZARI YAPILARAK YURTTAŞLARIN DAHA SAĞLIKLI VE GÜVENLİ ALIŞVERİŞ YAPMALARINI SAĞLAMAK, ÇEVRE VE GÖRÜNTÜ KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ.

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. 1. Sabit semt pazarının yapılması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü-Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

FAALİYET 2	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. 2. Sabit semt pazarının yapılması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü- Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2015-2019	Fen İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## TOPLUMSAL HİZMETLERE YÖNELİK STRATEJİK FAALİYETLER

### STRATEJİK AMAÇ 1: Kadınların ekonomik, toplumsal ve kültürel açıdan güçlendirilmesi

#### HEDEF 1: KADINLARIN İSTİHDAM KAPASİTELERİNİ ARTTIRMAYA VE İŞ HAYATINA HAZIRLAMAYA YÖNELİK EĞİTİMLERİ SÜREKLİ VE PLANLI OLARAK GERÇEKLEŞTİRMEK.

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Bilgisayar kursu düzenlenmesi.	Her yıl 3 bilgisayar kursu düzenlenmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. El sanatları kursu düzenlenmesi, üretilen ürünlerin kermes düzenlenerek sergilenmesi	Her yıl bir kurs düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Bilgisayarlı muhasebe kursu düzenlenmesi	Her yıl 2 kurs düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Yönetici sekreterlik eğitimi düzenlenmesi	Her yıl 2 kurs düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Çocuk bakıcılığı eğitimi düzenlenmesi	Her yıl 60 kadına eğitim vermek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. İletişim, diksiyon eğitimi verilmesi	Her yıl 60 kadına iletişim ve diksiyon eğitimi vermek.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Biçki-dikiş kursu verilmesi	Her yıl 60 kadına biçki-dikiş kursu verilmesi	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

#### HEDEF 2: KADINLARA EĞİTİM DESTEĞİ VEREREK, BİREYSEL KAPASİTELERİNİN GÜÇLENMESİNE DESTEK OLMAK.

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. I. ve II. Kademe okuma-yazma kursları düzenlenmesi.	Yılda 5 kurs düzenlenerek yılda ortalama 70 kadına eğitim vermek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Açık ilköğretim ve lise uygulamalarına devam eden kadınlara Matematik, Türkçe ve İngilizce gibi temel derslerde kurslar düzenlenmesi	Her yıl 3 kurs düzenlenerek yılda ortalama 70 kadına eğitim desteği vermek.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Kadınlara yönelik LYS hazırlık kursları düzenlenmesi	Her yıl kurs düzenlenerek yılda ortalama 70 kadına eğitim desteği vermek.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Kadınlara hukuki hakları, temel sağlık bilgisi, bulaşıcı hastalıklar, aile planlaması vb. eğitimler verilmesi	Her ay bir seminer düzenlenerek yılda ortalama 500 kadına ulaşmak.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## STRATEJİK AMAÇ 2: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği perspektifinin geliştirilmesinin sağlanması

#### HEDEF 1: TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ KONUSUNDA TOPLUMSAL DUYARLILIK YARATMAK

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi verilmesi	Yılda en az 5 karma gruba toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi vermek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Şehir ölçeğinde kadınlara bilgilendirme faaliyetlerinin düzenlenmesi	Her yıl en az 4 panel, seminer, atölye, konferans vb. çalışmaları düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Kadın dayanışması, cins bilinci, demokratik değerler vs konularda eğitimler yapılması	Her yıl 4 eğitim grubu oluşturularak 40 kadına eğitim vermek.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. DBB ile ortak Uluslararası Kadın Konferansı'nın örgütlenmesi	Uluslararası kadın konferans düzenleyerek ve kitap olarak yayınlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü-DBB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

#### HEDEF 2: Belediyemizde kadın erkek eşitliğinin sağlanmasına yönelik kurumsal yapının oluşturulması ve güçlendirilmesi

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Tüm Belediyemiz meclis üyelerine toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi verilmesi	Belediyemizin 37 meclis üyesine toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi vermek	2014-2015	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Tüm Belediyemiz çalışanlarına toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi verilmesi	Belediyemizin tüm çalışanlarına toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi vermek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Bağlar Belediyesi Meclisi Kadın Erkek Eşitliği Komisyonu'nun aktifleştirilerek Bağlar'daki tüm ilgili durumlar hakkında izleyen, yol gösteren bir mercii olmasını sağlamak	Faaliyet raporları	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Bağlar Belediyesi Kadın Erkek Eşitliği Birimi'nin aktifleştirilmesi	2015 yılında Meclis kararının alınması	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve K. Birimi
5. Eşitlik biriminin eğitimler ve toplantılar düzenlemesi	Yılda en az 4 ilgili faaliyet yürütmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Yerel Eşitlik Eylem Planının hazırlanması	"Kadın Erkek Eşitliği Komisyonu", Eşitlik Birimi ve ilgili STK'larla Yerel Eşitlik Eylem Planını hazırlamak	2014-2015	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

7. Yerel Eşitlik İzleme ve Değerlendirme raporunun hazırlanması	"Yerel Eşitlik İzleme ve Değerlendirme" raporunu hazırlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
8. Belediyemiz istihdam politikasında kota uygulamasının sürdürülmesi	Belediyemizde yeni işe alımlarında %40 kadın kotası uygulanması	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
9. Belediyemiz istihdam politikasında kadınlara yönelik pozitif ayrımcılık politikası uygulamasının sürdürülmesi	Belediyemizde işe alımlarda aynı pozisyon için başvuru varsa kadınların tercih edilmesi	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
10. Belediyemizin çalışanlara dönük yaklaşım ve politikalarında kadınlara yönelik pozitif ayrımcılık politikası uygulamasının sürdürülmesi	Kadın müdür ve amir atamalarında kadın çalışanların desteklenerek teşvik edilmesi	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

### HEDEF 3: BELEDİYEMİZİN SUNDUĞU VE/VEYA SUNACAĞI TÜM YEREL YÖNETİM HİZMETLERİNDE TOPLUMSAL CİNSİYETE DUYARLI BÜTÇELEME ESASINA UYGUN YAKLAŞIMI GÖZETMEK

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Bütçe ve mali hazırlık çalışmalarının toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme esasına uygun olarak hazırlanması	Bütçe hazırlıklarını, Kadın Kurulu, Eşitlik Birimi, Kadın Erkek eşitlik komisyonu ve ilgili STK'larla tartışmaya açmak	2015-2019	Başkanlık Makamı, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın Birimi, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Bütçe ve mali hazırlık çalışmalarına yönelik tartışmalara kadınların etkin katılımının teşvik edilmesi	Her yıl düzenli toplantılar yaparak görüş alışverişinde bulunmak	2015-2019	Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Bütçede kadın çalışmaları ve kadınlara yönelik hizmetlere ayrı, özgün bir bütçe ayrılması	Faaliyet ve uygulama raporu	2015-2019	Başkanlık Makamı, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Bütçe harcamalarında kadınlara ayrılan payı takip etmek için cinsiyet ayrımlı veritabanı oluşturulması	Faaliyet ve uygulama raporu	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

### HEDEF 4: ŞEHİR PLANLAMASINDA CİNSİYETE DUYARLI YAKLAŞIMLARI/POLİTİKALARI BENİMSEMİK

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Geliştirilecek imar planlarının toplumsal cinsiyet eşitliği esasında hazırlanması	Kent imar planının Eşitlik Birimi, Kadın Erkek eşitlik komisyonu ve ilgili STK'larla tartışmaya açmak	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Şehir planlamasına yönelik tartışmalara kadınların etkin katılımını teşvik edilmesi	Her yıl düzenli toplantılar yaparak görüş alışverişinde bulunmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

### HEDEF 5: ŞİDDETE MARUZ KALMIŞ, RİSK ALTINDAKİ KADINLARIN KORUNMASI, YENİDEN YAŞAMA HAZIRLANMALARI AMAÇLI ÖZGÜR YAŞAM ALANLARININ OLUŞTURMAK

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Kadın sığınma evinin (20 oda/yatak kapasiteli) planlanması	Takım projeler (Mimari, elektrik, statik, makine)	2014-2015	Fen İşleri Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Projenin ihaleye hazırlanması	Proje keşifleri	2014-2015	Fen İşleri Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü -Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Projenin ihalesinin sonuçlandırılması	İhale sonucunun ilanı	2014-2015	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Uygulamaya başlanıp bitirilmesi	Uygulama raporu, sonuçları	2014-2015	Fen İşleri Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi



## HEDEF 6: KADINLARA YÖNELİK AYRIMCI VE ŞİDDET İÇEREN YAKLAŞIMLARI ORTADAN KALDIRMAK

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Aile danışmanlığı merkezi danışmanlık hizmetlerinin kapasitesinin geliştirilmesi.	Her ay 20 aileye danışmanlık hizmeti vermesi.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Yeni yasal şartlara uygun kadın sığınma evinin açılması.	2015 başından itibaren kadın misafir hanesinin hizmete açılması. Ve ayda ortalama 20 kadına hizmet vermesi.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Kardelen Kadın Evi faaliyetlerinin yaygınlaştırılması	Mahalle evleri ve uygun mekâna sahip diğer toplumsal hizmet birimlerinde ayda en az bir faaliyet gerçekleştirilmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. 8 Mart Dünya Kadın Günü etkinliklerinin düzenlenmesi	Her yıl en az 3 günlük çeşitli faaliyetler (panel, bilgilendirme, atölye, kampanya vb.) içeren program yapmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. 25 Kasım Uluslararası Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele ve Dayanışma Günü	Her yıl en az 3 günlük çeşitli faaliyetler (panel, bilgilendirme, atölye, kampanya) vb. içeren program yapmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Ekonomik, Toplumsal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi (ESKHS) ile ilgili eğitimlerin düzenlenmesi	Her yıl 250 kadına ESKHS ile ilgili eğitimler düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Kadın Haklarına ilişkin bilgilendirme ve farkındalık geliştirici çalışmalar yapılması.	Her ay bir faaliyet düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 7: KADINLARIN TOPLUMSAL KAPASİTELERİNİ GELİŞTİRMEK VE KÜLTÜR/SANAT ETKİNLİKLERİ DÜZENLEMEK.

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Belediyemize bağlı mahalle ve mahalle statüsündeki köylerde saha araştırmaları yapmak.	Yıllık düzenli saha araştırması yürütmek, faaliyet sonuç raporu	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Belediyemize bağlı mahalle ve mahalle statüsündeki köylerde alan taraması yapmak.	Birebir görüşme, odak grup görüşmesi, mülakat vb. yöntemlerle alan taraması yapmak, faaliyet sonuç raporu	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 8: KADIN ÇALIŞMALARI VE POLİTİKALARI MERKEZİNİN AKTİFLEŞTİRİLMESİ

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Kadın Arşiv, Belge ve dokümantasyon biriminin geliştirilmesi	Arşiv kategorileri, dokümantasyon çalışmaları vb. yapmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Kadın ve politika çalıştayları yapmak	Düzenli yıllık çalıştaylar düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Yönetmelikte yer alan faaliyetleri yürütmek	Aylık ve yıllık faaliyet raporları	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**STRATEJİK AMAÇ 3: Çocukların hayata karşı güçlendirilmesi, eğitim desteği verilmesi, toplumsal ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanması**

**HEDEF 1: ÇOCUKLARA YÖNELİK FAALİYETLERİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ VE KAPASİTENİN GÜÇLENDİRİLMESİ**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Eğitim Destek Evi şubelerinin yaygınlaştırılması.	Mahalle Evlerinde, çocuklara eğitim desteği verecek birimlerin oluşturulması.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Yaz Spor Okulu uygulamasının sürdürülmesi	Her yıl en az 300 çocuğun Yaz Spor Okulundan yararlanması.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Seramik/Çamur atölyesinin faaliyete geçmesi.	Her yıl en az 250 çocuğun atölyeye katılımını sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Bisiklet şenliğinin gelenekleştirilmesi.	Her yıl 5 Haziran Dünya Çevre Günü vesilesiyle Bisiklet Şenliği yapılması.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. EDE Çocuk Korosu'nun geliştirilmesi	Çocuk korosunun her yıl en az 2 performans gösterimine çıkacak kapasiteye ulaşmasını sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Müzik atölyesinin geliştirilmesi	Müzik atölyesinin enstrümantal ve teknik kapasitesini aynı anda 40 çocuğa eğitim verecek seviyeye çıkarmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Resim/ Eliši atölyesinin kapasitesinin geliştirilmesi.	Resim/Eliši atölyesinin teknik kapasitesini aynı anda 40 çocuğa eğitim verecek seviyeye çıkarmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
8. Yaratıcı Drama/Tiyatro atölyesinin sürdürülerek geliştirilmesi	Her yıl en az 350 çocuğun atölyeye katılımını sağlamak ve en az 2 performans gösterisi yapmalarını sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
9. Bilişim Teknolojileri Atölyesinin kapasitesinin geliştirilmesi	Her yıl en az 500 öğrencinin bilişim teknolojileri atölyesine katılımını sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
10. Geleneksel çocuk oyunları atölyesinin düzenlenmesi.	Her yıl en az 60 çocuğun atölyeye katılımını sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
11. Fotoğrafçılık Atölyesi	Her yıl en az 60 çocuğun atölyeye katılımını sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
12. Şehir Gezileri Atölyesinin sürdürülmesi	Her yıl en az 1500 çocuğun atölyeye katılımını sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
13. Sinema Atölyesi düzenlenmesi	Her yıl en az 30 çocuğun atölyeye katılımını sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

14. Edebiyat Atölyesi düzenlenmesi	Her yıl en az 120 çocuğun atölyeye katılımını sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
15. Ekoloji Atölyesi düzenlenmesi	Her yıl en az 1000 çocuğun atölyeye katılımını sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
16. Liselere hazırlık kurslarının düzenlenmesi.	Her yıl en az 1500 öğrencinin SBS hazırlık kursundan faydalanmasını sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
17. Etüt sınıflarının açılması.	Her yıl ilköğretim 3 ve 4 sınıflara yönelik en az 500 öğrenci kapasiteli etüt sınıfları açmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
18. Rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi.	Eğitim Destek Evi faaliyetlerine katılan tüm öğrencilere ve ailelerine rehberlik hizmeti vermek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
19. EDE Kütüphanesinin kapasitesinin artırılması	Her yıl en az 500 kitap temin etmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 2: ÇOCUKLARIN TOPLUMSAL, KÜLTÜREL VE SANATSAL İHTİYAÇLARINI KARŞILAYARAK TOPLUMSAL KAPASİTELERİNİ GELİŞTİRMEK VE ETKİN KATILIMLARINI SAĞLAMAK

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Çocukları tiyatro, sinema ve konser vb. sanatsal etkinliklere katılımının sağlanması.	Her yıl en az 3 tiyatro, 5 sinema, 2 konser etkinliğine çocukların katılımının sağlanması.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Çocuklara panel, söyleşi, konferans, sergi vb. etkinliklere katılabilmesi için destek sunulması.	Her yıl 1000 çocuğun etkinliklere katılmasını sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Çocuklar için şölen, piknik, gezi vb. düzenlemek.	Her yıl en az 3 ilgili faaliyet düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Sergi düzenlenmesi	Her yıl çocukların atölye üretimlerini sergileyebilecekleri en az 3 adet sergi açmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Performans gösterimleri	Her yıl çocuklarının atölyelerde geliştirdikleri yeteneklerini paylaşabilecekleri en az 3 adet etkinlik düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Çocuk Gazetesi/Dergisi çıkarmak	Her yıl çocuklarla ilgili faaliyetlerin yer alacağı ve çocuklar tarafından hazırlanacak en az 1 gazete/dergi yayınlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Kitap dağıtarak, okuma alışkanlığı kazandırılması (Kürtçe-Türkçe)	Her yıl en az 5 bin kitabın basılarak dağıtılması.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 3: ÇOCUKLARA YÖNELİK HER TÜRLÜ AYRIMCI, ŞİDDET İÇEREN VE RİSK OLUŞTURABİLECEK YAKLAŞIMLARIN MİNİMALİZE EDİLMESİNİ DOĞRUDAN DESTEKLEMELİK

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Belediyemizin tüm meclis üyelerine çocuk hakları/ayrımıcılık eğitimi verilmesi	Belediyemizin 37 meclis üyesine yönelik Çocuk Hakları/ayrımıcılık Eğitim Atölyesi düzenlemek	2014-2015	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Belediyemizin tüm çalışanlarına çocuk hakları, ayrımcılık eğitimi atölyesi düzenlenmesi	Belediyemizin tüm çalışanlarına yönelik çocuk hakları, ayrımcılık eğitimi atölyesi düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Yetişkinlere çocuk hakları ve ayrımcılık eğitim atölyesi düzenlenmesi	Yılda en az 50 yetişkine yönelik çocuk hakları, ayrımcılık eğitimi atölyesi düzenlenmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Çocuklara yönelik çocuk hakları atölyesi düzenlenmesi	Yılda en az 300 çocuğa yönelik çocuk hakları, ayrımcılık eğitimi atölyesi düzenlenmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Çocuk hakları haftası etkinlikleri düzenlenmesi	Her yıl en az 3 günlük etkinlik (panel, şenlik, sergi vb.) programı hazırlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Çocuk hakları konusunda yerel ve merkezi karar mekanizmalarını etkileme faaliyetlerinin yürütülmesi	Her yıl en az 3 lobi faaliyeti (ziyaret, basın toplantısı vb.) yürütmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Çocuk hakları, risk altındaki çocuklar temalı çalışma ziyaretleri/değişim programları yapılması	Her yıl en az bir faaliyet yürütmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
8. Toplumsal bilgilendirme, duyarlılık ve sorumluluk geliştirici panel, seminer, konferans vb. düzenlenmesi	Her yıl en az 2 ilgili faaliyet yürütmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
9. Toplumsal bilgilendirme, duyarlılık ve sorumluluk geliştirici yaygın kitle faaliyeti gerçekleştirilmesi	Yılda en az 3 adet (Yazılı, görsel medya araçlarının kullanılması, kampanya, billboard, afiş, broşür vb. faaliyetleri yürütmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 4: ÇOCUK EĞİTİM VE DESTEK MERKEZİ'NİN KAPASİTESİNİ GELİŞTİRMEK, RİSK ALTINDAKİ ÇOCUKLARIN TOPLUMSAL YAŞAMDAN KOPMALARINI ENGELLEMELERİ, ÇOCUKLARIN HAYATA KARŞI GÜÇLENDİRMEK VE İLGİLİ BİLEŞENLERDE FARKINDALIK, DUYARLILIK VE SORUMLULUK GELİŞTİRMEK**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Madde bağımlılığını önlemeye yönelik kampanya düzenlenmesi	Tüm kampanya faaliyetleri	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Risk altındaki çocuklara doğrudan eğitim desteği sağlanması	Her yıl en 100 çocuğa doğrudan eğitim desteği sağlanması	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Öğretmenlere yönelik risk altındaki çocuklara yaklaşımla ilgili eğitimlerin verilmesi	Her yıl en 25 öğretmene yönelik eğitim vermek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Risk altındaki çocuklara ve ailelerine yönelik danışmanlık hizmetinin verilmesi	Yılda en az 200 çocuğa yönelik ve ailelerine yönelik danışmanlık hizmeti vermek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Öğrenciler ve öğretmenlerle görüşmelerin yapılması, sorunların ve çözüm önerilerinin tespit edilmesi	Her yıl tüm ilköğretim okullarında bu faaliyeti yapmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Sorunlar ve çözüm önerilerinin yer aldığı yıllık rapor hazırlamak	Raporun kamuoyuna ve ilgili STK'ların bilgilendirmesine sunmak.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Sorunların çözümüne destek olması için bilgilendirici faaliyetler yürütmek	Her yıl en az bir faaliyet(lobi, broşür vb) yürütmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
8. Çocuk web sitesinin kurulması	Web sayfası kurmak ve çocuklarla ilgili her türlü erişimi sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve K. Birimi
9. Çocuklara fotoğraf makinesi verilmesi ve çektikleri fotoğrafların fotoğraf öyküleriyle beraber sergilenmesi	"Çocukların Gözüyle Diyarbakır" Fotoğraf Sergisi	2018	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**STRATEJİK AMAÇ 4: Gençlerin geleceğe hazırlanması, meslek edinmelerine yönelik eğitimlerle desteklenmesi, toplumsal kültürel ihtiyaçlarının karşılanması**

**HEDEF 1: GENÇLİK MERKEZİ VE GENÇLİK KÜTÜPHANESİ'NİN KAPASİTESİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ VE ÇALIŞMALARINI GENİŞLETMEK**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Gençlik Merkezi idari ve teknik kapasitesinin güçlendirilmesi.	Gençlik merkezinin çalışan, araç gereç ve ekipmanının ihtiyaç doğrultusunda temin edilmesi.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Gençlik Merkezinin ilçe düzeyinde tanıtımını yapmak için tanıtım ve lobi faaliyetleri yürütmek	2 ayda bir en az bir TV/radyo programına katılmak ve toplantılar yapmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Gençlik Kütüphanesinin kitap kapasitesinin artırılması	Her yıl kütüphaneye 500 adet yeni kitap almak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Gençlik kütüphanesinin süreli yayınlara abone yapılması	3 günlük gazete ve 5 aylık dergiye abone olmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Gençlik Kütüphanesi PC paket programının hizmete sokulması	Gençlere daha kolay ve hızlı hizmet vermek için paket kütüphane programı satın almak ve hizmete sokmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Gençlik kulüplerinin kurulması	Gençlerin talepleri doğrultusunda kitap, fotoğrafçılık, satranç vb. kulüpler kurulması.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi



**HEDEF 2: GENÇLERİN MESLEKİ BECERİ KAZANMASINI, İSTİHDAM EDİLEBİLİRLİK KAPASİTELERİNİ ARTIRILMASINI VE İŞ HAYATINA HAZIRLANMASINI SAĞLAMAYA YÖNELİK EĞİTİMLER, DANIŞMANLIK HİZMETLERİ VE FAALİYETLER DÜZENLEMEK**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Bilgisayar Eğitimi	Gençlik Merkezi'nde her yıl 100 gence bilgisayar eğitimi verilmesi.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Bilgisayarlı Muhasebe Eğitimi	Gençlik Merkezi'nde her yıl 100 gence bilgisayarlı muhasebe eğitimi verilmesi.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Yabancı dil eğitimi.	Gençlik Merkezi'nde her yıl 100 gence yabancı dil eğitimi verilmesi.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Üniversite hazırlık kursları.	Gençlik Merkezi'nde her yıl en az 60 gence Üniversite hazırlık kursu verilmesi.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Turizm sektörüne ara eleman yetiştirme kursları.	Gençlik Merkezi'nde her yıl 100 gence turizme ara eleman yetiştiren eğitimler verilmesi.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Gençlere yönelik meslek tanıtım faaliyetleri	Gençlik Merkezi'nde her yıl en az 3 meslek tanıtım semineri/toplantısı düzenlenmesi	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Üniversiteye hazırlanan öğrencilere yönelik Tercih Danışmanlık ve Rehberlik Masası kurmak	Her yıl üniversite tercih süresince en az 100 öğrenciye tercih Danışmanlığı ve Rehberliği hizmeti vermek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
8. Üniversite Beden Eğitimi Bölümü Hazırlık Kursu Düzenlenmesi	Her yıl en az 45 gence yönelik hazırlık kursu verilmesi	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
9. Üniversite Resim Bölümü Hazırlık Kursu Düzenlenmesi	Her yıl en az 45 gence yönelik hazırlık kursu verilmesi	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 3: SPORUN ÖZENDİRİLMESİ VE GENÇLERİN SPOR YAPABİLECEKLERİ MEKÂNLAR OLUŞTURULMASI**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Semt spor sahalarının yapılması.	2 semt sahasının (basketbol, voleybol vs) yapılması.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Futbol sahasının yapılması	1 adet çim spor sahasının yapılması	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Spor Yaşam alanlarının oluşturulması	DSİ Kanal üstü Yeşil Kuşak Projesi kapsamında çeşitli spor yaşam alanları oluşturmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon
4. Yaz Spor Okulu	Her yıl en az 2 spor dalında 200 kişilik yaz spor okulu açmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Spor turnuvaları	Her yıl en az 1 spor dalında (plaj voleybolu, futbol vb.) turnuva düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Karacadağ Gençlik Kayak Günleri'nin düzenlenmesi.	Her yıl kış aylarında 50 kişi kapasiteli gençlik kayak günleri düzenlemek.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

#### HEDEF 4: GENÇLİĞİN TOPLUMSAL VE KÜLTÜREL HİZMETLERE ERİŞİMİNİ KOLAYLAŞTIRMAK; İLGİLİ İHTİYAÇ VE TALEPLERİNE YANIT VERMEK

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Film gösterimleri düzenlenmesi	Ayda en az 2 sinema filmi gösterimini yapılması	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Dinletilerin düzenlenmesi	Ayda en az 1 şiir ve/veya müzik dinletisinin yapılması	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Söyleşi, panel düzenlenmesi	Yılda en az 6 adet panel/söyleşinin düzenlenmesi	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Şehir gezileri atölyesi düzenlenmesi	Her yıl en az 300 gencin şehrin tarihi, kültürel ve turistik mekânlarının gezdirilerek hemşerilik, yurttaşlık farkındalığın arttırmak ve şehir kültürünü güçlendirmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Atölye çalışmaları düzenlenmesi	Gençlikle ilgili çeşitli alanlarda (Gençlik ve yoksulluk, edebiyat ve gençlik vb.) atölyeler düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Gençleri tiyatro, sinema ve konser vb. etkinliklere katılımının sağlanması	Gençleri her yıl 2 tiyatro, 5 sinema, 5 konser etkinliğine götürmek.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Gençlere yönelik şölen, moral gecesi, şenlik, piknik, gezi vb. düzenlenmesi.	Her yıl en az 2 adet şölen, moral gecesi, şenlik, piknik, gezi vb. düzenlemek.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
8. Müzik eğitimi ve müzik performans grubunun oluşturulması	Her yıl en az 30 gence müzik ve enstrüman eğitimi vermek ve performans grupları oluşturmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
9. Tiyatro, drama eğitimi	Her yıl en az 30 gence tiyatro/drama eğitimi vermek ve performans grupları oluşturmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
10. Sağlık taramalarının yapılması	Yılda en az 1 kez Hepatit B vb. konularında genel sağlık taramaları yapmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
11. Koruyucu sağlık seminerleri vermek	Yılda en az 8 adet koruyucu sağlık semineri vermek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
12. Gençlik çamaşır evinin kurulması	Üniversiteli ve yoksul gençlerin kullanımına açık bir çamaşır evi faaliyete geçirmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

#### STRATEJİK AMAÇ 5: Gençlerin toplumsal yaşama, karar mekanizmalarına ve şehir yönetimine etkin ve tam katılımının sağlanması ve gençlerin özgür yurttaşlık bilincinin artırılması ve demokrasi kültürünün gelişmesine destek olunması

#### HEDEF 1: GENÇLERİN KARAR MEKANİZMALARINA KATILIM KOŞULLARININ OLUŞTURULMASI, DESTEKLENMESİ

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Gençlik profilini, karar mekanizmalarına katılımlarını, şehir ve toplumsal yaşamdaki yerlerini ve yerel yönetimlerden beklentilerini belirlemek	Kapsamlı bir alan araştırması yapmak ve yayınlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Bağlar Gençlik Meclisi'nin kurulmasının teşvik edilmesi	Meclis kuruluşu için her türlü kolaylaştırıcılık (lobi, tanıtım, toplantı salonu) yapmak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Gençler ve Belediyemiz Başkanlarının ortak toplantılar yapması	Yılda en az 2 kez gençlik temsilcileri ve Belediyemiz Başkanlarının katılacağı gençlik çalışmaları izleme-değerlendirme toplantısı düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Söyleşi/Panel düzenlenmesi	Yılda en az 6 adet panel/söyleşinin düzenlenmesi	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Konferans düzenlenmesi	1 adet uluslararası Gençlik Konferansı düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Atölye çalışmalarının düzenlenmesi	Gençlikle ilgili çeşitli alanlarda (Gençlik ve AB, Şehir Politikaları ve Gençlik vb.) atölyeler düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 2: GENÇLERİN ÖZGÜR YURTTAŞLIK BİLİNCİNİN ARTIRILMASI VE DEMOKRASİ KÜLTÜRÜNÜN GELİŞMESİNE DESTEK OLUNMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Gençlik buluşmaları düzenlenmesi	İki yılda bir adet ulusal ve/veya bölgesel bir gençlik buluşması düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Aktif yurttaşlık eğitimi	Yılda en az 60 gence eğitim vermek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Kent hakkı eğitimi	Yılda en az 60 gence eğitim vermek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Evrensel ve demokratik değerler Eğitimi	Yılda en az 60 gence eğitim vermek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Madde bağımlılığını önleme kampanyası	Kampanya ile ilgili tüm faaliyetler	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Toplumsal cinsiyet eşitliği kampanyası	Kampanya ile ilgili tüm faaliyetler	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Doğayla barışık ve temiz bir Bağlar ve gençlik kampanyası	Kampanya ile ilgili tüm faaliyetler	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**STRATEJİK AMAÇ 6:** Madde bağımlılığına yönelik şehir ölçeğinde yürütülecek kampanyalarda etkin şekilde rol alarak gençlerin bedenen ve zihnen sağlıklı birer birey olmaları yönünde sorumluluk üstlenilmesi

## HEDEF1: MADDE BAĞIMLILIĞIYLA MÜCADELE İÇİN GENİŞ TOPLUMSAL BİR MÜBAHAKAT SAĞLANARAK BAĞIMLILARIN TOPLUMA KAZANDIRILMASI VE REHABİLİTASYONU, MADDE BAĞIMLILIĞININ NEDENLERİNİN ARAŞTIRILARAK, RİSK HARİTASININ ÇIKARILMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Belediyemizin tüm meclis üyelerine şehrimizdeki madde bağımlılığının toplumsal boyutları konusunda eğitim verilmesi, farkındalık yaratılması	Yıllık faaliyet raporu, değerlendirme raporu	2015-2016	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Belediyemizin tüm çalışanlarına şehrimizdeki madde bağımlılığının toplumsal boyutları konusunda eğitim verilmesi, farkındalık yaratılması	Toplantılar, değerlendirme raporları, faaliyet raporları	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Mahallelerde madde bağımlılığının toplumsal boyutları konusunda eğitim verilmesi, farkındalık yaratılması	Toplantılar, değerlendirme raporları, faaliyet raporları	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Mahallelerde anket çalışmaları yaparak Bağlar'daki risk bölgelerini tespit edilmesi	Yapılan anket çalışmaları, elde edilen veri dökümleri, risk haritası	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Madde bağımlıların ya da satıcıları tarafından kullanılan metruk binaların tespit edilip yıkılması	Değerlendirme raporları, faaliyet raporları	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Okul çevrelerindeki ruhsatsız internet kafe vb. işletmelerin tespit edilmesi	Değerlendirme raporları, faaliyet raporları	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**STRATEJİK AMAÇ 7: Engelli yurttaşların yaşam standartlarının yükseltilmesi, toplumsal yaşama etkin katılımlarının koşullarının oluşturulması**

**HEDEF1: ENGELLİLERİN TOPLUMSAL HAYATA KATILMALARINA İMKÂN TANINMASI, REHBERLİK VE DANIŞMANLIK İHTİYAÇLARININ KARŞILANMASI, EĞİTİM DESTEĞİ VERİLMESİ**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Engellilere ilişkin verilere ulaşabilmek için bir saha çalışması yapılması ve verilerin güncellenmesi	Ön rapor yıllık faaliyet raporları	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Engelliler Meclisi'nin kurularak aktifleştirilmesi.	Engelliler meclisinin kuruluşu, toplantıları, faaliyet raporları	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Engelliler Birimi kurularak Bağlar'da yaşayan engelli yurttaşların sorunlarına doğrudan çözüm kaynağı olmak	Engelliler biriminin kuruluşu, toplantıları, faaliyet raporları	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Engellilere yönelik bir telefon çağrı sisteminin oluşturularak engellilerin sorunlarına yanıt verilmesi	Alo Engelli çağrı sisteminin kuruluşu, alınan ve yanıtlanan çağrı sayısı, dökümler	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Belediyemizin tüm meclis üyelerine engelli hakları ve engelsiz bir şehir hakkında eğitim verilmesi, farkındalık yaratılması	Verilen eğitim paketi, nitelik ve kapsayıcılığı	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Belediyemizin tüm çalışanlarına engelli hakları ve engelsiz bir şehir hakkında eğitim verilmesi, farkındalık yaratılması	Verilen eğitim paketi, nitelik ve kapsayıcılığı	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Tüm yurttaşlara yönelik engelli hakları ve engelsiz bir şehir hakkında kampanyalar, halkla ilişkiler çalışmaları düzenlenerek farkındalık yaratılması	Kullanılan malzeme (billboard, afiş, bildiri ve sayısı)	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
8. Engellilere ve ailelerine yönelik rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi.	Engelliler masasına başvuranlara ve ailelerine yönelik rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi. Her ay 10 aile veya engelli.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
9. Engellilere yönelik kültürel ve toplumsal faaliyetlerin düzenlenmesi.	Her yıl engellilere yönelik iki adet kültürel ve toplumsal etkinlik (piknik, şölen, dinleti) düzenlenmesi.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

10. Şehirdeki sinyalizasyon sisteminin engellilere göre revize edilmesi için lobi girişimlerde bulunmak	Her ay en az bir ilgili faaliyet yürütmek ve konu ile ilgili engelli meclisini bilgilendirmek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
11. Yeni yapılacak tüm parklar, spor alanları ve kültürel tesislerin aynı zamanda engellilere uygun, erişimlerini kısıtlamayacak biçimde yapılması.	2015-2019 döneminde yapılacak tüm spor mekânları engellilerin kullanımına da imkân tanıyan alanlar inşa edilmesi.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
12. Yeni yapılacak binalarda engelli rampası ve engellilerin erişimini kolaylaştıran yapısal uygulamaların düzenli kontrol edilmesi	Yeni yapılacak binalara engelli rampası yapılmasını zorunlu kılan meclis kararı alınması.	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
13. Ana caddelerdeki kaldırımların engellilerin hareket olanaklarının kısıtlamaya- cık şekilde düzenlenmesi.	2019 yılı sonunda, engellilere göre düzenlenmemiş kaldırım kalmaması.	2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
14. Engellilerin toplumsal ve ekonomik yaşama katılabil- meleri için mesleki eğitim kurslarının açılması	Açılan kurs türleri, katılımcı sayısı, yararlanıcı sayısı, istihdama katılım sayısı	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
15. Engelli veya refakatçi yardımı olmadan hareket etme sorunu yaşayanlar için özel araçlar alınarak servis imkanı yaratılması	Servis aracının alımı, modeli, kullanılan süre, yararlanıcı sayısı	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi



**STRATEJİK AMAÇ 8: Sosyal güvencesi olmayan yurttaşların, sağlık hizmetlerine erişim imkânlarının arttırılması**

**HEDEF 1: YOKSUL YURTTAŞLARIN İLK KADEME SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİMİNİ SAĞLAMAK VE KORUYUCU SAĞLIK HİZMETLERİ SUNMAK**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Kardelen Kadın Evi'ndeki faaliyetlere katılan kadınların sağlık taramasından geçirilmesi.	Her yıl 500 kadının sağlık taramasından geçirilmesi, anne sütü-emzirme semineri verilmesi ve anne sütü vermeyen kadınlara (500 adet mama) hazır mama desteği sunulması	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Eğitim Destek Evi'ndeki faaliyetlere katılan çocukların sağlık taramasından geçirilmesi.	Her yıl 1500 çocuğu sağlık taramasından geçirmek.	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. İlköğretim okullarında okuyan adolesan dönemdeki kız çocuklarına adolesan eğitimi verilmesi	Her yıl en az 200 kız çocuğuna adolesan eğitimi vermek	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Yoksul ailelerin çocuklarının sünnet ettirilmesi ve şölen düzenlenmesi	Her yıl en az 100 çocuğun sünnet ettirilmesi.	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Halk sağlığı seminerleri verilmesi.	Her yıl en az 5000 yurttaş seminer verilmesi.	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Kırsal mahallelerde koruyucu sağlık hizmeti sunulması.	Koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında, her yıl 10 köyde aile planlaması hizmeti sunmak, meme kanseri muayenesi yapmak, klor tabletleri dağıtmak ve seminerler vermek.	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Beyaz bayrak uygulaması kapsamında, gıda imalathanelerinin denetlenmesinin devam etmesi	Her ay 15 işyerinde denetleme yapılması.	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
8. Belediyemiz çalışanlarının yıllık periyodik muayenelerinin yapılması.	Her yıl tüm çalışanlarımızın periyodik muayenelerinin yapılması.	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
9. Ana Çocuk Sağlığı Merkezi'nde verilen aşı hizmetlerinin kapasitesinin arttırılması.	Her yıl aşı hizmetlerinin kapasitesinin % 15 arttırılması. Aşı hizmetinin devamlılığının sağlanması.	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

10. Aile planlaması hizmetlerinin kapasitesinin arttırılması.	Her yıl aile planlaması hizmetlerinin kapasitesinin % 20 arttırılması ve hizmetlerin devamlılığının sağlanması.	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
11. Berberler, kalfa ve kuaförlere yönelik hepatit kontrolleri ve aşısı yapılmasının sürdürülmesi	Her yıl berberler, kalfa ve kuaförlerin hepatit taraması ve aşısının yapılması	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
12. Okullara bulaşıcı hastalıklarla mücadele kapsamında hijyen seminerlerinin düzenlenmesi	Her yıl eğitim öğretim dönemi başında okullarda bulaşıcı hastalıklarla mücadele seminerleri düzenlemek	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
13. Belediyemizin bünyesinde Sağlık Koordinasyon Kurulu oluşturulması	Belediyemiz Başkanları, İşyeri Hekimi, Sağlık Müdürü, Zabıta Müdürü ve ilgili müdürlerin rutin aylık toplantısı	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
14. Ana Çocuk Sağlığı Merkezi'nin idari ve teknik kapasitesinin güçlendirilmesi.	Ana Çocuk Sağlığı Merkezi'nin çalışan, araç gereç ve ekipmanının ihtiyaç doğrultusunda temin edilmesi.	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**STRATEJİK AMAÇ 9:** Yurttaşların yaşam standardının yükseltilmesi, toplumsal yardımlaşma ve dayanışma duygusunun güçlendirilmesi

**HEDEF 1: ŞEHİRDEKİ EKONOMİK HAYATIN CANLANDIRILMASI**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Yatırımların yönlendirilmesi ve yeni iş alanları açılmasının teşvik edilmesi.	Rutin olarak yürütülecek lobi çalışmaları.	2015-2019	Başkanlık Makamı	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Ticari hayatın geliştirilmesi ve niteliğinin yükseltilmesi.	Rutin olarak esnaflarla diyalog kurulması ve yeni ticari gelişmelerin izlenmesi.	2015-2019	Başkanlık Makamı	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Yerel aktörlerin kapasitesinin geliştirilmesi.	Yerel aktörlerin istemleri doğrultusunda yürütülecek deneyim paylaşımı, eğitim vs etkinlikler.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. İstihdam alanında diğer kurumlarla entegrasyon sağlanması.	Rutin olarak yürütülecek faaliyetler.	2015-2019	Başkanlık Makamı	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Belediyemize ait gayrimenkullerin işletme ve kiralama taleplerinde kadınlara pozitif ayrımcılık yapılması ve belirlenen kira miktarında Belediyemiz Meclis kararıyla % 25 indirim yapılması	Kadınlardan kiralanan/işletilen gayrimenkul ve işletmeler ile alınan ilgili meclis karar sayısı	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. İşletme yönetimi eğitimi	Her yıl küçük işletme sahibi 100 esnafa işletme yönetimi eğitimi verilmesi.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 2: YOKSULLUĞUN YARATTIĞI SORUNLARIN AZALTILMASI**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Yoksulluk haritasının çıkarılması ve yıllık olarak güncellenmesi	İlçedeki yoksulluk verilerinin elde edilmesi için geniş kapsamlı bir saha araştırması yapmak	2015-2019	Bilgi İşlem Müdürlüğü ve Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Yoksulluğun azaltılması yönündeki merkezi politikaların oluşturulmasına yönelik faaliyet yürütmek	Yılda en az bir ilgili faaliyet (lobi, rapor hazırlama, toplantı, konferans, yayın vb.) yürütmek	2015-2019	Başkanlık Makamı	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Gün Işığı Yardımlaşma ve Dayanışma Mağazası'nın kapasitesinin geliştirilerek faaliyetlerinin yaygınlaştırılması.	Her ay en az 100 aileye destek sağlamak	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Sosyal yardım hak eden ancak haberi olmayan yurttaşların bunlardan yararlanmasının sağlanması	ASPB sosyal yardımlarından yararlandırılan kişi sayısı	2015-2019	Bilgi İşlem Müdürlüğü ve Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 3: EĞİTİM ALT YAPI İHTİYAÇLARININ GİDERİLMESİ**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Eğitim destek evi ve çocuk oyun evlerinin bakım, onarım ve çevresel düzenleme ihtiyaçlarının karşılanması.	Düzenli olarak bakım ve onarım ve çevresel düzenleme ihtiyacını karşılamak.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**STRATEJİK AMAÇ 10:** Şehir kültürünün, çok kültürlü, çok dilli kentlilik bilinci oluşmasına katkı sunmak ve yurttaşlarımızın kültür sanat etkinlikleriyle buluşmasının sağlanması

**HEDEF 1:** KÜLTÜREL FAALİYETLERİN GELİŞTİRİLMESİNE KATKIDA BULUNARAK HALKIN ULUSAL VE ULUSLARARASI KÜLTÜREL SANATSAL ÜRETİMLERLE BULUŞMASINA DESTEK OLMAK

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Sinema gösterimleri yapılması.	Her yıl yaz aylarında toplam 10 sinema filmi gösterimi yapılması.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Çok kültürlülük ve çok dillilik ile çeşitli etkinlikler (şenlik, dil eğitimi, panel, eser hazırlama ve yayınlama vb.) düzenlenmesi	Her yıl en az ilgili 2 etkinlik düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Tarihi şahsiyet, mekân veya konu ile ilgili etkinlik düzenlemek.	1 sempozyum, panel seminer vb. düzenlenmesi ve sunulan tebliğlerin kitaplaştırılması.	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 2:** ŞEHİR KÜLTÜRÜ VE YURTTAŞLIK BİLİNCİNİN YAYGINLAŞTIRILMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Basın ve yayın organları kullanılarak şehir kültürü ve şehri sahiplenme konusunda farkındalık artırıcı çalışmaların yapılması	Hemşerilik günleri boyunca basın ve yayın organları kullanılarak bilgilendirme yapılması	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Karacadağ Festivali düzenlenip gelenekselleştirilerek bu alanda yaşayan köylerin ve yurttaşların ortak kültürel değerlerinin sergilenmesi, korunması ve geliştirilmesi için bir platform oluşturulması	Her yıl 2 gün sürecek Karacadağ Festivali boyunca çeşitli etkinlikler (afiş, billboard, dinleti, söyleşi vb.) düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, DBB, SB, YB, ÇB	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 3:** TÜM YURTTAŞLARIN KÜLTÜREL VE SANATSAL FAALİYETLERE ERİŞİMİNİN MÜMKÜN KILINMASI, BU DOĞRULTUDA KÜLTÜREL VE SANATSAL ALT YAPI İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ VE GİDERİLMESİ

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Kültür ve sanat çalışmalarının toplumsal bir ekseninde ele alınarak tüm yurttaşların kültürel ve sanatsal çalışmalara erişimlerine ve katılımlarına uygun hale getirilmesi	Mahalleler düzeyinde yürütülen kültürel ve sanatsal faaliyetler sayısı, bununla ilgili başvuru ve talepler, faaliyet raporları	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Mahalleler düzeyinde kültürel ve sanatsal etkinliklere katılımın geliştirilmesi bunun için kurslar açılması	Mahalleler düzeyinde yürütülen kültürel ve sanatsal faaliyetler sayısı, bununla ilgili başvuru ve talepler, faaliyet raporları	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Mekan ya da araç gereç yetersizliklerinin belirlenmesi ve buna uygun çözümler geliştirilmesi	Faaliyet raporları, alım raporları, dökümler, kullanıcı kayıtları	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**STRATEJİK AMAÇ 11:** Yurttaşların sağlıklı ve güvenli bir şehirde yaşamalarının koşullarının oluşturulması

**HEDEF 1:** SÜREKLİ EĞİTİM VE DENETİMLERLE GIDA GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Konuyla ilgili broşür hazırlanıp dağıtılması	Her yıl 5000 adet broşür dağıtmak	2015-2019	Mali Hizmetler Müdürlüğü-Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Üreticilere ve esnafa yönelik gıda hijyeni konulu eğitim seminerleri düzenlenmesi.	Her yıl 3 seminer verilerek 60 esnaf ve üreticiye sertifika verilmesi	2015-2019	Mali Hizmetler Müdürlüğü-Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Beyaz bayrak uygulamasının tanıtım çalışmasının yapılması ve ilgililere duyurulması.	Düzenli duyuru yapılması	2015-2019	Mali Hizmetler Müdürlüğü-Zabıta Müdürlüğü-Çevre Koruma	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Denetim faaliyetlerinin yapılması	Her ay 100 işyerinin denetlenmesi	2015-2019	Zabıta Müdürlüğü-Çevre Koruma	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Gıda güvenliği ile ilgili gerekli şartları yerine getiren işletmelere beyaz bayrak verilmesi.	Gerekli şartları yerine getiren işletmelere verilen beyaz bayrak sayısı	2015-2019	Mali Hizmetler Müdürlüğü-Zabıta Müdürlüğü-Çevre Koruma	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 2: SÜREKLİ EĞİTİM VE DENETİMLERLE ŞEHİR YAŞAMININ KOLAYLAŞTIRILMASI, GÜVENLİĞİN SAĞLANMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Kaldırım işgallerinin önlenmesi konusunda eğitici faaliyetler uygulanması	Broşür, ziyaret edilen nokta, tespit sayısı; faaliyet raporları	2015-2019	Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Kaldırım işgalleri önlemeye yönelik denetimlerin yapılması.	Sürekli rutin faaliyetler (denetimi tamamlanan cadde sayısı vb.)	2015-2019	Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Uyarıları dikkate almayanlara cezai uygulama başlatılması.	Ceza verilen kişi sayısı	2015-2019	Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Semt pazarlarının bilgisayar ortamına aktarılan verilerinin düzenli kontrolü, güncelleme	İlçedeki tüm pazarların yeniden düzenlenmesi ve semt pazarları ile ilgili bilgilerin bilgisayar ortamına aktarılması.	2015-2019	Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Seyyar satıcıların engellenmesi.	Ceza verilen seyyar satıcı sayısı	2015-2019	Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**STRATEJİK AMAÇ 12:** Göç mağduru yurtttaşların adil ve eşit biçimde şehir hizmetlerine erişiminin sağlanması ve yaşam kalitelerinin artışına katkıda bulunulması

## HEDEF 1: GÖÇ MAĞDURU YURTTAŞLARA ŞEHİR POLİTİKA VE HİZMETLERDE ADİL DAVRANMA VE POZİTİF AYRIMCILIK YAPMAK

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Şehre yönelik planlamalarda göç edenlerin tam katılımının sağlanması	Yılda en az 2 adet toplantı düzenlemek	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Şehir hizmetlerinde göç edenlere öncelik verilmesi, pozitif ayrımcılık yapılması	Belediyemizin hizmet götürdüğü göç yerleşim birimleri	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## KURUMSAL HİZMETLERE YÖNELİK STRATEJİK FAALİYETLER

**STRATEJİK AMAÇ 1:** Etkin, kaliteli ve sonuç alıcı hizmet üretimi için tüm yurtttaşlarımız ve toplumsal kesimlerle; ilgili tüm şehir paydaşları ve STK'larla diyalog, dayanışma, ortaklık, işbirliği ve koordinasyonun geliştirilmesi

## HEDEF 1: BELEDİYEMİZİN YURTTAŞLARLA ARASINDA DÜZENLİ VE NİTELİKLİ İLİŞKİ KURULMASI, HALK İLE DİYALOG KANALLARININ AÇIK OLMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Belediyemiz hizmet binası içerisinde danışma masası uygulamasının etkinleştirilmesi, güçlendirilmesi	Uygulama masasına başvuran kişi sayısı	2015-2019	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Şehir merkezindeki 12 mahallede halk toplantıları yapılması	Toplantı raporları ve sonuçları	2015-2019	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Mahalle statüsündeki köylerde halk toplantıları yapılması	Toplantı raporları ve sonuçları	2015-2019	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Muhtarlarla toplantı yapılarak, görüş ve önerilerinin alınması	Toplantı raporları ve sonuçları	2015-2019	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Esnaf toplantı ve ziyaretleri yapılarak güncel taleplerin, sorunların dinlenmesi	Toplantı raporları ve sonuçları	2015-2019	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Ev ziyaretlerinin yapılması	Faaliyet raporları	2015-2019	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. STÖ'lerle diyalog içinde olup ziyaretler gerçekleştirilerek görüş ve önerilerinin alınması	Faaliyet raporları ve sonuçları	2015-2019	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
8. Tüm toplumsal hizmetlere yönelik çalışma yürüten birimlerle toplantı yapılması	Toplantı raporları	2015-2019	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
9. Başkanlık makamının, haftada bir gün farklı mahallelerdeki hizmet binalarına taşınması	Faaliyet ve görüşme rapor ve sonuçları	2015-2019	Özel Kalem Yazı İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
10. Kamuoyu ölçüm ve değerlendirme çalışmalarının yapılması	Araştırma raporları ve sonuçları	2015-2019	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi



## HEDEF 2: İLETİŞİM KANALLARINDAN ETKİN ŞEKİLDE YARARLANILARAK TÜM YURTTAŞLARIMIZIN VE KAMUOYUNUN BELEDİYEMİZ FAALİYETLERİNDEN HABERDAR EDİLMESİ

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Bağlar Belediye Meclisi'nin gündeminin ve aldığı kararların Muhtarlıklara asılması	Asılan gündem ve karar sayısı	2015-2019	Yazı İşleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Alınan kararların, yürütülen faaliyetlerin Web sitesinde yayınlanması	Yayınlanan karar ve faaliyetlerin sayısı	2015-2019	Bilgi İşlem Müdürlüğü ile Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Müdürlüklerin haftalık faaliyet raporlarının ve çalışma planlarının Belediyemiz hizmet binalarındaki panolara asılması	Asılan rapor ve plan sayısı	2015-2019	Tüm Müdürlükler ve Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Önemli kararların basın açıklaması yoluyla kamuya duyurulması	Duyurulan karar sayısı	2015-2019	Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Tüm birimlerin yıllık faaliyet planları doğrultusunda, yıllık tanıtım programı hazırlanması ve hayata geçirilmesi	Hazırlanan ve hayata geçirilen tanıtım programı sayısı	2015-2019	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Yıllık çalışma raporunun basılması ve şehirdeki tüm paydaşlara dağıtılması	Basılıp dağıtılan çalışma raporu sayısı	2015-2019	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Her yıl bir tanıtım CD'si yapılarak, Belediyemiz çalışmalarının kamuoyu ile paylaşılması	Hazırlanıp dağıtılan cd sayısı	2015-2019	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

## HEDEF 3: SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ, KAMU/ÖZEL SEKTÖR KURUMLARI VE İLGİLİ TÜM ŞEHİR PAYDAŞLARIYLA ORTAK ÇALIŞMALAR YÜRÜTÜLMESİ

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. STK'lar ile yılda bir toplantı yapılarak, Belediyemizin bir yıllık faaliyetlerinin değerlendirilmesi ve bir sonraki yılın faaliyet planı hakkında görüş ve önerilerinin alınması	Yapılan toplantı sayısı, toplantı raporları ve sonuçları	2015-2019	Özel Kalem Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Yerel Gündem 21 çalışma grupları ve Kent Konseyi çalışmalarına aktif katılım sağlanması	Yürütülen ortak faaliyetler	2015-2019	İlgili Birimler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Şehirdeki paydaşlarla sürekli iletişim halinde olunarak, işbirliği kültürünün geliştirilmesi, faaliyetlerde ilgili STK'ların görüş ve önerilerinin alınması	Görüşme raporları, sonuçları ve yürütülen ortak faaliyetler	2015-2019	İlgili Birimler	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. İnşaat Mühendisleri Odası ile işbirliği protokolü imzalanarak ortak beton laboratuvarı kurulması	Faaliyet raporları ve sonuçları	2014-2015	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Makine ve Elektrik Mühendisleri Odalarıyla işbirliği protokolü yapılarak, binalarda asansör denetimi yapılması	Faaliyet raporları ve sonuçları	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Eğitim-Sen ve ilgili diğer STK'larla yapılan işbirliği protokolünün yenilenmesi ve Eğitim Destek Evi'ne gönüllü eğitimci desteğinin sağlanması	Faaliyet raporları, sonuçları	2015-2019	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Diş Hekimleri Odası ile işbirliği halinde, mahalle evleri, Eğitim Destek Evi ve Çocuk Merkezi'nden hizmet alanlara yönelik diş sağlığı taraması yapılması	Faaliyet raporları ve diş sağlığı taramasından geçirilen çocuk sayısı	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü ve Diş Hekimleri Odası	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
8. Hizmet alanımız içerisindeki okullarda kız çocuklarına yönelik adölesan eğitimi verilmesi	Eğitim ve eğitim alan çocuk sayısı	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü, Diyarbakır Millî Eğitim Müdürlüğü ve Eğitim-sen	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
9. Hizmet alanımız içerisindeki mahallelerde bulaşıcı hastalıklarla mücadele kapsamında seminerler düzenlenmesi	Düzenlenen seminer ve katılımcı sayısı	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü ve Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
10. Kardelen Kadın Evi'ndeki faaliyetlere katılan kadınların sağlık taramasından geçirilmesi ve anne sütü emzirme semineri verilmesi	Sağlık taramasından geçirilen kadın sayısı, seminer ve seminere katılan katılımcı sayısı	2015-2019	Sağlık Müdürlüğü ve Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**STRATEJİK AMAÇ 2:** Belediyemizin, amaç ve hedeflerine taşıyabilecek donanıma sahip çalışan yapısının oluşturulması, çalışan sayısını arttırmadan hizmet üretim kapasitesinin ve hizmet kalitesinin yükseltilmesi

**HEDEF 1: BELEDİYEMİZDE, BİRİM İÇİ VE BİRİMLER ARASI KOORDİNASYONUN SAĞLANMASI**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Başkan ile Başkan yardımcıları toplantısı	Yapılan toplantı sayısı	2015-2019	Özel Kalem Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Başkan yardımcılarını ile birim sorumluları toplantısı	Yapılan toplantı sayısı	2015-2019	Başkan Yardımcıları	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Birim sorumlusu ile çalışanlar toplantısı	Yapılan toplantı sayısı ve raporları	2015-2019	Birim Sorumluları	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Başkanlar ile Müdürler toplantısı	Yapılan toplantı sayısı	2015-2019	Başkanlık Makamı	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Genel yönetim toplantısı	Yapılan toplantı sayısı ve raporları	2015-2019	Özel Kalem Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 2: HİZMET İÇİ EĞİTİM ÇALIŞMALARI YÜRÜTÜLEREK BİRİMLERİN HİZMET KAPASİTESİNİN VE PERFORMANSININ ARTTIRILMASI**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Bireysel gelişim düzeyinin yükseltilmesine yönelik eğitim ihtiyacının tespit edilmesi	Faaliyet raporları	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Bireysel gelişim düzeyinin yükseltilmesine yönelik eğitimlerin yapılması	Yapılan eğitim ve eğitime katılan katılımcı sayısı	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Birimlerin görev alanlarına özgü meslek içi eğitim ihtiyacının tespit edilip yıllık eğitim programının hazırlanması	Faaliyet raporları	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü ve ilgili sendikalar	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Her birimin ihtiyacı olan meslek içi eğitim programının uygulanması	Uygulanan eğitim sayısı ve eğitime katılan katılımcı sayısı	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü ve ilgili sendikalar	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Belediyemizin hizmet anlayışının, misyon ve vizyonunun tüm çalışanlarca kavranıp hayata geçirilmesi için tüm çalışanlara eğitim semineri verilmesi	Eğitim semineri ve eğitime katılan katılımcı sayısı	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü ve ilgili sendikalar	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 3: DAHA ETKİN HİZMET ÜRETİLEBİLMESİ İÇİN İHTİYAÇ DUYULAN BİRİMLERİN YENİDEN YAPILANDIRILMASI**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü'nün gerekli fizibilite çalışmaları yapması	Fizibilite raporları	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Çalışan takviyesi yapılacak birimlerin belirlenmesi	Birim sayısı ve türü, raporlar	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Yeni açılacak birimlere yönelik çalışan ihtiyaç analizi yapılması	Analiz raporları	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Analiz raporlarının Belediyemiz yönetimine sunulması	Çalışan sayısı	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Belediyemiz yönetiminin birim oluşturulması ve çalışan alınması için gerekli prosedürü başlatması	Resmi yazışmalar	2014	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Başkanlık makamı	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Yeni birimlerin açılması ve gerekli çalışanların görevlendirilmesi, istihdam edilmesi	Açılan birim sayısı, istihdam edilen çalışan sayısı	2014	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Başkanlık makamı	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 4: BELEDİYEMİZDEKİ İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ SİSTEMİNİ VE PERFORMANS YÖNETİMİ SİSTEMİNE GÜÇLENDİRMEK**

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. İş analizi çalışmalarının yapılması ve çalışan görev tanımlarının netleştirilmesi	Faaliyet raporları	2014-2015	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Performans yönetim sisteminin kurulması için her bir müdürlüğün ve alt birimlerin performans kriterlerinin belirlenmesi	Faaliyet raporları	2014-2015	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

### HEDEF 5: ÇALIŞANLARIN MOTİVASYONUNUN ARTTIRILMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Çalışanlarımızın bilgileri veri tabanı oluşturulması ve doğum günü vs. özel günlerin değerlendirilmesi	Fizibilite raporları	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Çalışanlar için bir aradığı geliştiren faaliyetler düzenlenmesi	Birim sayısı ve türü, raporlar	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Takım ruhuyla çalışma kültürünün geliştirilmesine yönelik eğitim çalışmaları yapılması	Analiz raporları	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Çalışanlar için memnuniyet anketi düzenlenmesi ve çıkan sonuçlara göre iyileştirme çalışmalarının yapılması	Çalışan sayısı	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

### HEDEF 6: TÜM İŞ VE İŞLEMLERİN BİLGİSAYAR ORTAMINDA TAKİP EDİLMESİ, RAPORLANMASI, DENETLENMESİ VE ARŞİVLENMESİ

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. İmar, plan ve harita verilerinin eksik kısımlarının (mahalle statüsündeki yeni eklenen 13 köy için eklenerek) sayısallaştırılması	Faaliyet raporları ve sonuçları	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Mükellef bilgilerinin güncellenmesi	Güncellenen mükellef bilgisi miktarı	2015-2019	Mali Hizmetler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Tek sicil uygulamasının sürdürülerek dönemsel güncellemesi	Faaliyet raporları ve Güncelleme miktarı	2015-2019	Mali Hizmetler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Personel takip programının düzenli güncellenmesi	Programın kullanım durumu ve veriler	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Alo Bağlar hizmetinin yaygınlaştırılması	Uygulamanın kullanım durumu	2015-2019	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü ve Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Yurttaşların kendisini ilgilendiren bilgilere telefon ve internet yoluyla erişimlerinin geliştirilmesi	Uygulamanın kullanım durumu, kullanıcı sayısı	2015-2019	Bilgi İşlem Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

### STRATEJİK AMAÇ 3: Belediyemizin mali yapısının güçlendirilerek sürdürülebilir bir nitelik kazandırılması

#### HEDEF 1: BELEDİYEMİZ GELİRLERİNİN ARTTIRILMASI VE GİDERLERİN AZALTILMASI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Ruhsatsız olarak faaliyet gösteren iş yerlerinin ruhsatlandırılması	Ruhsatlandırılan işyeri sayısı	2015-2019	Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
2. Halkın vergilerini düzenli ödemesi konusunda farkındalık artırıcı kampanyaların düzenlenmesi	Düzenlenen kampanya sayısı ve sonuçları	2015-2019	Mali Hizmetler Müdürlüğü-Zabıta Müdürlüğü-Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
3. Geçmiş dönemden kalan tahakkuk edilmiş alacakların tahsil edilmesi	Tahsil edilen borç miktarı	2015-2019	Mali Hizmetler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
4. Kayıt altında bulunmayan ev ve işyerlerinin denetimlerle kayıt altına alınması ve vergilendirilmesi (Emlak Vergisi, ÇTV, İlan Reklam Vergisi, Eğlence Vergisi, Tatil Günü Çalışma Harcı vs.)	Kayıt altına alınan ev ve işyeri sayısı	2015-2019	Mali Hizmetler Müdürlüğü-Zabıta Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
5. Mevcut Alacakların Belirlenmesi Ve Hukuki İşlemlerinin Başlatılması Ve Takibinin yapılması.	İşlem ve takibi yapılan alacakların sayısı	2015-2019	Mali Hizmetler Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
6. Belediyemizin (Belediyemize ait iş yerlerinin sayısının arttırılması) gelir getirci gayrimenkul sayısının arttırılması.	Arttırılan gayrimenkul sayısı ve gelir miktarları	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi
7. Kira gelirlerinin etkin biçimde takip edilmesi.	Kira geliri ve alacakların oranı	2015-2019	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi



**STRATEJİK AMAÇ 4:** Belediyemizin daha etkin ve daha verimli şehircilik ve toplumsal hizmetleri üretmesi için fiziki koşullarının iyileştirilmesi; araç gereç ve teknik donanımına sahip olması

**HEDEF 1: ARAÇ PARKININ GÜÇLENDİRİLMESİ**

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. İhtiyaç duyulan iş araç ve makinalarının alımı ya da sağlanması	Araç alım raporları	2015-2019	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi

**HEDEF 2:** Belediyemiz araçlarının etkin ve verimli kullanımı için araç takip sisteminin düzenli kullanımı

FAALİYET 1	PERFORMANS GÖSTERGESİ	DÖNEM	UYGULAMA BİRİMİ	TAKİPÇİ BİRİM
1. Araç takip sistemi verilerinin düzenli kontrolü, ihtiyaç duyulan alan ve birimlerin tespiti ve koordinasyonu	Düzenli faaliyet raporları	2015-2019	Bilgi İşlem Müdürlüğü	Planlama, Kontrol ve Koordinasyon Birimi



**GÖLETLİ PARK**



**JİYAN KADIN SEMT PAZARI**



## GULAN PARKI

